הארץ

VOL. 68/20619 FEBRUARY 24 1987 0.85 ש"ח יום ג' כ"ה בשבט תשמ"ז, 24 בפברואר
(כולל מע"מ בגולה 0.75 ש"ח)

אם המעלית גורמת לכם צרות!
מודעה זו מיועדת לכם!
מומחים למעליות מחטיבה הראשונה, האבחנו את מצב מעליותכם, יספקו לכם חוות דעת אובייקטיבית ומקיפה על מצבה, תקינותה ואיכות תחזוקתה. הבדיקות מיועדות לכל סוגי המעליות והמוטלות:
* למעליות בבנייני מגורים
* למעליות השובלות מריבוי תקלות
* למעליות לפני תום שנת האחריות
* למעליות המוקפות לשיפוץ
* למעליות המשרתות ציבור רחב ועומדות בעומס עבודה רב
* מתן חוות דעת משפטיות
לפרטים 03-416361
אמפיק — יועצים לשרות מעליות בע"מ

ה"שוק": אנו בעד וועידה בין־לאומית בחסות או"ם

מסר נדיר מבריה"מ לשוק: אנו בעד ועידה ● ביילין: ההצהרה יכולה לשמש בסיס למו"מ ישיר במיוחד לאור אי איזכורו של אש"ף

בריסל (עו"ד). 12 מדינות השוק האירופי המשותף הביעו אתמול תמיכה בקיום ועידה בין־לאומית בחסות האו"ם לפתרון הסכסוך הישראלי־ערבי.

בהודעה שיצאה לאור כאן שרי החוץ של השוק המשותף כאן נאמר, כי הקהילה האירופית מצדדת בכינוס ועידה של כל הצדדים המעוניינים ושל מדינות העשירות לתרום להשכנת שלום ובטחון

(סוף בעמוד 10)

משבר חדש מסכן את ממשלת האחדות נוכח נסיעת פרס מחר למצרים

שמיר בארה"ב: בהחלט יתכן שהממשלה תתפרק

שיחות פרס יתמקדו בוועידה הבין־לאומית ● ביקורת בליכוד: פרס הזדרז "להזמין" עצמו לביקור במצרים בטרם שב שמיר ממסעו ● שרי הממשלה אישרו הנסיעה במשאל טלפוני ● קהיר קיימה לקראת הביקור מגעים עם ירדן לצורך תיאום עמדות בנושא הייצוג הפלשתיני במו"מ

מאת אילן שחורי ועקיבא אלדר סופרי "הארץ"

"בהחלט יכול להיות שהממשלה תתפרק" — כך אמר אמש בניו־יורק ראש הממשלה יצחק שמיר, כשנתבקש להגיב על המשבר בין המערך והליכוד, שהחריף על רקע ההודעה בדבר נסיעתו, מחרתיים, של שמעון פרס למצרים.

על נסיעת פרס לקהיר אמר שמיר: "אין לו שום סמכות לגמור שום דבר בענין ועידה בין־לאומית. זו נסיעת עבודה שגרתית".

במפלגת העבודה ובליכוד העריכו אמש כי נסיעתו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס למצרים תביא עם שובו של ראש הממשלה יצחק שמיר לישראל למשבר בין שתי המפלגות הגדולות. הערכה כיום היא כי יתכן וממשלת האחדות הלאומית עשויה להגיע לסוף דרכה עם שובו של פרס ממצרים.

בליכוד מתחו אתמול ביקורת קשה נגד פרס על החלטתו להזדרז ולצאת למצרים עוד לפני שובו של שמיר מארצות הברית, וטרם שחזור השניים בעקבות פגישותיו של ראש הממשלה. גורמים בכירים בליכוד טענו אמש כי פרס "הזמין את הביקור במצרים ופגישתו עם מובארק" כדי לתת תנופה למאמציו להביא לכינוס ועידה בין־לאומית.

כדי שעל רקע זה תביא מפלגת העבודה לנפילתה של הממשלה. מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, אמר אמש, כי נסיעתו של פרס לקהיר היא צעד נוסף בהאצת תהליך השלום וצעד התואם את מדיניותה וקווי היסוד של ממשלת האחדות הלאומית.

נושא הוועידה הבין־לאומית והייצוג הפלשתיני במו"מ בין ישראל לירדן יעמוד במרכז שיחותיו של מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס בקהיר. אמש נמסר רשמית כי פרס ייצא מחר למצרים לשיחות עם הנשיא חוסני מובארק ושר החוץ איסמת עבד אלמגיד. הממשלה אישרה אתמול במשאל טלפוני את הביקור שהוגדר ביקור עבודה בהזמנתו של שר החוץ המצרי. הודעה נמסרה גם לרה"מ יצחק שמיר השוהה בארה"ב. פרס הגדיר את הביקור כ"צעד נוסף בדרך לתהליך השלום".

גורמים מדיניים בירושלים אמרו, כי פרס יעשה מאמץ להגיע להסכמה רחבה יותר עם הנשיא מובארק בשיחה בארבע עיניים. שיקיימו ביום חמישי בעיקר בנושא הייצוג הפלשתיני. נודע, כי לקראת ביקורו של פרס קיימה מצרים מגעים עם ירדן לצורך תיאום עמדות בנושא זה.

(סוף בעמוד 10)

פרשנות / עקיבא אלדר

הממשלה על פרשת דרכים

ההתפתחויות המדיניות בימים הקרובים עלולות להוביל את הממשלה לפרשת דרכים פוליטית שאין ממנה חזרה. ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, יוצא מחר למצרים על מנת לקדם את תהליך השלום, בשעה שראש הממשלה יצחק שמיר ישוב מארה"ב, שם לא חסך מאמץ לשבש אותו תהליך ממש, שעיקרו מו"מ ישיר עם ירדן בחסות ועידה בינ"ל בהשתתפות חמש המעצמות הקבועות במועצת הביטחון.

אתמול בירך המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, יוסי ביילין, את מועצת שרי החוץ של הקהילה האירופית על החלטתה התומכת בוועידה בין־לאומית, שתשמש בסיס לשיחות ישירות בין הצדדים. הנשיא התורן של המועצה, שר החוץ הבלגי, ליאו טינדמנס, דיווח במקביל על תמיכה סובייטית בוועידה בין־לאומית. לפני כן שמע, ישירות, מפי שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, כי ארה"ב מבינה ללבו של חוסיין, שאינו מוכן להתקדם בלי אותה ועידה.

פרס יודע איפוא מצויינת בתחושה שהעולם לצידו. אילו ידע שגם הבוחר בישראל מצדד בדרכו, היו כבר בחירות בשער. העובדה שלא כברבים ממשברי העבר, נמושה המחלוקת בין מנהיגי הליכוד והמערך. שמיר מאשים את פרס בזיהוי על האינטרסים המדיניים החיוניים של המדינה ואילו פרס מאשים את שמיר ברצח תהליך השלום.

אין אלה עוד עסקינים מהספסלים האחוריים המתגלים בכרמים. התנגשות היא בין שני אסטרטגיות, שלא ניתן עוד לטשטש את הפערים העמוקים ביניהן. השניים מבינים כי ממשל תקין אינו יכול להרשות לעצמו להתנהל בדרך זו אפילו עוד שבועות ספורים.

כשהוא לבוש עדיין בבגדי אסירים, נישא יוסף ביגון על כפיים בהגיעו לתחנת הרכבת של מוסקווה (תצלום אי־פי)

בלב מוסקווה, בשירת "התקווה"

"נצחון!" קרא יוסף ביגון בעברית בשובו מהכלא ● "אני רוצה שכל עם ישראל יידע שהייתי נציג העם גם כשישבתי במאסר; לא ביישתי אפילו לרגע" ● מקבלי פניו נשאו אותו על כתפיים ושרו שירים עבריים ● "אני שמח עד שגעון שחזרתי; חלומי הוא לעלות מחר לישראל עם משפחתי ונכדתי אלישבע בת ה־3 חודשים"

מוסקווה (ע"צ וע"י). אסיר ציון יוסף ביגון, ששוחרר ממאסר לפי הוראות הקרמלין, הגיע אתמול למוסקווה ונתקבל על ידי בני משפחתו וחבריו. בבואו הבהיר כי ימשיך להילחם למען זכויות האדם בבריה"מ.

ביגון, בן 54, חייך כאשר הוקף על ידי ידידים וכתבים בתחנת הרכבת קאזאן במוסקווה. הוא אמר כי סירב לחתום על הודעה כי הוא מתחייב להפסיק את פעילותו הקודמת לאחר שתורו מכלא צ'יסטופול.

"אני שמח עד כדי שגעון על שחזרתי", אמר ביגון שהחזיק בזרי פרחים אשר הושיטו לו ידידיו לפני שהרימוהו על הכתפיים ונשאו אותו לאורך הרציף. "נצחון!" — קרא.

(סוף בעמוד 10)

למרות הקנס למפירי צווי המניעה נמשכת השביתה בבתי החולים

השופט נויגבורן קנס 4 חברי ועד שלא הופיעו לדיון בבית המשפט בהסבר שהשובתים הם "גיבורי הכוח שהפגינו את כוחם נגד חולים חסרי הגנה" ● על חברי הוועד הוטל לשלם קנס מצטבר לכל שעת שביתה עד שיחזרו העובדים לעבודה ● הבוקר תתכנס המועצה של העובדים

מאת דן סגיר סופר "הארץ"

שביתת עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים נכנסת היום ליומה השני, למרות שאתמול הוצאו צווים בבית הדין הארצי לעבודה בירושלים נגד ארבעת חברי הוועד הארצי, שהורו להם להפסיק את השביתה וקנסו אותם קנסות כבדים על הפרת צווי המניעה ואי ההופעה לדיון בשעות הבוקר.

הבוקר בשעה 10 תתכנס המועצה הארצית של העובדים להחליט על המשך צעדיהם, לאחר שפורום מאולתר של המועצה שהתכנס אמש על כביש תל־אביב–ירושלים, מול בניין בית הדין הארצי לעבודה, "השעה" את חברי הוועד הארצי מתפקידיהם והחליט להמשיך בשביתה על אף פסיקת בית הדין. בצורה כזו קיימו כביכול פורמאלית העובדים את פסיקת בית הדין, הם קראו לעובדים לחזור לעבודה, והעובדים החליפו אותם והחליטו על המשך השביתה עד לכינוס מסודר של המועצה הבוקר. גם האחיות עקפו בזמנו בצורה דומה את בית הדין לעבודה ופסיקותיו.

צו הבאה

אתמול בבוקר, לאחר שלא הגיעו נציגי העובדים לדיון בבית הדין, למעשה צו מעצר. כעבור שעות ארוכות איתרה אותם המשטרה במטה השביתה בתל השומר. הם הוציא השופט נגדם צו הבאה, שהוא

(סוף בעמוד 2 טור 3)

סימני נפט בקידוח של נפטא בנגב

מאת יהודה שרוני סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת נפטא מסרה אתמול לבורסה לניירות ערך כי בקידוח כוכב 29 שבאיזור הנגב, נתגלו סימני נפט בעומק 1500 מטר, שלגביהם נערכת בדיקה ראשונית. החברה הודיעה כי היא ממשיכה בהעמקת הקידוח, ועם סיומו יבוצעו מבחני הפקה, שתוצאותיהם יאשרו אם ניתן להפיק מהבאר נפט בכמות מסחריות. יש לציין כי בחלק הארי של המקרים בעבר, לא הצדיק הדבר פעולות הפקה מסחריות.

שוק ההון

מימוש רווחים

מאת יהודה שרוני סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שערי המניות ירדו אתמול, לראשונה זה תקופה ארוכה, בשיעורים שבין 1–2 אחוזים. ירידות השערים מוסברות בתופעה טבעית המגיעה לאחר תקופה ארוכה של עליות. מחזור המסחר במניות חופשיות המשיך גם אתמול להיות גבוה, והסתכם ב־21 מיליון שקל. ריבית הזכות שהבנקים היו מוכנים לשלם על פקדונות שיקליים הגיעה ל־29 אחוז במונחים שנתיים. שער החליפין של השקל נותר יציב הן לעומת הדולר והן לעומת סל המטבעות.

ערך את העמוד: בועז שפירא

7000 חיילים סוריים בביירות; לא הוכנסו טילי קרקע־אוויר

הערכה בישראל: כוונת הסורים — למלא תפקיד של ממש במאבק העדות ולאכוף "שלום סורי" בביירות ● רק זחילה סורית דרומה מצידון, או בניית מערך טילי קרקע־אוויר, יחייבו את ישראל להגיב

מאת ראובן פדהצור ועודד זראי סופרי "הארץ"

הצבא הסורי לא הכניס סוללות טילי קרקע־אוויר ללבנון, בעקבות כניסת המשלוח שהגיעו לביירות.

גורמים צבאיים, שהתייחסו לנושא, ראו בנושא הכנסת טילי קרקע־אוויר ללבנון בכוונות שינוי בכללי המשחק. הבעיה, שעלולה להיווצר במקרה של הכנסת סוללות טילים כאלו לאזור ביירות, היא הגבלת חופש הטיסה של מטוסי חיל האוויר הישראלי.

נראה, כי צה"ל לא יוכל להסכים להגבלה כזאת, לאחר שנאלץ לקבל על עצמו מגבלות באזור בקעת הלבנון, לאחר שהסורים קרבו סוללות טילים לקרבת הגבול עם לבנון. בתוך כך נכנסו אתמול יחידות

(סוף בעמוד 10)

המפכ"ל מינה צוות של 5 חוקרים להיבטים פליליים בויסות המניות

רבים מהנחקרים — בהם כאלה שפרשו — ימסרו הודעות כחשודים תחת אזהרה

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

מפכ"ל המשטרה, דוד קראוס, מינה אתמול צוות חקירה מיוחד בן חמישה חוקרים, בראשות נצ"מ נורמן פיינס, לחקירת ההיבטים הפליליים הנובעים מדו"ח ועדת בייסקי לחקירת עניין ויסות מניות הבנקים. זאת לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה העביר בתחילת השבוע לידי המפכ"ל את החומר בנושא הזה. החומר שהועבר בשלב זה מתייחס רק לחלק מההיבטים הפליליים, מאחר שלא כל החומר כבר נבדק במשרד המשפטים.

נצ"מ נורמן פיינס, היה בעבר סגן מפקד היחידה הארצית לחקירות הונאה בעת שבראשה עמד בנימין זיגל. לפני כמה חודשים הוא מונה ליועץ לעניינים בנקאיים ועיסקי אלים לראש אגף החקירות במטה הארצי של המשטרה. באותו יוצא דופן לא יפעל צוות החקירה המשטרתי לעניין ויסות מניות הבנקים במסגרת היחידה הארצית לחקירות הונאה. זו עוסקת בדרך כלל בחקירות מהסוג הזה ובאחרונה ניהלה חקירות בפרשיות שונות הקשורות לבנקים ולראשי הבנקים.

בשלב זה לא ברור מדוע החליט מפכ"ל המשטרה למנות צוות חקירה מיוחד במטה הארצי לחקירת נושא ויסות מניות הבנקים.

שורה של עבירות

צוות החקירה יוזמן לחקירה מנהלים ועובדים בכירים בבנקים — גם כאלה שכבר פרשו מתפקידיהם. הם ייחקרו בחשדות לשורה של עבירות פליליות, בין השאר — עבירות על פקודת הבורסות, חוקי הבנקאות, חוק ניירות ערך ועבירות מנהלים על חוק העונשין וחוק פיקוח מטבע

זר. לפני ההערכה תימשך החקירה המשטרתית כמה חודשים ובמהלכה ייחקרו עשרות אנשים. החוקרים יצטרכו לעבור על מיסמכים רבים. רבים מהנחקרים ימסרו הודעות כחשודים, תחת אזהרה.

כבר עתה ברור שנוכח העבירות המיוחסות שנחשפו על־ידי ועדת בייסקי, ובעקבות העברת הנושא לחקירה משטרתית, מטרת החקירה שתחל בה עכשיו, היא להגיש כתבי־אישום נגד רבים מבין בעלי התפקידים הבכירים בבנקים המעורבים בפרשת ויסות המניות.

באווירת קרע יתחדש הערב בסוכנות הדיון על התביעה לפרישת דולצין

מליאת ההנהלה הציונית החליטה בישיבת חירום: אם הנציגים הלא ציוניים יקראו לדולצין להתפטר יפרשו נציגי ההסתדרות הציונית מהישיבה ● ראשי המגביות מביעים תמיהה על עקשנותו של דולצין, שאיננו מוכן להסיק מסקנות מפרשת בל"ל ופוגע בכך בגיוס התרומות

מאת גדעון אלון סופר "הארץ"

באווירה של קרע חמור ביחסים בין ראשי המגביות וראשי הסוכנות היהודית בחו"ל לבין ראשי ההסתדרות הציונית, יחדש הערב חבר הנאמנים של הסוכנות את דיוניו.

לסופר "הארץ" נודע כי הנציגים הלא־ציוניים מחו"ל נחושים בדעתם לכפות על יו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצין יפרוש מתפקידו בשל אחריותו לפרשת בל"ל. אתמול נעשו נסיונות של נציגים ישראלים כחבר הנאמנים לשכנע את ראשי המגביות

לחזור בהם מדרישתם האולטימטיביות, שדולצין יסיק מסקנות אישיות לאלתר, אבל כל המאמצים נכשלו.

גורמים בכירים בסוכנות אמרו אמש כי מעולם לא נקלעו היחסים בין ראשי הסוכנות וההסתדרות הציונית למשבר כה חמור המסכן את המשך השותפות בין הציונים והלא ציונים.

עפ"י חוות משפטית שהכין היועץ המשפטי של הסוכנות עו"ד אלי לוזבסקי מתבקד שחבר הנאמנים

(סוף בעמוד 10)

רם תעשיות מתכת ובניה:

עם הצלחה אי אפשר להתווכח!

הטכניון בדק ואישר

אישור התאמה לתקן הישראלי

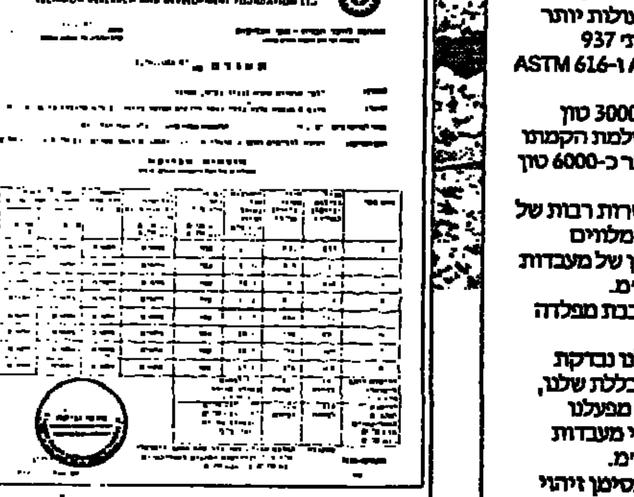

סימני זיהוי **גמישות ויכולת כיפוף**

- מפעל "ירם" תעשיות מתכת ובנייה בע"מ מייצר ומשווק בארץ ובחו"ל מוטות פלדה מצולעים לבנין, מאיכות מעולה.
- כמותו ישנם מפעלים רבים נוספים ברחבי העולם התעשייתי.
- מוטות הפלדה המצולעים שלנו הם בעלי כושר הידבקות משופר, בעלי תכונות מעולות יותר מאלה הנדרשות בתקן הישראלי ת"י 937 ובתקנים האמריקניים ASTM 165 ו־ASTM 616 ומיוצרים מפלדה מעולה ביותר!
- כיום הננו מייצרים כמות של כ־3000 טון לחודש מקו ייצור ראשון, ועם השלמת הקמתו והרכבתו של קו הייצור השני נייצר כ־6000 טון לחודש.
- מוצרינו משווקים ומכרים לעשרות רבות של קונים מרוצים בישראל ובחו"ל, ומלווים בתעודות אישור על ההתאמה לתקן של מעבדות מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ.
- המוטות שלנו מיוצרים מפסי רכבת מפלדה באיכות גבוהה יותר.
- איכות הפלדה המיוצרת במפעלנו נבדקת ומבוקרת על־ידי המעבדה המשוכללת שלנו, ובדיקות מוטות הפלדה מתוצרת מפעלנו נעשות ומבוצעות באופן שוטף ע"י מעבדות מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ.
- מוטות הפלדה שלנו מסומנים בסימן זיהוי ברור!
- מוטות הפלדה שלנו ניתנים לכיפוף כנדרש בתוכנית הבניינים.
- סימני הזיהוי המוטבעים על מוצרינו הינם אות לאיכות ובטיחות!
- לדוגמא כאן תעודה מס' 1276/2084/87 של תוצאות בדיקות מוצרינו ע"י מעבדות הטכניון בחיפה.

הקפידו לרכוש את מוצרינו האיכותיים ולא להיזון מפרסומים מגמתיים של מתחרים.

רם תעשיות מתכת ובניה בע"מ

מוגש כשירות ללקוחותינו - מהנדסים וקבלני בנין, סוחרי ברזל ומשתמשים בפלדה מצולעת לבנין - המבקשים לדעת מדוע מותר למונופול להקים מפעל שוקולד מתחרה ב"עלית" ואסור לנו, היצרנים הפרטיים, להקים מפעל מתחרה.

ערדא / קנ־אל

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ליליאן כהיה, יהדות בלוס־אנג'לס

על: פגישת ראש הממשלה עם 1000 יהודים

(עמ' 2)

במשפט דמיאניוק

פנחס אפשטיין, ניצול טרבלינקה: בכי התינוקות רודף אחרי עד רגע זה

(עמ' 3)

משפט המחבל עבדאללה בפאריס: "אני לוחם חרות ערבי"

(עמ' 4)

★

הורי קצין שנפגע בלבנון: "בננו מת בגלל מחדל בטיפול רפואי"

(עמ' 12)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: אוויר קריר יותר ולח יזרום לאיזור בשעות הצהריים. תשקיף ליום רביעי: יתכן גשם.

הטמפרטורות:
- ● ירושלים: 19–8.
- ● תל־אביב: 23–12.
- ● חיפה: 22–12.
- ● באר־שבע: 26–11.

הגולן 17–8, צפת 14–7, טבריה 24–11, שומרון 21–9, נתב"ג 25–12, עזה 25–12, אילת 28–14.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6146	−0.0017
נוסעים	1.9191	−0.0020
שחור	1.5900	—

שער הסל

יציג	1.6739	−0.0007

בגליון זה 24 עמודים

השבוע החדש חדשות הארץ

מתפרסם היום בעמודים

11, 16, 17
18, 19, 20
21, 22, 23

הכזا عن الاصل

صكنا من الامل

שיחת היום / גדעון אלון

עם: ליליאן מורחי, יורדת ישראלית בלוס־אנג'לס (בשיחה טלפונית מארה"ב)
על: פגישת ראש הממשלה עם 1000 יורדים בקליפורניה

הבן שלי משגע אותי; הוא מת לחזור הביתה

נבות בפגישתם של היורדים עם שמיר. איך התרשמת?
אני עדיין מלאת התרגשות מהמפגש. זו פעם ראשונה מאז שאני כאן, שהרגשתי קרובה הביתה.
מה היה כל כך מרגש בפגישה?
מצא חן בעיני, שהוא לא דיבר כראש ממשלה, אלא כחבר. בכנות רבה הסביר שבארץ זקוקים לנו, כאילו רצה לומר: אם אתם לא חוזרים, אני בא אליכם, כדי לנסות לשכנע אתכם. ראש הממשלה הודה שהוא לא יכול להבטיח לנו גן עדן כלכלי בארץ, אבל דיבר על השיפור שחל במצב הכלכלי ועל ההקלות במס הכנסה וצייר תמונה מאד ורודה של הארץ, אולי משום שהוא כל־כך אוהב אותה וקשור אליה. אני והחברות שלי שהיו בפגישה, יצאנו עם הרגשה של חום בלב.
שמיר הוא ראש הממשלה הראשון שנפגש עם קהילת היורדים. את רואה חשיבות במפגשים כאלה עם שרים ישראלים?
יש לכך חשיבות עצומה, כי מפגשים כאלה מקשרים בינינו. אני סבורה שיש להתייחס אל היורדים בצורה חיובית ולא להוקיע אותם ולהציג אותם כבוגדים שלא רוצים את ישראל. אני מאמינה שרק בגישה כזו יש סיכוי שישראלים שנמצאים בארה"ב יחזרו ארצה.
שמעתי ששמיר לא השתמש בפגישה במלה "יורדים". את נפגעת כשקוראים לך יורדת?
כשהקמנו שם לקבוצה שלנו ב"אורט" שאני הנשיאה הישראלית שלה, רצינו לקרוא לה באירוניה "היורדות". זה אולי מרמז שהסטיגמה הזו מציקה לנו, כי זה לא מחמיא להגדיר אותנו בכינוי כזה. לבסוף קראנו לקבוצה שלנו "עמק הצבעים".
את מאמינה שהמפגש עם שמיר מסמל תפנית בהתייחסות אל היורדים שבעבר הגדירם רבין כנפולת של נמושות?
השינוי חל לפני כמה חודשים ביוזמת הקונסוליה הישראלית בלוס־אנג'לס, שמגלה פתיחות כלפינו, מטה אוזן לבעיות, משיבה על שאלות. הודות לקונסול איתן בן־צור וסגן הקונסול, התחלנו להרגיש שיש כאן מישהו משלנו. במשך שבע שנות שהותי כאן, לא היה לי שום קשר עם הקונסוליה. הזמנו את סגן הקונסול לערב שאורגן ע"י "אורט" לכבוד 100 שנה להולדתו של בן־גוריון. הוא לא הטיף לנו לארוז את המזוודות ולעלות, אלא דיבר על כך בצורה עקיפה, כשהזכיר את חזונו של בן־גוריון ואת ישוב הארץ.
בעקבות המפגש עם שמיר, האם את וחבריך, שוקלים ברצינות אפשרויות שיבה הביתה?
בכנות כן. אבל זה לא פשוט. יש לי עסק משגשג כאן, של חנות פרחים גדולה ואני מארגנת את כל המסיבות של הישראלים כבר־מצוות, חתונות.
הילדים שלך רוצים לחזור?
יש לי שתי בנות ובן. הבנות אינן מכירות את הארץ. הבן משגע אותי. הוא מת לחזור הביתה.
אולי בסופו של דבר יצליח לשכנע אותך?
הלוואי. בעיית חינוך הילדים מטרידה אותי מאד. אני רוצה שישארו יהודים טובים כמונו ולא יהפכו לאמריקאים.
מאז ירדת מהארץ, ביקרת בה?
עוד לא. אבל הקיץ אני מקווה לבקר. זה לא פשוט, כי הדבר כרוך בהוצאה כספית עצומה, של יותר מ־1000 דולר חוץ ממס נסיעות בארץ. אתה צריך להבין שתמורת 300 דולר בלבד אני יכולה לנסוע להוואי לשבוע ונופש בבית מלון.

פרקליטת חיפה ממליצה לא להעמיד לדין את ח"כ עמר באשמת שוחד

חריש מבקש לדחות בינתיים את קבלת ההחלטה הסופית

מאת אייל ארליך

פרקליטת מחוז חיפה, עו"ד לילי בורישנסקי, המליצה בפני היועץ המשפטי לממשלה שלא להעמיד את ח"כ שלמה עמר לדין על עבירת השוחד שיוחסה לו, בהקשר להשתמטותו משירות מילואים בלבנון. ההמלצה נמסרה לחריש במהלך הישיבה, שהתקיימה ביום חמישי האחרון בלשכת היועץ המשפטי, ושעליה דיווח "הארץ" אתמול. על פי הערכת גורמים משפטיים בכירים במשרד, "חריש לא אהב את ההמלצה של הגב' בורישנסקי", משום שבכוונתו היה להעמיד את ח"כ עמר לדין, ובכך לזכות באהדה ציבורית. חריש ביקש מהפרקליטה להגיש לו את המלצותיה בכתב ולדחות בינתיים את קבלת ההחלטה הסופית בעניין.

גורמים במשרד המשפטים אמרו, כי אם חריש יחליט להעמיד לדין את ח"כ עמר, הפרקליטות לא תעמוד לרשותו. "אם הוא רוצה — שיכתוב כתב אישום ושיופיע בעצמו. הוא לא יוכל להכריח אותנו להגיש כתב אישום".

חריש מנסה להתנער

אותם גורמים מסרו, כי חריש מנסה להתנער מהמלצות הצוות בדבר העמדה לדין של כל משתתפי "הפגישה הלילית", שביניהם ידידיו עורכי הדין יגאל ארנון ודם כספי. הפגישה הלילית התקיימה ב־8.1.86 במשרדו של עו"ד יגאל ארנון בתל אביב, עם אלברט אזולאי, העד המרכזי נגד ח"כ עמר. בפגישה נכחו ח"כ עמר, עו"ד יגאל ארנון ודם כספי וחמישה אנשים נוספים.

ל"הארץ" נודעו פרטים על שהתרחש במהלך הישיבה ביום חמישי האחרון: לאחר שהתגבשה ההמלצה להגיש כתבי אישום נגד כל המשתתפים בפגישה הלילית, ניסה חריש להציע לצוות לוותר על כתב אישום נגד יגאל ארנון. הצוות השיב לו באופן חד משמעי, שאף עורך דין לא יופלה לטובה. הצוות המליץ בפני חריש כי הסעיף בחוק העונשין עליו יוגשו כתבי אישום, הוא "הטרדת עד בנסיבות מחמירות", עבירה שהעונש המירבי עליה הוא חמש שנות מאסר.

במהלך הישיבה נערך פרוטוקול של הדברים על ידי משה שאול, מנהל הלשכה של חריש. גורמים במשרד המשפטים מסרו כי זהו צעד חסר תקדים.

עוד הוחלט בישיבה לשלוח לכל המשתתפים בפגישה הודעות כי הוחלט להעמידם לדין, וכי ניתנת להם זכות להגיב בכתב על ההחלטה.

ראש הממשלה יצחק שמיר נפגש שלשום בשחקנית ווּפי גולדברג בלוס־אנג'לס. (תצלום אי־פי).

ראיתי שמעתי

משפט דמיאניוק באותו אולם

למרות הודעות שנפוצו אתמול בכלי־התקשורת, כי משפט דמיאניוק יועתק לאולם גדול יותר, הוא יימשך באותו אולם ששופץ לשם כך — בבנייני האומה בירושלים.

אתמול העלה חבר־הכנסת דב שילנסקי הצעה לסדר ובה בקשה שהכנסת תדון מיד בנתון סיקור באות למשפט דמיאניוק. שילנסקי הסביר כי הדבר דרוש כדי שהקהל הרב הרוצה בכך — יוכל לצפות בדיונים.

השופט אריה הבר, מנהל בתי־המשפט אמר אתמול כי בת־גובה כי שכירות האולם בבנייני האומה ושיפוצו כבר עלו בכסף רב ויקשה עתה להעביר את המשפט לאולם גדול יותר.

ע. בר

פרס נבון לציירים ופסלים

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון יעניק הערב בטקס חגיגי שלושה פרסי יצירה בתחום הציור והפיסול. הפרסים יוענקו במוזיאון ישראל בירושלים ל־אביבה אורי, מיכאל גרוס ויחזקאל ידידי.

גובה הפרס נקבע על־פי משכורתו השנתית של מורה בכיר. היוזמה לפרס יצאה מטעם חברי המדור לאמנויות פלסטיות של המועצה הציבורית לתרבות ואמנות ונועדה לברכתו של נבון שעשה מאמצים למצוא משאבים על־אף הרב הקיצוצים המוטלת על תקציב משרדו.

ניצה מליניאק

"המועדון" נפתח מחדש

"בימים אלה נפתח מחדש באזור הבילויים של צפון תל־אביב "המועדון", שהיה סגור לרגל שיפוצים. בעליו הקודמים רכשו את "הסירנה", ובימים אלה מקיים המועדון את אירועי ההרצה שלו חגי נחמיאס, מנהלת "המועדון", מבטיחה כי המקום יהיה סולידי יותר ויתאים לאנשי עסקים ותיירים.

חיים הנדוורקר

חייל הציונות

אגף הנוער במשרד החינוך והתרבות הפיץ באחרונה בין בתי־הספר תבנית חינוכית על חייו ומאבקו של אסיר ציון יוסף בגון, בזכות הפצת השפה העברית והתרבות היהודית בברית־המועצות.

התבנית נכתבה והופצה לראשונה עוד לפני שנתיים, לאחר שבגון הוכתר בתואר "חייל הציונות" ונשפט ל־12 שנות מאסר. היא מציעה למחנכי הכיתות בבתי־הספר התיכונים שורה של פעילויות: שאלון עמדות, משפט ציבורי, בירור מושגים, מפגש עם עולים חדשים, ערב משותף של הורים ותלמידים ועוד. התוכנית כוללת גם את נוסח הפרוטוקול המקורי של המשפט הראשון נגד בגון, ביוני 1977.

ג. אדם

אלבום בכורה אחרי 40 שנה

"יפה ירקוני, עם קולה הצרור, היא ללא ספק זמרת הנשמה שלנו" — אמר אתמול יעקב אורלנד (מימין) לזמרת יפה ירקוני (במרכז) במסיבה במלון "הילטון" בתל־אביב לרגל צאת ספר שירים שזמרה בארבעים שנות עבודתה. לספר מצורפות קלטות ובהן מבחר שיריה של ירקוני. חגגו עמה משוררים ומוסיקאים בהם חיים חפר (בתמונה משמאל) יוסף הדר, בובי פנחסי ועוד.

בעריכת נורית אמיתי

עדות ראיה / דן סגיר

מנהיגי שובתים בזינזאנה

חמורי סבר הוכנסו 4 חברי הוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים ע"י השוטרים לאולם בית המשפט בבירה אליו היו אמורים להגיע בכוחות עצמם בשעות הבוקר ● הם יצאו עם עונש כספי כבד ● עובדת בספסל מאחור אמרה בשקט: "שאת יפת יקנסו בסכומים כאלה"

"35 שנה אני עובד במוסד בבי־אמנות ומסירות, כשאת (לתובעת) עדיין לא התחלת ללכת, ופתאום אנחנו יושבים בזינזאנה (בירית צדיקים)", אמר אתמול בהתרגשות צבי בנעם, המכונה "שכין" ארבעת חברי הוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים, אחרי שהובאו בבירית משטרה לדיון בבית הדין הארצי לעבודה בירושלים.

חמורי סבר הוכנסו הארבעה ב־5.30 אחה"צ ע"י השוטרים לאולם בית המשפט בבירה, אליו היו אמורים להגיע בכוחות עצמם בשעות הבוקר.

באולם קיבלו אותם כ־30 מחברים למאבק בצורה מאופקת למדי. באולם נמצאו גם שתיים ממנהיגות האחיות, אילנה כהן וגילה פרפרית, שבאו לסייע ולהזדהות עם עובדי המינהל והמשק.

לדבר או לא לדבר

השופט, יעקב נייגבורן, נכנס ומציג את תביעת המדינה לקנוס אותם על הפרת צווי המניעה הזמניים. העובדים, ללא כל סיוע משפטי (עורך דינם מההסתדרות התנה את הופעתו להגנתם בכך, שהם יקראו לעובדים לחזור לעבודה לפני הדיון) נראים קצת נבוכים. השופט מסביר כי אינם חייבים לדבר, אולם אם יבחרו, הדברים יכולים לשמש נגדם בהליך פלילי. משה אבנוש, מנהל לנוער בשם האחרים, מפסיק, מתנדנד ויושב. מבקש למחוק את המעט שאמר. השופט מסביר: "כאן זה לא טייש שאפשר למחוק, זה בית משפט".

בציגות הפרקליטות, עו"ד יהודה נחמני, פורסת באריכות את התמונה שבתוצאות צווי בית הדין: אי הופעה לדיון בבוקר והבזיון בית המשפט והדרישה לחייב אותם לחזור לעבודה ולהורות לעובדים לחזור לעבודה. כמו כן דורשת התובעת לקנוס אותם בסכומים גבוהים מספיק, כדי שישמשו הרתעה.

בתחיים הכינו הנתבעים הודעה משותפת: כל אחד מהם מוכן לחזור לעבודה מיד והם ימליצו מחר למועצה הארצית שהחליטה על השביתה לחזור בה מההחלטה. אולם הדגישו שרק בסמכות המועצה להחליט על הפסקת השביתה.

בית הדין יוצא להפסקה עד להחלטת השופט. בינתיים ממשיכים עובדים נוספים להגיע. כמה מהם קושרים סביב גופם שרשרות ברזל בלי להסביר מדוע.

השופט קורא את החלטתו במהירות הבזק, כאילו לא נוח לו בעצמו איתה. על בסיס התקדים של הקנסות שהוטלו על עובדי התחזוקה של "אל־על" בזמנו, הורה לארבעת מנהיגי השובתים להורות לעובדיהם לחזור לעבודה תוך 40 דקות, קנס אותם ב־750 ש"ח, ואם לא יחזרו העובדים לעבודה כל שעה עד מחר בבוקר ישלמו 250 ש"ח ומהבוקר הקנס יעלה ל־500 ש"ח.

כמו כן הטיל עליהם את הוצאות הבאתם ע"י המשטרה בסך 10,000 ש"ח. המשך הדיון נקבע ליום רביעי ועד אז הם רשאים להשתחרר בערבות עצמית של 2,500 ש"ח. הנאשמים והקהל נדהמים מהסכומים ומכובד העונש. עובדת בספסל האחור אומרת בשקט: "שאת יפת יקנסו בסכומים כאלה."

אנו מודיעים בצער ובכאב על פטירתו של יקירנו

פסח ז"ק ז"ל

יקיר חיפה

ההלויה תתקיים ביום רביעי כ"ו בשבט תשמ"ז (25.2.87) בשעה 12.00 בצהרים בבית העלמין בכפר סמיר חיפה

נפגשים ליד השער הראשי

האבלים: אשתו: חיה ז"ק
בנו וכלתו: רונן ורותי ז"ק
בתו וחתנו: מלי וסמי בנבנישתי
בתו וחתנו: לאה ויוסי רותם
נכדיו: אורן, עידן, שירלי, מורן, שגיא, עדי, ליאת, דור ושני

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו
של אבינו וסבנו היקר

שמואל שני (שמושקין)

איש העליה השניה

ההלויה תצא היום, יום שלישי, כ"ה בשבט תשמ"ז (24.2.87) בשעה 4.00 אחה"צ
מבית הכנסת ביבנאל לבית העלמין בבית־גן

האבלים: בנו: יצחק שני
בתו: צביה וחנוך ברדצור
בתו: שרה ועו"ד משה פסטרנק
בתו: חנה ופרופ' אריה ביתן
הנכדים, הנכדות והנינ'

כתבים בביירות לבנון מדווחים: הופעת הסורים אילצה את אנשי המיליציות לנטוש עמדותיהם

שקט בביירות: שוב הולכים לעבודה בבוקר ובשוק יש פירות וירקות

ביירות (עו"ד ועפ"צ). חנויות ובנקים נפתחו אתמול במערב ביירות לאחר הפסקה ארוכה אחרי ש־7,000 חיילים סורים התפרשו בנקודות מפתח ברחובי הרובע אחרי שאנשי מיליציות מזויינים נעלמו מן הרחובות.

שקט השתרר בביירות המערבית לאחר שישה ימים של קרבות כבדים ורצופים.

החיילים הסורים תפסו עמדות ברובעים המוסלמים של העיר עוד ביום ראשון. הם התמקמו במחנות הצבא והבנינים, שם עשו את הלילה. עצם נוכחותם הביאה להפסקת הירי ולהרגעה לאחר קרבות דמים בהם נהרגו 200 בני אדם.

החנוונים העלו את התריסים על פתחי החנויות, דוכני הרוכלים התמלאו פירות וירקות. העובדים חזרו למשרדים לאחר הפסקה של שבוע. "אנו רגילים לכל זה. תנו לנו כמה שעות של שקט ונשכח ששום דבר לא קרה", אמר פקיד בנק, שהצביע על התנועה הצפופה באחד הרחובות המרכזיים של העיר.

הופעת הסורים אילצה את אנשי המיליציה החמושים לנטוש את עמדותיהם ברחובות ואת המחסומים שהקימו בצמתים ולהסתלק אל המסתורים ואל מחוץ לעיר.

מקורות מדיניים בביירות אמרו, כי החיילים הסורים, שבאו בליווי 60 טנקים תפסו עמדות ללא התנגדות.

עתון לבנוני: הסורים יטפלו גם בבני הערובה

התפרסות הכוח הסורי במערב ביירות עשויה להוביל לצעדים חדשים, למען שחרורם של בני ערובה זרים בלבנון, אמרו אתמול מקורות פוליטיים.

עתון המפלגה הקומוניסטית הלבנונית "אל נידאא" כתב "הפעם סוריה תטפל בשאלות קשות כגון בני הערובה, אשר יהיו מעתה על סדר היום לפעולה מיידית".

מקורות פוליטיים אמרו לכתב רויטר, כי הסורים ישתלטו תוך זמן קצר על בסיס של משלמים קיצוניים במערב ביירות, אשר סבורים, כי בעבר שימש כבלא לבני ערובה זרים.

סבורים, כי בני הערובה מוחזקים בתאים במרתפים בביירות. התפרסות הסורית פירושה, כי מעתה לא יהי זה קל להעבירם למקומות אחרים.

ראש הממשלה, ראשיד כראמה, שהוא באופן רשמי מפקד הכוח הסורי, אמר בתשובה לשאלה לגבי בני הערובה, כי היה רוצה ששאלות כאלה יבואו על פתרונן. "תוכניתנו היא לשים קץ לכל מה שהתרחש ולתקן את כל הדברים שאותם הוקענו", אמר כראמה לכתב רויטר.

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

סגנון נכון

"המסע של אמא מאבורי", מאת ג'ורג' טאבורי, ב"במה 3" של התיאטרון הקאמרי; נוסח עברי: רבקה משולח; בימוי: ג'ק מסינג'ר; תפאורה ותלבושות: אדריאן וקס; תאורה: אבי צבריר; סגנון תנועה: דניאלה מיכאלי; מוסיקה: שוש רייזמן; משתתפים: רמי ברוך, רוזנית פורת, קרול מרקוביץ' ובת־שבע נועם.

ג'ורג' טאבורי כתב את מסע הסבל של אמו, שהצליחה להיחלץ מן הדרך לאושוויץ הודות לתעתועים של מזל, באיוולות, ואנושיות, שהתעוררה ברגע הנכון אצל קצין נאצי. טאבורי המחזאי מביא את סיפור אימו אל הבימה, בעוד היא עצמה צופה בהצגת הסיפור ומעידה את עדותה. כך הוא יוצר מסכת של ניכור על ניכור ומצליח להפוך את הסבל האנושי הבלתי אפשרי בשואה למשהו מובן, אנושי ומרגש.

כוחה של ההצגה הזאת בבמה שמביאים לבימה שחקניה: רוזנית פורת בעלת הנוכחות החלומית, כאילו שלא מן העולם הזה, בתפקיד האם, כפי שכתב אותה טאבורי המחזאי, רמי ברוך האנרגטי המיומן בתפקיד טאבורי עצמו, ושני המבוגרים: בת שבע נועם בתפקיד האם וקרול מרקוביץ' בתפקיד הקצין הנאצי, המוסיפים מימד מרגש לתיאטרוליות המסוגננת והמבוקרת. כל הרביעיה מקבלת כאן את העיצוב הנכון, המשרת גם את התפקידים וההצגה, וגם את השחקנים. אפילו המבטא הזר של בת שבע נועם וקרול מרקוביץ' נשמע נכון.

הסגנון הנכון של ההצגה הוא בזכותו של הבימאי גק מסינג'ר, שבעזרת תפאורה של קירות פלקסיגלס, שעיצב אדריאן וקס מעניק לה את המימד הנכון, המתמרן בין הסבל והבנאליות שלו, בין האנושיות של האויב ליכולת לשנוא אותו, ובין מה שנותר מן הסבל של ניצולי השואה עם עבור השנים.

השביתה

(סוף מעמוד 1)

הובאו בבירית למטה מרחב ירושלים ומשם לאולם בית המשפט. השופט קיבל את כל טענות המדינה נגד העובדים, לרבות הדרישה לקנוס אותם על הפרת צווי המניעה הזמניים, להורות להם לחזור לעבודה ולהחזיר את העובדים לעבודה, בתוקף היותם מנהיגי השביתה.

באופן מפתיע למדי, למרות שהתביעה לא העלתה זאת, הביא השופט יעקב נייגבורן את התקדים של הקנסות שהוטלו על עובדי התחזוקה באל־על וציין שחומרת השביתה בבתי החולים גדולה פי כמה משום שהשובתים הם "גיבורי הכוח שהפגינו את כוחם נגד חולים חסרי הגנה".

300 ש"ח קנס לשעת שביתה

בדומה לקנסות שהוטלו על עובדי אל־על, קבע השופט סולם קנסות מצטברים לכל שעה שלא יחזרו העובדים לעבודה. החל מ־8 בערב אמש, הם ישלמו 250 ש"ח כל אחד על כל שעת שביתה והחל מהבוקר זה עולה ל־300 ש"ח. השופט קבע את המשך הדיון ליום רביעי השבוע, וכדי להבטיח את הופעת ארבעת חברי הוועד הארצי, ה"ה רוני שלם, משה אבנוש, מאיר כהן וצבי בנעם, חייב אותם לחתום על טופס שחרור בערבות עצמית של 2,500 שקל.

היום הראשון לשביתה עבר בבתי החולים הממשלתיים בצורה קלה יחסית. הנהלות בתי החולים, בסייעת מטה החירום של משרד הבריאות, החלו בשחרור חולים שמצבם מאפשר זאת, מזון נרכש מחברות קייטרינג למוסדים, ניתוחים רבים בוטלו והבעייה העיקרית שצפויה בימים הקרובים, אם תימשך השביתה, היא שאלת הנקיון והסניטציה בבתי החולים.

חיל האוויר משלים הכנתה של חלופה למטוס ה"לביא"

צבאיים בכירים הביעו תמיהה מקורת הרוח בתגובת משרד הביטחון לדו"ח החשב הכללי האמריקאי: זהו המשך טיוח נושא הלביא

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

חיל האוויר משלים הכנת חלופה ללביא, בעקבות בקשתו של סגן הרמטכ"ל, האלוף אמיר דרורי.

הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, הבטיח בוועדת חוץ וביטחון של הכנסת, שנושא הלביא ייבדק שוב בצה"ל, לאור הנתונים שנמסרו לו על ידי יועצו הכספי, תא"ל ראובן הרשקו. לפיהם יהיה על ישראל להשקיע מהיום עד שנת 2000 כ־70 מיליון דולר בכל מטוס לביא. לשאלתו של ח"כ יוסי שריד, הודה הרמטכ"ל כי אכן אלה הנתונים אותם חישב יועצו הכלכלי.

ביקורת על משרד הביטחון

גורמים צבאיים בכירים הביעו תמיהה מקורת הרוח הבאה לידי ביטוי בתגובת משרד הביטחון בעקבות פרסום נתוני דו"ח החשב הכללי האמריקאי על הלביא. לדבריהם, תגובה זו היא המשך טיוח נושא הלביא, התעלמות מהנתונים הרלוואנטיים, והריחוק מדיון אמיתי בעתיד הלביא, כפי שמקובל מזה זמן רב במשרד הביטחון.

הגורמים הבכירים טוענים, כי בתגובתו מתעלם משרד הביטחון דווקא מהנתון המשמעותי ביותר הכלול בדו"ח. הכוונה היא לקביעת החשב האמריקאי, לפיה תצטרך ישראל להשקיע בשנות הייצור של הלביא סכומים שנתיים הנעים בין מיליארד ל־1.4 מיליארד דולר. "לכל אחד במערכת הביטחון ברור, כי אין באפשרותנו להקצות סכומים כה גדולים לפרויקט הלביא בכל שנה. הניסיון להיתלות בנתון המצביע על מחיר ייצורו של כל מטוס, הוא המשך הדוגמה של העלמת העובדות המשמעותיות והחשובות באמת".

לדבריהם, גם את הנתונים שמוסרו על ידי החשב האמריקאי יש לבחון על רקע העובדה כי כל החישובים נערכו על בסיס הנחה כי ייוצרו 300 מטוסי לביא. בעוד שברור כבר עתה כי ייוצרו כ־100 מטוסים בלבד. חישובים, שבבסיסם הוא ייצור מספר יותר קטן של מטוסים, היו מראים כי מחיר ייצורו של כל לביא הוא גבוה בהרבה.

מנצור דאוד שאהין יעמוד בראש מועצת ביר זית

מאת סופר "הארץ" בגדה

ראש המינהל האזרחי ביהודה ושומרון, תא"ל אפרים סנה, מינה אתמול את מנצור דאוד שאהין לעמוד בראש מועצת העיירה ביר זית שליד רמאללה. שאהין היה חבר במועצה הנבחרת של העיירה, שאינה מתפקדת זה חמש שנים. פעולתה הוקפאה אחרי מותו של ראש המועצה הקודם. המינהל האזרחי הקצה 110,000 ש"ח לקופת המועצה.

במלאת שנה לפטירת אבינו וסבנו היקר

אריה רוטמן ז"ל

מקילץ — פולין

תיערך אזכרה מחר יום רביעי כ"ו בשבט תשמ"ז (25.2.87) בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית־שאול

נפגשים ליד השער

המשפחה

המעלות של אל על

	מעל' מינימום	מעל' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	6	3	מ"ח	2	−0
אתונה	16	12	גשום	16	10
בוקארשט	8	4	מעונן	—	—
בריסל	4	1	מ"ח	3	−4
וינה	0	−3	שלג	7	2
ז'נבה	3	−2	מ"ח	4	−3
לונדון	6	2	מ"ח	7	2
ליסבון	14	10	גשום	13	3
מדריד	7	2	גשום	10	−5
ניו־יורק	6	2	ממטרים	10	0
פאריס	5	1	מ"ח	4	3
פרנקפורט	2	−3	מ"ח	2	0
ציריך	2	−3	מ"ח	—	—
קהיר	28	12	אביך	26	6
קופנהאגן	0	−4	שלג	4	−5
רומא	10	5	מעונן	7	2
שטוקהולם	−4	−8	שלג	1	−4

הנוסע המאושר
אל על ELAL

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

חנה טננבוים

לבית שפילברג
(בעלת חנות "אתא" בהרצליה)

ההלויה תצא היום, יום שלישי, כ"ה בשבט תשמ"ז (24.2.87) בשעה 14.30
מבית המנוחה, רח' יגאל אלון (השחר) 43 הרצליה לבית העלמין בהרצליה
(רח' פינסקר) תחבורה תעמוד לרשות המלווים

המתאבלים: בנה וכלתה: שמואל ואהובה טננבוים וב"ב
אחיה: שרגא שפילברג, יצחק שפילברג וב"ב
אחיותיה: מרים נחשוני, אסתר פומרנצ'יק וב"ב
וכל בני המשפחה

משפט דמיאניוק

עדות ראשונה של ניצול טרבלינקה: בכי התינוקות רודף אחרי עד רגע זה

(ע). "אני מתקשה להשוות את איוואן האיום אפילו לחיה. אריות לאחר הציד שבעים ולא נוגעים באיילות החולפות לידם. איוואן לא היה שבע לרגע. הוא היה טורף כל יום, כל רגע", כך פתח את עדותו פנחס אפשטיין מפתח־תקווה, הני־צול הראשון שהעיד במשפטו של ג'ון דמיאניוק.

פרץ, ירד בו. אנשים היו מבוהלים, החלו לבכות. עשיתי לי חריץ בין החיבורים של הקרשים בקרון והסתכלתי החוצה".

מי שביקש לשתות — הוכה

כאשר החל העד לספר על הגעת הרכבת לטרבלינקה, הציפו דמעות את עיניו והוא ביקש מבית המשפט שניות אחדות של הפסקה. דומיה

הורתי לילדים. איש האס־אס ציווה עלינו לעזוב את הילדים ולהוריד את הזקנה לבור עשן. האשה נשמטה מידינו לתוך הבור הפעור. בבור היתה אש. לא להבה, אש קלה", סיפר העד והוסיף: "הורנו לתינוקות ואיש האס־אס, אמר לנו להשליך אותם לתוך האש. לבור.

> "איוואן האיום היה בעל־גוף, מוצק, והיה מכה בנו מכות רצח עם צינור ברזל, לפעמים עם חרב ולעתים עם כידון. הוא היה מפצח גולגלות, חותך אוזניים"

שעות ארוכות ישב אפשטיין על כיסא ליד דוכן העדים, מגבב את עיניו ומתאר בקול רצוץ את הזוועות במחנה ההשמדה טרבלינקה — שם, כנער בן 17, הועסק בעבו־דות שונות. "הסיוט שקוראים לו טרבלינקה, שקוראים לו איוואן האיום, שקוראים לו ניקולאי, הסיוט הזה רודף אחרי ולא עזב אותי עד עצם היום הזה. כשראיתי ילדים בט"ו בשבט הולכים לנטוע עצים, ראיתי בעיני רוחי את שורת הילדים שהובאו לטרבלינקה, את שורת הילדים שחייהם נכחדו ברגע, את שורת הילדים התמימה הזו".

פנחס אפשטיין (62), סיפר בת־חילת עדותו כי גר עם הוריו בעיר

היתה בקהל הרב שמילא את אולם בנייני האומה בירושלים. בתוך הקהל היו ניצולים שהחלו למרר בבכי חרישי.

"הדלתות נפתחו. בצעקות איומים ובמכות עזות ציוו עלינו לצאת החוצה. התגלה לפני מחזה מחריד. ריח המוות היה באוויר", סיפר העד פנחס אפשטיין.

"כשיצאנו מהקרון הורו לנו להתיישב. אמרו שמי שצמא יכול לגשת לברז המים לשתות. זה היה פתיון. מי שניגש לשתות, קיבל מהאוקראיני מכות עם קת הרובה. מולנו היו מונחות שתי גוויות עם גולגלות מרוסקות".

העד סיפר, כי כאשר ישבו באזור

בכי התינוקות מצלצל באוזני עד רגע זה".

שפת אנוש אינה יכולה לתאר את הזוועות

אפשטיין אמר בעדותו, כי העבו־דה הראשונה שהוטלה עליו במחנה ההשמדה טרבלינקה היתה להוציא גוויות מתאי־הגזים ולהעבירן אל ערימה של גוויות, שהיתה במחנה התחתון, באזור קבלת המשלוחים.

"אני זוכר, כי בבור של 'בית־החו־לים' היו גופות עם ראשים כרותים. זה היה מחזה מחריד עבורי, כנער שלא ראה גוויה מעודו. היו שם רצי־חות, מכות, דקירות. בלתי אפשרי לתאר מה שהתרחש שם. שפת אנוש לא מספיקה לכך".

> "אחי קרב אלי. איש אס־אס הבחין בו, ניגש אליו ועם קת אקדח פיצח לו את הגולגולת"

צ'נסטוחובה בפולין עד שהכניסו הגרמנים את כל משפחתו לגיטאות. בהיותו בגיל 17 הוציאו האוקראינים את כל אנשי הגיטו בצ'נסטוכובה למסע בן יומיים לטרבלינקה.

במוצאי יום הכיפורים בשנת 1942 הוצאו כל אנשי גיטו צ'נסטו־חובה לרחוב. "האוקראינים דפקו בדלתות, הוציאו אנשים החוצה וכיוונו אותם לתחנת הרכבת. היה תוהו ובוהו. הובילו אותנו לתחנת רכבות המשא ודחסו אותנו לקרו־

הקבלה במחנה טרבלינקה עבר איש אס־אס בין היושבים והצביע על הזקנים. לדבריו, הצביעו עליו והוא קם ופנה הצידה, כמצוות שומריו הנאצים. "אחרי שניות מספר ראה אותי אחי. הוא קם וקרב אלי. איש אס־אס הבחין בו, ניגש אליו ועם קת אקדח פיצח לו את הגולגולת. אחי תקפה סוחרחורת. לא ראיתי יותר את אחי לעולם".

בקול שבור ממשיך פנחס אפש־טיין את עדותו ומספר כי השומרים

העד אמר עוד, כי לאחר שלושה ימים שבהם עבד במחנה התחתון, הועבר לאזור ההשמדה במחנה טרב־לינקה. "כשנפתח השער של אזור ההשמדה, נגול לפנינו מחזה מחריד. לא הספקנו להתאושש והם אמרו לנו לקחת אלונקה ולהעמיס עליה גוויות. היתה ערימה גדולה של גוויות ליד תאי הגזים והורו לנו לפנות אותה. העלינו גוויות על אלונקה ורצנו לכיוון הבור. זרקנו גוויות לבור והורנו לאסוף עוד ועוד

> "איש האס־אס אמר לנו להשליך את התינוקות לתוך האש. בכי התינוקות מצלצל באוזני עד רגע זה"

נות. שם הופרדתי מאמי ומהורי והועליתי על קרון אחר. 120 בני אדם היו בכל קרון". הוא המשיך ותיאר את מסע הרכבת לטרבלינקה. "הצפיפות היתה נוראה, היו אנשים שנחנקו בדרך. בלילה הצליחו שני אנשים לקפוץ מהרכבת. הגרמנים עצרו את הרכבת ו... שקט

הגרמנים ציוו עליו להיכנס לקרון ולהוציא אשה זקנה שלא יכלה ללכת. ציוו עליו להוביל אותה לצריף שהוסווה בשם "בית חולים". שם רצחו הנאצים את הזקנים והחו־לים. "כשהובלתי את הזקנה, ראיתי שני תינוקות שלא ידעו אפילו לזחול. השארתי את הזקנה בצד

גוויות של נרצחים. על הדרך שהובילה מהתאים עד לבורות עמדו אוקראינים ואנשי אס־אס והיכו אותנו מכות רצח".

העד הוסיף, כי מי שנפצע בריצה מוכה למוות בסיום זמן העבודה.

העד סיפר עוד כי בתוך הבור היו מפוזרים על הגוויות אבקת... כלור

פנחס אפשטיין בעדותו, אתמול במשפט דמיאניוק (צלום: רחמים ישראלי)

"איוואן האיום' היה מענה אותו במיוחד".

קיצוב זמן בשירותים

העד אפשטיין תיאר בעדותו גם את אגף השירותים במחנה. הוא סיפר, כי יהודי הוצב כשומר על השירותים. הגרמנים עשו לו רובה מעץ וכך הציבו אותו על משמרתו. "היה יהודי שני, יוליאן שמו, עליו ציוו לגדל זקן. הלבישו לו תלבושת של רב ועל החזה תלו לו שעון מקרטון. הוא היה אחראי על מדידת הזמנים למי שנכנס לשירותים. מי שעבר את הזמן הקצוב של שתי דקות בשירותים, היה על היהודי הזה לגרשו משם".

"היום המאושר בחיי היה יום המרד", סיפר העד. ביום המרד שמע ירייה והחל לרוץ לכיוון הגדר. "ראיתי בחור אחד עם רובה שצועק בגרמנית: 'מרד, מרד'. יהודי אחד חתך את הגדרות. אני דילגתי על הגדרות ורצתי עד שהגעתי ליער. מהבורחים לא נשארו רבים. תפסו אותם. על אחרים הלשינו ורבים אחרים נשארו על הגדרות", תיאר את תהליך הבריחה.

העד אפשטיין תיאר בעדותו, כשהוא יושב כל העת בכיסא, את תהליך הבריחה שלו ועלייתו ארצה. הוא אמר כי היה פצוע וחבול והלך לאן שעיניו הובילוהו. "לא היה לי

> "איוואן לא היה שבע לרגע. הוא היה טורף כל יום, כל רגע"

שם, לא תעודות, לא הייתי קיים, לא הייתי שייך לאף אחד. בדרך פגשתי שני חברים. לאחד מהם היה קצת כסף פולני. בדרך הוא נכנס איכשהו להחליף את הכסף. אני לא סולח לעצמי שנתתי לו ללכת. חיכיתי עם החבר השני, אך מי שהלך להחליף את הכסף לא חזר יותר".

העד המשיך וסיפר בעדותו: "ראיתי אנשים הולכים לעבודה, עולם כמנהגו נוהג, כאילו לא אירע דבר. בתוך הים של השנאה פגשתי פולני טוב־לב שעזר לי להשיג ניירות מזוייפים ונסעתי בזהות מזוייפת לגרמניה, שם עבדתי בקבוצות עבודה ולאחר המלחמה עליתי ארצה לבד. לא שרד אפילו קרוב רחוק של משפחתי. בארץ בניתי בית, נשאתי אשה, יש לי שלושה ילדים וחמישה נכדים. הסיוט הזה שקוראים לו טרבלינקה לא עוזב אותי ולא יעזוב אותי לעולם", סיפר פנחס אפשטיין.

בעיית זיהוי הנאשם

לאחר הפסקה בדיון, ניגש בית המשפט לשאלת הזיהוי של ג'ון דמיאניוק כ"איוואן האיום" מטרב־לינקה. העד אפשטיין נשאל על מסדרי זיהוי התמונות שנערכו לו במשטרה בשנים האחרונות. התביעה

ביקשה להגיש לבית המשפט את התמונות של מסדרי הזיהוי, אך בא כוחו של דמיאניוק, עו"ד יורם שפטל, התנגד לכך. השופט דב לוין הודיע, כי בשלב זה אין מקבלים את התמונות כזיהוי אלא קובעים על איזו תמונה הצביע העד בחקירתו במשטרה. שאלת הזיהוי תידחה,

קבע השופט לוין, למועד שבו יגישו עורכי מסדרי הזיהוי את העדויות של הניצולים שזיהו את דמיאניוק, לבית המשפט.

בעדותו נשאל העד פנחס אפש־טיין על מהלך מסדרי הזיהוי במשטרה. התובע הגיש לו אלבום

תמונות וביקש ממנו להצביע על התמונה אותה זיהה במשטרה כתמו־נתו של איוואן האיום. לאחר דקות ארוכות שבהן עיין העד באלבום, הצביע על תמונתו של מי שזוהה כאיוואן האיום בטרבלינקה. "היו לו כתפיים רחבות, אוזניים בולטות, מצח גבוה, פנים עגולות, הצואר

קטן. לפי הערכתי, בטרבלינקה הוא היה בן 22 עד 25 שנים".

פעמיים צעק העד בבית המשפט, כשהוא מצביע על הנאשם: "הנה הוא, הנה הוא יושב כאן, גולי".

(סוף בעמוד 10)

"כואב לי הלב לשמע העדות"

"כואב לי הלב, אני לא יכול לשמוע את העדות הזאת. הם רצחו את האמא שלי. אולי הנאשם דמיאניוק הרג אותה". מירד בבכי שניאור רבינוביץ (66) מחוץ לאולם הדיונים בבנייני האומה בירוש־לים, בעת שהעיד פנחס אפשטיין, העד המרכזי אתמול.

ניצולים רבים מהתופת, שהגיעו לאולם הדיונים, פרשו זמן קצר לאחר תחילת עדותו של העד אפשטיין ויצאו מחוץ לאולם. הם ישבו על כיסאות בכניסה לאולם הדיונים, ניגבו את עיניהם הדומעות ואמרו כי אינם יכולים לשמוע את העדות המזעזעת.

קהל רב ביותר מילא את בנייני האומה אתמול. המונות נותרו בחוץ. ספסלים נוספים הוצבו בתוך האולם והם התמלאו ברגע בבני אדם שהגיעו לצפות במשפט. בין הנוכחים בלטו שר האוצר, משה נסים, מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, וקבוצה גדולה של קצינים בכירים מחיל האוויר.

מנהל המחלקה לתפקידים מיוחדים במשרד המשפטים, עודד מאושר, מסר כי אתמול ביקרו באולם שבו מתנהל המשפט, כאלפיים בני אדם. מאות שרבים נשארו בחוץ מחוסר מקומות ישיבה, נשקלת האפשרות להציב מסכי טלוויזיה במעגל סגור מחוץ לאולם בית המשפט, כדי שהקהל שלא יעלה בידו להיכנס לאולם, יוכל לצפות במהלך המשפט מבחוץ.

"זה האיש! זה איוואן האיום מטרבלינקה!"

"הנה האיש, הוא יושב פה, זה איוואן האיום מטרבלינקה", צעק העד פנחס אפשטיין במהלך משפטו של ג'ון דמיאניוק בירושלים, עם התחדש המשפט אתמול בבוקר. לשמע צעקה זו של העד, נשמעו מחיאות כפיים באולם הדיונים והשופט דב לוין נזף בזעם בקהל הנוכחים.

פעמיים במהלך עדותו הצביע העד על הנאשם וצעק כי זה איוואן האיום מטרבלינקה. "אני רואה את איוואן כל לילה, מסבבה אשתי. אני חולם עליו, רואה אותו מדי לילה בלילה. הוא חרוט בזכרוני לעולם. אני לא יכול להשתחרר מזה", צעק העד במהלך עדותו והוסיף: "פה הוא יושב. זה זה, זה הוא האיש".

"כשראיתי אותו יורד מן המטוס, זיהיתי ישר שהוא איוואן האיום מטרבלינקה. 11 חודש היינו באותו מקום, מקום שהוא ביצע מעשים מחרידים שאין מלים לתארם. דברים שנחרתו כל כך בזכרוני. הוא לא השתנה עד כדי כך, ללא היכר. יש קווים שאחרי כל כך הרבה שנים הכרונות כל כך מחרי־דים, לא ניתן לשכוח".

אפשטיין הוסיף ואמר, כי אותם פנים עגולים, אותו צוואר ואותן אוזניים בולטות, שהיו לאיוואן האיום מטרבלינקה, יש גם לנאשם. הוא הוסיף כי אותה הליכה גמלונית היתה לאיוואן האיום מטרב־לינקה, כשם שיש לג'ון דמיאניוק, הנאשם. את ההליכה זיהה כאשר ירד הנאשם מכבש המטוס שהביאו מארה"ב לישראל.

"כשהוא ירד מן המטוס, ראיתי אותו צועד, אותה הליכה, אותן תנועות שלו, הכל כפי שהיכרתי בטרבלינקה".

שאיכלה את גוויות הנרצחים.

"אחרי שגמרנו לפנות את תאי הגזים, אמרו לנו להתיישב, ובינתיים היו מכניסים לתאים קורבנות חד־שים. שמענו צעקות ובכי. ראיתי אדם שיוצא והוא מתא מגועהגזים. היה זה איוואן האיום".

בקעו כרסי נשים הרות

"איוואן האיום היה איש בעל־גוף, מוצק. הוא היה מפעיל את המנוע. היינו ממתינים כ־20 דקות עד חצי שעה וציוו עלינו לפתוח את הדלתות ולהוציא את הגוויות. איוואן היה מופיע מתוך התא ומכה בנו מכות רצח עם צינור ברזל, לפעמים עם חרב ולעתים עם כידון. הוא היה מפצח גולגלות, חותך

הפנים לא היתה לו כבר צורה של פנים. אספו אותנו וציוו עלינו לשבת והשכן שלי התבקש להצביע על מי שמתכוון לברוח. הוא הצביע ללא שליטה על הנושים. הוציאו 20 בני אדם והורו להם לשכב על הרצפה עם הפנים למטה. איוואן האיום, עם צינור ברזל בידו, ניקולאי עם החרב ואנשי אס־אס עם מגלבים החלו לערוך קטל נורא בעשרים אלה. מוחות נשפכו, דם נשפך, הרגו אותם ואחר כך לקחו אותם משם לבור הגוויות", סיפר פנחס אפשטיין כשכל גופו רועד, ופרץ בבכי מר.

"איוואן היה מופיע עם צינור ועם כלים אחרים, היה לוקח אנשים,

נשאר תלוי כל היום וכל הלילה ורק אחר כך הורידו אותו".

העד סיפר, כי יש מקרה אחד שמ־מנו הוא סובל מסיוטים עד היום הזה. "בוקר אחד יצאה ילדה חיה כבת 12 מתאי הגזים ודיברה אתנו. האנשים שהוציאו את הגוויות הושיבו את הילדה בצד והילדה הזו, שהמלים שלה מצלצלות לי באוז־ניים, בכתה: אני רוצה את אמא".

מנת איומים יומית

העד פנחס אפשטיין סיפר, כי בתו־קופה מסויימת הועסק במטבח. כל אימת שהלך להביא מים ועצים למטבח, ראה את המעשים המחרי־דים של איוואן האיום, כל יום וכל שעה. אחרי שהועסק במטבח, הוחזר

> "מוחות נשפכו, דם נשפך, ואחר כך לקחו אותם לבור הגוויות"

אוזניים. לא יאומן איך התעלל באסירים". העד הוסיף ותיאר את הזוועה מהתופת בטרבלינקה ואמר: "זה היה זוועה להסתכל על הגוויות שהוצאו מתוך תאי הגזים. היו שם נשים כהריון, דקורות ברחמן, עם עוברים גלויים. בערות כרותות זוה, אנשים עם עיניים מנוקרות. אין לי מלים לתאר את הזוועה. כך הועסקתי במשך ימים ארוכים".

הוא סיפר כי ראה את איוואן האיום, את ניקולאי, את אנשי הס־גוסטב וריצ'ארד מכים קורבנות בצורה אכזרית. "אני היכיתי לשמים וקראתי מה עושים בני אדם לבני אדם אחרים. למה ומדוע".

העד המשיך ותיאר את מעשי הזוועות שביצעו אנשי אס־אס בקור־בנות. "בוקר אחד תפס איש אס־אס ושמו פרנץ בחור אחד, שכן שלי. הוא התעלל בו באכזריות, ריסק לו את הפנים בצינור. אמר לו: 'אתה יודע מי מתכוון לברוח, תגיד לי מי

מכניס להם את הראש בגדר התיל ומענה אותם עד מוות".

השלג בגד בבורחים

פנחס אפשטיין סיפר על לילה אחד בסוף שנת 1940, כאשר ניסתה קבוצת יהודים מעובדי המחנה להימלט. באותו לילה, כך סיפר, ירד שלג ועקבות הנמלטים הוטבעו בשלג הלבן.

"האוקראינים רדפו על־פי העק־בות בשלג. הם הביאו שלושה חזרה. איוואן עם הצינור עינה אותם, שבר להם ידיים ורגליים. בערב אספו אותנו. עיכו מיפקד ואמרו לנו שמי שינסה לברוח, זה יהיה סופו.

"ליד תאי הגזים צמח עץ. אחד מענפיו חזק בקרש. על עץ זה תלו את שלושת הבורחים. תלו את הראשון והורידו אותו לאחר שנפח את נשמתו. תלו את השני והורידו אותו לאחר שנפח את נשמתו, ואילו השלישי, שהיכרתי אותו, משה שמו,

לחלק ההשמדה במחנה טרבלינקה.

"כל ערב היו מרכזים אותנו ועור־כים ספירה ובספירה התחילו העינו־יים. היו אומרים לנו להרים כובעים ולהוריד כובעים. מי שפיגר ולא עמד בקצב, חוסל", סיפר העד.

אפשטיין תיאר בעדותו את עבודתו בפינוי הגוויות ואמר כי כאשר היה מעמיס גוויות על אלונקה, היו הוא ויהודי אחר נושאים את האלונקה ועוברים ליד צוות עובדי כפיה יהודים שהיו עוס־קים בעקירת שיני זהב מפיהם של הנרצחים. "לא היה לילה שאנשים לא איבדו עצמם לדעת. אנשים שנשברו פיסית ונפשית. אנשים שהר־כיזו בני משפחה וקרובים בערימות הגוויות שפינו. אי אפשר לתאר זאת בשפת אנוש. מוח האדם אינו מסוגל להבין מה שהתרחש בתוך בית המטבחיים הזה. שחטו בני אדם, עינו יהודים. אוי למי שהיה אדם דתי.

במקום להתרוצץ בין הסאליירים,
אולי תתקשר למוצרט?

עזוב את הבינוניות, נטוש את השממון:
התקשר אלינו!
מקצוענות היא שם המשחק
ומקוריות היא הכלל היחידי!
גרפיקה וקופירייטינג
עבודות דפוס ★ קונספט ★ מודעות
תסריטים ★ תשדירים

המחלקה הקריאטיבית
תל־אביב,
החשמונאים 57 טל. 246286/7

הפשפשוק
חוזר למדינה

יבואנים, יצרנים,
מנהלי שוק, בעלי עסקים!

הבטיחו השתתפותכם בפשפשוק הענק במדינת הילדים '87 בחופשת הפסח בכל שטח גני התערוכה בתל-אביב.

השנה חוגגת מדינת הילדים עשור לקיומה ועל פני כל שטח הגנים שילבשו חג ובביתנים, יפעלו מבוקר ועד ערב ללא הפסק 50 מוקדי שעשועים ובידור מהארץ ומהעולם וכן, קרנבל קניות ומציאות בפשפשוק הענק.

להשכרת ביתני מכירה ב...:
משרד מכירות ראשי: 03-247257
רח' בלוך 24 ת"א. 9.00-19.00
ובסניפים: דיזנגוף סנטר 03-203310
חיפה 04-710153
ירושלים 02-716255
14.00-20.00

מדינת הילדים

טיולים זה השטח שלנו

סיני
מגוון טיולים
עם גמלים, ג'יפים
וטיולי משפחות.

יוגוסלביה
12 יום $1195
9-20.4.87

ספרד ופורטוגל
18 יום $1475
6-23.4.87

נפאל
32 יום $1975
2.4-3.5.87

יוון
11 יום $795
7-17.4.87

כרתים
8 ימים $600
14-21.4.87
30.5-6.6.87

קניה
17 יום $1670
8-26.4.87
10 יום $1195
8-18.4.87

איטליה
17 יום $1600
5-21.4.87

מצרים
8 ימים $440
5-12.4.87
14-21.4.87
6-13.5.87

מעי תורכיה
15 יום $1065
6-20.4.87
17 יום $1065
25.5-10.6.87

גדי תורכיה
15 יום $1065
22.5-6.6.87

בטיולנו ניצול זמן מירבי, תכנית מלאה, אמינות מינהלית והדרכה מעולה,
כל אלה מבטיחים תמורה מלאה למטיילים.

טלפן וקבל חוזר טיולים לביתך 381044, 03-375063
מח' טיולי חו"ל השפלה 3 ת"א

החברה להגנת הטבע
במרכז הארצי למטייל:
ספרים, מסלולי טיולים, מפות וציוד טיולים ומחנאות - פרטים בחוברה

שרות בלעדי בלילי דיזנגוף 263

ניקוי יבש תוך שעה

רק עם הציוד המשוכלל ביותר בארץ אפשר לעשות זאת!
נכנסים ל"לילי" בדיזנגוף, מוסרים את הבגד, ממשיכים לעבודה, לסידורים,
או מעבירים שעה קלה בבית קפה סמוך. חוזרים כעבור שעה - והבגד כבר מוכן.

נסה את רשת "לילי" במיגוון שרותים נוספים: ניקוי זמש ועור, ניקוי שמיכות ווילונות,
ניקוי ותיקון שטיחים, צביעה ואשפרת בגדים ועוד.
ב"לילי" מובטח לך תמיד השרות המקצועי, האמין היעיל והבטוח ביותר.

לילי
ניקוי יבש - המהיר בעיר
ת"א - דיזנגוף 263, בבלי - פסג' דקל, דימון - מרכז מסחרי.

هكذا من الاصل

صكنا من الاصل

ספורט

בעריכת יהיאל ארזי

היום בכפר סבא בחצי הגמר על גביע הטוטו:

מאבק על כבוד קטן אבל על כסף גדול

● ב־12.30: שמשון תל אביב – הפועל באר שבע
● ב־14.30: מכבי תל אביב – מכבי נתניה

כדורגל

מאת אילן מרש
סופר "ספורט הארץ"

הצגת כדורגל כפולה מצפה היום לחובבי הכדורגל בכפר סבא, כאשר יהיו בזה אחר זה שני מישחקי חצי הגמר על גביע הטוטו. במישחק הראשון (12.30) יתמודדו שמשון תל אביב והפועל באר שבע. במשחק השני (14.30) יעלו למישטח הדשא מכבי תל אביב ומכבי נתניה. אם לא תושג הכרעה בתום 90 הדקות תהיה הארכה ואם לא תושג הכרעה גם בהארכה יוכרע המנצח בבעיטות 11 מטרים.

אמנם, משחקי גביע הטוטו לא עוררו עשר כה עניין בקרב אוהדי הכדורגל שרק מעטים מהם הטריחו עצמו למשחקים, אבל מבחינת הקבוצות מעוררים המשחק עניין עצום, כיוון שהמנצחים בחצי הגמר יעשירו את קופת מועדונם ב־15,000 שקלים והמנוצחים יקבלו את מחצית הסכום. ניצחון במישחק הגמר (ב־3.3 באיצטדיון רמת גן) יעניק לקבוצה המנצחת 60,000 שקלים והמפסידים יסתפקו ב־30,000 שקלים.

שמשון ת"א – הפ. באר שבע

שמשון תל אביב לא זכה מעולם בתואר רשמי כלשהו. לכן, אין מתכוונים בכרם התימנים להחמיץ את ההזדמנות לעשות היסטוריה. הקבוצה שהה מאז שלשום בבית מלון "במטרה להתכונן בצורה טובה למישחק", כדברי המאמן יעקב גרונדמן. "עד עכשיו לא זכה שמשון בשום תואר ומכאן המשמעות המיוחדת שהקבוצה מייחסת למישחק חצי הגמר". למועדון דל אמצעים כשמשון יכול הפרס הכספי להיות לעזר רב. גרונדמן: "למטרה המיקצועית נילווה גם הצד הכספי". גם. בבירת הנגב מתכוננים למישחק חצי הגמר במרץ רב. ביום ראשון קיים הפועל באר שבע אימון מיוחד, ואחרי האימון אתמול יצאה הקבוצה לבית מלון באיזור תל אביב, שם קיימה את הכנותיה האחרונות. השוער מריו זוכוביצקי מציין את החשיבות הרבה שמייחסים בבאר שבע לגביע הטוטו. "המישחק מעניין לא רק במישור הספורטיווי. מישחקי גביע הטוטו נותנים פיתרון מסויים לבעיות הכספיות של האגודה".

מכבי ת"א – מכבי נתניה

גם שחקני מכבי תל אביב נהנו ממנוחת טרום־מישחק באחד מבתי המלון (מה שלא עושים שם בדרך כלל לפני מישחקי ליגה), אליו הגיעו אתמול בתום האימון השיגרתי. למאמן שמעון שנהר מפריע שמפעל גביע הטוטו אינו זוכה לתהודה גדולה, על כן למכבי תל אביב מטרה לשקם את מעמדו. "למפעל גביע הטוטו התייחסנו הול מן ההתחלה במלוא הרצינות; זאת במטרה לעזור ולהפוך אותו למשהו רציני". למרות ששנהר אמון על הצד המקצועי, חשוב לו שה־קבוצה תזכה להכנסות גבוהות בע־קבות ההצלחות בגביע זה: "אם יש אפשרות לעזור להנהלה – מדוע לא? הכסף חשוב ודומיננטי בניהול הקבוצה".

שחקני מכבי נתניה הם היחידים שלא זכו להתכונן למישחק בבית מלון. המאמן זאב זלצר לא רואה בכך חריג. "גם בליגה מכבי נתניה אינו נוהג לצאת ערב מישחקים לבתי מלון".

ולגבי המישחק היום אומר זלצר: "הגענו למעמד חצי הגמר מבית קשה ויש לנו שאיפות להגיע לגמר. הדבר חשוב לביטחונם של שחקני מכבי נתניה שהיא קבוצה צעירה". הקבוצה תחסר את שלום תקוה ואת רוני לוי הפצועים זה תקופה ארוכה. חיים בר וכני לם נפגעו בשבת, אך זלצר מקווה שיהיו כשירים למישחק היום.

את הגביע הזה קשה להרים

עם גביע הטוטו הזה יהיה קשה מאוד לערוך הקפת ניצחון. הקפטן המאושר שיזכה מחר־בות להניף את הגביע בתום משחק הגמר על גביע הטוטו שיהיה ברמת גן ב־3 במארס יצטרך לאמץ מאוד את שריריו – וכל זאת משום שהגביע החדש שוקל לא פחות מ... 8 ק"ג. יתרונו העיקרי של הגביע המוזהב שאינו נודד והוא יימסר לקבוצה המנצחת לצמיתות.

גביע הטוטו

היום חצי הגמר גם בארצית

בנתניה: חולון – חיפה
בחדרה: שעריים – עכו

מאת סופר "ספורט הארץ"

שלב חצי הגמר של מישחקי גביע הטוטו לקבוצות הליגה הארצית יהיה היום ב־14.30 בשני מקומות שונים. המישחק המסקרן בין השניים יהיה באיצטדיון "טוברוק" בנתניה ויפגיש את קבוצת הצמרת של הפועל חיפה מוליך הטבלה והפועל חולון המדורג רביעי. שתי הקבוצות, שנחלו הפסדים בשבת האחרונה, הפגינו יכולת טובה מאוד בשלב הראשון של המפעל. המשחק היום יהווה עבורם אפשרות להתאושש ולשפר את המורל למאבקי ההכרעה הקשים הצפויים בליגה.

מיגרש הפועל חדרה יארח את משחק חצי הגמר השני בין הפועל עכו למכבי שעריים. עכו מדורגת טוב יותר משעריים והיא מצוייה בשולי הצמרת. מכבי שעריים עדיין מוטרד ממיקומו הלא נוח בטבלה וישתדל לפצות את עצמו על אכזבות הליגה, בעלייה לחצי הגמר. שתי הקבוצות יהיו משוחררות ממתח הליגה מה שיאפשר להן לנסות ול־מצות את מלוא יכולתם.

במידה שהמישחקים לא יוכרעו במועד, תהיה הארכה, אם לא יוכרעו גם בתום מועד ההארכה, יהיו בעי־טות 11 מטר לקביעת המנצח שיעלה לגמר.

אורתז טיילה בירושלים אבל לא מצאה אולם לאימון

גביע האלופות

מאת רוני דיאמן
סופר "ספורט הארץ" בירושלים

ההכנות המקצועיות של כדורס־לני אלופת צרפת אורתז לקראת מישחקם החשוב ביום חמישי נגד מכבי ת"א בירושלים, השתבשו במ־קצת לאחר שאמש נכשלו כל מאמציהם למצוא אולם מתאים בבירה לקיים בו אימון.

מאמנה של אורתז, ג'ורג' פישר, נראה אמש לחוץ ומוטרד מאוד מהחשש כי גם היום יאלץ לוותר על אימון ולכן היה עסוק משך זמן רב בשיחות טלפוניות רבות עם ידידים ומקורבים בנסיון למצוא אולם.

פישר הבהיר כי הערב, בתום הטיול שתקיים קבוצתו בגליל, יש בכוונתו בכל מקרה לקיים את האי־מון בין אם הוא יערך באחד האול־מות בצפון או אפילו במרכז הארץ וזאת לאחר שהתברר לו כי בירוש־לים ימנע ממנו למצוא אולם מתאים.

הקבוצה הצרפתית טיילה אתמול במשך כל שעות היום בירושלים וסביבותיה ובמקומות הקדושים בי בית לחם. אמש, בשעות הערב, חזרו השחקנים ומלוויהם למלון דיפלומט כשאינם מסתירים את אכזבתם מכך שנבצר מהם להתאמן.

מכל מקום נראה כי הצרפתים חוששים מאוד ממכבי כפי שביטא זאת מיכבם האמריקאי הווארד קארטר שאמר אתמול: "קווין מגי הוא כיום השחקן הטוב באירופה ואני חושש שקבוצתי תתקשה לעצור".

כדורסלני אורתז אמורים לשוב הלילה למלון דיפלומט בתום סיורם בצפון ומחר יעברו לאחד מבתי המלון בתל־אביב ויחלו בהכנות מעשיות למישחק.

שומאכר: שחקני הבונדסליגה נוטלים סמי מרץ

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הכדורגל הגרמני כמר־קחה אחרי שאתמול יצא ספרו של שומאכר, קפטן הנבחרת, בהאש־מות לפיהן כל שחקני הבונדס־ליגה והנבחרת משתמשים בתמריצים.

שומאכר עומד לפרסם ב־15 במארס את ספרו. אנשי יחסי הציבור מסרו אתמול לעיתונות את הידיעה על העתיד להתפר־סם. שומאכר מציין כדורגלן בינלאומי אחד במיוחד מבלי לנקוב בשמו, שלכל מישחק של הנבחרת היה מגיע עם מזוודה של תמריצים שונים. נראה שמ־דובר בקארל־היינץ רומניגה.

● לויד הניגאן מבריטניה הגן בלונדון על תארו העולמי באיגרוף במשקל קל־חצי בינוני. הוא גבר בנוקאאוט בסיבוב השני על ג'והנ באמפוס (ארה"ב).

נוק־אאוט גם לגליל

כדורסל

הפועל תל־אביב ניצח גם בגומלין 92–89
וישחק בחצי הגמר נגד הפועל חיפה

הם עשו זאת: לאון מרפי (מימין) הדון רובינסון, שקלעו 64 מ־92 הנקודות של הפועל תל־אביב, צוהלים אחרי הניצחון השני על הפועל גליל־עליון (צילום: עוזי קרן)

מאת יעקב זינגר

הפועל תל־אביב עשה בדיוק את מה שלא ציפו ממנו בהרכבו הנוכחי. ניצחון שני מול הגליל העליון 92–89 (לאחר 46–43 במחצית), ניצחון ששלח את האורחים לדרך הארוכה חזרה לגליל, עם חומר רב למחשבה. ההתחלה היתה בשבוע שעבר כאשר התל־אביבים "גנבו" נצחון חוץ 78–72, שהיה בבחינת המנה הראשונה כאשר העיקרית הר גשה אמש לעיני קהל נלהב.

הפועל ת"א זכה בקופה, כלומר עליה לחצי הגמר של הגמר־סל וגם ואולי בעיקר, בכבוד. וכלל ידוע אומר כי עבור כבוד צריך לעבוד ותבורתו של משה ויינקרנץ עבדה ועמלה ובאה על גמולה.

דבר אחד ברור: "המכביסט" ויינקרנץ הפך את שחקניו ל"זיגורים" אמיתיים. עם הרכב צולע, לא נותר להם אלא להילחם. ואת זאת הם עשו בהצלחה רבה. הקבוצה נחמה על־ידי עזריאל קאליש ועמוס פרישמן ללא ברק אך עם הרבה נשמה – ג'ון ווילים אינו קלעי גדול ואינו ריבאונדר מצויין, אך האסיס־טים שלו, לשני שחקני הפנים, יכו־לים להילמד בבתי־הספר לכדורסל. דון רובינסון נראה אדיש אך שיחק מרבית המחצית השניה עם ארבע עבירות כי לא היה לו מחליף. כל סל שלו היה בזמן וחשוב לקבוצתו. ומעל לכולם, תרתי משמע, לאון מרפי הנפלא שקלע, מסר, ביתר, כלומר עשה בעצם הכל. ועל להקה זו ניצח בכישרון משה ויינקרנץ המוזה חריג בנוף המאמנים. אינו צועק ואינו קופץ.

לעומתם בניצי הגליל העליון: קבוצה עם חמישיה טובה וספסל טוב – אך כנראה כי אינה בנויה למאבקי כוח. כי כאשר מארוחה הולך להבכיס כדורים פנימה, לא היה מי שירצע לחסום את מרפי ור־ובינסון. וכאשר המורה לא שרתה על קלעי הגליל, הם היו בפיגור מתמיד. שמואל זיסמן, עם תחבושת גדולה על ידו, החל מצויין וקלע שלושה סלים של 3 נקודות. אך פציעתו מנעה ממנו להמשיך ולהפגין את יכולתו. קרטיס ברי קלע אמנם 25 נקודות אך נותר בודד במערכה. לא בראד ליף, לא ארז חון, לא נדב הנפלד ולא מרי וייט, הציגו יכולת שיכלה לאיים על יתרון מארחיהם.

הפועל תל־אביב החל בשמירה איזורית כאשר ג'ון ווילים שמר בחוץ על זיסמן שמירה שהיתה מאוד לא יעילה הגליליים הוליכו ללא שום בעיות 12–7 בדקה ה־4 ו־15–9 בהמשך. אך מרגע שהתל־אביבים שינו שמירתם לאישית, בא שינוי במישחק ומרפי קבע יתרון 24–21 בדקה ה־9. מרגע זה ואילך הוליכו התל־אביבים לאורך עד לסיום כאשר 15 שניות לפני ההפסקה הישוו הגליליים ל־43–43, אך פרישמן, בסל של 3 נקודות קבע את תוצאת המחצית 46–43.

השאלה שריחפה בחלל האולם היתה האם יצליח הפועל תל־אביב לשמור על יתרונו גם במחצית השניה והאם לא יפלו שחקניו מהרגלים. את התשובה נתנו רובינ־סון ומרפי שהצעידו את חבריהם, אט אט אך בביטחון, לעבר הדקה ה־40 שבישרה כי המשימה הושלמה. הפועל תל־אביב בחצי הגמר.

הפועל תל־אביב – הפועל גליל־עליון 92–89 (46–43)

* המצטיין: לאון מרפי

● לתל־אביב קלעו: מרפי 35, רובינסון 29, פרישמן 12, קאליש 10, ווילים 6.
● לגליל־עליון קלעו: ברי 25, ליף 19, זיסמן 18, וייט 12, הנפלד 6, חון 5, סמית 4.
● שפטו: מנשה הרמן וברוך ולינגר, 2,000 צופים באולם אוסישקין.

במחזור הבא

● ביום א', 1.3: אליצור נתניה – מכבי חיפה.
● ביום ד', 4.3: הפועל תל־אביב – הפועל חיפה (מקומות 1–4), הפועל חולון – הפועל גליל־עליון (מקומות 5–8).
● ביום ה', 5.3: מכבי תל־אביב – המנצח בין אליצור נתניה ומכבי חיפה (מקומות 1–4), המפסיד בין אליצור נתניה ומכבי חיפה – בית"ר תל־אביב (מקומות 5–8).

מכבי חיפה העביר ההכרעה לנתניה

מאת אברהם ציבין

ג'ון פלאוארס, ריצ'י ג'ונסון וארי רוזנברג היו אמש השלישיה ש־סחפה את מכבי חיפה לנצחון על אליצור נתניה במישחק הגומלין בסיבוב הראשון בגמר־סל. נצחון החיפאים 102–77 התיר את ההכ־רעה למישחק שלישי שיערך ביום א' בנתניה ויקבע מי ישחק בשלב הבא נגד מכבי תל־אביב.

אמש הוכיחו החיפאים כי הם נמצאים בכושר טוב ואם יציגו את אותה יכולת גם במישחק השלישי, הם יוכלו להפתיע את שחקני אליצור. אמש ראינו את ארי רוזנברג בכושר קליעה מעולה, שני שחקני החיזוק ג'ונסון ופלאוארס עשו עבודה מצויינת מתחת לסלים כשגם סטיב שלכטר סייע להם.

לעומת זאת איכזב עדי גורדון וגם דורון שפע סבל מיותר מדי דקות מתות.

שחקני אליצור נתניה איכזבו. ווילי סימס וקארל גוורסון, החטיאו רבות וגם השחקנים הגבוהים כמו מאלוביק, ג'ונסטון ופייר, היו צל של עצמם במרבית הזמן.

החיפאים הוליכו בכל שלבי המישחק: 4–7, 8–15 (דקה ששית), יתרון שעלה ל־10–21, 20–35 ו־38–53 במחצית. גם במחצית השניה היו רוזנברג, ג'ונסון ופלאוארס נותני הטון. חיפה הוליכה 45–61, 57–77, 62–87 ו־77–102 בסיום.

השחקנים ברודק היו מאושרים בסיום אבל למעשה השמחה עדיין מוקדמת. ביום א' בנתניה יפתח המאבק מחדש.

מכבי חיפה – אליצור נתניה 102–77 (53–38)

* המצטיין: ג'ון פלאוארס

● לחיפה קלעו: א. רוזנברג 22, פלאוארס 18, שפע 18, ג'ונסון 17, שלכטר 15, גבדלמן 6, גורדון 5, גולדשמידט 1.
● לנתניה קלעו: פייר 17, ג'ונסטון 16, גוורסון 14, מאלוביק 9, סימס 7, גיינס 5, אביטוב 5, פוגל 4.
● שפטו: ראובן וירוביק ואברהם זגול, 2,000 צופים בהיכל הספורט ברוממה.

נערים

כניסה חופשית למישחק הקדם־עולמי נגד בלגיה

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

ההתאחדות לכדורגל תאפשר כני־סה חופשית למיפגש בין נבחרות הנערים של ישראל ובלגיה שית־קיים ביום רביעי הבא, באיצטדיון בהרצליה. מיפגש זה ייעוד בשלב הראשון של הטורניר הקדם־עולמי לנערים בו משתתפת ישראל לרא־שונה בתולדותיה. בסוף החודש ייארחו הבלגים את ישראל למיפגש גומלין. במישחק ישפוט האיטלקי טוליו לאנזה, אשר שפט במישחק הרעים הבין־ארצי עם נבחרת צעירי אירלנד שהתקיים ביום רביעי האחרון באיצטדיון רמת־גן.

נבחרת בלגיה תגיע לישראל רק ביום שלישי הבא, יממה לפני המישחק. הבלגים הודיעו כי כוונתם לערוך עד למישחק שני אימונים. אחד אחר הצהרים מיד עם הגיעם והאחר למחרת בבוקר בשעה 10. נבחרת הנערים של ישראל תע־רוך היום מישחק אימון נגד נבחרת הנערים של מכבי.

זגורי נותח בגרמניה אוכל כשר ומהלים

מאת סופר "ספורט הארץ"

יהודה זגורי, כדורגלן הפועל תל אביב, נותח בתחילת השבוע על ידי רופא בדוסיה מנבגלדבאך ד"ר סלמן, ואתמול קיבל מאמנו דוד שוייצר ידיעה, כי הניתוח עבר בהצלחה. זגורי שאינו דובר שפה זרה נהנה מסיועו של ידיד בקומי של שוייצר שטרח להסדיר עבור זגורי מזון כשר, וכן ביקש ממאשפ־זיו של זגורי להסיר בחדרו צלב שהיה תלוי למול עיניו.

גמר בתי הספר במישחק מוקדם לגמר גביע הטוטו

מאת סופר ספורט "הארץ"

גמר אליפות בתי־הספר בכדורגל ייערך ביום שלישי הקרוב כמישחק מוקדם לגמר גביע הטוטו. כך הוחלט אתמול בהנהלת ההתאחדות. שני המשחקים ייערכו באיצטדיון רמת־גן.

זו הפעם הראשונה שגמר אליפות בתי־הספר התיכוניים ייערך כ־מישחק מוקדם במסגרת רשמית. גמר גביע הטוטו של הליגה הארצית ייערך באותו מועד באיצטדיון אחר.

אן.בי.אי.

ג'יימס וורתי ניצח את פילדלפיה 3 שניות לסיום

ניו־יורק (אי־פי). ג'יימס וורתי קלע את סל הניצחון שלוש שניות לפני סיום ההארכה במישחק בו גברה לוס־אנג'לס לייקרס על פילדלפיה 112–110.

מייקל ג'ורדן קלע 43 נקודות בניצחון 102–98 של שיקאגו על קליבלנד. תוצאות אחרות: פורטלנד – מילווקי 124–120, דטרויט – ניו־יורק ניקס 122–110, אינדיאנה – סקראמנטו 103–101.

● גרג פוסטר מארה"ב השווה בסנדייגו את השיא העולמי בריצת 60 מ' משוכות ב־7.47 שניות.

הערב בסופרקאפ סטיאואה – קייב

מונאקו (שרות "ספורט הארץ"). מישחק ה"סופרקאפ", בין האלופה האירופית סטיאואה בוקארשט ומחזיקת גביע אירופה למחזיקות גביע, דינאמו קייב, יתקיים כאן הערב.

סטיאואה, שקיימה מחנה אימון בישראל לקראת מיפגש זה, נוצחה בחודש דצמבר בטוקיו בגמר הגביע הבין־יבשתי ע"י ריוור פלייט מאר־גנטינה 1–0.

ווימבלדון – טוטנהאם ברבע גמר הגביע

לונדון (ע"ר). אחרי שהדיחה ביום א' את אוורטון, תארח ווימבלדון את טוטנהאם בשלב רבע גמר הגביע האנגלי במישחק שיערך ביום א', ה־15 במארס.

בהגרלה שנערכה אתמול, נקבע שארסנל תשחק שוב בבית נגד המנצחת בין השפילד ולוטון מהליגה השלישית. המנצחת בין ווסטהאם ושפילד וונסדיי, תארח את קובנטרי ואילו וויגאן מהליגה השלישית תשחק שוב בבית, נגד לידס יונייטד מהליגה השניה. מישחקים אלה יהיו בשבת ה־14 במארס.

שיא עולמי באולם ב־200 מ' לצרפתי

ליווין, צרפת (שרות "ספורט הארץ"). שיא עולמי בריצת 200 מ' קבע כאן אתמול האצן הצרפתי ברנו מארי־רוז – 20.36 שניות. זהו שיפור של 16 מאיות השניה לשיא של האיטלקי סטפאנו טילי שנקבע אשתקד.

הישג זה נקבע במיסגרת אליפות אירופה באולם שהסתיימה כאן. הסובייטי רוברט אמיאן הציב שיא אירופי בקפיצה למרחק באולם – 8.49 מ'. בקפיצה לגובה ניצח השיאן העולמי פאטריק שיוברג משוודיה עם 2.38 מ'.

שני ניצחונות נוספים רשמו הצרפתים: היירי ויניירון קפץ במוט ל־5.85 מ' וסרז' הלאן קפץ משו־לשת ל־17.12 מ'.

עוד ניצחון לבקר על אדברג

אינדיאן־וולס, קליפורניה (אי־פי). בוריס בקר גבר בפעם השביעית בתשעה מיפגשים על סטפאן אדברג כשניצח כאן במישחק הגמר 6–4, 6–4, 7–5.

בגמר הזוגות ניצחו הצרפתים יאניק נואה וגי פורז'ה את הגרמנים בקר ואריק ילן 6–4, 6–7, 6–7.

בבוקה־ראטון, פלורידה, זכתה המערב־גרמניה שטפי גראף בתואר בניצחון על הצ'כית הלנה סוקובה 6–2, 6–3. בתואר הזוגות זכו במפתיע הסובייטיות סבטלנה פארחומנקו ולאריסה סאבצ'נקו שניצחו את האמריקאיות כריס אוורט־לויד ופאם שרייבר 6–0, 6–3, 6–2.

טניס־שולחן

סין – שוודיה היום בגמר אליפות העולם

ניו־דלהי (אי־פי). נבחרות הגברים והנשים של סין מועמדות להגן כאן היום על תאריהן כאלופות העולם. בחצי הגמר לגברים ניצחה סין את יוגוסלוויה 5–0 ותשחק נגד שוודיה שגברה על צפון־קוריאה 5–2. הסיניות הביסו את ההונגריות 3–0 וישחקו נגד הדרום־קוריאניות שגברו על הולנד 3–0.

חדשות חוץ

רישום של ג'ורג' איברהים עבדאללה (עומד) כפי שנעשה אתמול בבית המשפט בפאריס. לפני עבדאללה יושב סניגורו, ז'אק ורז'ס. (תצלום אי־פי)

אמצעי ביטחון קפדניים בפאריס בפתח משפט הנאשם ברצח בר־סימנטוב

עבדאללה סרב להזדהות בשמו ואמר לשופטים: "אני לוחם חירות ערבי"

מאת יוסף פוקר,
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ") באווירה מתוחה ובחסות מערך אבטחה חסר־תקדים נפתח אתמול בפאריס משפטו של מנהיג "גדודי המהפכה הלבנוניים", ג'ורג' איברהים עבדאללה. בין היתר מואשם עבדאללה במעורבות ברצח בפאריס של הדיפלומט הישראלי יעקב בר־סימנטוב והנספח האמריקאי צ'ארלס ריי.

עבדאללה עצמו הבהיר כבר בישיבת הפתיחה, כי אין בכוונתו להיות נוכח בדיון המשפטי, משום ש"מערכת המשפט הצרפתית מחזיקה בי כבן ערובה". הוא השמיע הצהרה ארוכה בגנות התוק־פנות הציונית־אמריקאית נגד העם הפלשתיני והעם הלבנוני, סרב להזדהות בשמו והסתפק רק בהצהרת־זהות אותה השמיע פעמים אחדות: "אני לוחם חירות ערבי".

משקרא עבדאללה בהצהרתו ל"אנקים הב־פשעים לרחוץ את ידיהם המגואלות" והחל לפרט את "פשעי התוקפנות האימפריאליסטית־ציונית אמריקאית" הפסיק נשיא בית המשפט וקרא לעברו: "אני רואה שאתה מתחיל לחזור על עצמך". עבדאללה הגיב ברוגז, סבב על עקבותיו ויצא בלוויית שומריו מאולם בית המשפט.

במהלך ישיבת הפתיחה התברר גם, כי אותם מעדי־התביעה שאמורים היו להופיע בפני בית המשפט חזרו בהם מכוונתם, כנראה מחשש להת־נכלות טרוריסטית. כמה מהם כבר המציאו "אישורים רפואיים" הפוטרים אותם מחובת העדות.

בתגובה לפירוט כתב התביעה נגד עבדאללה ואיזכור ההאשמות בדבר יזמותיו ומעורבותו – הישירה או העקיפה – בביצוע מעשי טרור, קרא סניגורו של עבדאללה, ז'אק וורז'ס לזמן לדוכן העדים את ראש הממשלה לשעבר לוראן פאביוס, שר החוץ לשעבר רולאן דומא ואף את בנו של הנשיא, ז'אן־כריסטוף מיטראן. לטענת וורז'ס, היו אישי ממשל אלה מעורבים, בתקופת ממשל השמאל לפני כשנתיים, במו"מ על "עסקת חלי־פין" שאמורה היתה להסדיר את שיחרורו של עבדאללה תמורת של חטופים צרפתיים בלבנון. וורז'ס גם יזם במהלך ישיבת הפתיחה התנצחויות עם הפרקליט הצרפתי קיירמאן, המייצג בדיון את התביעה האזרחית שהוגשה נגד עבדאללה מטעם ממשלת ארה"ב ומשפחות הדיפלומט האמריקאי שנרצח.

13 שנות מאסר לטרוריסט לבנוני באיטליה

רשימת יעדי פיגוע יהודיים נמצאה אצל באשיר חודר שניסה להבריח חומרי נפץ לאיטליה

רומא (עסט"א) שני בתי ספר יהודיים (אורט ובית ספר תיכון), המערכת של "שלום" (הירחון של הקהילות היהודיות האיטלקיות), ביתו של עורך הירחון, והמוזיאון היהודי הנמצא בבניין בית הכנסת המרכזי ברומא, היו חמשת היעדים ברשימה שנמצאה בחדר שאותו שכר ברומא הטירוריסט הלבנוני, באשיר חודר.

חודר נעצר בינואר בנמל התעופה של מילאנו, שעה שניסה להבריח לאיטליה 12 ק"ג חומרי נפץ פלסטיים, שהיו מוסתרים במסגרות תמונות שמן, מקלט רדיו וביצי שוקולד.

במשפט מהיר אתמול, נדון חודר ל־13 שנות מאסר ולקנס של שני מיליוני לירות איטלקיות. הוא טען, כי לא ידע שהוביל חומרי נפץ, וכי היה סבור שמדובר "רק בהירואין".

בגזר הדין נאמר, כי חודר ביקש להבריח את חומרי הנפץ כדי לבצע פיגועי טירור נגד היע־דים היהודיים שנכללו ברשימה.

השופט בכללי אמר, כי כל ההסברים שניתנו על ידי חודר היו "שקרים [illegible]".

פראוודה הודיע רשמית על טיהור פסטרנק

מוסקווה (ע"ר) עתון המפלגה הקומוניסטית במוסקווה, "מוסקובסקאיא פראבדה", פרסם אתמול הודעה רשמית על טיהור שמו של הסופר הרוסי בוריס פסטרנק, שהיה ידוע בארצו על שיריו, ובחו"ל על סיפורו "ד"ר ז'יוואגו".

ההודעה פורסמה לאחר שאגודת הסופרים הסובייטית החליטה על טיהור שמו, 30 שנים לאחר שגורש משורות האגודה.

פסטרנק גורש מן האגודה לאחר ש"ד"ר ז'יוואגו" פורסם במערב ב־1957, ונבחר שנה לאחר מכן כזוכה פרס נובל לספרות.

אולם, המחבר דחה את פרס נובל בעקבות לחץ השלטונות הסובייטיים, ומת ב־1960 כשהוא בן 70.

שני עתונים חדשים – מהיום בלונדון

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מלח־מת עתונות אכזרית חסרת תקדים בהיסטוריה נפתחת הבוקר בלונדון, לאחר שבעלי העתון "סטאנדארד" החליטו להוציא עתון נוסף, ביום בו מוציא המו"ל, רוברט מקסוול, את עתונו הלונ־דוני החדש.

הבוקר, לפיכך, יראו אור בבירה האנגלית שני עתונים חדשים ושני הצדדים מאשימים זה את זה בתחבולות מלוכלכות ובאיומים על מוכרי עתונים.

איראן הודיעה על מתקפה בחזית בצרה

בחריין (ע"ר וע"צ). איראן הודיעה אתמול, כי כוחותיה פתחו במתקפה והם מתקדמים לעבר נמל בצרה בגזרה הדרומית של החזית, לאחר התקפת פתע בלילה שבין יום ראשון לאתמול.

כמו כן פתחו האיראנים בהתקפה חדשה בגזרה הכורדית בצפון עיראק.

טרם הגיע אישור מבגדאד על התקפות אלה. לטענת האיראנים היו לצבא העיראקי בשתי התקפות אלה 4,000 הרוגים ופצועים.

לעומת זאת טען דובר הפיקוד העיראקי אתמול, שהאיראנים הפרו הפסקת אש בלתי רש־מית על התקפות נגד מרכזי אוכלוסיה. לטענת העיראקים, הפגיזו האיראנים את בצרה ב־24 השעות האחרונות והרגו בעיר כמה אנשים.

סוכנות הידיעות האיראנית מסרה, כי ההתקפה בגזרה הדרומית היא המשך למתקפת "כרבאלא 5", לעבר בצרה, עיר של מיליון תושבים, השניה בגודלה בעיראק.

בהודעה נטען, כי הכוחות האיראניים נעים על הכביש לבצרה. לאחר שהשמידו שלוש חטיבות של הדיוויזיה העיראקית השניה בקרבות קשים על נהר ג'אסם, במרחק של 12 ק"מ מן העיר.

עוד נאמר בהודעה כי 2,500 חיילים עיראקים נהרגו ונפצעו ו־70 נלקחו בשבי, ביניהם מומחה לנשק כימי.

בצפון עיראק, נאמר בהודעה, נהרגו או נפצעו 1,500 חיילים עיראקים במחוז ארביל בתוך הדיוויזיה העיראקית.

חקלאי ספרד פיזרו לימונים ברחובות במחאה על סבסוד הדרי איטליה ויוון

מורסיה (ע"ר). מאות חקלאים ספרדים זרקו אתמול ארגזי לימונים ברחובות עיר זו בדרום ספרד במחאה על אפליה מצד השוק האירופי המשותף.

"אנו רוצים לפרוש מן השוק המשותף", צעקו החקלאים, בעוד הם מפזרים טונות של לימונים ברחובות. הם מחו נגד הסובסידיות המשולמות ליצואני לימונים ממדינות מתחרות, בעיקר יוון ואיטליה.

המחאה באה בעקבות העלאה של המכס על הלימונים הספרדיים בשוק המשותף השבוע ל־5.3 סנט לק"ג לעומת 1.2 סנט קודם לכן.

בהנהלת השוק המשותף בבריסל נמסר, כי תעריפי המכס הועלו מפני שהיצואנים הספרדים מכרו לימונים מתחת למחירי מינימום מוסכמים.

אגודת מגדלי הלימונים בספרד הודיעה על הפסקת כל היצוא של הלימונים במחאה על התעריף החדש. האגודה דורשת סובסידיות באותה רמה לזו הניתנות על ידי השוק המשותף ליצואני לימונים מיוון ואיטליה.

ספרד עדיין אינה נהנית מן הסובסידיות האלה מפני שהיא נמצאת בתקופת מעבר שתימשך שבע שנים.

חלום החזיר הדיבור לחייל סובייטי אחרי 43 שנים

מוסקווה (ע"ר) חייל סובייטי לשעבר, שנעשה אילם כאשר נפצע בקרב במלחמת העולם השניה, זכה מחדש בכושר הדיבור לאחר שחלם על מלחמה, על כך מסר אתמול עתון הממשלה הסובייטית "איזבסטיה".

ארחיפ מאקסימנקו, בן 75, מהכפר האוקראיני סוירובקה ליד צ'רניגוב, איבד את כושר הדיבור כאשר כדור פגע בראשו בעת הקרבות בפולין בדצמבר 1944.

חלום שחלם לאחרונה החזיר לו את קולו. "חלמתי אותו לילה על הקרב", סיפר לעתון. "התעוררתי קרימה כשתהודה בידי וצעקתי בקול רם בגנתי". למחרת הבוקר יצא מביתו התגיל לדבר עם שכניו באוקראינית שוטפת.

קפריסין שחררה ירדני שנדון לשבע שנות מאסר על הברחת נשק

מכחישה כי שוחרר תמורת סטודנטים מקפריסין שנחטפו בביירות

ביירות (ע"מ). ירדני, שנדון בקפריסין לשבע שנות מאסר על ניסיון להבריח נשק בבקבוק יין, שוחרר בימים אלה מכלא בנימוק של מחלת לב.

העתון הלבנוני "אל מוסתקבל" מסר, כי של־טונות קפריסין שחררו את מאזי אנים נאצר (26) לאחר שהיה כלוא בבית הסוהר המרכזי של ניקו־סיה שישה חודשים מתוך שבע שנים שנגזרו עליו ע"י בית משפט בקפריסין.

נאצר ניסה להבריח אקדחים, שתה רימונים ו־71 כדורים, אותם הסתיר בתוך שני בקבוקי יין. דובר רשמי בקפריסין מסר, כי נאצר שוחרר לאחר שרופאי ביה"ח הממשלתי בקפריסין גילו כי הוא חולה לב. הדובר הוסיף, כי המשך ריצוי עונשו של נאצר עוכב כדי לאפשר לו לקבל טי־פול רפואי מחוץ לקפריסין.

הדובר לא הסביר מדוע עיכבו שלטונות קפרי־סין את הידיעה בדבר שחרורו של נאצר. אולם עיתון בקפריסין פרסם את הידיעה יומיים לפני הודעתו של הדובר. הלה הכחיש, כי שחרורו של נאצר נעשה תמורת שחרורם, כמה שבועות קודם לכן, של הסטודנטים הקפריסאים שנחטפו במערב ביירות והדגיש, כי נאצר שוחרר בנסיבות רפואיות.

המשלחת המצרית לענייני אנרגיה חלופית, המבקרת בישראל, מקבלת הסבר במהלך סיורה אתמול בבריכות השמש בבית הערבה. בראש המשלחת ד"ר טלאת אחמד אל־שאבלאווי, מנכ"ל הרשות הלאומית לאנרגיה חלופית. (צילום: רוזמים ישראלי).

על פי סקר של מכון ירושלים שהוגש לשרים הכלכליים:

8.9% גידול שנתי ביצוא יבטיח עד 1995 מאזן תשלומים חיובי

„גם אם ייפסק הסיוע הכלכלי האמריקאי"

מאת אברים צהר סופר "הארץ" לענייני כלכלה

גידול ביצוא בשיעור 8.9% בשנה, יבטיח עד אמצע העשור הבא מאזן תשלומים חיובי גם אם ייפסק הסיוע הכלכלי מארה"ב — כך נאמר בסקר של מכון ירושלים לניהול, המחזיק כ־500 עמודים. הסקר הוגש אתמול בפגישה שקיימו עורכיו עם השרים הכלכליים, ושבה השתתף ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס.

לדברי ראש המכון, פרופ' יאיר אהרוני, הדריך המכון את נתוני הסקר במחשב על המודל הכלכלי של משרד האוצר. מהרצת הסקר ניתן ללמוד כי יושג מאזן תשלומים חיובי, אם היצוא יגדל כאמור, ולכך יתלווה גידול שנתי של 5% בתל"ג (בתוצר הלאומי הגולמי) ושל 3.1% בערך המוסף לנפש.

מכון ירושלים לניהול הוא מכון אקדמי בלתי תלוי, אשר הוקם ביוזמת קבוצת פרופסורים מבית הספר למינהל של אוניברסיטת [illegible]. המכון עוסק בהוראה ובמחקר בנושאי האיסטרטגיה הניהולית והכלכלית.

שרון מאשים את משרד האוצר בעיכוב מכוון שמונע הפעלת תוכנית ביטוח חבות המוצר

מאת צבי זרחיה

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, האשים אתמול את משרד האוצר בנקיטת צעדים של עיכוב מכוון, שמונע הפעלת תוכנית לביטוח חבות המוצר, אף על פי שבדיון אצל ראש הממשלה לפני מספר חודשים, סוכם כי בתוך שבועיים מיום הדיון, יערכו אנשי האוצר להפעלת התוכנית.

במסגרת התוכנית לעידוד היצוא, שהגיש שרון לממשלה בחודש מאי אשתקד, ביקשו אנשי משרד התעשיה והמסחר להפעיל אמצעים שיעניקו הגנה מפני תביעות על נזקים הנגרמים למשתמשים במוצרים המיובאים.

בסיורו אתמול במפעלי "צינור סגריבה" בנתניה ובכפר סבא, אמר שר התעשיה, כי משווקים רבים בארה"ב, אינם מוכנים לקבל מוצרים שאין להם הגנה כנגד תביעות על נזקים שייגרמו למשתמשים, ולפיכך הציע להפעיל תוכנית כזו ליצואנים לארה"ב.

שרון הציע שבשלב ראשון תופעל התוכנית למשך שנה, על ידי החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ, ואחר כך על ידי חברות הביטוח הפרטיות.

„אלביט" חשודה בהפעלת משרד נסיעות ותיירות שלא כחוק

מאת זוהר בלומנקרנץ כתב "הארץ" לענייני תיירות

משרד התיירות בודק חשדות לפיהם הפעילה חברת המחשבים "אלביט" שלא כחוק, משרד נסיעות ותיירות בתל־אביב.

נודע, כי אנשי יחידת הביקורת של משרד התיירות, פשטו בסוף השבוע האחרון על משרד נסיעות ותיירות של החברה בשם "אלטיב", ברחוב קהילת סלוניקי 9 בתל אביב, ותפסו מסמכים, כרטיסי טיסה והזמנות, המעידים, לכאורה, על פעולתה הבלתי חוקית.

החומר הועבר לעיון היועץ המשפטי של משרד התיירות.

אנשי יחידת הביקורת של משרד התיירות בת"א אף הטילו, בו במקום, קנס בסכום של 150 ש"ח על החברה ואתמול אף שלחו מוסף קנס נוסף. שכן על החברה יהיה לשלם סכום דומה על כל יום נוסף בו היא ממשיכה לפעול, לכאורה, שלא כחוק.

משרד התיירות אישר בזמנו לחברת המחשבים לפתוח סוכנות נסיעות ותיירות, שאמורה היתה לשמש את עובדי החברה ביציאתם לחו"ל. על פי הרשיון, פתחה החברה משרד נסיעות ותיירות בתל־אביב, מבלי שיהיה לה אישור לספק ולסדר כבות נוספת בחודש בוזק. החברה גם לא הפקידה, עפ"י החוק, ערבות בנקאית עבור משרד הנסיעות הנוסף בתל־אביב.

סוכנות הנסיעות והתיירות שבבעלות חברת האם כויתה, אף חשודה במכירת כרטיסי טיסה ושירותי תיירות למי שאינם עובדי החברה, שלא על פי החוק.

מסוכנות הנסיעות והתיירות "אלביט", סירבו בסוף השבוע להגיב בנושא.

המרכז הישראלי לניהול

28.2.87

המועד האחרון להגשת עבודות לקראת

הכנס החמישי ליישום חידושים בניהול

תוגשנה עבודות בתחומים הבאים:

* פיתוח ושינויים ארגוניים * התחדשות ארגונית * מערכות מידע ומיחשוב ככלי ביהולי * הכביוים יישומיים וחדשניים בתחום הניהול * גישות בניהול פעילות עסקית * מימון וניהול פיננסי בתנאי אי ודאות * הבראת מפעלים כושלים * ניהול תעשייתי; ניהול בנקים; ניהול ייצור; מסחר בינלאומי; תכנון בקרה ובקורת.

פרסים לחברי הצוותים הזוכים:

* פרס ראשון: מלגת השתלמות בחו"ל הכוללת 2 כרטיסי טיסה לאירופה (ללא מסים) ומענק בסך 1000 ש"ח
* פרס שני: כרטיס טיסה לאירופה (ללא מסים).
* פרס שלישי: מלגת השתתפות בפעולות הדרכה של המרכז הישראלי לניהול בערך של 500 ש"ח

כרטיסי הטיסה באדיבות ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ

לפרסים נוספים, הבהרות וייעוץ נא לפנות ל: המרכז הישראלי לניהול, ת.ד. 33033 ת"א 61330 טל' 03-257202

בחסות בנק לאומי ועיתון הארץ

תעריפי החשמל לא ייוקרו למפרע

מאת יהודה שרוני סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בניגוד לפירסומים המוקדמים, לפיהם תעריפי החשמל יתייקרו בשיעור של 6 אחוזים, למפרע מפברואר 1987, מסר דובר משרד האנרגיה כי התעריפים החדשים נכנסו לתוקפם רק החל מאתמול. ההחלטה על העלאת התעריפים בדרך זו נקבעה בדיונים מוקדמים בין שר האנרגיה משה שחל לבין שר האוצר משה נסים.

משרד התקשורת: מכתב מגיע ליעד בארץ ב־3,1 ימים

בתוך העיר: 2.4 יום

(עש"ת). משך הזמן להעברת מכתב רגיל בארץ הסתכם בחודש ינואר ב־3.1 ימים. כך עולה מסקר שעורך משרד התקשורת מדי חודש. כ־70% מכל המכתבים הועברו תוך 3 ימים — מסר דובר המשרד. בתוך הערים הסתכם משך הזמן להעברת מכתב ב־2.4 ימים בממוצע. בירושלים — 3 ימים, בתל־אביב — 2.6 ימים ובחיפה 1.6 ימים.

בדומה לסקרים מחודשים קודמים, מתברר כי קצר פרק הזמן הממוצע להעברת מכתב בירושלים באמצעות התיבות הצהובות — 2.2 ימים לעומת פרק הזמן הממוצע להעברת מכתב בתיבה רגילה — 3.2 ימים.

פלאטו: איני מוכר מניותי בדיזנגוף סנטר

איש העסקים שמואל פלטו שרון אמר כי אין בכוונתו למכור את מניותיו בחברת דיזנגוף סנטר. שרון הכחיש ידיעה שפורסמה אתמול לפיה ניהל מגעים למכור את זכויותיו להקמת מיגדל המגורים השני בפרויקט דיזנגוף סנטר.

ארקיע וסאן דור החלו בטיסות שכר ישירות מפינלנד

מאת זוהר בלומנקרנץ

"ארקיע" ו"סאן דור" החלו בהפעלת טיסות שכר ישירות מפינלנד לישראל, והטיסה הראשונה הגיעה בשבת לפנות בוקר. המטוס מסוג בואינג 707 היה מלא עד תומו בנוסעים, ביניהם שגריר ישראל בפינלנד, מרדכי לגור ומארגן הטיסה מפינלנד, הולגר נייסטס, מחברת התיירות "סאן טורס". האמרגן יקיים בארץ שיחות עם סיטונאות התיירות "אופיר טורס" על אירגון חבילות שכר לישראלים לפינלנד הקיץ.

מפינלנד באו במטוס תיירים לסיור בן שבוע בישראל. חלקם יבקרו גם במצרים. הטיסה הבאה תיערך ביום ו'.

הסכם עבודה חדש ב"אל על" — היום

מאת זוהר בלומנקרנץ

הסכם עבודה חדש עם עובדי "אל על" ייחתם היום, לרבות עם נציגי הטייסים אשר סירבו עד היום להצטרף להסכם, בשל דרישות נוספות.

על הסכם החדש יחתמו ההנהלה, נציגי העובדים וההסתדרות. תוקף ההסכם לשנתיים. אולם כיוון שבשנה שעברה לא נחתם הסכם, יחול למפרע לשנה.

חב' החשמל במזרח־ירושלים תפתח מו"מ להסדר חובות לחב' החשמל הישראלית

מאת אודי ניר

מועצת המנהלים של חברת החשמל המזרח־ירושלמית החליטה לפתוח במשא ומתן עם חברת החשמל לישראל כדי להסדיר את חובותיה לחברה הישראלית. הודעה על כך תמסור היום החברה המזרח־ירושלמית לשר האנרגיה, משה שחל. מועצת המנהלים של החברה התכנסה אתמול והחליטה להיכנס למו"מ עם החברה הישראלית, ובלבד שלא יעמידו לה כתנאי מוקדם את צמצום איזור הזיכיון שלה.

חשוד בגניבת כספים מקופות צדקה בבית עלמין

(עתי). מאיר אטיאס, בן 29 מחולון, חשוד בגניבת כספים מקופות צדקה בבית העלמין בחולון.

האיש הובא אתמול לבית משפט השלום בתל אביב ושוחרר בערבות של 2,000 ש"ח.

המשטרה פשטה על קזינו במלון מרינה בבת־ים

מאת זוהר בלומנקרנץ כתב "הארץ" בבת־ים

משטרת בת־ים פשטה על אולם במלון "מרינה", הנימנה על רשת מלונות חיים שיף, שם התנהלו משחקים אסורים מסוג "בלאק ג'ק" ורולטה.

ממשטרת מחוז תל־אביב נמסר אתמול, כי במהלך הפשיטה שהיתה סמוך לשעה 23.15 בלילה, במוצאי שבת, היו באולם המשחקים כ־250 משתתפים. מפעילי "הקזינו" נחקרו, הואשמו ושוחררו. ניתפסו הציוד והז'יטונים.

ערך את העמוד: חיים טל

הנחיות לבנקים לתיקון רישומים שגויים בחשבון הלקוח

הבנקים חוייבו לתקן רישומי הריבית ביום בו נרשמה טעות

מאת צבי זרחיה סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המפקחת על הבנקים בבנק ישראל, פירסמה הנחיות חדשות לבנקים בדבר תיקון רישומים שגויים בחשבון הלקוח, הנובעים מטעותו של הבנק. על פי ההנחיות, על הבנק לתקן רישום שגוי, לפי הערך העדן של היום שבו נרשמה הטעות וכן לתקן את רישומי הריבית, לזכות או לחובה, שנרשמה בחשבון זה עקב הרישום השגוי.

תיקון הריבית ייעשה על פי שיעור ריבית מיוחד שיקרא "שיעור ריבית לתיקונים" שיקבע על ידי כל בנק. שיעור ריבית זה ישמש בסיס הן לחיוב והן לזיכוי יתרות שנוצרו בחשבון הלקוח, עקב תיקון הרישום השגוי. על כל בנק לפרסם לציבור את ריבית התיקונים.

עד עתה, במקרים של תיקונים בחשבון הלקוח נהגו הבנקים כך: אם כתוצאה מהתיקון, נוצרו בחשבון יתרות זכות, זוכה הלקוח על פי הריבית כנהוג בחשבונות עו"ש. אם כתוצאה מהתיקון נוצרו בחשבון יתרות חובה, חוייב הלקוח בריבית הנהוגה על משיכת יתר, לרבות ריבית חריגה.

עוד קובעות ההנחיות כי אין בהסדר זה של חיוב או זיכוי לפי שיעור ריבית לתיקונים משום פגיעה בזכויות הלקוח לקבל פיצוי אחר על פי דין, אם לדעתו הנזק הכספי שנגרם לו עולה על הפיצוי שקיבל באמצעות ההסדר.

1,650 חיבורי טלפון שתוכננו לא יושלמו בשנת תקציב זו

מאת מיכאל גרמי

שישה פרוייקטים להנחת קווי טלפון במחוז תל אביב, שהיו אמורים לחבר לרשת 1,650 מנויים חדשים במרוצת שלושת החודשים האחרונים לא יושלמו בשנת התקציב הנוכחית, אלא באפריל הבא. העיכוב בביצוע החיבורים נגרם בשל הפניית כוח האדם לתיקון תקלות שנוצרו ברשת הטלפונים מגשמי נובמבר.

מנהל מחוז תל אביב של חברת בזק, רפי צור, שמסר נתונים אלה, ציין כי בסך הכל יותקנו במחוז בשנת העבודה הנוכחית 52 אלף טלפונים חדשים ותור הממתינים במחוז המרכז שהיה 96 אלף יירד עד סוף שנת העבודה הנוכחית בעוד חודש ל־38 אלף.

מחוז תל אביב — הכולל את אזורי החיוג 052, 053 ומרבית איזור החיוג 03 (פרט לחולון ובת ים) נחשב לאיזור הקשה ביותר בחברת בזק שבו המתינו מזמיני טלפון חמש, שש ואף שמונה שנים.

תרעומת אצל מבוטחי "נתיב" על החלטת הוועדה המרכזת להצמיד הפנסיות למדד המחירים לצרכן

חוששים כי שיטת החישוב החדשה תפגע בפנסיות

מאת יהודה שרוני

החלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות מתחילת השבוע, שלפיה יוצמדו הפנסיות של גימלאי קרן הפנסיה "נתיב" למדד המחירים לצרכן, החל מ־1 באפריל, מעוררת תרעומת קשה בקרב מבוטחי הקרן, שחוששים כי בעקבות החלטה זו, תיפגע רמת הכנסתם. "נתיב" מאגדת את עובדי קונצרן כור, סולל בונה ונמל חיפה, והיא קרן הפנסיה היחידה שעד כה עידכנה את הפנסיות בהתאם להסכמי השכר במשק, אך תחדל מכך בתוקף ההחלטה החדשה.

בלחץ הפגנות

החלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, התקבלה בלחצם של חלק מגימלאי "נתיב", שטענו כי שיטת החישוב הקודמת, שלפיה עודכנו הפנסיות בהתאם להסכמי השכר במשק, פגעה בהם, וגרמה לשחיקה חזרה בתשלומי הגימלה. גימלאים אלה קיימו הפגנות, וביקשו לשנות את שיטת החישוב, או להחליפן לקבל פיצוי מיוחד על שחיקת הפנסיות.

בדיונים מקדימים שהתקיימו אתמול, סירב רוב ציבור המבוטחים בקרן לשנות את השיטה, של הצמדה לשכר, בטענה כי ההצמדה למדד תפגע בם. מבוטחים אלה טענו כי דווקא בעיתוי הנוכחי, קיים סיכוי סביר כי בגלל שחיקת השכר בשנתיים האחרונות, ההצמדה להסכמי השכר תהיה עדיפה על ההצמדה למדד המחירים לצרכן.

מועצת קרן "נתיב" תקיים בחודש הבא דיון בהחלטת הוועדה המרכזת, והיא תתבקש לאשרה. גם אגף שוק ההון באוצר אמור לאשר את ההחלטה, ובבואו לאשרה, הוא יצטרך להביא בחשבון את השפעת שינוי השיטה, על יציבותה הפיננסית של הקרן.

הצעת סטודנטים: שכר־לימוד שנתי של 800 דולר ל־5 שנים

דורשים לבדוק מדוע נוצרו גרעונות באוניברסיטאות

(עש"ת). ראשי התאחדות הסטודנטים בישראל הגישו אתמול לסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הצעה חדשה לקביעת גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות. ההצעה הוגשה לשר בישיבה שקיים בלשכתו עם יו"ר ההתאחדות, דודי ברמן, וחברי הנהלתה.

הצעת הסטודנטים הוגשה לשר לקראת הדיון שיתקיים ביום שלישי הבא בוועדה הבין־משרדית שהוקמה ע"י הממשלה, בראשות שר החינוך, כדי להחליט על שיטת וגובה שכר הלימוד באוניברסיטאות החל משנת הלימודים הבאה.

לפי הצעת הסטודנטים, יעמוד שכר הלימוד על 800 דולר (1,312 ש"ח) לשנה לחמש השנים הבאות. כן מוצע להמשיך בפרוייקט החונכות (פר"ח), המכסה 60% משכר הלימוד, להחליט כי שכר הלימוד יהיה אחיד ולבטל את המסלול הקיים על שכר לימוד לבני אנשי הסגל באוניברסיטאות.

ירידה ריאלית במספר הסטודנטים

הסטודנטים מציינים בהצעתם, כי כבר כיום קיימת ירידה ריאלית במספר הסטודנטים בארץ ורמת הלימוד נפגעת הולכת. לדבריהם, שכר הלימוד בישראל יקר יותר משכר הלימוד בחו"ל וקיימת סכנה ממשית שההשכלה הגבוהה בארץ תהיה נחלתם של עשירים בלבד. הסטודנטים דורשים לבדוק מדוע נוצרו גרעונות באוניברסיטאות. כן טענו, כי שכר הלימוד בארץ עלה בשנים האחרונות באופן ריאלי יותר מכל השירותים הציבוריים האחרים במדינה, לרבות נסיעות, קופת חולים, גני ילדים, לחם ושכר עבודה.

שר החינוך אמר, בתגובה, כי מה שידריך אותו בהחלטה על שכר הלימוד הוא שלא ייווצר מצב שאפילו סטודנט אחד בישראל לא יוכל ללמוד מפני שאינו מסוגל לשלם את שכר הלימוד. את עמדתו בעניין גובה שכר הלימוד ימסור השר בישיבת הוועדה הבין־משרדית, בשבוע הבא.

מרכז הקבלנים: יש מחסור של כ־45 אלף טונות מלט

מאת אריה לביא סופר "הארץ" לענייני כלכלה

למרות שהפעילות בענף הבניה מצויה בשפל, נוצר לאחרונה מחסור במלט, ברוב חלקי הארץ. לטענת מרכז הקבלנים, יש כיום מחסור של כ־45 אלף טונות מלט, מהם שני שלישים — מלט בשקים והיתרה — בתפזורת.

ענף הבניה צורך כיום כ־70 אלף טונות מלט בחודש, מהם כ־60 אחוז בשקים והיתרה בתפזורת. גם מרכז הקבלנים וגם ארגון קבלני ירושלים טוענים שהמחסור במלט הוא מלאכותי, ונועד ללחוץ על השוק במטרה להביא לייקור מחירו של המלט.

מנהלי נשר דחו טענה זו בשיחות עם הקבלנים וטענו, שהמחסור נובע מתקלה טכנית במפעל ברמלה וכי בתוך ארבעה שבועות יגיעו חלקי החילוף הדרושים לתיקון התקלה וכך יחוסל הפיגור באספקת המלט.

במרכז הקבלנים דוחים את הסברי נשר וטוענים כי על התקלה ניתן להתגבר תוך זמן קצר. הקבלנים טוענים כי מחירי המלט עלו בשנה האחרונה מעבר לעליית המדד, למרות הירידה המתמדת במחירי הדלק. לדעת הקבלנים, אין כל הצדקה לייקור מחיר המלט.

הקבלנים מתכוונים לפנות למשרד התעשיה והמסחר בתביעה למנוע ייקור המלט ובדיקת הגורמים למחסור. לטענת הקבלנים, אם לא יתגברו על המחסור, תוך ימים אחדים הם ידרשו היתר ליבוא מלט.

התעשיינים נגד ההיטל המתוכנן על האשראי במט"ח

לאוטמן: במקום ריסון — צעדים מוניטריים

מאת אברים צהר

ההיטל שמתכוון לגבות האוצר על האשראי במט"ח יפגע הן ביצוא והן בייצור לשוק המקומי. כך טוען נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן. ראשי ההתאחדות שיגרו 120 מכתבים לכל חברי הכנסת והצביעו על הנזק שיגרום ההיטל החדש למשק.

„פרסום־פון"
קבלת מודעות
מ־8.00 עד 20.00
03־739297; 03־727630
לבעלי כרטיסי אשראי
תנאים לא מקובלים

לד"ר ראובן אביב ומשפחתו
משתתפים באבלכם הכבד על פטירת
האב
האוניברסיטה הפתוחה

יקירתנו
ד"ר **פסי חפץ** (לבית הוט) ז"ל
הלכה מעימנו
ההלויה תערך מחר, יום ג', בשעה 13.00
נפגשים ליד השער החדש של בית העלמין בחולון
המשפחה
השבעה תערך בבית המנוחה ברחוב העבודה 9 תל־אביב.

יו"ר הכנסת וחברי הכנסת
אבלים על מותו של
מאיר יערי
מנהיג מפ"ם
וממניחי היסודות של הכנסת
ומשתתפים בצער המשפחה

דירקטוריון קרן קימת לישראל
משתתף באבלו של
יו"ר ועדת הכספים של הקק"ל
מר **שלמה חיימוביץ**
במות עליו אחיו
מרדכי ז"ל

לחברנו **איציקסון יוסף**
(סניף חולון)
אתך באבלך בהילקח האב
ברוך דוד ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

לרונית ורד ומשפחתה
מנהלת בית־הספר כפר שמריהו — רשפון
אתך באבלך על מות
האב ז"ל
התלמידים, ועד ההורים,
צוות המורים והעובדים בבית הספר

לחברנו **קרויטרו משה**
(סניף אילת)
אתך באבלך בהילקח האם
סופי ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

לדוד בלאו ומשפחתו
משתתפים באבלכם במות האם
זהבה בלאו ז"ל
דיירי הבית
רח' אודי 6/4
תל־אביב

לסוכננו **אביגדור קלנברג**
אתך באבלך הכבד על מות
אמך ז"ל
הדר — חברה לביטוח בע"מ
ההנהלה והעובדים

למשפחת מהולל
תנחומינו הכנים במות האם
פריבה בנדט ז"ל
ארגון סוכנים
ובעלי תחנות הדלק בישראל

ליצחק בנדט וב"ב
משתתפים באבלכם הכבד במות האם
פריבה בנדט ז"ל
מדיירי הבית
ברחוב בורלא 32 תל־אביב

במלאת 7 שנים לפטירתה של
לימור ג'יניאו ז"ל
נפקוד את קברה ביום ה' כ"ז בשבט תשמ"ז 26.2.87
בשעה 4.00 אחר הצהרים
באחוזת בני ש"מ בבית העלמין הישן בנתניה
משפחות: ג'יניאו
רנקנר

صورة عن الأصل

صكنا من الاهل

כלכלה ועסקים

פה זה לא ברזיל

לאחר שקצב האינפלציה השנתי הגיע ל–500 אחוזים ויותר. הגרעון במאזן המסחרי העמיק והלך, הרזרבות במטבע חוץ כמעט שנגוזו — החליטה הממשלה לפני למעלה משנה לתפוס את השור בקרניו. בין הצעדים החריפים שנקטה — הקפאת מחירים והקפאת שכר מוחלטות (לאחר שהוסכם על תוספת חד־פעמית לשכירים), קיצוץ בהוצאות הממשלה, פיחות והחלפת מטבע לפי יחס של 1000:1.

יומן כלכלי

אברהם טל

התוכנית זכתה להצלחה מהממת. בחודשים הבאים ירדה האינפלציה מקצב תלת־ספרתי לקצב חד־ספרתי ושר האוצר היה לגיבור לאומי. לשעה קלה דומה היה שבעיות המשק נפתרו סופית, אחרי תהפוכות שנמשכו שנים.

אולם השמחה לא ארכה זמן רב. התברר שחופש הקפאת השכר יש בידי הציבור כוח קנייה רב, והקפאת המחירים הריצה את הקונים לחנויות. היצרנים ראו כי טוב — והחליטו כי עדיף למכור בארץ מאשר לייצא לחו"ל בשער חליפין מוקפא. אמנם גם המחירים המקומיים היו מוקפאים — אבל יצרנים רבים מצאו דרך לעקוף את ההקפאה; אחרים הגישו בקשות להעלאת מחירים, והמשרדים הכלכליים, לאחר שבדקו את הבקשות, מצאו לנכון לאשרן לנוכח התייקרות התשומות.

עקב התפתחויות אלה החלה להסתמן בחודשים האחרונים מגמה של עליית מחירים; נוסף על כך, חלה הרעה בולטת במאזן המסחרי. התעורר החשש שבעתיד שוב תיווצר למשק בעיה בתחום מטבע החוץ. אי לזאת נקטה הממשלה כמה צעדי תגובה נמרצים, וביניהם העלאת שער הריבית, כדי להתאימו לאינפלציה המואצת, וייקור של מוצרים מסובסדים.

נכון לעכשיו, המצב במשק גרוע כמעט כפי שהיה ערב הפעלת התוכנית הכלכלית.

האינפלציה בחודש דצמבר הגיעה שוב ל־20 אחוזים — כ–800 אחוזים בחשבון שנתי — והריבית המריאה ל–750 אחוזים בשנה. המצב בתחום מאזן התשלומים קטסטרופאלי: בעוד שבממוצע היה למשק בתקופה אפריל '84 — אוגוסט '86 עודף חודשי של מיליארד דולר בחשבון המסחרי, הסתכם החשבון בדצמבר '86 בעודף של 156 מיליון דולר בלבד.

במצב זה, אין פלא שהמשק מתקשה בפירעון חובות החוץ, ובסוף השבוע שעבר הודיע שר האוצר באופן רשמי כי הממשלה תקפיא עד להודעה חדשה את תשלומי הריבית על חובותיה לבנקים זרים.

★ ★ ★

אם מישהו חשש שמדובר כאן במשק הישראלי — אל דאגה. מדובר כמובן בברזיל. יש אמנם קווי דמיון אחדים, אבל גם הבדלים עצומים. לדוגמה: בעוד שחובות החוץ של ברזיל מגיעים ל–109 מיליארד דולר, הרי חובותיה של ישראל הן שבר מסכום מרהיב זה — 24 מיליארד דולר בלבד. ברזיל היא בעלת חוב חוץ הגדול ביותר בעולם.

יש רואי שחורות הטוענים שכתר "בעל החוב הגדול ביותר בעולם" מגיע בכל זאת לישראל — כאשר עושים את חישוב החוב לנפש: 5,600 דולר לכל נפש מאוכלוסייתה בת 4.25 מיליוני הנפש בקירוב, לעומת כ–800 דולר בלבד לנפש באוכלוסייה בת 135 מיליונים בברזיל.

אבל מצד שני אין לשכוח, שלישראל מוזרמים בשנים האחרונות תקבולים חד־צדדיים במטבע חוץ בסדר גודל של חמישה מיליארדי דולרים — מזה מענקים בסך שלושה מיליארדים מארה"ב (לא כולל מענקי חירום מיוחדים). ברזיל על 135 מיליון תושביה אינה יכולה אפילו לחלום על הזרמות חד־צדדיות כאלה מממשלת ארה"ב. לכן לא נותרה לה ברירה אלא להכריז על מוראטוריום ולקוות — דבר שבין השאר מסכן את איתנותם הפיננסית של כמה בנקים אמריקאיים גדולים.

ישראל אינה נזקקת כמובן למהלכים בלתי־אלגנטיים כאלה, כי יש מי שמכסה את גרעונותיה. לעת עתה.

עיתוני ברזיל מבשרים: השעיית התשלומים — לזמן בלתי מוגבל

הממונה על שוק ההון ל"הארץ":

האוצר מוכן לרכוש בנקאיות גם בעסקות מחוץ לבורסה

בנק ישראל רכש בנקאיות ב־200 מ' דולר

מאת יהודה שרוני

משרד האוצר מוכן לרכוש מניות בנקאיות המסחרות במסגרת ההסדר, גם בעסקות מחוץ לבורסה, כך מסר ל"הארץ" יהודה דרורי הממונה על שוק ההון. עד כה רכש בנק ישראל בעבור האוצר במהלך המסחר בבורסה, בנקאיות בהיקף של 200 מיליון דולר, המהוות תשואה לפדיון של 17 אחוז.

דרורי מסר, כי היקף הרכישות של הבנקאיות אינו נקבע מראש, והוא נעשה מתוך כוונה להוריד את הנטל של פדיון הבנקאיות ב–1988. לדבריו, רכישות הבנקאיות גם משתלמות מבחינה כלכלית, ויש בה משום איתות לציבור כי האוצר נחוש בדעתו לעמוד בהתחייבות הממשלה לפדיון הבנקאיות.

בתשובה לשאלה מדוע שלא לנצל את ההתעוררות של השבועות האחרונים בבורסה, ולהגדיל את היקף גיוס ההון באיגרות חוב, אמר הממונה על שוק ההון כי גיוס ההון נעשה על־פי קריטריונים שנקבעו מראש: היקף הגרעון בתקציב, הרצון שלא להגדיל את היקף החוב הפנימי. דרורי הוסיף וציין כי האוצר עומד ביעדים שנקבעו מראש, ולכן אין צורך בגיוס הון נוסף. לדבריו, בחודש מרס יהיה היקף הפדיונות גבוה יותר, ובהתאם לכך גם יגדל היקף גיוס ההון בשוק הראשוני.

שבוע האופנה ייפתח היום

מאת אברים צהר

הבוקר ייפתח במלון הילטון בתל־אביב שבוע האופנה המסורתי בי השתתפות כ–45 יצרני אופנה ישראליים. בתצוגות האופנה שתיערך הבוקר יוצגו בראשונה בפני הקניינים הזרים שהגיעו ארצה, הקולקציות החדשות של היצרנים הישראליים שהוכנו לקראת הסתיו והחורף הקרובים.

אנשי מכון היצוא מעריכים שכמאה קניינים ויבואנים זרים הגיעו ארצה במיוחד כדי להשתתף באירועים ולהזמין הזמנות ראשונות לקראת עונת החורף של שנת 88־1987.

חב' מאיר עזרא נדרשה לשנות את מבנה ההנפקה

כדי להימנע מדילול חלקו של הציבור

מאת יהודה שרוני

חברת מאיר עזרא נענתה לדרישת הבורסה ושינתה את מבנה ההנפקה, כך שחלקו של ציבור בעלי המניות הרגיל לא ייפגע. מלכתחילה התכוונה החברה לגייס 2.99 מיליוני שקל, באמצעות כתבי אופציה, במחיר מינימום של 8 שקלים לכל כתב אופציה, הניתן להמרה במניה תמורת תוספת מימוש של 3.2 שקלים. מחיר כתב האופציה, עם תוספת המימוש המחושבת, הסתכם ב–9.45 שקלים — מחיר הגבוה בכ–40 אחוז משער המניה בבורסה.

בוועדת ניירות ערך, שם קיים דיון בעניין, הובע חשש כי מחירים אלה יביאו לדילול חלקו של הציבור הרחב, המחזיק במניות החברה. חברי הוועדה הציעו למנהלי מאיר עזרא לגייס את ההון גם במניות, ובמקביל להעלות את תוספת המימוש של כתב האופציה. לחלופין הוצע שהחברה תגייס את ההון בהנפקת זכויות, ולא בהנפקה לציבור.

ההצעה האחרונה נדחתה על־ידי בעלי מאיר עזרא, שלא היו נכונים להזרים כספים נוספים לחברה. מאידך גיסא, הם הביעו נכונות לשנות את מבנה ההנפקה בהתאם לדרישות הבורסה (הנפקה במניות והעלאת תוספת המימוש). חברת מאיר עזרא גם התבקשה שלא לבצע פעולות בניירות הערך של החברה, באמצעות החברה־הבת הנפרוסט.

אגרקסקו תתקשר עם החקלאים בחוזים אישיים

מאת אברים צהר

החל מעונת האביב, כל חוזי האספקה שחברת אגרקסקו תחתום עליהם יהיו עם חקלאים יחידים, ולא עם התאגידים והאגודות שלהם. החלטה ברוח זו נתקבלה באחרונה בהנהלת החברה.

חברת אגרקסקו, שלה מונופול חוקי על מרבית היצוא החקלאי הטרי, נמצאת בשליטת מועצות הייצור החקלאיות, שמצדן בשליטת על־ידי התאגידים והאגודות החקלאיות.

עד כה חתמה אגרקסקו על חוזי אספקה עם האגודות (כלומר עם מושבים) או עם תאגידים של קבוצות יצרנים. חוזי האספקה מסדירים למעשה את מועדי אספקת התוצרת המיועדת ליצוא, את סדרי האשראי ואת מחירי המינימום המובטחים המשולמים לחקלאים היחידים. שיטה זו, של חוזים עם אגודות, אינה מאפשרת מתן "בונוס" על־פי טיב התוצרת לחקלאים היחידים.

המירוץ אחרי ה"כושר פוד"

רבים בארה"ב מעדיפים מזון כשר בהנחה שהוא בריא ונקי יותר ★ אחת התוצאות היא שגשוג הסוכנויות לאספקת משגיחי כשרות

מאת אבי גנאור

מוסר "הארץ" בניו יורק

פעם, בעבר הלא רחוק, כשדיברו בארה"ב על מוצרים בעלי תווית "כשר" או "כושר־פוד" כפי שמכנים זאת האמריקאים, היה מדובר בעיקר על בליגצ'ס, כבד קצוץ, קניידלך, גפילטע פיש ומוצרי מזון לחג הפסח. היום, לעומת זאת, ניתן למצוא בארה"ב ובעיקר בניו יורק את חותמת הכשרות על מוצרי מזון רבים ומגוונים. בין היתר על מוצרי הפסטה של חברת הענק "רונזוני", על ה"טאקו" המקסיקאי ואפילו על העיסות של ירקות סינים בהקפאה.

החברות הללו מוכנות לשלם שכר גבוה במיוחד למשגיחי הכשרות היהודיים, כדי שאלה יעניקו למוצריהם חותמת כשרות. וכל זאת מדוע. התשובה לכך היא שצרכן המזון האמריקאי, המקפיד בשנים האחרונות על בריאותו ותזונתו, נוטה להאמין שחותמת ה"כושר" על איכות המזון, מבטיחה איכות גבוהה מהממוצע ורמת פיקוח על תהליכי הייצור, הגבוהה מהמקובל בשוק המזון הרגיל של הגויים. מסיבה זו מוכנות החברות לייצור המזון לשלם שכר גבוה למשגיחי הכשרות היהודיים ואפילו לממן עבורם נסיעות ארוכות לחו"ל כדי שיוכלו "להשגיח" מקרוב על כל המתקנים ותהליכי ייצור המזון — במידה ואלה מתבצעים מחוץ לגבולותיה של ארה"ב.

"משתלם לנו להוציא מדי פעם כמה אלפי דולר עבור הנסיעות של המשגיח שלנו" סיפר השבוע בעל חברת מזון אמריקאית" בכתבה לניו יורק פוסט "שכן חותמת הכשרות על המוצר משלמת את עצמה מהר מאוד ועוד מותירה רווח".

מוצרי המזון האמריקאיים בעלי חותמת הכשרות אכן נמכרים היטב והתפוצה שלהם בעלייה מתמדת. ברשת הסופרמרקטים "סלואר", עמם נמנה גם הסופרמרקט השכונתי שלנו, מוכרים כבר מזה שנים, בהצלחה, מוצרי מזון כשרים מתוצרת ישראל. אמנם יהיו אולי מי שיגידו "זאת לא חוכמה" שכן בעלי הרשת הם יהודים אוהדים המנסים לסייע לייצוא הישראלי (מה שנכון) אבל מי שחושב שמדובר אך ורק בצדקה שוגה, שכן כמה מהמוצרים הישראלים נמכרים כאן כל כך בהצלחה, עד שההיצע לא תמיד עונה על הביקוש.

כך למשל מוכר "סלואר" את מוצרי בשר ההודו המעושן מתוצרת קיבוץ טירת צבי המופצים תחת השם המסחרי "ירדן". למכור לאמריקאים מוצרי בשר, ובעיקר בשר הודו, זה נשמע כמו למכור לאסקימוסים קרח, אבל את ההודו הכשר של "ירדן", לא קל תמיד למצוא על המדף. מנהל הסופרמרקט גאלק לעתים קרובות להצטדק על המוצר זה, שהוא פשוט נחטף ש"המשלוח החדש עוד לא הגיע".

בעוד כחודש ייפתח בניו יורק במרכז הירידים הירש ע"ש הסנטור היהודי המנוח יעקב ג'אביץ, היריד הלאומי הראשון של מוצרי מזון כשר. אירווינג סילברמן, יוזם היריד, טען השבוע כי בשנים האחרונות הורגש גידול משמעותי במכירות מוצרי המזון הכשר בארה"ב. מדובר לדבריו בתופעה שמתורגמת כבר כיום ל־750 מיליון דולר בשנה ויש הטוענים כי אפילו למיליארד דולר — מהם רק כ־25% עוברים מכירות מוצרי מזון כשרים לפסח. שאר המוצרים הנמכרים כיום בארה"ב עם חותמת הכשרות, הם מוצרים מתוצרת חברות לא יהודיות מובהקות.

את חותמות הכשרות מעניקים לחברות האמריקאיות משגיחי כשרות יהודיים פרטיים בנוסף לעוד כ־40 סוכנויות מיוחדות ל"כשרות" הפועלות בארה"ב. סוכנויות אלו מספקות משגיחי כשרות לחברות המזון, באותה השיטה שסוכנויות לדוגמניות מספקות את הסחורה שלהן להצגות האופנה. שלוש מהחברות הגדולות העניק בשנה החולפת את החותמת לכ־1,100 חברות מזון ברחבי היבשת. שתי הגדולות בענף הן החברות "קיי", "אורקיי פיקוח" מניו ג'רסי ו"אורקיי מעבדות" מברוקלין.

חברת השיווק החדשה "בתיאבון", שאת הקמתה שוקדים בימים אלה בשיתוף עם מכון היצוא, מתעתדת להיכנס לשוק האמריקאי. בין יוזמי חברה זו מתנהל בימים אלה הוויכוח האם להפיץ את מוצרי המזון מישראל תוך כדי יצירת תדמית "גורמה", שתכביד את מוצרי המזון הגורמטיים, או האם יש להדגיש דווקא את ישראליותם של המוצרים, לרבות את כשרותם.

הצלחת ה"כושר־פוד" מרמזת אולי על התשובה.

הוועדה עדיין לא מייעצת ★ הבורסה שוב מושכת ★ יפת אחד שווה 1700 שכירים ★ תל אביב מסוכנת למבטחים

אנשים ועסקים / יהודה שרוני

שר האוצר משה נסים ושר הכלכלה גד יעקבי יצטרכו לגבש מחדש את רשימת החברים המוצעת לוועדה המייעצת של בנק ישראל, עקב השינויים בהנהלת בנק לאומי ובהנהלת הבנק הבינלאומי.

לפני מספר חודשים, הוסכם בין שני השרים כי בוועדה ישתתפו יושבי ראש הדירקטוריונים של ארבעת הבנקים הגדולים. הוחלט כי בוועדה המייעצת יכהנו אלי הורביץ מתוקף תפקידו כיו"ר בל"ל, והבנו צדיק כיו"ר הבנק הבינלאומי. עקב חילופיו של הורביץ במאיר זית, ידונו שני השרים מחדש באיוש הוועדה המייעצת.

האיוש הסופי של הוועדה מתעכב בשל חילוקי דעות שר לשיים בין המערך לליכוד. הליכוד מבקש למנות לתפקיד את הח"כ לשעבר שלמה לורינץ, ואילו המערך מתנה את מינויו של לורינץ, במינויו של מוטי הוד כיו"ר מועצת מנהלים של התעשייה האווירית. שר האוצר טרם חתם על מינוי של הוד, בשל התנגדות תקיפה שהשמיע בעניין השר משה ארנס. בנק ישראל פועל זה כשנתיים בלא ועדה מייעצת. צבי זרחיה

★ ★ ★

יפת מול הפועלים

יו"ר הנהלת בנק הפועלים עמירם סיוון, מסר בסוף השבוע לכתבים הכלכליים הירושלמים פרטים על פיטורי העובדים, שבוצעו בשנים האחרונות בבנק הפועלים. לדבריו, מאז דצמבר '83 ועד היום פוטרו כ־1,700 עובדים, דבר שהפחית בכ־17 אחוזים את מצבת כוח האדם. כשנשאל על פיצויי הפיטורים לעובדים המפוטרים, בהשוואה לפיצויים שניתנו לארנסט יפת, ציין כי סך כל הפיצויים ששולמו לעובדים אלה — לא הגיע לסכום פיצויים ששולם ליפת.

צבי זרחיה

★ ★ ★

קרנות הפנסיה חושפות את הדוחות האקטואריים

האגף לבטחון סוציאלי בי הסתדרות יפרסם השבוע, זו הפעם הראשונה, את הדוחות האקטואריים של קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. שבהם ניתן ללמוד על מצבן הפיננסי האמיתי של הקרנות. פרסום זה נעשה במסגרת מדיניותו של ראש האגף דב פלג לחשוף בפני הציבור את מצבן האמיתי של הקרנות.

עד כה הועברו נתונים אלה לאגף שוק ההון במשרד האוצר. פרסום הנתונים על המצב הקשה של הקרנות, עשוי לסייע בידי פלג במאבקו לאיחוד הקרנות ההסתדרותיות.

★ ★ ★

משקיעי חוץ מתעניינים בהשקעה בבורסה

ההתעניינות בבורסה לניירות ערך הולכת וגוברת. בשבוע שעבר דווח במדור זה על התעניינות גדלה והולכת בי בורסה של משקיעים מגרמניה המערבית.

נודע כי גם מספר גדל והולך של משקיעי חוץ מתעניין באפשרות ההשקעה במניות בי בורסה. יש לציין כי משקיעי חוץ רשאים להוציא את פירות ההשקעה במניות, מיד לאחר גריפת הרווחים. ההשקעה בי אפיקים הסולידיים (כמו אגרות חוב או בנקאיות שבהסדר) אסורה על משקיעי חוץ.

★ ★ ★

ת"א המסוכנת ביותר בביטוח רכוש בישראל

מנתוני ביטוח עבירות רכוש במדינה, שערכה המחלקה הכלכלית של חברת הביטוח המגן, עולה כי ת"א מהווה סיכון גבוה יותר בביטוח רכוש. הנתונים מראים כי 18.7 אחוז מעבירות הרכוש במדינה בוצעו בת"א, למרות שרק 7.7 אחוז מתושבי המדינה מתגוררים בה. מהנתונים עולה כי בנצרת, היישוב הערבי הגדול במדינה, קיים השיעור הנמוך ביותר של עבירות רכוש.

מינויים:

- צדוק אריאל מונה בסוף השבוע לפקיד שומה ת"א 5 במקומו של מנחם ירדן.
- קלין יפה מונה כחשב של גמא תקשורת.
- אלי גבר מונה כמנכ"ל חטיבת הבעלויות בכור.
- מאיר הולצמן מונתה כמנהלת אגף החקירות של רשת מלונות דן.
- משה סתר נתמנה למנהל מחלקת ההדרכה ד"ר ואדם מב־ללה למושבים ומערכות מידע.
- מרדכי גבי מונה כמנכ"ל רשת מישלב.
- חיים ציר מונה כחשב לוח תעשיות (ישראל).
- עמירם צור נבחר לתפקיד מנכ"ל האיגוד הישראלי ל־פרסום.
- צ'ארלי מיראל מונה כי מנהל סניף אילת של חברת שוקי.
- יוני זולמר מונה מנכ"ל מלון לרום טבריה קלאב הוטל.
- צבי דבש מונה כיו"ר מועצת מובילי המשאות בי ישראל.

גור

גבי

צור

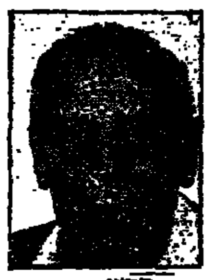
דבש

הולצמן

הלמר

מיראל

ציר

יפה

הסכם מוקדם מנע הדחת מנהלי דובק

פרופ' יוסף גרוס: עשו צחוק מאסיפת בעלי המניות

מאת אריה לביא

הסכם שהושג בין כ–70 אחוז מבעלי המניות של חברת דובק מנע אתמול קבלת החלטה בדבר העברת מנהלי דובק מתפקידם ומינוי מועצת מנהלים חדשה.

אסיפת בעלי המניות של דובק התכנסה אתמול בשעה 10.30 במשרדי החברה. על סדר היום היו שני נושאים: החלטה להעברת המנהלים של החברה מתפקידים ומינוי מועצת מנהלים חדשה, וכן להחליט בכל עניין אשר יובא בפני האסיפה.

לקראת כינוס האסיפה נקטה החברה אמצעי ביטחון קפדניים. המשתתפים נדרשו לעבור שלוש ביקורות שונות של אנשי ביטחון בטרם הורשו להיכנס לאולם. כשני תריסרי בעלי מניות ונציגיהם המשפטיים הגיעו אתמול לאסיפה. מזכירת חברת דובק גב' רות הירש ניסתה למנוע את השתתפותו של סופר "הארץ". אף כי היה לו ייפוי כוח (פרוקסי) מצד אחת מבעלות המניות בחברה. לאחר התייעצויות הורשה סופר "הארץ" להשתתף בישיבה.

בשעה 10.50 נכנס זרח גהל מנכ"ל החברה אל הישיבה. גהל שנחקר עד לאחרונה על־ידי השלטונות במשרד של הכחות מס ההכנסה והמכס, מחזיק כעת בתואר הפורמאלי של יו"ר מועצת המנהלים של החברה. בישיבה קודמת של בעלי המניות הקפידו הנוכחים להמתין רבע שעה לבואו של היו"ר הקבוע פרופ' גהל. הכל ידעו שגהל לא יבוא לאסיפה. מכיוון שהוא שוהה בחו"ל מאז החלה החקירה נגד דובק, אך ההליך הפורמאלי נשמר. אתמול כבר לא טרחו בקטנות כגון אלה. גהל פתח את האסיפה והקריא את סדר היום. הוא שאל אם יש למישהו מה לומר. ובטרם מספיקים בעלי המניות להגיב הוא מציע לבטל את ההצעה בדבר החלפת המנהלים. פרופ' יוסף גרוס, המייצג את בעלת המניות הדה גליקסון, מבקש הבהרות ואז מוסר גהל ששישה מהדירקטורים בחברה התפטרו ואחרים מונו במקומם.

כך ניתן ייצוג כביכול לבעלי מניות שלא היו מיוצגים בו קודם לכן.

בנק לאומי באמצעות החזקותיו בדובק הוא למעשה לשון המאזניים במהלך האסיפה. יוסף ילון, מנהל חברת פיא לניהול קרנות נאמנות של בנק לאומי, מציע להביע אמון בהנהלה. וזהו גהל אומר שבאמון פורמאלי הנושא אינו על סדר היום, ומבקש לדחות את ההצעה בדבר החלפת המנהלים.

בתשובה לשאלת של סופר "הארץ" מתברר, שלפני כשבועיים הושג הסכם בין בעלי המניות המייצגים כ–70 אחוז מהמניות בחברה. והם נתנו ייפוי כוח ליוסף ילון להצביע בעבורם. הניסיונות לקבל פרטים על ההסכם נקטעים על־ידי גהל.

פרופ' גרוס מנסה למנוע מגהל להפסיק את ישיבת מועצת המנהלים. ואומר שלא מקבל למנוע מבעלי מניות להצביע, הוא מונע את חקירת המשטרה על פעילות החברה ואת אחריותם האישית של הדירקטורים. גהל כועס ומחליט לבטל את הישיבה. לאחר שנערכת הצבעה חפוזה המבטלת את ההצעה להעביר את המנהלים מתפקידם, גהל יוצא.

אף כי האסיפה כבר נגמרה באופן פורמאלי, אומר פרופ' גרוס שלא נותנים לדבר, הדירקטורים פועלים בחלל ריק ועושים צחוק מהאסיפה הכללית. בעל מניות אחר, עו"ד שמואל פורת, מבקש דו"ח מפורט על ההסבות שקיבלו הדירקטורים. הוא מוכיח שיש יותר מ–26 אחוז מבין בעלי המניות שלא הסכימו למעשה עם ההחלטה שהתקבלה.

גהל חוזר לחדר, מנסה לשכנע בצדקת עמדתו, אך הרגשתם של רוב הנוכחים היא שהאסיפה לא היתה אלא הצגה שנועדה לבצע את ההחלטה על החלפת הדירקטוריון.

ורד הגליל ייצא בחצי מיליון דולר שוקולד לאוסטרליה

מאת אברים צהר

מפעל השוקולד ורד הגליל שבצפת עומד לייצא השנה לאוסטרליה בסכום של כחצי מיליון דולר. הזמנת היצוא נתקבלה במפעל מחברת קל־פוד האוסטרלית במסגרת תערוכת המזון אי.אס.אם. שנערכה בימים אלה בקלן, גרמניה, והשתתף בה גם מפעל ורד הגליל.

מחברת ורד הגליל נמסר כי משלוחי היצוא הראשונים ייצאו לאוסטרליה בקיץ הקרוב.

חברת ורד הגליל, המתוחה בקונצרן עלית, היא בבעלות קונצרן כור. חברת קל־פוד היא אחת מחברות השיווק הגדולות בענף המזון ביבשת האוסטרלית. לחברה סניפים בסידני, בפרת ובמלבורן, היא הזמינה מחברת ורד הגליל שוקולד "דוורה", פרלינים וכן שוקולד "קריניה".

גידול של 52% ברווח הנקי של בנק לאומי (בריטניה) ב־1986

הרווח הנקי לאחר מס והעברה לקרנות פנימיות של בנק לאומי (בריטניה), הסתכם בשנת 1986 בי 1.6 מיליון לישט"ש, לעומת 1.05 מיליון לישט"ש בשנת 1985, גידול של 52 אחוז. סה"כ המאזן הסתכם בסוף 1986 ב־411.3 מיליון לישט"ש, לעומת 390.1 מיליון לישט"ש, גידול של 5.5%. על כך מסר דובר הבנק.

הגידול בהכנסות הבנק ב־1986 נבע מעסקי האשראי של הבנק והן מהשירותים השונים שניתנו ללקוחות ברשת הסניפים.

מועצת המנהלים של הבנק תציע לאסיפה הכללית לשלם לבעלי המניות דיווידנד סופי של 8.5 פנס למניה, כך שהדיווידנד הכולל בגין שנת 1986 יגיע ל־12.4 פנס למניה. דיווידנד זה גדול ב־10% מזה ששולם בשנת 1985.

לבנק שישה סניפים בלונדון, אחד מהם, בכיף קבטן נפתח באוגוסט 1986, וסניף נוסף בלידס שבצפון אנגליה.

חברת גב־ים לקרקעות בע"מ
מקבוצת חברה לנכסים ולבנין בע"מ
מעמידה לרשותך
מבנים להשכרה
לתעשיה, למלאכה ולאחסון
באזורי התעשיה
חולון, יבנה, עטרות, באר־שבע, עורף נמל אשדוד, עפולה, עכו, טירת הכרמל ובמפרץ חיפה מול בלרבנד
לפנות: חיפה, רח' הרצל 2, טל: 04–664234
הרצליה, בכל יום ב' במשרד, ברח' משכית פינת רח' המדע
כביש אכדיה, טל: 052–559454

אוניברסיטת תל־אביב
מכון ע"ש דוד הורוביץ לחקר ארצות מתפתחות
מכריז על
פרס מחקר בסך $750
ע"ש חנן יבור ז"ל
(שגריר ישראל בארצות אפריקה 1956–1963)
מסגרת נושא המחקר:
א. היבטים כלכליים חברתיים או מדיניים של תהליך הפיתוח בארצות מתפתחות.
ב. יחסים כלכליים או מדיניים בין ישראל וארצות מתפתחות.
מועד אחרון להגשת הבקשה: 15 אפריל 1987
תנאים ופרטים נוספים אפשר לקבל
אצל רותי בריג, טל' 420111/8073

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי יזרעאלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה לאישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקראת: תכנית מס' 4905 שינוי לתכנית מתאר מס' 1679 — שנוי יעוד למגורים, רמת הי"ב.

שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3299 מיום כ' בשבט התשמ"ו (6.2.86) עמוד 1343. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש 17476 חלק מחלקה 2.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: קביעת יעוד השטח למגורים.

השינוי האמור כמורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם תשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה יזרעאלים שבתל עדשים.

וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

תאריך: ה' בשבט התשמ"ז 4.2.1987

המזרח קרוב!

אם הכרת עד היום
את שרותי התובלה הבינלאומיים
של אגיש בדרך האויר או
במשולב "ים־אויר"
יש לך הזדמנות להתוודע
לשרות החדש של
איחוד מטענים ימיים
מהמזרח הרחוק.
השילוב בין נסיונה הרב של חברת אגיש בתובלה מהמזרח הרחוק, עם היעילות היפנית ועם שרות יעיל של אניות מכולה חדישות, מבטיחים הגעה מהירה וזולה של מטענך בכל סדר גודל.
אגיש
הובלה בינלאומית בע"מ
רח' ריבל 18, ת"א טל. 03-371282

שערי מטבע חוץ

23.2.1987

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.57	1.64	1.6045	1.6245	1.57	1.64	1.6045	1.6245	1.57	1.64	1.6050	1.6252	1.6146	−0.0019
1 לי"ש	2.41	2.51	2.4661	2.4969	2.42	2.54	2.4677	2.4985	2.42	2.54	2.4684	2.4995	2.4784	0.0103
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.8782	0.8892	0.86	0.90	0.8787	0.8897	0.86	0.90	0.8789	0.8900	0.8817	−0.0009
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2634	0.2667	0.25	0.27	0.2640	0.2673	0.25	0.27	0.2633	0.2666	0.2648	−0.0003
1 גולדן הולנדי	0.76	0.79	0.7776	0.7873	0.76	0.80	0.7767	0.7863	0.76	0.80	0.7776	0.7873	0.7804	−0.0009
1 פרנק שווייצרי	1.02	1.06	1.0378	1.0508	1.02	1.07	1.0395	0.0525	1.02	1.07	1.0388	1.0518	1.0434	−0.0014
1 כתר שוודי	0.24	0.25	0.2473	0.2503	0.24	0.25	0.2468	0.2499	0.24	0.25	0.2475	0.2506	0.2486	0.0002
1 כתר נורבגי	0.22	0.23	0.2298	0.2327	0.23	0.24	0.2297	0.2326	0.22	0.24	0.2295	0.2324	0.2310	–
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2329	0.2358	0.23	0.24	0.2326	0.2355	0.22	0.24	0.2328	0.2357	0.2339	0.0001
1 מרק פיני	0.35	0.36	0.3528	0.3572	0.34	0.36	0.3530	0.3574	0.34	0.36	0.3529	0.3574	0.3549	−0.0003
1 דולר קנדי	1.18	1.23	1.2059	1.2210	1.18	1.24	1.2060	1.2210	1.18	1.24	1.2053	1.2205	1.2135	−0.0017
1 דולר אוסטרלי	0.99	1.09	1.0710	1.0844	1.03	1.11	1.0700	1.0833	1.04	1.11	1.0726	1.0861	1.0767	0.0026
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.7702	0.7798	0.52	0.78	0.7715	0.7811	0.49	0.68	0.7726	0.7823	0.7764	−0.0008
10 פרנק בלגיים	–	–	0.4241	0.4294	–	–	0.4231	0.4284	–	–	0.4242	0.4295	0.4259	−0.0004
10 שילינג אוסטריים	1.22	1.28	1.2486	1.2642	1.23	1.29	1.2496	1.2652	1.22	1.29	1.2492	1.2649	1.2544	−0.0005
1000 לירות איטלקיות	1.20	1.27	1.2357	1.2511	1.21	1.28	1.2325	1.2479	1.20	1.28	1.2336	1.2491	1.2403	−0.0003
100 יינים יפאניים	1.02	1.07	1.0456	1.0587	1.03	1.08	1.0461	1.0591	1.02	1.07	1.0438	1.0570	1.0508	0.0002

כלכלה עולמית

מטבעות / יונתן שרמן

על רקע כנס שרי האוצר של המדינות המתועשות המובילות

הדולר התחזק — ונחלש

שערו של הדולר התחזק ונחלש לחילופין ביחס למטבעות האירופיים והיאן היפני במהלך השבוע שעבר. במיוחד בלטה מגמה זו לקראת סוף השבוע.

בסיכום השבועי נחלש הדולר ביחס לכל המטבעות האירופיים, בניגוד למגמה שהסתמנה בשבועיים האחרונים. ההערכה בשבועות האחרונים היתה, כי שערו של הדולר יתחזק על רקע פגישתם של שרי האוצר של שבע המדינות המתועשות המובילות, המבקשות לגבש מדיניות משותפת לבלימת המשך ירידתו של הדולר.

שרי האוצר של שבע מדינות אלו (למעשה באו רק ששה) נפגשו בסוף השבוע שעבר בפריז לדון בנושא זה. ההצעה העיקרית הנדונה היא לקבוע טווח קבוע לתנודות הדולר ביחס למטבעות העיקריים דוגמת היאן היפני והמארק הגרמני, אשר יישמר על ידי התערבות של הבנקים המרכזיים בשעת הצורך. ארה"ב מוכנה להסדר כזה בתנאי שגרמניה ויפן יפעלו להאצת הפעילות הכלכלית הפנימית בארצותיהם על ידי הורדת שערי הריבית וביצוע רפורמות במס — דבר אשר יאפשר חדירה קלה יותר של יצואנים אמריקאים לשווקים אלו.

פרסום הפגישה הביא מיד להקפצת שערו של הדולר כלפי מעלה ביום ה' שעבר אבל עד מהרה התהפכה המגמה. בסיכומו של דבר נחלש הדולר שוב בגלל שתי סיבות — דברים שאמר פול וולקר, יו"ר הפדראל רזרב האמריקאי, אשר הותיר מקום לספק רב ביחס לאפשרות שמדיניות ייצוב הדולר אכן תאומץ; ופרסום הנתון השלילי המצביע על כך, שהתל"ג בארה"ב גדל ב-1.3 אחוזים בלבד בשנת 86', ולא 1.7 אחוזים כפי שצפו עם פרסום נתוני הרביע השלישי.

בעקבות התפתחויות אלו הוליכו כמעט כל הברוקרים להמתין לתוצאות הוועידה עצמה, והמסחר במטבע חוץ קטן למדיי ביום ו'. בסיכומו של דבר הדולר לא רק שלא התחזק בסוף השבוע ביחס ליתר המטבעות אלא אפילו נחלש במקצת.

הלישט"ש התחזק ביחס ליתר המטבעות האירופיים יחד עם התחזקות הדולר, אבל היחלשות הדולר לקראת סוף השבוע הביאה גם להחלשות הלישט"ש.

התחזקות או החלשות ביחס לדולר (בשבוע שעבר ב-%)

לישט"ש	−0.55
דולר קנדי	+0.89
פלורין הולנדי	−0.05
פרנק בלגי	−0.26
מרק גרמני	−0.11
פזטה ספרדית	−0.46
לירטה איטלקית	−0.15
פרנק צרפתי	−0.16
יאן יפני	−0.07
פרנק שווייצי	−0.23

ריבית / יונתן שרמן

הבנק המרכזי של יפן נכנע והוריד הריבית בחצי אחוז

ראשי הבנק המרכזי של יפן התכנסו בסוף השבוע שעבר והחליטו להוריד את הריבית הבסיסית בשיעור של חצי אחוז. החלטה זו היתה צפויה זה זמן־מה והיא נכנסה לתוקף אתמול בכל המערכת הבנקאית של יפן.

הבנק המרכזי של יפן החליט על צעד זה בעקבות התכנסותם של שרי האוצר של 6 המדינות התעשייתיות המובילות במערב בפאריס בסוף השבוע. כינוס זה דן בצעדים שייעשו בעתיד לייצוב שערי המטבעות של ארצות אירופה ויפן למול הדולר הנחלש.

שער הריבית הבסיסי של הבנק המרכזי של יפן עומד כעת על 2.5 אחוזים בלבד, בהשוואה ל-3 אחוזים לפני שבוע ו-3.5 אחוזים לפני כחודשיים. ההחלטה על הורדת שער הריבית היא תולדה של לחץ אמריקאי. האמריקאים סבורים ששער ריבית נמוך יותר יביא לפיתוח הכלכלה הפנימית ביפן ובכך יאפשר יבוא גדול יותר ופגיעת מוצרי צריכה מתוצרת מקומית לשווקים היפניים, במקום ליצוא.

הבנק המרכזי של גרמניה התכנס אף הוא בסוף השבוע לדון במדיניות שער הריבית שלו והחלטתו היתה לשמור לפי שעה על השער הנוכחי. הבנק המרכזי של אנגליה החליט להתגבר ללחצים המופעלים עליו כיום להפחית את שער הריבית והוא מתכוון לשמור על רמתו הנוכחית.

שער הריבית הבין־בנקאית באנגליה ירד במקצת במהלך השבוע האחרון ונע סביב שיעור של 10.5 אחוזים, במקום למעלה מ-11 אחוזים לפני שבועיים.

בארה"ב ניכרת מגמה קלה של ירידת שערי הריבית — אך נראה כי מגמה זו היא לכל היותר תגובה לעליית שער הריבית לפני שבוע ואינה מעידה עדיין על מגמה ברורה בתחום זה.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	7.50%
טרז'רי בילס (שטרי האוצר)	
לחודש	5.25%
לשלושה חודשים	5.71%
לששה חודשים	5.77%
לשנה	5.96%

שערי ריבית בריטניה

ליבור (דולר) —	
3 חודשים (הלוואות)	6.50%
(הפקדות)	6.38%
6 חודשים (הלוואות)	6.50%
(הפקדות)	6.38%

וול סטריט / אבנר מרגלית

משקיעי־חוץ נוהרים לבורסה

המשקיעים המוסדיים המקומיים נזהרים

לאחר חופשת סוף שבוע ארוכה התחדשה ההסתערות על המניות בוול־סטריט ומדד הדאו־ג'ונס רשם עליית שיא של 54.15 נקודות ביום ג'. בשלושת ימי המסחר הנותרים שלטה אווירה של הססנות ולא נרשמו שינויי מחיר דרמאטיים. חלק נכבד מהביקושים ביום ג' מיוחס למשקיעי־חוץ, המקטינים החזקותיהם באיגרות חוב אמריקאיות ועוברים למניות שלהן פוטנציאל־עלייה גדול יותר, לדעתם. המשקיעים המוסדיים האמריקאיים, לעומת זאת, נוהגים משנה זהירות: בעיקרו של דבר, הם עוברים מסקטור מניות אחד למשנהו מבלי להגדיל את היקף־השקעותם הכולל. המשקיעים הפרטיים שבים לשוק המניות לאחר היעדרות של שנים, ופעילותם מורגשת בעיקר בקניית מניותיהן של החברות הקטנות.

כאמור, רוב מעברי הכספים מתרחשים בין ענפי המניות השונים. ירידת הריבית לקראת סוף השבוע גרמה עליות בסקטור המניות הרגישות לריבית, שפיגר אחרי השוק באחרונה. יוצא מכלל זה מניות הבנקים של ניו־יורק, שסבלו מידיעות על התפרצותו מחדש של משבר החובות הברזילאי. רשתות השיווק הקמעונאיות ממשיכות ליהנות מביקושים. חברת ג'י. סי. פני, שדיווחה על רווחיות טובה מאוד באחרונה, הודיעה על כוונתה לפתוח רשת שיווק דרך טלוויזיית הכבלים בשיקאגו. שיטת שיווק זו היא המלה האחרונה בתחום זה, והחברות בו הולכות ורבות. החברות שהיו חלוצות בענף, גרפו רווחים גבוהים בזכות גורם הראשוניות. עמדות מפני מתחרים קשים הדבר משתקף במחיר מניותיהן. מניית הום שופינג נטוורק, מפעילת רשת כזאת בשיקאגו, ירדה במשך כמה ימים ברציפות בעקבות הודעת ג'י. סי. פני.

מניות המוכרים משכבר קיימים־בציבור באחרונה ענף חדש — ענף המניות הקשורות באיידס. קבוצה זו סבלה ממימושי רווחים כבדים. שיעור השבוע, לאחר עליות מסחררות בחודשים האחרונים. בין השאר מדובר בחברה לייצור קונדומים, חברה המתכוונת להיכנס לייצורם, וחברה המפעילה רשת של בתי־קברות.

ענף התרופות בכללותו ממשיך להתחזק במיוחד עלתה השבוע מניית מרק, העומדת לקבל אישור לתרופה חדשה להורדת רמת הכולסטרול.

בקבוצת המניות הישראליות שררה מגמה מעורבת. אליאנס איבדה 22 אחוז, עושר 16, ואריות 17 אחוזים. העלייה הבולטת שייכת למניית עץ לבוד, שעלתה ב-20 אחוזים. תנודות המדד שנרשמו השבוע:

יום ב' חופשה		
יום ג'	+54.15	סגירה 2273.49
יום ד'	+0.14	סגירה 2237.63
יום ה'	+6.46	סגירה 2244.09
יום ו'	−8.84	סגירה 2235.25

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'
(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	2235.24	+51.89
מדד תחבורה	951.55	+29.19
מדד שרותים	222.02	+1.27
מחזור שבועי במנ'	763,000,000	
זהב	406.20	+8.7
כסף	5.55	+0.08

מניות ישראליות בארה"ב המתורות לישראלים

בייר הררה	27	+1/8
אליאנס	1 3/4	−1/2
אי. סי. איי.	3 1/2	−1/4
אלרון	9 1/8	+1/2
אלסינט	1 7/8	−1/8
עץ לבוד	12	+2
אינטליגנט סיס.	3 1/2	−1/8
אינטרפארם	3 1/2	−1/8
ת. לייזר	14 1/4	−1/4
אופטרוטק	7 1/2	+1/2
סייטקס	4 5/8	+1/4
תאורבית	2 3/8	−1/8
עושר טכ.	2 5/8	−1/2
ראא	2 1/2	—
מ.ת.ב.	2 1/4	+1/8
אריות	5 5/8	−1 1/8
כרמל	7 7/8	+1/8

מניות הדאו־ג'ונס

אלומיניום אמ.	45 3/4	−1/8
אלייד כמיקלס	47	+2 1/2
אמ. קאן	103 5/8	+3 1/2
אמ. אקספרס	69 7/8	+7/8
אמ. טי.טי	25 1/2	−1/4
בתלהם סטיל	8 7/8	+1/4
דו פונט	99 3/4	+1 1/8
א. קודאק	79 7/8	+1
אקסון	81 5/8	+5/8
ג'נרל אלקטריק	101	−2 1/8
ג'נרל מוטורס	76 1/2	+3/4
גודייר	55 1/4	+1 1/2
אי.בי.אם.	139 3/4	+5 5/8
אינ. הרווסטר	7 5/8	1
אינ' פייפר	95 1/4	+1/8
מקדונלדס	75 3/4	+5 5/8
מרק	149 1/2	+10
מינסוטה מ.	130 1/2	+7/8
אינקו	15 1/2	+1/2
אוונס אילינויס	60	+1/2
פיליפ מוריס	85	−1/4
פרוקטר ג.	86 1/2	+1/2
סירס	53 3/4	+6 1/2
שברון	48 5/8	−2 1/8
טקסקו	34 7/8	−1/2
יוניון קרבייד	26 3/4	+1/2
יונייטד טק.	53 5/8	+2 1/8
יו.אס.סטיל	24 1/4	+7/8
וסטינגהאוס	64 1/8	+4 3/4
וולוורת	48 5/8	+3 7/8

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר ברונו ברוק וחברת אוסקר גרוס ובנו.

סחורות / נפתלי משעל

קפה עם סוכר — יותר בזול

מחיר הקפה המשיך ליפול בתלילות במהלך המסחר בשבוע שעבר, וכאשר בשלבי המסחר התייצב על הרמה הנמוכה ביותר זה 52 חודשים — 1410 לישט"ש לטונה. ירידת מחירי הקפה נמשכת זה למעלה מחודשיים, אף שהיתה התייצבות מסוימת בשבועיים האחרונים בעקבות פרסום הסכם חדש לחלוקת מיכסות הקפה בין הארצות המגדלות קפה. נראה כי המשך המגמה של ירידת מחירים נבע מההערכה, כי הסכם חלוקת המיכסות לא יחזיק מעמד וברזיל, יצרנית הקפה הגדולה בעולם, לא תשלים עם הקיצוץ במיכסתה (ראה כתבה במדור זה).

בעקבות רמת המחירים הנמוכה של הקפה באמצע השבוע, החלו רכישות ספקולטיביות, שהביאו להקפצת המחיר בכ-50 לישט"ש בשני ימי המסחר האחרונים.

עליית מחירים תלולה נרשמה במסחר בנחושת, זאת לנוכח השמועות בדבר סיום השביתה המתמשכת בת שלושה החודשים בזמביה. נראה כי הרכישות המתגברות של מתכת זו נבעו בעיקר מכך שרמת המחירים היתה נמוכה יחסית וההערכות היו שמחירה יעלה בעתיד הקרוב. מחיר האלומיניום עלה בשיעור זהה במהלך השבוע האחרון — גם הוא בעיקר בגלל רמת מחירים נמוכה זה מספר שבועות והתחושה כי ביקוש תעשייתי גדול יביא לעליית מחיר בחודשים הבאים.

ירידה בולטת בשבוע שעבר היתה במחירו של הסוכר. לאחר יותר מחודש של עליות מחירים רצופות, התהפכה המגמה ולראשונה נרשמה ירידת מחירים משמעותית.

בכל המתכות היקרות נרשמו ירידות בתחילת השבוע האחרון, אבל לקראת סוף השבוע התהפכה המגמה. בזהב ובפלטינה נרשמו עליות מחירים חדות, במיוחד על רקע חוסר הוודאות לגבי שערו של הדולר.

עליית המחירים של הכותנה ופולי הסויה, אשר בלטו בשבועות האחרונים, נבלמו אף הן ומחירי סחורות אלה התייצבו והחלו אף לרדת.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1986/7 גבוה	נמוך
אלומיניום (לישט"ש לטונה)	860	+21	859	656
נחושת (לישט"ש לטונה)	935.5	+40.5	1028.5	862.25
בדיל (לישט"ש לטונה,חמשי)	4440	−40	5900	3760
עופרת (לישט"ש לטונה)	301.25	−0.25	366	233.5
אבץ (לישט"ש לטונה)	486.5	+2.25	632.5	409
זהב (דולר לאונקיה)	399.75	+2.50	439.75	327.5
פלטינום (דולר לאונקיה)	515.75	+7.25	673.75	342.5
כסף (פני לאונקיה)	356.25	−1.75	452.10	317.70
קקאו (לישט"ש לטונה,עתידי)	1342.5	+3	1804.5	1264.5
סוכר גולמי (דולר לטונה)	184	−4	222.5	116
קפה (לישט"ש לטונה,עתידי)	1511	−86	3007.5	1410
גומי (פני לק"ג)	62.75	−2.25	68	54
גרעיני סויה (דולר לטונה)	138	−1	229.8	148
כותנה (סנט לליברה)	64.80	−2.05	67.20	36.55

נחלש מעמד האיגודים בארה"ב

מאת יונתן שרמן

הגירה, התפתחות תעשיות עתירות ידע ועליות שכר בסקטורים הבלתי מאורגנים — כל אלו הביאו להיחלשות האיגודים המקצועיים ★ מכלל כוח העבודה בן 92 מיליון איש, רק 18 מיליונים מאוגדים — השיעור הנמוך ביותר בין המדינות המתועשות במערב

האיגודים המקצועיים בארה"ב היו מאז תחילת המאה אחד ממוקדי הכוח הפוליטיים העיקריים של ארץ זו. כיום התמונה משתנה — האיגודים המקצועיים בארה"ב הולכים ונחלשים בהתמדה וכל המבנה ההיררכי שהיה מבוסס עליהם, הולך ונעלם.

האיגודים המקצועיים אמנם לא אמרו עדיין את המלה האחרונה. בדיקה של השבועון הבריטי היוקרתי "אקונומיסט" הראתה, כי כיום 19 אחוזים מכלל כוח העבודה האמריקאי מאורגנים באיגודים מקצועיים מסוגים שונים. אבל המגמה המסתמנת היא, שכוחם הולך ופוחת.

מאז שנת 75' קטן מספר העובדים החברים באיגודים המקצועיים ב-4 מיליון איש — מספר נכבד אפילו למדינה דוגמת ארה"ב. מספר חברי האיגודים המקצועיים כיום מגיע ל-18 מיליון איש בלבד מכוח עבודה של כ-92 מיליון עובדים.

יש מספר סיבות להתפתחויות אלו. בארה"ב סבורים כי הסיבה העיקרית היא ההגירה המאסיבית לארה"ב ממכסיקו ומהאיים הקריביים.

המהגרים המגיעים לארה"ב אינם חברים באיגודים מקצועיים, בין השאר משום שהאיגודים שאפו באופן מסורתי להגביל את הצטרפות המהגרים אליהם. האיגודים התבססו מאז ומתמיד על בקרה קפדנית של מספר החברים ומניעת עובדים מקצועיים שאינם מאוגדים לעסוק באותם מקצועות וזאת כדי להבטיח את רמות השכר הגבוהות.

המהגרים ממכסיקו, קובה והאיטי יצרו מאגר חדש של כוח עבודה זול, אשר ניתן היה להכשירו במהירות לעבודות בענפי הנפט, חקלאות ותעשיה הנפוצים במדינות כקליפורניה, טכסס ופלורידה. התוצאה היתה שבדרום ארה"ב ירד שיעור חברי האיגודים המקצועיים לרמתו הנמוכה ביותר בארה"ב — 12 אחוזים בלבד. לעומת זאת בצפון המתועש, 35 עד 40 אחוזים מכוח העבודה חברים באיגודים מקצועיים.

השינוי המבני המתחולל בתעשיה האמריקאית הביא להיחלשות נוספת של האיגודים המקצועיים. האיגוד של עובדי תעשיית הרכב נחלש מאוד בשנים האחרונות בגלל המשבר בו נתונה תעשיה זו — עשרות אלפי עובדים פוטרו ממפעלי הרכב מבלי שהאיגוד יוכל להתגבר או למנוע את הפיטורים שנדרשו להבראה.

ענף תעשיית יציקת הברזל, שהיה אחד הענפים המאוגדים ביותר בארה"ב, עובר תהליך דומה וכך גם בחקלאות ובענפי תעשיה נוספים.

לבד מכך, ארה"ב טיפחה בשני העשורים האחרונים את התעשיה עתירות הידע, שאחד המאפיינים שלה הוא חוזים אישיים ולא עבודה מאורגנת. מפעלי התעשיה בעמק הסיליקון ובבוסטון קלטו מספרים גדולים של עובדים, שבעבר היו נקלטים בתעשיות שאופיינו במבנה עבודה מאורגן יותר.

גם הפרשי השכר בין שני הסקטורים הולכים ומצטמצמים. אמנם גם היום העובדים המאורגנים משתכרים בממוצע ב-30 אחוזים יותר מעמיתיהם הבלתי מאורגנים. אבל בשנים האחרונות תוספות השכר לעובדים המאורגנים נמוכות מאלו שניתנות לעמיתיהם והתוצאה היא הצטמקות הפער. פערי שכר קטנים יותר גם מקטינים את האטרקטיביות של איגודים מקצועיים, אשר חבריהם חייבים במסים שאינם חלים על עובדים בלתי מקצועיים.

עם 19 אחוזים של עובדים מאוגדים מכלל כוח העבודה — בערך השיעור שהיה בשנות השלושים — ארה"ב מצויה כיום במקום האחרון בקרב המדינות המתועשות בשיעור העובדים המאורגנים ביחס לכוח העבודה. בבריטניה מאוגדים כ-50 אחוזים, בגרמניה 42 אחוזים, ביפן 27 אחוזים, ובצרפת — 22 אחוזים. ההערכה היא שהמגמה של ירידת מספר העובדים המאוגדים בארה"ב תימשך גם בשנים הקרובות.

העסקים המרים בקפה שחור

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקאנדינביה

התנודות במחירי קפה בעת האחרונה גרמו הפסד־עתק לספקולנטים, שנתנו אמון בפרסומי־כזב על המחסור הצפוי, כביכול. לקראת מועצת קרטל הקפה, שהתכנסה אתמול בלונדון, נכנעו מדינות אפריקה לברזיל והסכימו להנהיג מחדש את שיטת המכסות הקבועות

אתמול, 25 בפברואר, התכנסה בלונדון מועצת קרטל הקפה, שבו חברות קרוב ל-60 מדינות יצרניות קפה ועוד 25 מדינות צרכניות קפה — כדי לדון במחירים של שוק הקפה לשנת 1987/88. מאז ינואר 1986, כשמחיר הקפה הגיע לשיא של 3000 שטרלינג הטונה בלונדון ו-280 סנט הליברה בניו־יורק, ירדו בראשית פברואר המחירים ל-1550 שטרלינג לטונה בלונדון ו-125 סנט לליברה בניו יורק. סוחרים המתנחים בסחר עתידי הפסידו את מרבית השקעתם אם נתנו אמון בפרסומים כוזבים על מחסור בקפה. מי שהשקיע בינואר 86' 280 סנט ברכישת קפה, קיבל בינואר 87 120–125 סנט. מאחר שהדולר איבד תוך שנה בין רבע לשליש מערכו בהשוואה לכל מטבע יציב — קיבל המשקיע למעשה 80 עד 90 סנט על קפה שרכש, כאמור, ב-280 סנט.

מה בין קפה ונפט?

בינואר 1986 היה עדיין מחיר חבית נפט 30–32 דולר. עיתוני המדינות הצורכות נפט לא התמיצו יום בלא שיבשרו לעולם, כי קיים עודף של 2–3 מיליוני חביות לעומת צריכה כוללת של 45 מיליון חביות, ומחיר הנפט ירד עד ל-10 דולר לחבית. אולם בכל הקשור לקפה היתה קטניה להשתיק את העובדה, כי יבול הקפה בשנת 1985/86 הגיע ל-98 מיליון שק, לעומת מכסות מכירה של 58 מיליון שק. אילו פורסם על קיומו של עודף עצום זה, קל לשער מה היה קורה בשוק הקפה: התמוטטות מחירים וכי-

תוצאה — סכנת התמוטטות לבנקאות העולמית, עקב אי יכולת מדינות בעולם השלישי לשלם את חובן. (לברזיל חוב של מעל ל-110 מיליארד דולר).

לקראת כנס מועצת קרטל הקפה פורסם, כי יבול 1986/87 יגיע ל-91.8 מיליון שק. עקב עליית מחירי הקפה בינואר 1986 הושג בלונדון של מדינות אפריקה הסכם לביטול זמני של מכסות הקפה המחולקות בהתאם למפתח קבוע בין המדינות יצרניות הקפה. לפי מפתח זה, מתוך כמות כוללת של 58 מיליון שק, זכתה ברזיל בחלק הארי: 30 אחוז, השווים בערך ל-18 מיליון שקים. במקום השני — קולומביה, קצת מעל ל-8 מיליון שקים.

בראשית פברואר התכנסו בלונדון כמומחים של מדינות יצרניות קפה כדי לדון על חזרה מיידית לשיטות המכסות, עקב ירידת המחירים. בתום שלושה ימי דיונים בין כשישים מדינות יצרניות קפה, חברות הקרטל, נתקבלה החלטה להנהיג מחדש, במהירות האפשרית, את שיטת המכסות לקפה ולשמור על הסטאטוס־קוו בחלוקתו.

איומי פרישה מזה ומזה

מדינות אפריקה איימו בינואר 1986 לפרוש מן הקרטל אם לא יבוטלו המכסות, כל עוד מחירי הקפה גבוהים. המכסות בוטלו ב-18 בפברואר 1986 ומחירי הקפה ירדו משיא של 280 סנט לליברה בניו יורק ל-125 סנט לליברה. הכנס לא יוכל היה להגיע להסכמה לגבי חלוקת מכסות לשנת 1987 — ברזיל איימה כי תפרוש מן הקרטל אם תתקבל החלטה לצמצם את חלקה. ההפרש בין היבול הכולל (91.8 מיליון שק), למכסה המאושרת למכירה במסגרת הקרטל (58 מיליון שק), משמש לצריכה עצמית ו/או למכירה מתחת למחיר הבורסה למדינות שאינן חברות בקרטל.

בעת כתיבת שורות אלה לא ידוע עדיין מה החליטה מועצת הקרטל, אך סביר שתקבל החלטה להנהיג מחדש מיד (מתחילת מארס) את שיטת המכסות. ספק אם מדינות אפריקה יצליחו לנגוס בחלקה של ברזיל, הגם שלטענתה היה לה השנה יבול של פחות מ-12 מיליון שקים — טענה שאינה עומדת לכאורה במבחן, לאור תביעתה לשמור על זכותה לשווק 18 מיליון שקים) במחירי בורסה (במצב של עודפי קפה המחיר בשוק החופשי נמוך, כצפוי, ממחיר הבורסה). ישראל, לצד מדינות רבות אחרות (בריה"מ ומדינות הגוש המזרחי), אינה חברה בקרטל הקפה ורוכשת קפה במחיר חופשי. אחד הסודות השמורים הוא המחיר שמשלמים קונייני קפה בישראל תמורת הקפה המיובא אליה.

מגדלי קפה בקניה: איימו לפרוש מהקרטל

סוורי גנואה אומרים "לא"

מאת חולדה ליברנומה
סופרת "הארץ" באיטליה

נמל גנואה איבד כבר מזמן את בכורתו לנמלים אחרים, אבל עובדיו מוסיפים להיאבק בעוז נגד מאמצי הייעול של ההנהלה. האיגודים המקצועיים ובמידה רבה גם המפלגה הקומוניסטית תומכים בייעול, ולעומתם מפלגת הפרולטריון הדימוקרטי הקטנה ניצבת מאחורי גרעין קשוח של מנהיגי עובדים ומקנה למאבק כולו צביון פוליטי

פירנצה

חולצות תכלת קצרה מעל המכנסיים, עדלליים, גלימה לבנה על הכתפיים * כך התלבשו סוורי נמל גנואה במשך מאות שנים מאז הוקם ארגונם ב-11 ביוני 1340. הנמל התחרה אז עם ונציה על המקום הראשון בנמלי אירופה. כיום נאבקים יורשי האיגוד הזה, 3000 החברים ב"חברה לעבודות נמל שונות" על כוח השליטה בנמל שחשיבותו הלכה ופחתה במרוצת השנים, לא מעט בגלל מאבקם. על רקע זה יש לראות את השביתות שפרצו בנמל החודש, את המשא ומתן בדרג ארצי, את המאבקים בין האיגודים המקצועיים לאיגוד הסוורים והתערבות המפלגה הקומוניסטית הגדולה ומפלגת הפרולטריון הדימוקרטי הקיצונית מטבה.

בשנת 1971 היה נמל גנואה הגדול בנמלי איטליה. דרכו עברו אז 127 אלף מכולות בהשוואה ל-340 אלף אשתקד. אך באותו פרק זמן גדל היקף העבודה בליבורנו מ-33 אלף מכולות ל-475 אלף. הנמל שנמל זה קטן בהשוואה לגנואה, כיום הוא עומד בראש נמלי איטליה. בליבורנו כמו בגנואה הרוב המכריע של עובדי הנמל הם חברי האיגוד המקצועי הסוציאל־קומוניסטי ורוב העובדים חברים במפלגה הקומוניסטית. אבל בליבורנו הם הקימו קואופרטיבים בהם קיימת משמעת עבודה ועובדי ליבורנו אינם ששים להיסחף לשביתות הנושאות אופי פוליטי מובהק, זאת בניגוד לפועלים בגנואה.

מיגבלות אובייקטיביות להתפתחות נמלי איטליה העתיקים תעריפים גבוהים יחסית, בעיקר בגנואה, עודדו את הערכת נמלי רוטרדאם והאמבורג למרות ריחוקם הרב ממרכז התעשיה האיטלקית בעמק הפו. אשתקד טיפלה האמבורג במיליון 160 אלף מכולות, רוטרדאם במספר כפול מזה. אף על פי כן התנגדו סוורי גנואה במשך שנים להנהגת שיטות עבודה ונורמות חדשות והגנו על זכויות יתר שאיפשרו להם בין השאר תעסוקה. כדי להציל את הנמל היוקרתי מינתה באחרונה הנהלה חדשה שבאחריה עומדת הממשלה, לקבוע תקנות שונות, לצמצם את מספר העובדים בכל פריקה ולהנהיג משמעת עבודה. תוך ימים עלתה התפוקה ב-17%, אמר היו"ר החדש רה אלסנדריו, אבל הארגון החליט לשבות.

ההיסטוריה של המדינות התעשייתיות עשירה בדוגמאות של עובדים המתנגדים להנהגת חידושים מחשש למקום עבודתם. באזורי הנמלים והמתועשים באיטליה נמשך מאבק זה בעיקרו עוד מראשית שנות ה-60. נמל גנואה הוא מבוזרות שונות הריב, אישאת, וקיים בו מאבק לא רק על רקע של זכויות אלא גם על שליטה.

בהצעות ההנהלה החדשה תומכים מנהיגי האיגודים המקצועיים, לא תמיד מתוך הסכמה עם חברי האיגודים במקום. המפלגה הקומוניסטית הגדולה תומכת גם היא בהתאמת המאבק לזכויות העובד למציאות הכלכלית. מול אלה ניצב הגרעין הקשה של ארגון הסוורים הנתמך על ידי מפלגת הפרולטריון הדימוקרטי, הדוגלת גם היום בשינויים מהפכניים בארגון המדינה והכלכלה באיטליה. כוחה של מפלגה זו קטן אף על פי כן יש במפלגה הקומוניסטית חוגים בעלי השפעה החוששים מפניה ומפני שהיא מזכירה להם את עברה של מפלגתם. תמיכתם בהנהלה היא אישאת בלב ולב על רקע הירודות הנמל והעיר, אבל מתוך רגישות פרגית לעברות השמאל הקיצוני. יתר עובדי הנמל עומדים לפי שעה מנגד. בעיית עתידו של הנמל היא כלכלית אך זו גם בעייה פוליטית.

גרעון של 21.5 מיליון ד' צברו 6 מדינות נפט במפרץ

הגרעון המצטבר במאזן התשלומים של שש מדינות מפיקות נפט במפרץ הפרסי הסתכם בשנת 86' ב-21.5 מיליארד דולר, בהשוואה ל-330 מיליון דולר בלבד בשנת 85'.

הערכה זו, שפורסמה על ידי בנק בחרין מבוית, מבוססת בעיקר על העובדה, כי הגרעון המסחרי של ערב הסעודית גדל והגיע ל-22 מיליארד דולר, והעודף של כווית פחת מ-5.6 מיליארד דולר ל-1.25 מיליארד דולר.

הכנסות מדינות הנפט הללו פחתו ב-40 אחוזים במהלך שנת 86' והסתכמו ב-40 מיליארד דולר בלבד, בהשוואה להכנסת השיא של 156 מיליארד דולר בשנת 81'. ההערכה היא, שבמחירי נפט של 18 דולר לחבית ובשער החליפין הנוכחי של הדולר, עשוי הגרעון של מדינות המפרץ לגדול ולהגיע ל-24 מיליארד דולר.

שש מדינות המפרץ הפרסי מאוגדות בארגון הקרוי "המועצה לשיתוף פעולה בין ארצות המפרץ". חברות בה ערב הסעודית, כווית, איחוד האמירויות, בחריין, קטאר ועומאן.

מתקשים לגייס כספים למימון המינהרה מתחת לתעלת למאנש

ראשי הקונסורציום המקים את המינהרה שתקשר בין צרפת לאנגליה נתקלים באחרונה בקשיים רבים בגיוס כספים למימון הפרויקט.

הפרויקט כולו יעלה 7.6 מיליארד דולר והשלב הראשון מתוכנן בגיוס של כמיליארד דולר בקיץ הקרוב. ההערכות הן, שהנפקה זו לא תקצור הצלחה מרובה והתוצאה מכך הבנקים שאמורים להלוות לקונסורציום 5.5 מיליארד דולר, מסרבים לתת בידו כספים עד לסיום ההנפקה.

מודד אחד לחוסר ההצלחה של הפרויקט הוא העובדה, שאיש מבין ראשי התעשיה הבריטית לא הסכים עד כה לקבל על עצמו את תפקיד יו"ר מועצת המנהלים של הקונסורציום.

מומחים פיננסים ציינו, כי הערכות הכלכלנים שלפיהן ההחזר על ההשקעה יגיע ל-17 אחוזים, נראות כיום מופרזות והפרויקט כולו לא נראה רווחי.

השוק המשותף מקטין הוצאה על חקלאות בשנתיים הבאות

מועצת השוק האירופי המשותף הודיעה על תוכנית לקיצוץ ההוצאה על הגנת החקלאות בשנתיים הבאות. התוכנית כוללת הקטנת ההוצאה ב-1.35 מיליארד דולר כבר במרוצת 87' וקיצוץ נוסף של 4 מיליארד דולר ב-88'.

בין השאר כוללת התוכנית הקטנת התשלומים לחקלאים עבור חלק ממוצרי החקלאות דוגמת דגנים, ירקות וסוכר והקפאת התשלומים המובטחים לחקלאים על כל יתר המוצרים.

צעדים אלו נועדו למנוע את המשך הצבירה של מלאים חקלאיים עצומים. באחרונה החליטו מדינות השוק להוציא מיליארדי דולרים על הקטנת מלאי הבשר הקפוא, חמאה וביצים, שהצטברו בידיהם.

מכירת חברת הרכבות "קונריל" לא תשיג את התמורה שהוערכה

מכירת חברת הרכבות הענקית "קונריל" בחודש הבא על ידי ממשלת ארה"ב לא תשיג את סכום היעד שקבע הקונגרס — 1.7 מיליארד דולר.

הקונגרס קבע מחיר זה באוקטובר אשתקד בעת שאישר את מכירת החברה. באותה עת הציעה חברת רכבות אחרת — נורפוק סאותרן — 1.9 מיליארד דולר עבור מניות "קונריל", אך הצעה זו נדחתה על ידי הקונגרס כדי למנוע ריכוזיות של ענף הרכבות בארה"ב.

כעת מתברר, כי מחיר המניות המונפקות לציבור יהיה נמוך ממחיר היעד שקבע הקונגרס וההערכה היא, שהחברה תימכר בסופו של דבר בסכום שבין 1.3 ל-1.53 מיליארד דולר.

מציעים להחמיר את התנאים לפתיחת חשבונות בנק בשוויץ

הצעה של ועדת הבנקאות השוויצרית להחמיר בתנאי פתיחת חשבונות בנקים מעוררת סערה בקרב חוגים פיננסים ומשפטיים בארץ זו. ההצעה גורסת שלא לאפשר לעורכי דין לפתוח חשבונות בנק חסויים על שמותיהם של נאמנים ללקוחות שאינם רוצים להיוודע כבעלי חשבונות.

בשוויץ מציינים, כי הסודיות הבנקאית לא תיפגע על ידי צעד כזה, אבל עורכי דין ובנקאים רבים סבורים כי צעד כזה יקטין את המשיכה של שוויץ כמרכז פיננסי עולמי.

"לופטהנזה" הזמינה מ"איירבוס" שלושים מטוסי נוסעים — אי־340

"לופטהנזה", חברת התעופה הגרמנית, היתה לחברה הראשונה שהזמינה במפעל מטוסים מדגם החדש של הקונסורציום האירופאי "איירבוס". "לופטהנזה" התנתה על הסכם לרכישת 30 מטוסי אי-340, המיועדים לטיסות ארוכות טווח.

הסכם זה נחתם בעיצומו של מאבק בין ארה"ב לארצות השוק האירופי המשותף בנושא מחירי מטוסי התעופה האזרחיים. ארה"ב האשימה את הקונסורציום האירופאי בסבסוד נרחב של מחירי המטוסים ואיימה כי אם המדיניות לא תשתנה היא תטיל מכסים גבוהים, עד כדי 200 אחוזים, על יצוא אירופי לארה"ב ותגביל גם מכירות של מטוסים אירופיים בארה"ב. האירופים מצידם הודיעו כי הם אינם מתכוונים לשנות את מדיניותם בנושא הסיוע לחברת "איירבוס".

"איירבוס" מתחרה עם שתי חברות אמריקאיות על שוק התעופה האזרחי — "בואינג" ו"מקדונל דוגלס".

הרפורמה בבנקאות הסינית הורחבה ל-14 ערים נוספות

ממשלת סין החליטה להרחיב את הרפורמה במערכת הבנקאית ל-14 ערים נוספות, מעבר ל-13 הערים שבהן היא כבר מופעלת.

החלטה זו היא צעד נוסף בליברליזציה של הכלכלה הסינית והבטחת אפשרות להרחבה של הסחר והרווחה הפרטית בסין.

משמעות הרפורמה היא שלבנקים המסחריים יינתנו סמכויות רבות יותר בתחום קבלת החלטות עסקיות ובתמורה הם יצטרכו להכניס עצמם כמרכזי רווח עצמאיים.

דובאי נכנעה ללחץ הסעודי ותקצץ את ייצור הנפט שלה

דובאי נכנעה ללחץ של ערב הסעודית והודיעה כי היא מתכוונת לקצץ 10 אחוזים בתפוקת הנפט שלה. הלחץ הסעודי הופעל כי בעת האחרונה החלו שוב מחירי הנפט לרדת ומשיא של 19 דולר לחבית אך לפני חודשיים, ירדו המחירים ל-17 דולר.

דובאי נמנעה עד עתה מלשתף פעולה עם ארגון המדינות מפיקות הנפט במפרץ הפרסי למרות היותה חברה בארגון. דבר זה היה בין הגורמים שהקשו על אופ"ק לעמוד במיכסות הנפט שלו.

ערב הסעודית מבקשת להקטין את תפוקת אופ"ק מרמתה הנוכחית של 16.9 מיליון חביות ליום ל-15.8 מיליון חביות ובכך להבטיח רמת מחירים מינימאלית של 18 דולר לחבית.

יפן מאיימת על ארצות השוק שתנקוט נגדן פעולות תגמול

יפן מאיימת להטיל מכסים על יצוא אירופי ליפן אם השוק האירופי המשותף אכן יטיל מכסים על יצוא יפני לאירופה, הנרכב באירופה.

תגובתה החריפה של יפן נבעה מהצעה של מוסדות השוק האירופי המשותף להטיל מכסים לא רק על יצוא יפני ישיר לארצות השוק, אלא גם על מערכות המורכבות באירופה מרכיבים יפניים.

ממשלת יפן סבורה, כי צעד כזה נוגד את חוקי הסחר הבינלאומיים ועשוי לפגוע קשות במעמדה כיצואנית לאירופה.

החוב החיצוני של אוסטרליה הגיע לשיא של 100 מיליון דולר אוסט'

החוב החיצוני של אוסטרליה הגיע לשיא חדש ועבר את המחסום הפסיכולוגי של 100 מיליארד דולר אוסטרליים (64 מיליון דולר אמריקאיים).

החוב החיצוני של אוסטרליה תפח בעיקר בגלל שתי סיבות — הלוואות גדולות שממשלת אוסטרליה נטלה באחרונה והחלשה היחסית של הדולר האוסטרלי ביחס למטבעות העיקריים בעולם, המוזלים את תמורות הייצוא שלה.

הדעה העיקרית במאזן התשלומים של אוסטרליה היה בשנתיים האחרונות, שבהן נחלש הדולר האוסטרלי בכ-50 אחוזים בהשוואה לדולר האמריקאי.

פולין מעדיפה את דייהטסו על פיאט לחידוש מפעל רכב

מפעל המכוניות הפולני אפ.אס.או. ממליץ בפני ממשלת פולין לקבל את הצעת מפעל המכוניות היפני "דייהטסו" לחידוש קווי הייצור של המפעל ולדחות את הצעתה של חברת "פיאט".

הפרויקט נועד לחדש קווי ייצור להרכבת 120 אלף מכוניות בשנה, אשר 30 אלף מהן ייוצאו למערב. לפרויקט נחוץ מימון של נורכים במערב בסכום של 200 מיליון דולר והשקעה מקומית של 625 מיליון זלוטי.

המפעל הפולני מעדיף את ההצעה היפנית כיוון שרישיון הייצור של מכוניות מתוצרתה זול יותר, ההשקעה הנדרשת נמוכה יותר ותנאי האשראי טובים יותר.

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

עשרי המניות 23.2.87

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע.נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אגוד ש	26100		7	-100	-0.4	-5
הטפחות 0.1	1825		3851	-23	-1.2	-4520
הטפחות א 0.5	999	תב	2405	-70	-6.6	-6831
הטפחות אפ 2	1444		2111	-50	-3.4	-3472
כללי לא בהסדר	24799		251			
בנק צנאמני 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צנאמני 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	5060		3490			+377
פ.י.ב.י 0.5	6439		3718	-22	-0.3	-2594
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אדיבי רג 100.0	88640		1241	-30		-977
אדיבי ב 100.0	88600					+10
אדיבי בב א	547500	שב				
אגוד 0.1	65950		172	-20		-3
דיסקונט ב	114700		22			-22
דיסקונט א	113010		158	-100	-0.1	-76
דיסקונט שה ב	13200		15			+46
המזרחי ש	36460		314			+42
המזרחי ם	36490		2	+30	+0.1	+118
המזרחי שה 9	16550		13			+17
הפועלים מבב	99960	שב				
הפועלים ש	60190		1212	-20		-850
הפועלים ם	60210		163			+38
כללי א 1.0	133920		8	+40		+32
כללי שה 7	7320		1	+40	+0.6	+76
כלל 0.1	38245		2590	-10		-2074
כלל שה 11	14401		200	+51	+0.4	+1154
מימון ומסחר 1.0	50850	שב				
מימון ומסחר 5.0	26300	שב				
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	36950		48	-1080	-2.6	-56
לאומימשכ' ש	10660		435	-110	-1	-182
לאומימשכ' ם	10650		2	-200	-1.8	-104
כרמל ש	5800	בה	168	+330	+6	+422
כרמל שה 1	3850					+945
בנין ב' 5.0	11583	תב	104.5	+1055	+10	+443.6
פת מכב ש	4462		1205			-266
משכן ב ש	4374	תב	3045	-486	-10	-3736
עצמאות 0.1	16180		6	+180	+1.1	+4
טפחות מבב ש	23100		3			-2
טפחות רג ש	23651		40			+17
טפחות שה 1	9690			+30	+0.3	+1130
טפחות שה 2	4971		45	+12	+0.2	+955
יעמר 1.0	1850		254	+70	+3.9	+368
יעמר 5.0	1020		1178			
בירב 1.0	8280	תב	215	-920	-10	-315
מוסדות מימון						
שלמון אש	870		8840	-29	-3.2	-11908
הקלאות מבב א	226270	לב				
הקלאות מבב ג	150500	לב				
לאומי תעש' א ש	12500		239	-450	-3.5	-346
פתוח תעש' מבב	125895	לב				
פת תעש' בב ג	301000	לב				
פת תעש' בב גג	192000	לב				
פת תעש' בב גגג	196500	לב				
פת תעש' בב ד	202000	לב				
פת תעש' בב דד	68893	לב				
מרכז קבלנים 5.0	1305		1847			-557
תיירות בב	167000	לב				
כלל ליסינג א0.1	27350	בה	32	-150	-0.6	-19
כלל ליסינג 0.5	19750		290	+150	+0.8	+334
כלל ליסינג אגח	16413		149	+163	+1	+403
ביטוח						
איילון	270		15647	-1	-0.4	-1260
ארדט 0.1	1660		1056	-60	-3.5	-1213
ארדט א 0.5	905	תב	5078	-80	-8.1	-5328
בטוח משנה 0.1	650		956	+10	+1.6	+254
בטוח משנה 0.5	258		25483	-2	-0.8	-11789
הדר 1.0	413	תב	6805	-46	-10	-9830
הדר 5.0	264	תב	14143	-20	-7	-53854
הדר אפ' סד 2	225		25483	-13	-5.5	-37454
הסנה ש	410		35468			-2207
הפניקס 0.1	1082	תב	12083	-58	-5.1	-18592
הפניקס 0.5	1040		2028			+556
המשמר-הראל 1.0	2495		201			-111
המשמר-הראל 5.0	4200		228	-53	-1.3	-159
מנורה 1.0	2860		320	+31	+1.1	+196
מנורה 5.0	1299		973	-51	-3.8	-243
סהר 3 1.0	7830		2543	+60	+0.8	+1149
סקוריטס 0.1	1440		7455	+61	+4.4	+5013
צור ש	420		20795	+18	+4.5	+11627
ציון החזקות 1.0	12250	בה	38	+1000	+8.9	+476
ציון החזקות 5.0	3860		167	+10	+0.3	+13
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	8800		274	-150	-1.7	-591
אינטר גאמא 5 ש	5470		1866	+65	+1.2	+2417
מגיד עזרא 1.0	1485		2433			+756
כלל סחר	387		63082	+7	+1.8	+36285
אפ 4	292		43061	+10	+3.6	+93206
אגח 2	137.5		51300	+4.5	+3.4	+94798
קריסטל 1.0	789		2377	+2	+0.3	+495
רפק 0.1	32000			+10		+3
רפק 0.5	12440		59			
שופרסל א 2.0	11060		2048	-600	-5.2	-3120
שופרסל ב 10.0	9600		2810	-140	-1.4	-2008
שירותים						
דלק ג ש	5700		6771			-2784
הראל 1.0	2566		360	+30	+1.2	+65
הראל 5.0	2266					-338
ספנות הספקה 0.1	20000		86			-27
ספנות הספקה 0.5	10112	תב	1004	+512	+5.3	+932
קרור 0.1	1060		1753	+1	+0.1	+120
קרור 1.0	245		63205	-6	-2.4	-99663
חברת הדסמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוס' עזרה 0.1	3310		1602	-60	-1.8	-1132
מוס' עזרה 0.5	1395		5297	-65	-4.5	-10818
קונסורטיום 0.1	3394		133	-85	-2.4	-164
קונסורטיום 0.5	2435		755	+35	+1.5	+1829
מלונות ושירותי תיירות						
קופל 1.0	4100	תב	107	-335	-7.6	-175
קופל אפ 1	2999		136			
גלי זוהר 1.0	6300		41	-302	-4.6	-35
גלי זוהר 5.0	4500		110	-150	-3.2	-31.6
מלונות דן 1.0	1740	תב	1101	+138	+8.6	+4995
מלונות דן 5.0	1570	תב	120	+90	+6.1	+270
חוף האלמוג 1.0	7330	תב	2110	+480	+7	+3150
כנם סר 1 ש	2150	תב	23	-144	-6.3	-23
מלונות הירדן	2840	בה	274	-61	-2.1	-474
מחשבים ושירותי מחשבים						
איכות מחשבים	1750		2526	+40	+2.3	+581
דטה מיכון 1.0	11800		687	-117	-1	-1199
תהל.ן. 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
יעגא 1.0	12455		126	+305	+2.5	+42
כלל מחשבים 1.0	13400		77	+150	+1.1	+8
מ.ל.ל. 1.0	12400		210	-600	-4.6	-332
מ.ל.ל. 5.0	5010		990	-190	-3.7	-596
מטב מחשבים 1.0	655		1686			-57
מטב אפ'	530		1580			-605
ניקוב מחשבים 1	16118		68	+527	+3.4	+62
ניקוב מחש' 5	8150		544			+515
ניקוב אפ סד 2	6460		622			-250
תים מחשבים 1.0	1050		2903	+20	+1.9	+3103
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אבוזם בינוי רש			—	הפסקת	מסחר	—
אבוזם בינוי 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	697		449			
אורן 5.0	336		3410	+1	+0.3	+9953
אזורים 1.0	1155		8645	+8	+0.7	+7517
אזורים אפ	800		10809	+20	+2.6	+3432
אזורים אגח	143		69256			+2714
אילון 1.0	517		10720			-2109
אל-חב 1.0	1527		2488	-5	-0.3	-156
אפגנים 1.0	3800		290	+50	+1.3	+293
אפריקה 0.1	53410		406	-400	-0.7	-249
אפריקה 1.0	47001		348	-277	-0.6	-184
אפריקה אפ	27680		206			+102
ארזים	2662		1180	+91	+3.5	+2128
אילון 0.1	2950		1323	+85	+3	+3971
אילון 0.5	1998	תב	1727	+113	+6	+4875
בן-יקר נת 1.0	9000		171	+389	+4.5	+261
בינבנין 1.0	4200	תב	3232	+252	+6.4	+3648
בינבנין 5.0	3443	תב	1709	+179	+5.5	+1439
דנקנר 1.0	6910		1011	+50	+0.7	+656
דוקר 1.0	479	בה	100	-53	-10	-254
דוקר 5.0	356	תב	1548	+32	+9.9	+2149
דרוד 0.1	14900	תב	881	+1200	+8.6	+956
דרוד 0.5	12100	תב	558	+1100	+10	+979
המסלול 1.0	1700		100	-7	-0.4	-145
המסלול 5.0	1300		327			
הלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	3763		3082	+50	+1.4	+4345
גב-ים 0.1	4900		2607			+1216
גב-ים 0.5	3870		2286			+335
הכשרת הישוב ש	85000		137	-600	-0.7	-96
ישפרו 0.1	4516		3046			+1829
ישראלום 1.0	2060		2464			-809
ישרס 10.0	20180		248			-141
כנן פיתוח 1.0	10500	תב	36	-700	-6.3	-472
כלל נדל"ן	666	תב	22175	-45	-6.5	-52176
לוסיד 1.0	5190		128	-60	-1.1	-303
לוסיד 5.0	2450		277	-40	-1.6	-615
מ.ת.מ. 1.0	418		15650	+2	+0.5	+3075
מ.ת.מ. אפ 2	262		3950	+3	+1.2	+1177
מ.ת.מ. אגח	116		120137	+1.5	+1.3	+253742
מגורי בניה 1.0	853		11147	+15	+1.8	+13241
מישגב 5.0	485		13580			-1615
מנרב 5.0	2398		3169	-1		-2610
מרלז 1.0	1013	תב	3553	-57	-5.3	-5335
לינשטיין 1.0	450	תב	301	-50	-10	-346
לינשטיין 5.0	164	תב	22525	-12	-6.8	-60595
ליפשיץ 1.0	2600		1771			-603
ליפשיץ 5.0	1485		2890	-27	-1.8	-5120
נאות אביב 0.5	11620		477	-250	-2.1	-397
נכסי אחזים	1220		2924	-60	-4.7	-2096
סהר החזקות 1.0	19700		180	+200	+1	+265
סהר החזקות 5.0	14300		122	+310	+2.2	+192
סחף 1.0	8360		16	-440	-5	-36
סחף 5.0	3650		77	-150	-4	-150
עפר וסלע מר 1 ש	835	בה	6009	+76	+10	+21147
עזר 3.0			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	4087		289	+200	+5.2	+320
קיסריה 0.5	2100		1554			+334
רובנבין 1.0	385		13476	-5	-1.3	-3239
רובנבין 5.0	241		8719			+3582
רובנבין אפ'	1080		1733	-15	-1.4	-2260
רובנבין אג"ח	119.5		6183	-2.5	-2.1	-12660
רסקו מבכל	6775	קב		+323	+6	+355
רסקו רג	6270	בה	99	+570	+10	+127
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	3465	בה	494	-35	-1	-277
מטעי הדר 0.5	3100		430			
מהדרין 0.1	8200		880	-150	-1.8	-1005
נכסי הדרים 1.0	2145		5873	-70	-3.2	-9252
פרי אור 0.5	2849		58			-58
שגיר 5.0	10800		271	+200	+1.9	+252
מזון וטבק						
אסאס	1580		2322			-515
גולדפרוסט 1.0	3095		169	-105	-3.3	-223
גולדפרוסט 5.0	2268		268	-2	-0.1	-75
גולדפרוסט אפ 1	1270	תב	100	-80	-5.9	-405
דובק מב ש	6675		3249			+102
דובק מב ם	6690		3988			
וולכל 1.0	1110		1632	-30	-2.6	-1504
וולכל 5.0	881		801	-5	-0.6	-711
פרי-הא 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי-הא 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
טמפו בירה 1.0	33700		224			+7
טמפו בירה 5.0	30200		239	+300	+1	+36
יכנור 1.0	1635		1423	+55	+3.5	+1600
יכנור א 5.0	865		4355	+25	+3	+3813
יכנור אפ 2	610		3222	-15	-2.4	-5477
מן 1.0	730		2683	-11	-1.5	-4997
מן 5.0	404	תב	2091	+24	+6.3	+10457
מטפרוסט 1.0	16900		291			+22
עלית	24300		1263	-150	-0.6	-983
עסיס ב 0.5	495		18052	-8	-1.6	-16262
אגול שקל 1	3835		270	-92	-2.3	-322
שמן מבב א	5900		666	-50	-0.8	-339
טכסטיל והלבשה						
ארגד מר 1 ש	855		11317	-20	-2.3	-13017
אופיס 1.0	1500	תב	851	+80	+5.6	+5702
אופנת ברוך 1.0	702	תב	3403	-78	-10	-8760
אופנת ברוך 5.0	505	תב	8006	-35	-6.5	-31581
אפ א	548		4748	-8	-1.4	-2755
ארגמן רג ש	16700		54	+600	+3.7	+488
דלתא-גליל 1.0	4380		1596			+1435
דלתא-גליל א 3.0	3580		3177	+100	+2.9	+4012
מפוית מאוחד 1	2079	קב		+99	+5	+954.4
מפוית מאוחד 5	1133	קב		+54	+5	+4660
ויסלט 1.0	2311		2855	+50	+2.2	+1985
ויסלט 5.0	1485		2705	+71	+5	+2557
חדיטן 1.0	9417		247	-30	-0.3	-76
זיקית 1.0	2899		307	-1		-127
זיקית 5.0	1979		811			+1509
לודזיה 0.1	3280		432	-115	-3.4	-218
לודזיה 0.4	2330		1712	-47	-2	-1493
ליגת 1.0	1010		5202	-10	-1	-1403
מיס גליק	761		555	+1	+0.1	+219
מקס 0.1	4895		639	-15	-0.3	-159
מקס 0.5	2821		1622	-100	-3.4	-596
עיט 1.0	26900		57			
עיט 5.0	13600		263			-5
עמק סריגה 1 ש'	450		8768			
פולגת א 0.1	4540		903	-160	-3.4	-1995
פולגת ב 0.4	3500		3473	-60	-1.7	-2486
פולינן א 0.5	11250		686			-15
פרעד	5305		291			+12
גיבוד סריגה	19300		1296	+599	+3.2	+1011
תעש הנוהן 1.0	3090	תב	1711	-210	-6.4	-2933
מתכת ומוצריה						
איקסטון 5.0	3060		534	+60	+2	+724
אורדן 0.1	8766	בה	1067	+86	+1	+1110
אורדן 0.5	7730		112	+30	+0.4	+249
תעשיות שונות						
אלומית 1.0	7460		403	+160	+2.2	+454
אלומית 5.0	5120		100	+55	+1.1	+40
כבלים ש	40400		94	-1601	-3.8	-197
התכוף 1.0	7760		315	+255	+3.4	+889
התכוף 5.0	5350		555	+155	+3	+419
התכוף אפ	4488		995	+188	+4.4	+923
זיקה 1.0	5500		179.6			
זיקה 5.0	2400		659.4	-90	-3.6	-485.2
קפסאות פח 1.0	4450		3941	-50	-1.1	-3288
קפסאות פח 5.0	4450		1083			+596
מתכת טרם 1.0	3490		712	-120	-3.3	-2579
כבלי ציון 1.0	2700		1529			+1163
כבלי ציון 5.0	1590		3983			+3476
כבלי ציון אפ	652		4394	+12	+1.9	+2599
מודגן 1.0	1201	תב	5890	+502	+71.8	+29683
מודגן אפ א	641	תב	2520	+151	+30.8	+8700
קרטני 1.0	347		28217	-14	-3.9	-38965
קרטני 5.0	200		29819	+6	+3.1	+32264
נחושתן 0.1	41700		11			-13
נחושתן 0.5	14605		53			
פקר פלדה 1.0	23900		73	+100	+0.4	+72
קינג 1.0	1150		693	-22	-1.9	-511
קינג 5.0	650		996			+140
קליל 1.0	2500		928			+207
קליל 5.0	1760		884	-90	-4.9	-665
שלורת 5.0	10400		226	-545	-5	-543
תעשיות לכיש 1.0	1240		589			
תעשיות לכיש 5.0	731		2260	+16	+2.2	+1685
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	612500		7			-1
אלקו 0.1	7530		306	+110	+1.5	+298
אלקו 0.25 ש	4140		760	+40	+1	+204
אלקו 0.25 ם	4323		29			-1
אלקטרה 0.1	2482		5099	+23	+0.9	+2442
אלקטרה א 0.5	1625		5065	+74	+4.8	+10010
אפ 5	1430		7886	+47	+3.4	+7455
אגח 3	144		47223	+2	+1.4	+36323
אלרון 3.0	523000		65			+13
אריה 1.0	31900		184	+700	+2.2	+187
כלל תעש אלק	2650		2821			-1322
ספקטרוניקס 1.0	3060		3978	-20	-0.7	-4538
ספקטרוניקס 5.0	2365		3678			-1129
פיטנגור 1.0	779		7024	-6	-0.8	-8636
פיטנגור 5.0	590		8519	-4	-0.7	-8391
ציקלון 1.0	2547	בה	261	-80	-3.1	-314
ציקלון 5.0	1242	תב	2891	-138	-10	-4789
קונטטון אולר 1	5450		57	-84	-1.5	-190
קונטטון אולר 5	4050		306	-160	-3.8	-460
ת.א.ת. 1.0	1828	תב	2281	+108	+6.3	+2567
ת.א.ת. 5.0	757		8212	+7	+0.9	+5852
ת.א.ת. אפ 1	19500		47	+500	+2.6	+105
תדאה	9300		913	+250	+2.8	+724
מוצרי בניה						
א.מ. תעשיות 1	1375		12445	+45	+3.4	+28078
איב. אפ	857		6833	+40	+4.9	+17681
איב. אגח	137		47000			+1296
אלקל 5.0	9378		414			+102
אקרשטיין 1.0	1299		7453	-41	-3.1	-8912
אקרשטיין 5.0	968		3969	-32	-3.2	-8965
אקרשטיין אפ'	610		12015	-10	-1.6	-4084
אקרשטיין אגא	139		100851			+64063
בטון תרוד 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בטון תרוד 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר-טון 1.0	1699		2250	+19	+1.1	+613
בר-טון 5.0	685		4500	-25	-3.5	-5544
מרומאסבטס 1.0	10450		15.5			
מרומאסבטס 5.0	4745	תב	274	-320	-6.3	-244
מ.ל.ג. 1.0	990	בה	1024	+55	+5.9	+3065
מ.ל.ג. 5.0	756	בה	830	+30	+4.1	+386
מודל השק בתוש	760		2301	+30	+4.1	+6346
מהאיקה ולמכן 1	22951	לב				
מהאיקה ולמכן 5	14300		7	+99	+0.7	+4
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	21300		974			+749
אליאנס ב	2510		416			-136
גל תעשיות 1.0	17900		161			
גל תעשיות 5.0	14920		223	+120	+0.8	+168
דקסטר 1.0	3350		351	+150	+4.7	+509
דשנים 0.1	5400	תב	98	+300	+3.9	+188
דשנים 0.5	1715		3244	-25	-1.4	-3204
זיפה כמל 10.0	977		30763			
טבע ש	12300		1977	-499	-3.8	-4710
ליבסקי 1.0	3416	תב	5627	-270	-7.5	-3457
ים המלח	4120		19281	+80	+2	+22556
פטרוכימים 10.0	635	תב	32908	-34	-5.1	-87640
מקסימה 1.0	9200		58	-250	-2.7	-78
מקסימה 5.0	5530		694	+130	+2.4	+828
מקה כמיקל 1.0	7675		302			-125
סנו 1.0	24000		129	-700	-2.8	-327
סנו 5.0	19700	תב	157	-1300	-6.2	-324
פריקלאס	669		24261			+15604
פריקלאס אפ'	290		42008	+10	+3.6	+37317
קים כימיקל 1.0	6500		281	-50	-0.8	-290
ת.ג.ל. 1.0	3901		151			-86
ת.ג.ל. 5.0	3390		167	-60	-1.7	-167
תיא 5.0	13593	תב	138	+1100	+8.8	+455
פוטומרם 10.0	16070		159	-700	-4.2	-125
תגד א 5.0	10108		45	-90	-0.9	-39
עץ, נייר ודפוס						
כתר	241		26821			+3609
רפוקן 1.0	9150	תב	120	+500	+5.8	+507
רפוקן 5.0	5950	תב	123	+400	+7.2	+285
חגב. 1.0	6750		308	-150	-2.2	-146
יאה 1.0	6080		246	+70	+1.2	+229
לבידי אשקלון 1	645		4219	-5	-0.8	-6042
לבידאשקלון אפו	1215	תב	501	-85	-6.5	-751
מולם ב 0.5	56000		14			-24
מפעלי נייר 10.0	461000		153	-3000	-0.7	-85
סקפניה 1.0	3780	תב	358	-420	-10	-1068
רים 0.1	2770		100	-80	-2.8	-405
רים 0.4	2060		806			+949
תפל ב 0.2	19600	תב	258	-1400	-6.7	-423
אמריך 1.0	12465	תב	447	-1385	-10	-1184
אמריך 5.0	6640		568			+356
חמישה יוד	11700		98	-200	-1.7	-78
הגפלק 1.0	2300		287	-100	-4.2	-330
הגפלק 5.0	1400		637	-70	-4.8	-1116
השקעות בתעשיה						
מרכזית ב 0.1	13600		1459	+550	+4.2	+2641
כור בכ' ש	1240000		3.7	+39700	+3.3	[illegible]
כלל תעש' 1.0	8460		7538			-1633
מגורי טכנולוגיה	[illegible]		4024			+4276
חברות השקעה						
אמיקו ש	8940		152	-10	-0.1	-83
אדיבי פתוח 2.0	9190		3380			+3261
אינקוה 0.1	106.5		30788			+11123
אלגר ש	19151		213			-80
אלגר ם	20046		187	+900	+4.7	+155
אלרן ש	5606		2639	-10	-0.2	-3283
אלרן ם	5890	בה	108	-120	-2	-203
אמישר בכ'	29500		109.1	+250	+0.9	+53.1
אפיק 1.0	339		21840			-6879
אפיק 5.0	290		9143			+10717
גחלת 1.0	1542		304	-19	-1.2	-190
חברה לישראל 1.0	19850		1192			-419
חברה לישראל 5.0	16670		890	-80	-0.5	-1263
חלפמן 0.1	136680					
חלפמן ש 1.0	28999		53	-251	-0.9	-144
אמבא א 0.5	24500		157	+404	+1.7	+12
פועלים השק ש	11200	תב	1113	-839	-7	-2082
דיסקונט השק ש	5800		7610			-1107
מזרחי השק ש	33500		55	+800	+2.5	+61
מור השקעות 124	13900		1			-1
חירון 1.0	3900		988	-158	-3.9	-2199
חירון 5.0	1600		3778	-71	-4.3	-3318
ישום החזקות	247	תב	18116	-20	-7.5	-26580
יעצא ש	15150		168			-34
ירדן א 0.1	3950		467	-80	-2	-805
כלל 10.0	1800		7622			-4950
כלל 50.0	1610		3160	-20	-1.2	-2487
לנדאק 0.1	2800	בה	137	+230	+9	+222
לנדאק 0.1	1000		346			-45
מגוד 0.1	725		2433			+1131
מגוד א 0.5	458		3425	-4	-0.9	-6912
אגח 1	118		4000			+6000
עת השק ב 0.1	3760		560	+80	+2.2	+62
עת השק ג 0.5	2330		682	+100	+4.5	+776
פז השק ש	3999		6594	+149	+3.9	+6634
פמה א 0.1	11752	בה	44	+52	+0.4	+52
פמה 0.5	7950		680	+224	+2.9	+1185
פריון ב 2.5	7850		970			-655
צאאוריינט 1.0	475		1372			-362
צאאוריינט 5.0	421		2933	+6	+1.5	+925
קידן 1.0	215		32664			+21992
קידן 5.0	191		34732			
גליל טכנולוגיות			—	הפסקת	מסחר	—
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	4162	בה	1011	+100	+2.5	+1772
דלק חיפושים 5.0	2900		1484	+61	+2.2	+1347
דלק חיפ' אפ 2	2021		2091	+81	+4.2	+4008
פז חיפושי נפט	30570		36			-6
יואל 5.0	5280		1467	-220	-4	-2538
מ.ג.ג. 1.0	9700		52			-29
מ.ג.ג. 5.0	2700	תב	935	-300	-10	-1977
פראיל ב 0.3	8650		165	+250	+3	+222
נפטא ש	2280000		4	+80000	+3.6	+13
נסחרות במט"ח						
בית ם	226		100			

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מימוש רווחים

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן של מימוש רווחים בכל אפיקי ההשקעה, ובאחדים מניירות הערך היו ירידות השערים חדות במיוחד. ביקושים לניירות הערך השונים סופקו בדרך כלל במהירות וללא שינוי שער. ההיצעים לכבודות (כמו למניות כלל תעשיות) נקלטו בדרך כלל ללא שינוי שער על ידי קרנות הנאמנות שצברו אתמול 7 מיליון שקל. מימוש הרווחים הינו תהליך טבעי שבא בעקבות עליות השערים המהירות. למרות ירידות השערים, עדיין ניתן להצביע על פעילות יוצאת דופן, באחדים מניירות הערך. כך למשל, מודגשת בימים האחרונים מגמת רכישה נמשכת במניות ים המלח שעלו אתמול ב־2 אחוז. מחזור המסחר במניות חופשיות המשיך להיות גבוה, והסתכם ב־21.5 מיליון שקל.

	תשואה שנתית חודית ב־%
בל"ל 0.1	17.84
הפועלים ש	17.85
אי.די.בי. רג	17.82
דיסקונט א	17.90
המזרחי ש	17.86

פעילות סלקטיבית

בשוק המניות היתה אתמול מגמה ברורה של סלקטיביות. כך למשל במניות חברות הביטוח: למניות הדר, ארדט 0.5 והפניקס 0.1 נרשמו היצעים שהביאו לירידות שערים תלולות. לעומת זאת, למניות סהר, סקוריטס וצור נרשמו ביקושים שסופקו בעליות שערים ותוך מחזורי מסחר גדולים ביותר. ביקושים יוצאי דופן נרשמו למניות דרעד (על רקע הודעה על חלוקת הטבה גדולה), ולמניות עפר וסלע (+10%).

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	121.36	-0.15
כללי ללא בנקים	146.33	-0.27
מדד אג"ח כללי	109.70	-0.01
אג"ח צמוד מדד	110.28	-0.01
אג"ח צמוד מט"ח	105.35	-0.06

מודגן עלתה ב־71.8 אחוז

מניית חברת המעליות מודגן, שהמסחר בה הופסק במשך תקופה ארוכה, עלתה אתמול בשיעור יוצא דופן של 71.8 אחוז. העליה הזו מוסברת הן בהפסקת המסחר הארוכה, הן בשווי הנמוך יחסית של החברה, והן בעובדה שהתוצאות העיסקיות והחצי שנתיות של החברה הצביעו על שיפור ברווחיות.

יציבות בבנקאיות

הבנקאיות שבהסדר נסחרו אתמול ללא שינוי שער, ובמחזור מסחר מצומצם ביותר בהיקפו.

אלסינט מתהלת במשקיעים

הבורסה הולה בתחילת השבוע את המסחר ביחידות המר"פ של אלסינט, וזאת לאחר תקופה ארוכה של הפסקת מסחר. ליחידה הראשונה נרשם ביקוש גדול שסופק בעליה של 20.9 אחוז, ואילו ליחידת הר' נרשם היצע שנקלט בירידה של 35 אחוז. אתמול, לאחר שכבר נערך המסחר ביחידות המר"פ יום קודם לכן, מסרה החברה לבורסה כי החליטה לצמצם את היקף תוכנית המר"פ מ־83.4 מיליון דולר ל־43.6 מיליון דולר. בעקבות החלטת החברה, תגדל תשואת המשקיעים המחזיקים ביחידות הר' של החברה. לפיכך, מי שמכר את יחידות הר', בהסתמכו על מידע חלקי, יכול להפנות את טענותיו לאלסינט.

הבורסה מציגה נזיפה בחברה על התנהגותה בפרשה.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
317	8	99.39	-2.35
327	15	98.86	+2.35
337	22	98.33	+2.36
347	29	97.94	+2.21
427	43	96.97	+2.20
437	50	96.50	+2.19
447	57	96.01	+2.20
457	64	95.54	+2.19
527	78	94.75	+2.13

חסכון+מהירות+יעילות = (X)+(Y)+(Z)
לאילת אוברסיז
הנוסחה לפתרון הנכון
אילת אוברסיז
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 131, רמת גן טל' 7510810, 7518161
אילת אוברסיז - שיטות חסכון בהובלת מטענים בינלאומיים

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
להשכרה או למכירה
משרדים
בבנייני משרדים
ובמקומות מרכזיים
כניסה מיידית!
בית אל-על
ביהודה 32, ת"א
03-294141

שף נאמנות
כלל
מקבוצת כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יזיזה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5470.65	5452.84	-21.46	-0.39
אבוקה	529.57	519.46	-1.55	-0.30
אגוז	235.31	230.76	0.65	0.28
אדיר	1553.67	1522.96	2.37	0.16
אורים	2753.75	2701.25	-5.93	-0.22
אופיר	1805.10	1791.88	1.78	0.10
אגר	410.04	401.45	0.09	0.02
אוריון	152.91	149.89	-2.99	-1.96
אוריל	254.11	252.24	-0.11	-0.04
אורן	765.17	750.51	1.01	0.13
אייל	3692.10	3620.54	-2.10	-0.06
איריס	5135.76	5111.33	3.49	0.07
איתן	706.29	692.09	0.80	0.12
אלון	561.83	550.21	-0.68	-0.12
אלמוג	667.72	654.68	0.82	0.13
ארז	735.69	721.68	-3.26	-0.45
אש	185.43	184.59	-0.53	-0.29
אשל	178.60	175.13	-0.15	-0.09
אתגרת	223.40	221.28	0.06	0.03
בדולח	2714.06	2662.81	-1.61	-0.06
ברוש	533.97	523.81	-0.49	-0.09
ברק	548.93	538.27	-0.01	-0.00
ברכה	828.95	812.69	0.39	0.05
גביש	1450.09	1440.24	1.90	0.13
גבע	1024.61	1009.74	0.40	0.04
גורן	726.67	712.76	-0.21	-0.03
גיא	9325.31	9186.99	6.35	0.07
גיל	3172.53	3113.29	6.98	0.22
גלית	595.49	588.48	-0.52	-0.09
הדסים	413.26	409.42	-0.47	-0.11
הדקלה	728.60	714.56	-1.46	-0.20
הלב	215.95	211.40	0.12	0.06
הודוק	1437.91	1410.85	2.26	0.16
הוון	248.25	243.45	0.39	0.16
הליה	529.83	520.14	-1.12	-0.21
דורר	427.00	419.28	-1.40	-0.33
דקל	449.74	441.12	-0.82	-0.19
הדס	425.68	421.70	-2.37	-0.56
ורד	500.29	491.07	-1.31	-0.27
זהבית	2753.95	2696.45	-7.59	-0.28
זוהר	19547.93	19263.22	13.70	0.07
זיו	17917.31	17655.58	11.87	0.07
זמיר	1112.24	1091.13	-6.18	-0.56
חוחית	143.72	140.54	0.24	0.17
חליפין	128.15	127.59	0.01	0.01
חלמיש	639.22	626.75	0.07	0.01
חן	133.23	132.96	0.07	0.05
טופז	1303.50	1273.83	0.32	0.03
טל	5470.64	5401.86	-22.54	-0.42
יובל	819.47	803.91	-0.16	-0.02
יהלום	2487.66	2440.78	-3.35	-0.14
ימרות	432.11	428.14	-0.69	-0.16
יערה	663.28	648.86	0.89	0.14
כוכב	1271.92	1247.58	-4.66	-0.37
כחל	129.29	126.75	0.04	0.03
כלנית	585.72	574.84	-0.32	-0.06
כספית	704.09	697.08	-0.30	-0.04
כרמל	145.64	142.79	-0.05	-0.04
כתר	1104.91	1083.64	-0.24	-0.02
להב	4526.85	4441.46	14.11	0.32
למשקיע	113819.59	111770.16	-154.01	-0.14
לפיד	439.44	430.96	-1.37	-0.32
לקט	1706.33	1671.75	0.44	0.03
לשם	982.73	964.15	0.74	0.08
מבחר	1220.43	1197.01	28.98	2.48
מבטח	3499.95	3468.44	-1.71	-0.05
מגד	228.77	225.42	-0.25	-0.11
מגוון	3491.26	3458.80	-4.01	-0.12
מגל	747.06	742.43	0.61	0.08
מור	2072.28	2043.70	-9.56	-0.47
מורן	961.27	952.82	-0.47	-0.05
מטח	26956.83	26459.83	-8.16	-0.03
מימר	916.66	898.62	-2.00	-0.22
מנוף	4479.29	4395.54	1.00	0.02
מעיין	759.02	744.67	-0.74	-0.10
מקשה	1010.09	991.11	0.05	0.01
מרגלית	1458.83	1430.78	-2.02	-0.14
מרווח	113.40	113.00	-0.19	-0.07
מרום	1190.95	1168.00	-0.56	-0.05
נתנה	27211.87	26814.29	31.89	0.12
נטיף	1058.55	1039.08	-3.55	-0.34
נפת	514.03	504.37	0.64	0.13
נילי	6946.01	6846.74	2.47	0.04
סביון	623.66	611.91	0.48	0.08
סגולה	130.88	128.30	0.09	0.07
סלע	988.91	970.04	0.98	0.10
סנונית	713.35	699.57	0.58	0.08
סער	835.48	820.02	-1.06	-0.13
ספיר	530.06	527.43	-0.41	-0.08
עדי	930.95	913.68	-1.96	-0.21
עירית	2681.25	2631.31	-11.17	-0.42
עידן	7361.97	7256.59	-6.37	-0.09
ענבר	1177.15	1152.02	0.44	0.04
עגת	2589.95	2566.32	-23.59	-0.91
עפרוני	666.27	651.79	0.54	0.08
ערמון	139.51	136.87	-2.81	-2.01
פזא	1625.91	1614.24	0.36	0.02
צבר	542.61	531.84	0.29	0.05
צופית	711.08	697.17	-2.12	-0.30
צוק	117.51	117.05	-0.31	-0.26
צמיר	991.83	971.18	0.47	0.05
צמרה	8495.86	8374.35	44.48	0.53
צפרת	1708.18	1674.52	-0.32	-0.02
קלע	2262.75	2251.46	1.63	0.07
רוזית	18542.88	18370.97	-44.62	-0.24
רימון	117.27	117.02	0.06	0.05
רקפת	719.51	706.54	2.96	0.42
רשף	736.91	721.18	-0.13	-0.02
שביט	801.56	786.21	0.53	0.07
שחם	912.02	889.82	0.98	0.11
שירה	430.06	427.14	-1.43	-0.33
שמיר	358.09	355.57	-0.07	-0.02
שחנב	969.51	955.83	0.82	0.09
שסק	970.58	946.91	-8.33	-0.87
שקד	177.00	173.53	-1.72	-0.98
תאנה	249.35	247.11	0.13	0.05
תדהר	587.68	584.76	-0.67	-0.11
תירוש	505.24	499.22	-0.53	-0.11
תמר	215.90	213.79	0.26	0.12
תפוחת	202.93	201.54	-0.04	-0.02
תרשיש	1435.90	1426.06	0.59	0.04
תשרי	476.53	474.70	-1.88	-0.39

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סידרה	שער	שינוי בנק'
3601	38887	-72
3602	35822	-66
3603	33341	-64
3604	29948	-19
3605	27356	-18
3606	25790	-18
3607	23786	+18
3608	22420	-67
3609	21227	-67
3610	19526	+15
3611	19012	+89
3612	18500	+14
3613	17641	-59
3614	16842	+47
3615	15639	+45
3616	14324	+42
3617	13440	+140
3618	12759	+135
3619	11743	+126
3620	10994	+44
3621	10447	+42
3622	9610	+39
3623	9067	+50
3624	8543	+48
3625	7856	+14
3626	7270	+13
3627	6746	+12
3628	6305	+109
3629	5913	+104
3630	5594	+100
3631	4984	-79
3632	4697	-75
3633	4438	-72
3634	4002	-115
3635	3786	-108
3636	3647	-106
3637	3409	-59
3638	3175	-56
3639	2907	-53
3640	2410	-39
3641	2090	-35
3642	1899	+2
3643	1648	+1
3644	1510	+45
3645	1363	+41
3701	1164	-21
3702	954.4	+28.5
3703	794.1	+19.7
3704	681	+17.1
3751	338.2	-9.2
3752	135.8	-3.8
3753	130.5	-3.7
3901	127.1	+2
3902	121.1	+1.9
3903	120.3	+1.9
3904	118.4	+1.9
3754	119.9	+1.3
3755	118.8	+1.3
3756	114.7	+1.2
3757	112.6	+1.3
3758	108.8	-1.4
3759	108.4	-1.4
3760	107	-1.4
3761	104.7	-1.4
3762	102	-1.3
3826	118.5	+1.7
3827	119.6	+1.8
3828	115.5	+1.8
3829	113.3	+1.7
3830	110.5	-0.3
3831	110.1	-0.4
3832	108.7	-0.3
3833	106.3	-0.4
3834	103.6	-0.3
4.25% שגיא		
4101	362.2	+0.3
4102	143.7	+0.4
4103	138.1	+0.3
4104	133.9	+0.3
4301	133.9	+0.3
4302	125.3	+0.3
4303	124.5	+0.3
4304	122.6	+0.3
4105	108.9	+0.2
4106	106.1	+0.2
4201	125	-0.5
4204	117.7	-0.5
4205	115.5	-0.5
4206	112.9	-0.5
4207	112.6	-0.5
4208	111.2	-0.4
4209	108.8	-0.5
4210	106	-0.5
3204	209800	— —
3205	209500	+100
3206	210250	— —
3210	204000	-400
3211	200000	+300
3212	198502	— —
3213	190100	— —
3214	182200	+200
3501	181999	-2451
3502	177500	— —
3503	170695	— —
3504	155675	— —
3505	151300	— —
3521	150300	+300
3522	144500	-400
3523	144200	— —
3524	146000	+800
3525	141470	— —
3526	140900	— —
3527	138600	— —
3528	136200	— —
3529	137260	— —
3530	129800	-900
3531	131000	— —
3532	126800	— —
3533	127000	— —
3534	120500	— —
3535	119400	+700
3536	119800	+800
3537	120700	— —
3538	114000	-600
3539	112400	+800
3540	111700	+600
3541	108700	+1500
3542	109200	+1100
3543	104300	+600
3544	104500	+1000
3545	101897	-237
3549	96456	-237
3552	92460	-225
3554	92497	-237
3555	92497	-237
3546	102714	+75
3547	102447	+75
3548	102312	+72
3550	97238	+66
3551	100546	+71
3553	91799	+66
3556	88354	+335
3558	88457	+345
3559	85519	+334
3560	80958	+327
3557	88561	+63
3572	80829	+58
3561	79924	+58
3571	79658	+57
3573	80837	-126
3574	73880	-116
3577	73905	-122
3578	68250	-114
3575	73743	-118
3576	73500	-118
3579	67981	-115
3580	63861	+45
3581	58221	+42
3582	53808	+38
3583	49473	-99
3584	47149	-96
3585	44771	-98
3586	42448	+51
3588	42481	+30
3589	38785	+28
3587	44129	+161
3591	40330	+150
3592	40278	+150
3593	40202	+150
3590	38444	-151
3595	36697	-130
3594	37006	+37
רמון		
7001	235.6	-3.5
7002	228.2	-3.4
7003	217.5	+1.4
7004	199.9	+1.3
7005	187.6	+2.3
7006	174.5	-0.2
7007	169.9	-5.1
7008	161.2	-4.9
7009	155	-0.2
7010	147.6	+1.5
7011	139.4	-0.1
7012	134.3	-0.1
7013	126.5	+0.5
7014	109.3	-1.3
7015	91.9	-0.1
7016	94	-0.1
7017	92.9	-0.1
7018	92.7	-0.1
7019	93.1	-0.1
7020	92.9	— —
7021	92	-0.1
7201	89.7	+0.3
5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)		
2001	158900	— —
2002	150000	— —
2003	144700	— —
2004	145560	— —
2005	140900	— —
2006	140200	— —
2007	157700	— —
2008	136000	— —
2009	138000	— —
2010	137200	— —
2011	134800	— —
2012	133900	— —
2013	136400	— —
2014	130900	-400
2015	130500	— —
2016	132000	-400
2017	129980	— —
2018	128700	-300
2019	127900	— —
2020	123800	— —
2021	124800	— —
2022	118300	— —
2023	117900	— —
2024	110600	— —
2025	110200	+200
2026	110200	— —
2027	105700	-300
2028	106500	-500
2029	101200	— —
2030	102000	— —
2031	99300	— —
2032	98671	-905
2034	93538	-894
2033	95855	+67
2035	90913	+62
2036	87788	-1189
2038	83688	-1182
2040	80660	-1189
2037	90832	+57
2039	87934	+55
2041	76560	-1596
2052	70576	-1528
2051	76748	-751
2053	72510	+224
2055	67121	+215
2054	65088	-488
2056	60508	-469
2057	61171	-1692
2059	55698	-1593
2058	57101	+1646
2060	57800	+1569
2061	41471	+770
2062	37936	+721
2063	36240	+708
גלבוע		
6101	12892	+46
6102	7479	-7
6103	6787	+63
6104	6179	-3
6105	5652	-3
6106	5085	+20
6107	5475	+19
6108	5859	+30
6109	5648	+29
6110	5585	+28
6111	2975	+33
6112	2681	+52
6113	1923	-2
6151	737.9	-1.6
6152	786.4	-1.6
6153	617.8	+7
6154	606.3	+6.9
6155	386.6	-6
6156	311.2	-0.3
6157	235.5	+0.1
6158	221.1	-0.1
6159	186.2	-0.1
6160	175.2	+0.5
6161	169.2	+0.5
6162	152.1	-0.5
6163	141.5	+0.4
6164	136	+0.4
6165	128	-0.1
6166	122.4	— —
6167	119.6	-0.1
6168	117.7	-0.1
6169	109.6	-0.1
6170	102.9	— —
6171	74.2	— —
6172	72.9	— —
6801	82.8	— —
ארבון		
2501	167.5	+0.2
2502	164.6	+0.1
2503	158.9	— —
2504	157.6	+0.4
2505	151.3	— —
2506	145.6	— —
2507	141.1	— —
2508	101.6	+2.1
100% מט"ח		
אל אום	1035	— —
אלביט	186.?	-1
אלתא	1066	+10
אלסינט	1901	-59
קאיסנב	735	+3
יתדר 84	110.6	— —
תגד 85	406	— —
הב הים	219.2	+1
דים הים	155.9	-2.1
כור	153.7	— —
כלל	438	— —
כלצם ד	206.7	— —
כלצם ם	279.7	— —
כלצם י	345	— —
רד	101.6	+0.6
סול בוב	146	— —
תישוב	210	-2.5
מדד מט"ח		
כלהה	139.7	-0.2
דים הים	144.9	-1.2
כור	153.6	-1.9
כלל	177.6	— —
לאומי	133.5	+0.5
מב הים	140.5	-0.5
מבטא בב	137.6	— —
מבטא בב	135.9	— —
מבטא בב	121.9	-1.1

שערים בין־בנקאיים

אתמול, צהריים, 23.2.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ליו שטרלינג	$ ארצות הברית	1.5370/1.5380
ליו 1$ ארה"ב	מרקים גרמניים	1.8260/1.8270
"	פלורינים הולנדיים	2.0640/2.0650
"	פרנקים שוויצריים	1.5450/1.5460
"	פרנקים בלגיים	37.83/37.87
"	פרנקים צרפתיים	6.0900/6.0950
"	לירטות איטלקיות	1300.00/1301.00
"	יינים יפאניים	153.65/153.75
לש.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.2436/1.2441

שער הזהב $ 403.00 ארה"ב אונקיה לפיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ליש"ט/$	פר"ש/$	מר"ג/$
1 ח'	1.5313/1.5326	1.5417/1.5431	1.8228/1.8240
3 ח'	1.5219/1.5233	1.5353/1.5368	1.8155/1.8168
6 ח'	1.5095/1.5110	1.5258/1.5275	1.8057/1.8072

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

אישי מקצועי מיוחד
זה היחוד של בנק אגוד. יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד. הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק להתראות.
union bank בנק אגוד

בכנסת

המערך: המדינה קרבן חוסר שליטת שמיר בליכוד; הליכוד מגנה המערך

בוועדות ובסיעות
דן מרגלית

הנהלת סיעת המערך הוליכה אתמול להטיל על הליכוד ועל ראש הממשלה, יצחק שמיר, את האחריות להפקרת השלום והאינ־טרסים של מדינת ישראל "לטובת מאבקי הכוח בתנועת החירות". לדעתה של הנהלת סיעת המערך, "המדינה נופלת קרבן לחוסר השליטה של שמיר במפל־גתו ולאנרכיה השוררת במ־משלה". בדיון בהנהלת סיעת המערך נאמר, כי "הליכוד מתנהג כאילו אין ממשלת אחדות לאו־מית" (עפי ארזי) ו"שמיר אף עושה זאת במודע" (מיכה חריש). התבטאותו של שמיר, כאילו דברי שמעון פרס הם שערוריה, הוגדרו על ידי בנימין בן אליעזר כ"פרובוקציה". בדיון נאמר, כי לשכת ראש הממשלה הפכה ל"מי־עבדה פסיכיאטרית, הקובעת את מצבנו הנפשי", (חיים רמון) ולכן "יש לבדוק אפשרות של הכנה שקטה לבחירות מוקדמות" (רב בן מאיר, שושנה סלוחה). לדעת ח"כ שבח וייס אין לפתוח במערכת בחירות אלא לברר עם הליכוד אם רצונו להמשיך בקיום הממשלה.

סיעת הליכוד, מצידה, גינתה את המערך בשל דברי הביקורת של ראשיו על ראש הממשלה יצחק שמיר בעת הימצאו בשלי־חות ממלכתית בארצות הברית. "המערך יצר תקדים מסוכן וב־מולך שליחות ממלכתית, מסיבות פוליטיות פנימיות, הבליט את חילוקי הדעות. ויכוח וליבון מה לעשות יש לעשות בבית, בכנסת, בממשלה או בקבינט, ולא באמ־צעי התקשורת."

נשק ישראלי להונדוראס
ח"כ יוסי שריד (רצ) הציג אתמול לפני שר הביטחון, יצחק רבין, שתי תעודות, "המעידות על אספקת נשק מישראל לצבא הונ־דוראס." התעודות חתומות על ידי ראש המבצעים של צבא הונ־דוראס, גנראל חוליו פרז. תעודה אחת מעידה על מכירת 200 משגרי "אר־פי־ג'י" ו־2000 פגזים, והשניה על מכירת 13 מיליון כדורים. תעודה נוספת — שאינה בידי שריד — מעידה על מכירת רובי קלצ'ניקוב.

לדברי שריד, צבא הונדוראס אינו עושה שימוש כלשהו בנשק הסובייטי, "לכן מתעורר במלוא חומרתו החשד, כאילו מלכתחילה היה הנשק הזה מיועד לקונטראס המצויים בהרים בתחומי הונ־דוראס."

שריד ביקש מרבין להודיע אם ישראלים היו מעורבים בעסקות אלה, ואם ידוע למשרד הביטחון כי לצבא הונדוראס אין הצורך בנשק הסובייטי.

מבקש ליטול חסינות עמר
ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) פנה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לבקש מחדש את הסרת חסינותו של ח"כ שלמה עמר. בשעתו, סירבה ועדת הכנסת להיענות לבקשת היועץ המשפטי, יצחק זמיר, בקבלה את טענת סניגורו כספי, שיש להמתין לתוצאות המשפטים נגד אחרים — שאינם ח"כים — שהועמדו לדין בשל אותו חשד. עתה הם כבר הורשעו סופית.

לפיכך, סבור ח"כ איתן שיש להסיר את חסינותו עמר באותה פרשה ולהעמידו לדין. מדובר בפרשת ההאמות ב"אגד".

נבחנת הבניה הבלתי חוקית במגזר הערבי
המשנה למנכ"ל משרד הפנים, יעקב מרקוביץ, מסר אתמול לוו־עדת הפנים בראשות ח"כ דב שי־לנסקי (ליכוד) כי הוועדות המקו־מיות לתכנון והבניה לא ביצעו במשך שנים ארוכות צווי הריסה שיפוטיים.

הן הסכימו עם הבניה הבלתי חוקית בשתיקה. ועדת מרקוביץ המליצה להרוס 113 מבנים במקו־מות שונים בארץ למעט אזור הצ־פון. לגביו נערכת בדיקה שתס־תיים תוך כמה ימים.

סכנה לבתי המשפט
יושב ראש לשכת עורכי הדין, מנחם ברנר, הגיע אתמול לוועדת החוקה בראשות ח"כ אלי קולס (ליכוד) דאגה נוכח מצב המערכת המשפטית. מספר התיקים גדל ב־40 אחוזים בארבע שנים אך לא הוגדל מספר השופטים.

שר המשפטים אמר בישיבה כי הוא מודע היטב לבעיות מערכת המשפט, ויש להתחיל בה בשינוי יסודי. הצעה להיערכות מחודשת של בתי המשפט תוגש תוך חו־דשיים־שלושה, הבטיח שריר.

יו"ר הכנסת יוסמך לכנס הבית לקיום הצבעת אמון בממשלה חדשה

באולם המליאה
/ עמוס בדרוד

יו"ר הכנסת יוסמך מעתה לכנס את הבית אם תוקם ממשלה חדשה בלי בחירות, במקרה של נפילת ממשלה. עד עתה, לא היתה סמכות ליו"ר לכנס את הבית כדי שיצביע אמון בממשלה החדשה. הסמכות לכנס את הבית בזמן פגרה, על פי חוק יסוד הכנסת, נתונה בידי הממשלה, או בידי 30 ח"כים (בכנסת הנוכחית — 20 ח"כים).

על פי הצעת תיקון לחוק הי־סוד, שהביא יו"ר ועדת הכנסת מיכה רייסר (ליכוד־חירות) בעצה אחת עם יו"ר הכנסת שלמה הלל, יוכל היו"ר לכנס את הבית כדי לערוך הצבעת אמון בממשלה חדשה, שתוקם בזמן הפגרה.

בעקבות הקריאה הראשונה הועברה הצעת החוק לוועדת החוקה חוק ומשפט, זו תכין אותה לקריאות הנוספות. נגד ההעברה הצביע רק יובל נאמן (התחיה).

מעטים מן הח"כים שהשתתפו בדיון התייחסו להצעה בלבד, ול־עומת זאת דיברו רובם על היב־טים שונים של תפקוד הכנסת והממשלה. יצחק ארצי (מערך־ל"ע) ציין, כי הכנסת האמורה להיות בית מחוקקים הפכה יותר ויותר לזירת התגוששות בין שני הגושים הגדולים המרכיבים את ממשלת האחדות הלאומית. הוא שאל אם אפשר עוד להמשיך בצורה כזאת.

לדבריו, ההתנגדות נחרצת וער־וות מציינת את התנהגות של ח"כים לדברים אובייקטיביים — כגון דרישת הסיוע של התק"ם — כאילו חזרנו לתקופת התגובה על הסוס.

גוף סטטוטורי, חייבת הכנסת לחוקק את סדרי הבחירות והתי־קון שלה. את החוק הגיש לקריאה שניה ושלישית יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט אלי קולס (ליכוד - ליברלים).

חסל סדר דרכונים זוגיים
תיקון לחוק הדרכונים שעל פיו לא תהיה עוד אפשרות לתת דרכון משותף לשני בני זוג, נת־קבל אתמול סופית על ידי הכנסת. בחוק התיקון עוד סעיפים טכניים, הנוגעים בעיקר להוצאת תעודות מעבר ומאריכים את תוקפן לשנתיים במקום שנה כיום. התיקונים הובאו על ידי יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט אלי קולס (ליכוד - ליברלים).

אושר תיקונים לחוק לשכת עורכי הדין
בקריאה סופית, אושרו אתמול תיקונים לחוק לשכת עורכי הדין, והעיקרי בהם — סדרי הבחירות של ממלאי־מקום לראש הלשכה. לשכת עורכי הדין עומדת לקיים בחירות בקרוב. כיוון שהיא

דברים לזכר מאיר יערי
דברים קצרים לזכר של מנהיג מפ"ם מאיר יערי ז"ל נאמרו אתמול בפתיחתה של ישיבת הכנסת על ידי יו"ר הישיבה אהרון נחמיאס (מערך).

300 משתתפים בעצרת התייחדות עם לוינסון ביום השנה השלישי למותו

עוזי ברעם: אילו לוינסון היה חי כיום, לא היו סולל בונה, הקבוצים והמושבים נקלעים למצב בו הם נמצאים

מאת אריה לביא
כתב "הארץ"

כ־300 איש הגיעו אתמול לבית ברל להתייחד עם זכרו של יעקב לוינסון. עשרות מהם עלו בשעות הצהריים לקבר בקיבוץ צרעה. בין הבאים, היו פוליטיקאים, חברי קיבוצים ואנשי עסקים, ובלטו עשרות עובדים בכירים של בנק הפועלים.

לראשונה מאז המוות, ארגן בנק הפועלים את העצרת, ולא חברת הבת אמפל. יו"ר הנהלת הבנק, עמירם סיוון, פתח את העצרת והז־כיר את חלקו של לוינסון בבניית הבנק.

מזכיר מפלגת העבודה, עוזי ברעם, אמר, כי "הדבר הטראגי של לוינסון זו השאיפה הבלתי מתפשרת לשלמות. דרך קשה רצופה סימני שאלה היוצרת לא מעט סכסוכים. חלק מתביעותיו התקבלו באי הבנה". ברעם לא סולח ללוינסון את סרובו לקחת על עצמו את המוע־מדות לתפקיד שר האוצר. את התרחקותו ממפלגת העבודה הוא מסביר במותו של ידידו משה ספיר.

לברעם אין ספק, כי סולל בונה, הקבוצים והמושבים לא היו ניקל־עים למצב בו הם נמצאים כעת אם לוינסון היה חי.

חגיגות הרמב"ם גם בבית הכנסת בקהיר

בהשתתפות אורחים מישראל, נערכו בבית הכנסת של קהיר חגיגות הרמב"ם. הרמב"ם עשה 29 שנים במצרים, ואנשי חב"ד הוליכו לערוך את החגיגות לכבודו גם באתר זה. (תצלום אי־פי)

שפירא מבקש מנסים להתערב לזרז אישור הסיוע לתק"ם

משבר אמון מחודש בין הליכוד למערך לנוכח השגות הליכוד על הליכי הבחינה באוצר של בקשות הסיוע לקיבוצים

מאת עקיבא אלדר

התחדש משבר האמון בין סיעות המערך והליכוד בוועדת הכספים בפרשת הסיוע לתק"ם. אתמול הופסק הדיון בנושא זה, לאחר שהתברר כי בקשת שר האוצר לסיוע ל־55 קיבוצי התק"ם, שהגיש שר האוצר לאישור הוועדה, מבוססת על נתונים שהמציא התק"ם לאוצר, וכי טרם נעשתה בדיקה חשבונאית מטעם האוצר כדי לעמוד על מצבת החובות של התק"ם והסיבות להס־תבכות הקיבוצים.

כדי למנוע החרפת המשבר, פנה יו"ר ועדת הכספים לשר האוצר להתערב בדיונים על הסיוע לתק"ם, כדי להביא את הנושא לסיום. הוא ידרש משר האוצר להסביר לחברי הליכוד בוועדה את שיקוליו להגיש את הבקשה בלי שנבדקו הנתונים שהמציא התק"ם לאוצר. שר האוצר הודיע כי אינו יכול להופיע היום בוועדה. יושב ראש הוועדה ח"כ אברהם שפירא מתכוון להעלות שוב את הנושא לדיון היום.

הודעת נציג האוצר, כי לא נעשתה בדיקה לעומק של הסיבות להתהוות הגבוה עוררה ביקורת בקרב חברי הליכוד, שאמרו כי במקרה של התק"ם, אין זו בקשה רגילה לסיוע בהתחשב בהסתבכות הקרן בשוק האפור. ח"כ יורם ארי־דור אמר שתמוהה גם העובדה כי במרוצת כל החודש האחרון מסרו נציגי האוצר כי נעשתה בדיקה מעמיקה שנמשכה כשמונה חודשים.

החשב הכללי מסביר התהליכים
החשב הכללי אריה שר, אמר כי הנתונים שהועברו לידיעת חברי ועדת הכספים בשעתם על נתוני התק"ם, וכי בכוונת האוצר לבדוק באמצעות רואה חשבון את מערכת החשבונות של הקיבוצים, טרם חתימת החוזה. הליך של אישור מסגרת סיוע טרם ביצוע בדיקה חשבונאית מקובל תעשה בעבר לגבי מספר מגזרים במשק.

מרכז סיעת המערך בוועדת הכ־ספים, ח"כ חיים רמון, אמר כי יש עדות שנציג האוצר הודיע כי הנ־תונים נבדקו כלכלית כדי לקבוע דרך סיוע וכי הבדיקה החשבונאית היא תנאי למתן הסיוע. כך נוהג, לדבריו, האוצר בהגשת בקשות סיוע לוועדת הכספים. בשנה האחרונה אישרה הוועדה בהליך זה בקשות סיוע לקבלנים הפרטיים, למפעלי אלקטרוניקה ומגזרים אחרים. אין בצעדו של האוצר צעד יוצא דופן.

לא מפתיע שהליכוד נתפש בדברי נציג האוצר כדי ליצור עילה חדשה לעכב את הסיוע לתק"ם כלחץ על הקצאת משאבים להתנחלויות. "אני רואה בצעדים זה של חברי סיעת הליכוד בוועדה הפרת הסכם הפשרה שנחתם לפני שבוע ואם ימשכו צעדים אלה מעל לזמן סביר, סיעת המערך תנקוט בפעולות מנגד, לא נשב בחיבוק ידיים," אמר ח"כ רמון.

אתמול הגיש האוצר לוועדת הכספים את בקשת הסיוע לעיירות פיתוח, ישובי הגדה, וישובי הקו הירוק, בסך כולל של 80 מיליון ש"ח.

אגרת הטלוויזיה: 150 ש"ח; תקציב רשות השידור — 134 מיליון ש"ח

מאת סופרת "הארץ" בירושלים

אגרת הרדיו והטלוויזיה לשנת הכספים הבאה תהיה בסך 150 שקל בשלושה תשלומים, כאשר התשלום השני והשלישי צמודים למדד המחירים. המשלם מראש יהיה זכאי להנחה של 5 אחוזים. את האגרה ניתן יהיה לשלם בשישה תשלומים, בהוראת קבע. כן קבע הוועד המנהל, כי אגרת הרדיו לרכב תהיה בסך 50 שקל חדש. החלטות הוועד המנהל של רשות השידור טעונות אישור ועדת הכספים של הכנסת.

האגרה גבוהה מזו של השנה הקודמת בעשרים אחוזים. זו עליה הקטנה ב־5 אחוז מעליית המדד השנתית.

הוועד המנהל של רשות השידור וועדת הכספים של הרשות אישרו גם את תקציב הרשות לשנת הכספים 1987, בסך 134 מיליון שקל חדש. סמנכ"ל רשות השידור לכספים ולכלכלה, יוחנן צנגן, הציג את התקציב וציין, כי זו תהיה השנה השלישית ברציפות שבה הממשלה אינה משתתפת בתקציב הרשות.

צנגן אמר, כי בתקציב הרשות לשנה הבאה הושם דגש על היערכות הערוץ השני בשלושה מישורים עיקריים: השקעות מוגברות בפיתוח הטלוויזיה בתשתית וציוד, שי־אפשרו הקמת תלותה באולפנים ובאמצעי הפקה פרטיים, תוספת תקציבית של למעלה ממיליון שקל להפקה עצמית של תוכניות מקור ותוספת תקציבית לרכישת סדרות וסרטים מחו"ל. כן הושם דגש ביצירת מקורות תקציביים להפעלת תוכנית ההתייעלות של הטלוויזיה.

אגודת העתונאים בירושלים מגנה סגירת המרכז לאינפורמציה חלופית

מאת סופר "הארץ"

אגודת העתונאים בירושלים גי־נתה את סגירת המרכז לאינפורמציה אלטרנטיבית בגזרה בידי משטרת ישראל.

בהודעה לעתונות שפורסמה אתמול מטעם האגודה נאמר, כי בעבר, כאשר השלטון נקט צעדים שרירו־תיים ללא משפט נגד עיתונים ועי־תונאים מעבר לקו הירוק, הזהירה האגודה כי קיימת סכנה שתיפקס דרך זומה גם בישראל גופא, ואכן כך קרה.

"אם בעליו או מנהליו של המרכז לאינפורמציה אלטרנטיבית עבר עבירה כלשהי, יש להעמידו לדין, ורק בית המשפט — ולא המשטרה — יפסוק את דינו", נאמר בהודעת האגודה.

אגודת עיתונאי ירושלים מצטטת דברים שאמר לפני כשנה השופט העליון, אהרון ברק, בדיון בבג"ץ בהקשר אחר, לפיהם "בלא דמוקר־טיה אין חופש ביטוי ובלא חופש בי־טוי אין דמוקרטיה".

קולקטיב המרכז לאינפורמציה אלטרנטיבית יכנס היום מסיבת עי־תונאים, בה ימחה על ההחלטה לסגור את משרדיו. בגילוי דעת שפורסם אתמול, גורס הקולקטיב, כי המהלך שנקטה משטרת ישראל בפקודת המפכ"ל דוד קראוס, "דומה דמיון רב לדרך הפעולה הנקוטה בידי משטרת המדינה של דרום אפריקה".

"לא נשב בחיבוק ידיים נוכח של־טון המבקש לפגוע בזכויותינו האזרחיות, ולא ניתן לזרועותיו להשתלט על כל מקורות האינפור־מציה", אומר קולקטיב המרכז לאינ־פורמציה אלטרנטיבית.

מנהל המרכז, מיכאל ורשבסקי, עצור עדיין בידי משטרת ירושלים.

פרופ' ריקארדו ג'יאקוני

ד"ר הרברט פרידמן

3 אמריקאים חתני פרסי וולף בפיסיקה

(עתים) שלושה מדענים מארה"ב נבחרו כחתני פרס קרן וולף הישר־אלית בפיסיקה לשנת תשמ"ז: הרברט פרידמן (ממעבדות המחקר של צי ארה"ב בוואשינגטון), לפרופ' ברונו רוסי (מהמכון הטכנו־לוגי של מסצ'וסטס) ולפרופסור ריקרדו ג'יאקוני (מהמכון למדע טלסקופיית החלל באוניברסיטת ג'ונס הופקינס במרילנד).

הפרס, בשווי 100 אלף דולר יתחלק באופן שווה בין הזוכים.

משרד הפנים דחה פניית מפעלי נשר לשנות חלק מהוראות "הצו האישי"

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

משרד הפנים דחה בתקיפות רבה את פנייתה של הנהלת מפעלי נשר לשנות חלק מהוראות "הצו האישי" החדש, שהוצא לא מכבר נגד מפעל המלט בחיפה במטרה לפקח ולצמצם את פליטות האבק מבטשניו.

נשר טענה, כי חלק מהוראות "הצו האישי" החדש הן "בלתי סבירות ומשום כך לא יכול להיות להן תוקף" וביקשה לבטלם "ללא דיחוי".

על תביעת נשר פורסם לראשונה ב"הארץ" (11.12.86) במכתב ששוגר להנהלת נשר על ידי היועצת המש־פטית של השירות לשמירת איכות הסביבה במשרד הפנים, עו"ד רות רוזנברג, נאמר, בין השאר, כי "נכון שמפעל נשר בחיפה חייב בתחילת שנות השבעים להתקין משקעים (מסננים לאבק) בהתאם לטכנולו־גיות שהיו ידועות באותה תקופה ובהתאם למידע ולצרכים של תקופה זו.

"לא נראה לנו נכון מבחינה סביב־תית וציבורית, ואף לא מבוסס מב־חינה משפטית שעבירה זו תהווה מחסום בפני האפשרות לדרוש מהמפעל לבצע שיפורים לאחר שעבר זמן כה רב. במיוחד לאור המצב העגום של פליטות מזהמים מארובות המפעל במשך שנים רבות, הגורמות לתרעומת מתקני איכות האויר ולמפ־געים קשים לתושבי האיזור".

מאיר כהן אבידוב מתאושש מהתקף לב

(עת) מצבו של סגן יו"ר הכנסת מאיר כהן־אבידוב, שלקה במוצ"ש בהתקף חזק של אוטם שריר הלב — יציב. על כך נמסר אתמול בשעות הערב מהחווידה לטיפול נמרץ־קל שבמרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.

כהן־אבידוב לקה בהתקף הלב בהיותו בביתו בחיפה, ביום השנה העשירי לנפילת בנו, הסיים רב כהן. נמסר, כי השלב עבר את המצב הקריטי, אך הוא עדיין מחובר לאינ־פוזיה ומוניטור ונמצא במעקב מתמיד במחלקה לטיפול נמרץ.

עשרות מבקרים הגיעו לבית החו־לים מחברי כנסת ואישי ציבור המאחלים החלמה מהירה לח"כ כהן אבידוב. ח"כ יוסי שריד, שהתנגשה זה לא מכבר בתוקפי לב, כתב בספריו לידידו הפוליטי: "מאיר היקר. תהיה לנו בריא ושלם ותחזור אלינו בקרוב".

פרטים מדו"ח הוועדה הבין־משרדית על כתות בישראל:

משפחות ב־4 כפרי כתות מיסטיות מגדלות ילדיהן על תרבות הכת

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ"
לעניני חינוך

בארץ קיימים ארבעה כפרים, שכל אוכלוסייתם, או חלקה הגדול, חברה בכיתות מיסטיות. הכפרים הם: מצפה הרדית — מרכז לפעילות המדיטציה הטרנסצנדנטלית; נאות אדומים, בו יושב גרעין של כת זו ומעלה צביה, בו יושב גרעין המציג את חברי כת "איסף". גרעין "יהד" של המדיטציה קיבל, כנראה, אישור להתיישב בגורית שבגליל התחתון.

אוכלוסיית הכפרים צעירה, וכוללת משפחות עם ילדים. גופים מיישבים כמו הסוכנות היהודית והמרכז החקלאי, דחפו ליישב את גרעין "יהד" בגורית ולא התעכבו להקמת הכפרים האחרים.

פרטים אלה מסרה אתמול, נורית רמון, מהוועדה הבין־משרדית, שבד־קה את הכיתות המיסטיות בישראל. הוועדה התכנסה בלשכתו של שר החינוך, יצחק נבון, בירושלים.

בדיון עלה, כי למרות שרוב חברי הכיתות הם מעל גיל 18, יש בהן גם ילדים ובני נוער. ב"אסט" למשל, יש סדנה מיוחדת לבני 6־12. בכי־תות אחרות יש חברים בגילאי 15־18 הבאים למפגשים בהסכמת הור־יהם. חברי "איסף" והמדיטציה הטר־נסצנדנטלית מגדלים את ילדיהם על תרבות הכת.

לחץ על נבון
על השר נבון הופעלו לחצים מצד הכיתות, שלא לפרסם את הדו"ח. חלק מהלחצים נבעו מהחשש שהפ־רסום עלול להסב למארגני הקור־סים השונים נזקים כלכליים. בתוך הוועדה עצמה התנהל מאבק ממושך וקשה בין אלה, שלהצג למתן את הדו"ח ובין אלה שביקשו לנקוט לשון חריפה. הדו"ח הוא פשרה בין שני הצדדים.

עוד נמסר, כי בשל חסרון משאבים לא נכלל בדו"ח כל המידע אודות המדיטציה הטרנסצנדנטלית בניגוד לרושם שקבוצה זו מנסה להציג בציבור, כאילו מדובר בטכ־ניקת הרפייה בלבד, מסתבר, כי אין היא שונה מכיתות אחרות שהתבלטו בהן אסט, איכון וסיינטו־לוגיה. הודגש, כי הסכנה העיקרית של הכיתות הללו היא באידיאולו־גיה הטוטליטארית המחקה שלהן, המאיימת על הדמוקרטיה.

הפסיכולוג ד"ר עמירם רביב אמר, כי התהליך שהכיתות המסוכנות הן הופכות המעורביות יותר ולא המר־רחות, ולא כפי שסברו תחילה. זאת בעיקר, משום שהן מסוות יותר.

הפסיכיאטר, ד"ר מרדכי קאופמן, מנהל התנועה לטיפול בילד וב־משפחה של התנועה הקיבוצית, ציין, כי אין בארץ כתובת מרכזית להורים, הלוקים במשבר, אחרי שיל־דיהם הצטרפו לכיתות.

לדבריו, התנועה בראשה הוא עומד, הפכה כתובת לפניות, לא רק מהקיבוצים, אלא גם מישובים עיר־וניים. הוא הגדיר רבות מהכיתות "מחוזה מוצירי". עוד הוסיף, כי חשוב לחסן נוער בכיתות גבוהות בתיכון נגד הפעילויות החתרניות, הארורות להם בכל פינה כמעט לצבא.

עדות ראיה / אוד גונדר

יעקב חזן ליד ארונו של מאיר יערי, אתמול בבניין הוועד הפועל (תצלום: עוזי קרן)

סוף האגדה בעמק

בעמק יזרעאל, לפני כשישים שנה, נולדה האגדה. גאולת האר־דמה, וגאולת האדם העובד, וחברה של צדק. בעמק יזרעאל, אתמול, נקברה פיסה מן האגדה הזאת. על צלע גבעת המורה, צופה אל שדות שהוריקו ועצים שנטעו בששים השנים האלה, נכרה קברו של מאיר יערי.

רחל יערי־גרגל, בתו, אומרת לנוכח הארון המוצב על שתי קורות עץ בניין, מעל הקבר הפתוח, כי הקשה במשברים שעברו על אביה היה עליית הליכוד לשל־טון. באותה נשימה, היא מונה את משבר האמונה בברית המועצות. שם, היא מספרת האמין אביה קם באמת ובתמים עולם המחר.

יעקב יערי, שם־טוב, הסופר לירערי בחזית בניין הוועד הפועל בתל אביב, אומר כי הטעות הזאת נולדה בתקופה בה טובי הנוחות בעולם חיו בתקווה כי המהפכה האוקטוברית תוביל לעולם חדש. אתה — הוא פונה אל הארון עטור השחורים — הולך לעולמך בהי־קפה של סטטוס בין שמאל לי־מין, עוד נציף — הוא מבטיח — רגלי ניצחון, עוד נקרא לעם שמאלה שמאלה.

קודם לכן, מספר ישראל קיסר על אחרון צירי הוועידה הראשונה של ההסתדרות. שבע־קר ממנה. אדם שבוצאו ממשפחות חסידים ואדמו"רים. שהיה בעצמו חסיד קנאי. אדם שמעולם לא ביקש לו את כס השררה — ומעולם לא כיהן כמ־משלה. אדם שהילתו וסמכותו הרוחנית, האידיאולוגית וה־מוסרית גדלו משך השנים. יערי, שהקים את הקיבוץ הארצי וה־ציו בכוח שיכנוע ובכשרון הדרכה והספר. בקשתו של יערי להציב את ארונו בחזית הוועד הפועל, היא עבור קיסר אות לאמונתו הבלתי מעורערת בהסתדרות. ע־בוד "שלא כאחרים במונגר" לא נם להיה.

חן כהן אומר, שזאת פגישת מחזור. אבטים שנים תוכרים בפניק ההשומרי שכמדיום. שלמה להם הוא אחד מאלה. שרים וח־"כים ופעילים מבתנה השמאל באים לחלוק כבוד אחרון. גם מאיר וילנר כאן.

מגרם הבורדות העולה מאולם הכינוסה של בניין הוועד הפועל. מביטים בארון נערים עובדי המוסר, ידיהם עמוסות בגליונות הרשים של ידיעות נעמה. הם אינם יודעים הרבה על יערי. כמושו ממייסדי ההסתדרות. נבוך הם משיבים לשאלתי בשאלה. תמונתו של יערי, על הארון, נתמכת בלבנה.

שעה קלה אחר ריום, עומד במקום הזה יהודי בכובע, מזוקן, אומר פרקי תהי־לים. אני פונה אליו ושואלו אם אינו יודע את דבר בקשתו האחרונה של המנוח להיטמן בטקס אזרחי, והוא משיב לי באידיש. מספר כי עלה מבריה"מ לפני שמונה חודשים. את יערי פגש בשנות השלושים, בגליציה. הוא היה יהודי, יהודי גדול, קובע העבקן. וליהודי כמותו מגיע שיאמרו עליו תהילים.

* * *

את הארון מובילים במרבונים לכן, סמל השומר הצעיר על דלתו. חברי התנועה, בחולצות כחולות, ניצבים במשמר כבוד, עומסים את הארון על כתפיהם. בנסיעה הארוכה למרחביה. מדב־רים באוטובוס של חברי מפ"ם על ההספד שכתב יצחק בן אהרון ועל הנפטיה של יקותיאלי. החזון של היום והולו חזונו של יערי. אומרים שבהנהגת התנועה הוזר הולך ופוחת. כשעוברים את עפולה, מעיר מישהו כי בראש ציד העמק, הנשקת למרחביה, עומד איש ליכוד.

בטרכו לוח המודעות בקיבוץ מודעה אחת. בכתב יד. הננו מו־דיעים בצער רב כי חברנו היקר מאיר יערי איננו. על ידה — תצ־לום כתבה בעיתון אתמול. על האדמו"ר של מפ"ם.

חוד לוי־מגיע חנט בחליפה, ניגוד לכחול העבודה ולג'ינס ולבגדי היום יום של רבים הבואים. חברי משק הוא מתיישב בשורה הראשונה, לנוכח הארון, מוליך דברים עם שמעון פרס. חיים הרצוג, ושלמה הלל. ויעקב צור ויצחק בן אהרון יושבים בכברכו. בקומה המפולשת שמתחת לחדר האוכל.

יעקב חזן הוא כן הבודדים המתרכזים בדיבורי ההספד בשעם קיבוץ מרחביה, אותם מביא יעקב שר־לצברג. קולו של זה אינו עומד לו, התאורה הלקויה בקשה עליו, שעה שהוא מתאר את שנות מצודתה האחרונה של יערי בחדר קיבוצו. עניין יומיומי מתמיד. עד ימיו האחרונים.

יעקב חזן אומר, כי בהספידו את מאיר יערי כאילו הספיד את עצמו. 64 שנים היו צמודים זה לזה, שותפים בכל, כאדם אחד. "שנינו האמנו בכוחה של הציר־נות הסוציאליסטית. האמננו שאנו חיים בתקופה בה מתחולל המעבר מעולם של ניצול ושיע־בוד לחירות ושוויון". המהפכה הגדולה בחייהם התחוללה לדב־ריו, כאשר החליטה התנועה על ההגשמה העצמית. שניהם לא תפסו את ההגשמה העצמית כהכרעה חד־פעמית, אלא כתה־ליך נמשך.

"לא ראיתי בחיי אדם ביקורתי יותר כלפי עצמו מאשר מאיר", מספר חזן, בקול בוחה, בנאום הספד שהוא קורא רהוט מן הכתב. "בזמן פגישתנו הראשונה מנה כל המוצה שלנו 200 איש. נזכך חזן, אבל אנו העזנו לחלום את החלום הגדול על עתידה של התנועה". והוא אינו יודע כמה היו מעיים להתחיל בדרך אילו ידעו עד כמה תקשה תארך — אלא שיערי היה בין אלה.

חזן מספר כיצד דאב ליבו, בר־אותו את יערי מובא בסוף ימיו לישיבות התנועה, מובל על ידי חבר צעיר, צועד בכבדות. כשר פנה ודיבר עימו פעם על כך, אמר יערי כי זו תרומתו האחרונה לתנועה. "שיראו כיצד צריך לשרת, עד כלות כל הכו־חות". אחרי חיים כאלה, יאמר חזן לקראת סיום, לא מבוהים ולא רואים, רק מתגאים בהם.

שמעון פרס אומר, כי הגדולה הראשונית הולכת ומסתלקת בגוף חיינו. לתנועת העבודה אבד מורה דרך. אחד הראשונים שבה, אחד האחרונים שבה — ואחד הבודדים שבה.

* * *

דרך העפר עולה בקיבוץ מרחביה, עוברת סמוך לרפתות, לשדות, למטעי הפרי, עד לבית הקברות המוקף גדר לבנים שחר פות ארוממות. בשיפולי גבעת המורה. אביעזר יערי, הבן, עתה בסרי אלוף לאחר שבתל אביב התאפק בג'ינס צנוע, יושב בשורה הראשונה, לנוכח הקבר הפתוח.

רחל יערי־גרגל מספרת, כי בשנותיו האחרונות הרבה אביה להרהר אודות אתיאיסטים שביקשו שיאמרו קדיש על קברם. אביה התעיד ברתם. עד הסוף.

שלם קרש הדיקס אומר בט־חור מאיר יערי. ושירת הפר־טיזנים עושה דרכה במורד גבעת המורה. ברוך. מדברים על סגירת פרק הנפילים.

ברב שיח על האלימות בבתי הספר:

ד"ר כרמי יוגב: המצב בבתי הספר בתחום האלימות טוב מכפי שמשערים

לעומתו, אומר הקרימינולוג פרופ' משה אדד: "הילדים בבתי הספר קולטים את המסר הרע מהסביבה"

(ע) "הילדים בבתי הספר קולטים את המסר הרע מהסביבה", ציין פרופ' משה אדד, קרימינולוג באוני־ברסיטת בר אילן, ברב־שיח על האלימות בבתי הספר, שנערך שלשום באולם בני ברית בתל אביב מטעמה של מסדר בני ברית תנועת "עם יפה עם אחר". לדברי אדד, אנו חיים באלימות וגם נוהגים באלימות.

המשגת מירה חמו, מנהלת תיכון אהל שם, אמרה, כי הלחץ לפורקן הוא לחץ קשה. בכל בית ספר, כאשר הפעמון מצלצל להפסקה. יש התפרצות יצרים אצל התלמידים ורצים החוצה. היא אמרה, כי בבתי הספר יש תופעות של מכות וונ־דליזם. בתוך כותלי בתי הספר האלי־מות איננה קיצונית, אבל מחוץ לבתי הספר האלימות גדולה.

המנהל ד"ר כרמי יוגב, מנהל גמנ־סיה "הרצליה" בתל אביב, אמר כי המצב בבתי הספר טוב מכפי כמשערים.

ד"ר יוגב ציין, כי ישראל היא ארץ של מהגרים שאליה הגיעו קהילות שלמות, מנהיג הקהילה או המשפחה — ירד מגדולתו בארץ. הילד של המהגרים, בהיכנסו לבית הספר, הוא נמצא בפיגור של עד עשרות שנים בהשוואה לילדים בעדות אחרות, והוא גם נכשל בהישגים.

ד"ר יוגב ציין, כי לפני 10 שנים היו סיכויי ילד שנולד במשפחה אירופית או אמריקאית, לקבל תעודת בגרות 35 אחוז והסיכויים האחרים — רק 7 אחוזים. המצב ההרבתי נמצא בו ביטוי בכך שאחוזו הילדים של 7 אחוזים היו חוטבי עצים והאחרים היו אקדמאים. מערכת החינוך שיפרה את היחס ל־17 אחוז במקום 7 אחוזים.

מנהל הגימנסיה הדגיש, כי בכפי גם בין הילדים מעדות שונות היו דיספן בעיות, בחטיבות הביניים, שהתפקידה ליצור כור היתוך לאח־דות העם, שם היתה גם אלימות.

המבוכה על בליטת האלימות בבתי הספר מטעם משרד החינוך צבי פרנק אמר, כי בארץ אין תופעה שבית הספר נגוע באלימות. הוא סיפר, כי כל מקרה של אלימות בבית ספר נמסר למשרד על כך. הוא ציין, כי בבתי ספר יש קללות, ניבול פה, קטטות, מהיכות ודחיפות. קורה שתלמידים נפגעים כשנשבות.

נצ"ם (בימלוס) אברהם חמו, ראש מפלג הנוער במשטרה בעבר, אמר כי יש בעיות של נשיות בבתי הספר. הוא ציין, כי הנוער רוצה להסתבך יותר מהמבוגרים. לצעירים משעמם וזה דוחף אותם למעשים שונים. עם זה ציין, כי המשפחה ממשיכה להיות המשפיעה על בני הנוער. הילדים מושפעים אחד מן השני. קיימת בינהם אלימות פיזית. ונדליזם נגד רכוש ואלימות מילו־לית.

הצעות פתרון
בחלקו השני של הרב שיח הציעו המשתתפים פתרונות לבעיות. צבי פרנק הודה, כי יש בתי ספר ששם מתגלים הריגים. לדעתו, משרדו צריך לתת את הכלים למנהלי בתי הספר כדי להתמודד בבעיות. הוא ציין, כי בתי ספר יוד־עים תכניות כאלה.

אברהם חמו אמר, כי יש לבנות תכנית רבינגתית מודרגת למאבק נגד אלימות בשילוב הורים, מחנכים וילדים. הוא הוסיף, כי הנוער בבקק רשויות הדרות כדי שיהיה לו כבה להאזין ולהאבין ואם ניתן זאת נמנע מהנוער דברים שליליים.

هكذا عن الأصل

صكنا من الاجل

זה הרגע: יוסף ביגון מרים ידיו מול מקבלי פניו בתחנת הרכבת של מוסקווה (תצלום אי־פי).

השוק

(סוף מעמוד 1)

במזה"ת ולקדם את המשק והחברה באיזור.

ההודעה תומכת בקריאתו של המלך חוסיין לכינוס ועידה בינלאומית שתושיב ליד שולחן אחד את הערבים והישראלים ואת כל החברות הקבועות במועצת הבטחון של האו"ם לרבות בריה"מ.

"הי"ב סבורות שועידה כזאת יכולה להעניק מסגרת נאותה למו"מ הדרוש בין הצדדים המעורבים ישירות וכפתרון לשאלות בעלות 'ענין אזורי'", באמר בהודעה.

בהודעה לא הוזכר אש"ף או כל גורם אפשרי אחר שישתתף בועידה ואולם ההודעה אומרת כי העקרונות עליהן הצהר בהודעת השוק המשותף בוונציה ב־1980 נשארו כבסיס לשלום במזה"ת.

רובדים של משלמות השוק אמרו כי הקהילה האירופית נשארה צמודה להצהרת ונציה, המכירה באש"ף כנציג הפלשתינים.

הי"ב גם קראו להעלות את רמת החיים של תושבי השטחים וציינו כי כבר העניק שורה של הקלות לטובת המוצרים החקלאיים של הגדה והרצועה.

מסר מבריה"מ לשוק

בריה"מ העבירה בסוף השבוע מסר לבלגיה, שנציגה הוא הנשיא התורן של השוק האירופי המשותף, כדי להביע את תמיכתה בועידת שלום בינלאומית על המזה"ת — הודיע אתמול שר החוץ הבלגי לאו סינדמאנס. הוא הדגיש, כי "זו הפעם הראשונה שבריה"מ פונה אל מדינה המכהנת כנשיאת השוק האירופי המשותף בתור שכזו".

ביילין מביע תקווה

עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ", מוסר כי המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ד"ר יוסי ביילין, הביע אמש תקווה, כי הצהרת 12 שרי הקהילה האירופית בבריסל תוכל לסייע לקידום תהליך השלום באיזור.

ביילין ציין את תמיכתה של אירופה בועידה בינלאומית כבסיס למו"מ ישיר בין הצדדים וכן את אי איזכורו של אש"ף בהודעה והעריך כי בעקבות הודעה זו תוכל אירופה למלא תפקיד חיובי יותר בקרב מדינות האיזור במאמץ להרחיב את מעגל השלום.

סופר "הארץ" מציין כי, בניגוד לעמדתו של רוה"מ יצחק שמיר, פעל ביילין בשבוע שעבר באירופה לגיבוש תמיכה רחבה בועידה הבינלאומית ובסיכול יוזמה של כמה ממדינות אירופה לצרף להודעה של מועצת השרים את הצהרת ונציה התומכת באש"ף כשותף למו"מ.

שמיר: יתכן שהממשלה תיפול

(סוף מעמוד 1)

השיחות יהיו המשך למפגש אלכסנדריה בין פרס למובארק שהתקיים בחודש אוקטובר אשתקד. באותן שיחות הוסכם למעשה על כינוס ועידה בינלאומית שתהווה בסיס למו"מ ישיר ועל מציאת פתרון לבעיה הפלשתינית ע"י כינון קונפדרציה בין ירדן לשטחים.

אות לכוונות מצריות

בירושלים רואים בהזמנתו של פרס לקהיר אות לכוונות מצרית להמשיך ולמלא תפקיד מרכזי בתהליך השלום ואת בין השאר לנוכח תוצאות הוועידה האיסלמית בכווית שהתקבלו במצרים בסיפוק.

פרס ידון עם שר החוץ המצרי בנושאים בילטרליים ובין השאר ינסה ליישב את המחלוקת בענין הפיצויים לקורבנות הרצחים בראס בורקה. אל פרס יתלוו: מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר, היועץ המשפטי של משרד החוץ רובי סייבל, תת אלוף אורן שחור, יו"ר הוועדה הצבאית הישראלית־מצרית, היועץ המדיני ד"ר נמרוד נוביק, מנהל לשכת שר החוץ אודי סגיר והדובר משרד החוץ אהוד גול.

לא בין ליכוד למערך

(ע). שמעון פרס אמר אתמול במהלך סיור במועצה המקומית אור יהודה כי הנסיעה היא על דעת שמיר. עם זאת ציין, כי הוא אינו זקוק לאישורו של איש, שכן אינו עובד של מישהו. עוד הוסיף, כי המדובר במו"מ על שלום בין ישראל למדינות ערב, ולא במו"מ על שלום בין הליכוד למערך.

בהשיבו על שאלות של ילדי בתי ספר באור יהודה, אמר פרס, כי אם לא נסכים לוועידה בינלאומית, שאמורה להוות פתיחה לתחילת דיוני המו"מ על השלום, אין לנו מה לנסות לדבר על מו"מ על שלום עם מדינות ערב. הוא קבל כל על כך, שהודיע על הסכמתו לוועידה בינלאומית לשלום עוד כשהיה ראש ממשלה 4 פעמים בכנסת, והליכוד הסכים עם זה כולל יצחק שמיר. כן הוא הודיע על כך באו"ם, וגם הודעה זו זכתה להסכמת הליכוד.

לשאלה מה הטעם במו"מ עם ירדן, כאשר רוב תושבי השטחים תומכים באש"ף הזכיר פרס כי כאשר חוסיין ניסה לנהל מו"מ עם אש"ף, הציב לו ערפאת 5 תנאים: שלאש"ף יהיה רגל משלו, מטבע משלו, צבא משלו, דרכון משלו ודו־טציה בראשות השלטון לאחר מות חוסיין. חוסיין הבין שהפרטנר שלו למו"מ אינו אש"ף, פרס הדגיש, שהוא תומך בניהול מו"מ עם משלחת ירדנית פלשתינאית, בתנאי שהפלשתינאים לא יהיו חברי אש"ף או חברי כל ארגון טרור אחר.

מר שמיר ידע

(ע). "השיחות שלי יהיו בהמשך לשיחות שהתקיימו באלכסנדריה. המטרה היא — שיחות ישירות, ואם יש צורך — אהיה בעד פתיחתן במסגרת בינלאומית", אמר אמש פרס ב"מבט" בטלוויזיה.

"מר שמיר ידע, שבכוונתי לצאת בסוף השבוע לקהיר, והיום בשעה 5 אחה"צ, שעה לפני שמסרו הביקור נקבע סופית, הודיעו למנהל משרד ראש הממשלה", אמר בתשובה לשאלה על התיאום עם מר שמיר.

לשאלה, אם לא היה רצוי שימתין עד שיקבל דיווח משמיר בשובו מארה"ב, אמר פרס: "היה רצוי, אך יש כאן לוח עתים מסוכם. גם מבחינה מצרית, גם להם יש כל מיני אירועים. כבר היו דברים מעולם. היו מקרים שכאשר אני הייתי ראש ממשלה וגם מר שמיר לא היה בארץ. אני יכול להיות אחראי רק למה שלי נראה כעמדת ישראל, כהחלטת הכנסת והממשלה, ואין ברעתי לשנות את דעתי. זה חלק מתפקידי להמשיך ללא היסוס בתהליך השלום", אמר. הוא הביע תקווה, שהממשלה תוכל להמשיך לתפקד.

7000 חיילים סוריים בביירות

(סוף מעמוד 1)

סוריות נוספות לאזור ביירות. סך כל הכוחות הסוריים המוצבים שם עתה נאמד ביותר מ־7,000 חיילים. כמעט כפליים ממה שמסרו הסורים בראשית השבוע. חיל המשלוח מורכב מכוחות קומנדו ושריון.

גורמים צבאיים בישראל מעריכים, כי הצבא הסורי לא יוכל להחזיק לאורך זמן כוח כה גדול בביירות, בין השאר בגלל בעיות לוגיסטיות, ובמוקדם או במאוחר ייאלץ לדללו ולהחזיר חלק ממנו לסוריה.

המקורות הצבאיים הבכירים העריכו, כי כוונת הסורים, בצעד הצבאי שביצעו, למלא תפקיד של ממש במאבק העזות המתחולל בביירות. לדבריהם, יש לאסר יעדים נוספים, מעבר לניסיון להשיג הפסקת אש בין הסיעות הלוחמות ונראה, כי כוונתו לאכוף בבירה הלבנונית "שלום סורי", שבעקבותיו תהיה לסוריה השפעה מכרעת בקרב השלטון המרכזי בביירות.

הסורים תומכים ב"אמל"

בישראל אין רואים בצעדים הסורים הנוכחים בבחינת שינוי מהותי במצב הצבאי בלבנון, בכל האמור בהשלכותיו על ישראל. רק הזילה של הכוחות הסורים דרומה מציודן, או בניית מערך טילי קרקע־אוויר בלבנון, יחייבו את ישראל להגיב.

בשלב זה נתונה תמיכת הסורים לאמל, אשר מנהיגו, נביה ברי, ישב בדמשק, דרך קבע, בחודשים האחרונים. אך עמדה כזו עלולה לסבך את הכוחות הסוריים בתוך זמן קצר בתקריות אש עם הפלשתינאים, וייתכן שאף עם הדרוזים ועם "הכרזות הלבנוניים" הנוצריים.

בשלב זה זכה הצעד הסורי בברכתה של מוסקווה, ובהודעות סוכנות "טאס" הובעה בו תמיכה מפורשת.

בעוד התפרסות היחידות הסוריות בשכונות השונות נמשכה אתמול, החלו חוליות סוריות משוריינות בפעולות טיהור נגד בסיסי מיליציות השמאל ומשרדיהן ובעיקר נגד המיליציה של המפלגה הסוציאליסטית בראשות וליד ג'נבלאט.

קרבות עם דרוזים

הסורים תקפו את בסיס אנשי ג'נבלאט בעין אל־מריסה בצפון המיילת של מערב ביירות ופגעו בשמונה לוחמים מוזיינים. מחילופי האש בין הסורים לבין הלוחמים בבסיס נהרגו ארבעה אחרים ונפצעו 12 אחרים.

ראש המודיעין הסורי בלבנון, קולנל גאזי כנעאן, שב והזהיר אמש את הלוחמים המזויינים בביירות וציין, כי החיילים הסורים נצטוו לפתוח באש ללא אזהרות, לעבר כל נושאי הנשק במערב ביירות. הוא הבהיר אמש, כי תכנית ההתפרסות הסורית כוללת גם את הפרוורים הדרומיים השיעיים.

אמש תבע אש"ף כינוס חירום של מושב הליגה הערבית בדרג של שרי חוץ, כדי לדון בהמשך כיתור מחנות הפליטים והתערבות הסורית בביירות.

הרימון על חיילי מג"ב הושלך ממגרש החניה ממול שער שכם

רק 6 עדיין מאושפזים • הוגברו אמצעי הבטחון

מאת אודי ניר
סופר "הארץ"

משטרת ירושלים ממשיכה לחקור את נסיבות הפיגוע החבלני שאירע שלשום מעל רחבת שער שכם במזרח העיר. כל האנשים שנעצרו עקב האירוע בסביבת שער שכם שוחררו בינתיים ממעצרם. לפי שעה אין כנראה בידי המשטרה חשודים במעשה.

מרביתם של אלה שנפצעו בפיגוע שוחררו מבתי החולים בירושלים, ורק שישה מאושפזים. אחד מהם, שנפצע מרסיס בצוואר, מאושפז בבית החולים הדסה בעין כרם ומצבו הוטב. בבית החולים ביקור חולים מאושפזים חמישה מחיילי משמר הגבול שנפצעו בפיגוע.

ממצאים שאותרו במקום הפיגוע מצביעים בבירור על כך שהרימון הושלך ממגרש החניה שמול רחבת שער שכם, בצומת דרך שכם ורחוב סולטאן סולימאן. המגרש המשמש בעיקר לפריקה וטעינה של סחורה בשירות בעלי החנויות במקום, נסגר אתמול ונעול בהוראת משטרת ירושלים.

בידי המשטרה כמה עדויות על נסיבות האירוע, לפי אחת מהן, הטיל המתנקש את הרימון ממרחק של כארבעים מטרים על הריכוז של שוטרי משמר הגבול של שער שכם.

אתמול הנהיג משמר הגבול אמצעי ביטחון חדשים בסביבת שער שכם. חוליית תצפית הוצבה על גג בניין היבריה שמול רחבת השער. שוטרי מג"ב נמנעו מהתרכזות במקום שבו אירעה התקרית שלשום.

בלב מוסקווה, בשירת התקווה

(סוף מעמוד 1)

"אמשיך להילחם בעד זכויות אדם אמיתיות. אעשה כל שביכולתי להביא לשחרורם של אסירים פוליטיים".

מכתב לנשיאות הסובייטים

ביגון אמר כי שלח מכתב לנשיאות הסובייטים העליון בו הוא מכריז כי אין הוא אשם בפשע כלשהו ולכן גם לא הגיש ערעור ולא ביקש שחרור לאחר שנגזרה עליו תקופת מאסר ארוכה באוקטובר 1983 לאחר שהורשע בפעולות נגד המדינה הסובייטית.

עמדתו זו של ביגון נוגדת מעשיהם של רבים מבין 150 מתנגדי המשטר שקיבלו חנינה במהלך פברואר כאשר חתמו על הצהרות בהן התחייבו להפסיק את פעולותיהם בתמורה לשחרורם מן הכלא.

ביגון, שלצידיו עמדו אשתו אינה ובנו בוריס, אמר כי לפי הרושם שלו, הוא היה האסיר הפוליטי האחרון שהוחזק בכלא צ'יסטופול.

חבריו ובני משפחתו שרו שירים עבריים כאשר נשאו אותו על כתפיהם ואחרים קראו "יוסף, יוסף".

לאחר מכן דיבר ביגון, שנראה טוב, עם כתבים במשך 30 דקות. הוא אמר, כי התנאים בצ'יסטופול הם בלתי הומאנים והוא נכלא לעתים קרובות בצינוק ללא כל סיבה והפעם האחרונה לפני שבועיים. מזונו היה תקופה ארוכה לחם שחור ומרק, הוא אמר.

ביגון אמר כי סירב לאכול החל מן ה־9 בפברואר עד שחרורו במחאה על מאסרו הממושך.

מסוכסך מאז 1971

ביגון הוא מתימטיקאי שהסתכסך עם השלטונות הסובייטיים לראשונה ב־19/1 כאשר ביקש אשרת יציאה לישראל. הוא אמר כי הוא עדיין מקווה לעלות לישראל אולם אין הוא יודע אם תינתן לו הרשות לכך.

"חלומי הוא להיות עם בני משפחתי בקרב העם בישראל ולעשות הכל להצלת התרבות היהודית כאן בבריה"מ, לפעול לכך שאפשר יהיה ללמוד את שפתנו השפה העברית, להיות יהודים בדרך הנכונה ושתיהיה לנו הזכות לעלות לישראל", הוא אמר.

בתשובה לשאלה על מדיניותו החדשה של גורבאצ'וב אמר ביגון כי שחרורם של אסירים פוליטיים יהיה סימן ברור למהלך לקראת דמוקרטיה.

ביגון ריצה יותר משלוש שנים מגזר דין של שבע שנים במחנה עבודת כפיה ועדיין חייב לו לאחר מכן 5 שנות גלות. כל זאת בגלל שהפיץ פירסומים באורח בלתי רשמי בטענה כי הם אנטי־סובייטיים.

ביגון נתקבל ב"התקווה"

(ע). מאות חברים ידידים ותלמידים פתחו בשירת "התקווה" ברגע שהגיע יוסף ביגון לפני הצהרים בתחנת הרכבת למוסקווה לתחנה קאזן. כך סיפר יוסף ביגון לידידו האישי פרופ' בנימין פיין בשיחה טלפונית למועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ.

ביגון אמר בעברית רהוטה: "אני לא זוכר התרגשות כזו שתפסה אותי כמו ברגעים אלה".

בהגיעו לביתו בשדרות רקסני במוסקווה ציפו לו עשרות מכריו וידידיו.

הטלפון בביתו לא הפסיק לצלצל. השיחה הראשונה, שניהל ביגון עם ישראל היתה עם מורהו הראשון ישראל מינץ, שהיה מעבר השני של הקו. ביגון אמר כי הוא "מרגיש את התודה לאלה שליוו אותי לאורך כל הדרך. אני רוצה שתדע — אתה הכל עם ישראל — שהייתי הנציג של העם היהודי ועם ישראל. גם כשישבתי בכלא לא ביישתי אפילו לרגע אחד".

כתבתי שאינני אשם

בשיחתו עם בנימין פיין סיפר ביגון: חודש לפני שיחרורו פנו אליו שלטונות הכלא בבקשה שיכתוב הצהרה בה הוא מבטיח להפסיק את פעילותו האנטי חוקית. ביגון הוסיף: "כתבתי פנייה ובה ציינתי, כי לא הייתי מעולם אשם וגם עכשיו אינני אשם".

בהתייחסו לשחרורו אמר ביגון כי "הוא מוכן להתייחס בצורה זהירה לשחרורו בציינו שאולי יש שינוי במדיניות הסובייטית כלפי היהודים". עם זאת הוסיף כי "ימשיך להאבק למען עלייתו לישראל ולמען זכותם של היהודים בבריה"מ לתרבות ולשפה העברית וכמובן גם למען השיבה למולדת".

בין אלה שהקבילו את פניו בביתו היתה גם פניה ברנשטיין רעייתו של אסיר ציון יוסף ברנשטיין. ביגון סיפר על דאגתו על כי שמו של בעלה לא אוזכר בשום מקרה בהקשר לשיחרור אסירים. ביגון הסביר לידידו פיין, כי ברנשטיין כלוא על סעיף פלילי עובדה המקשה על שיחרורו.

שום רמז בעניין עלייתו

בשיחה עם ד"ר יורי שטרן, דובר מרכז המידע על יהודי בריה"מ בירושלים, אמר ביגון, כי לא היה עד כה שום רמז מצד השלטונות הסובייטיים בעניין עלייתו ארצה.

הוא גם סיפר כי אמש הגיעו לדירתו עשרות ידידים ופעילי עלייה, כדי להרים כוסית "לעשות שמח".

בעניין שיחרורו אמר, כי אין שחר לדברי גיאורגי ארבאטוב, חבר הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית, כאילו הפגנות הרחוב למענו עיכבו את שיחרורו. "נהפוך הוא", הדגיש, "דווקא ההפגנות האינטנסיביות מילאו תפקיד מכריע לקראת שיחרורי. הפעם היינו עדים להופעה אמיצה של יהודים ברחובות מוסקווה, למען שיחרורי ולמען אסירי ציון האחרים".

ביגון גם סיפר ששבת רעב בכלא צ'יסטופול עד לרגע האחרון למען שיחרורו של אסיר ציון מיכאל ריבקין. ריבקין הועבר בינתיים מצ'יסטופול לכלא לפורטובה במוסקווה. במחנה העבודה במורדוביה, בו היה כלוא קודם לכן, חזר בתשובה, ויחד עם אסירים אחרים קיים מצוות ולמד תורה.

מוכן לעלות אפילו מחר

"אני מוכן אפילו לעלות מחר עם כל בני משפחתי, כולל הנכדה אלישבע שנולדה לפני 3 חודשים ואמה של אשתי", אמר יוסף ביגון בשיחה טלפונית עם ידידו האישי ד"ר לוד לוברסקי, שדיבר עימו גם כן אמש מביתו בישראל למוסקווה. בהמשך דבריו אמר ביגון: "אני מקווה שלא יעשו לי צרות נוספות. בעבודת השיחרור ללא תנאים יש לראות הכרה בלגיטימיות שאיפתי בת ה־16 שנים לעלות לישראל".

ד"ר לוברסקי דיבר גם עם שניים מידידיו הוותיקים שהיו בביתו של ביגון עם פאבל אברמוביץ ואשתו מרה. הם הביעו תקוותם שעם שינוי האווירה בבריה"מ גם יגיע תורם כסירובניקים מ־1971.

ד"ר לוברסקי, שהוא עצמו אסיר ציון לשעבר, הסביר, כי אי התערבות השוטרים בקבלת הפנים הבראוותנית והציונית ליוסף ביגון בתחנת הרכבת מצביעה על רצון השלטונות לפירסום מירבי במערב על השינויים בפועל.

עדות ראשונה של ניצול טרבלינקה

(סוף מעמוד 3)

"כשהביאו אותי לטרבלינקה, הייתי נער בן 17. הייתי במקום אחד עם איוואן האיום. היה זה מקום מצומצם ובו הוא ביצע מעשים הרגים, שאין שפה לתארם. הדברים נחרטו בזיכרוני. יש קווים שלא השתנו במותו לאחר כל כך הרבה שנים", אמר העד.

היו עוד קצבים אכזריים

סמוך לשעה 12 בצהריים סיימה התביעה לחקור את העד פנחס אפשטיין והחלה חקירתו הנגדית על ידי הסניגור מארק או'קונור. עו"ד או'קונור ניסה להוכיח כי זכרונו של העד אינו עומד לו עתה, לאחר שנים כה רבות. בשאלותיו הדגיש מארק או'קונור חזור והדגש כי המראות שראה העד בטרבלינקה היו כאשר היה העד בן 17. "האם רק איוואן האיום כל כך טבוע בזכרונך, או אולי גם רוצחים וקצבים אחרים?" שאל או'קונור והעד השיב לו כי הוא זוכר עוד רוצחים אכזרים, אך איוואן האיום היה מעל לכולם באכזריותו.

בתשובה לשאלה אמר, כי הוא זוכר גם את גוסטב, שיחד עם איוואן האיום דחף קורבנות לתאי הגזים. העד אמר, כי זיהה את גוסטב במשפטי דיסלדורף בגרמניה.

הסניגור מבקש מהעד שיתאר את גוסטב. העד משיב ואומר: "גוסטב היה גבוה, בעל גוף רחב, כבן 40. שערו היה זרוע בשיבה ולא היו לו סימנים מיוחדים בפניו".

העד הוסיף ופירט שורה של כ־6 אנשי אס־אס ואוקראינים ששירתו במחנה וזכר את שמותיהם.

עו"ד או'קונור ביקש מהעד לתאר אילו מדים לבשו אנשי האס־אס ואילו מדים לבשו האוקראינים. העד השיב, כי אנשי האס־אס לבשו מדים שחורים עם סמל הגולגלת על הכובע, ואילו האוקראינים לבשו מדים שחורים עם כובעי סירה, ללא סמל הגולגלת על צווארם. או'קונור המשיך ושאל באיזו שפה דיברו האוקראינים והגרמנים במחנה טרבלינקה וכיצד הוא, כנער בן 17, ידע להבחין בשפות אותן דיברו. אפשטיין ענה: "אני דובר אידיש, ואחרי שהייתי בין הגרמנים ידעתי להבחין מהי גרמנית אריה ומהי גרמנית משובשת. במשך הזמן ידעתי גם אוקראינית, כי ידעתי פולנית".

עו"ד או'קונור ביקש מהעד מה היה צבע שערו של איש האס־אס גוסטב. העד השיב, כי שערו היה זרוע בשיבה. אחר כך ביקש הסניגור מהעד לציין מה היה צבע שערו שלו כשהיה בן 17 במחנה והעד השיב כי שערו היה בלונדי.

המשפט התחדש בשעה 4 אחר הצהריים, לאחר ההפסקה.

שלוש שעות חקירה נגדית

במשך כשלוש שעות חקר סניגורו של ג'ון דמיאניוק חקירה נגדית את העד פנחס אפשטיין. היתה זו חקירה צולבת במאמץ לערער את זכרונו של העד ולהציב ספקות לגבי אמיתות הפרטים שמסר בעדותו.

עו"ד מרק או'קונור חזר והציג במהלך החקירה הנגדית הוצגו עדויות שונות שמסר העד במשטרת ישראל בשנת 1960, עדויותיו במשפטי דיסלדורף בסוף שנות ה־60 ועדויות של אפשטיין בעדויות השיפוטיות שנערכו בשלילת אזרחותו האמריקאית של דמיאניוק. הציטוטים נועדו להוכיח לשופטים, כי בערכאות שיפוטיות שונות אמר העד דברים שונים הסותרים זה את זה.

או'קונור שאל את העד אפשטיין שאלות שנראו לכאורה טפלות לעומת עדותו בבוקר. הוא שאל: "האם זכור לך אם היהודים שחלו בטיפוס קיבלו טיפול בטרבלינקה?" העד השיב: "מה אתה חושב? שהיה זה בית הבראה? איש לא קיבל טיפול. את החולים הוציאו להורג".

"למה את החולים לקחו למחנה התחתון ושם הרגו אותם, ולא הרגו אותם באתר ההשמדה?" היקשה או'קונור. והעד השיב: "תאמין לי, שלא אני ניהלתי את העסק הזה. אותי אתה שואל?"

השופט דב לוין אמר לעד בתחילת עדותו, כי השאלות של מרק או'קונור יהיו קשות, אך יש להשיב עליהן בצורה מאופקת. מאחר שעו"ד או'קונור צריך להגן על מרשו בצורה הטובה ביותר.

עו"ד או'קונור חזר וביקש מהעד לתאר את דמותו של כל אחד מהנאצים והאוקראינים ששירתו במחנה ההשמדה. "שמידט היה ממונה על תאי הגזים. הוא היה נמוך קומה. שמנמן, לבוש מדים של איש אס־אס ועישן סיגרים". השיב אפשטיין והוסיף: "גוסטאב מינצברגר היה גבוה, חזק, בעל שיער שיבה. ריצ'רד היה גבוה, רזה. הוא הלך אישית. מאטס היה רזה, כפוף ובעל פנים מקומטות". כך תיאר העד לפרטי פרטים את הנאצים והאוקראינים ששירתו במחנה ההשמדה טרבלינקה.

או'קונור הציג לאפשטיין שורה של תמונות וביקש לזהות מהן את אלה שהכיר ממחנה המוות בטרבלינקה. העד זיהה בין התמונות את ג'ון דמיאניוק ואמר שהוא "איוואן האיום מטרבלינקה". כמו כן ביקש או'קונור מהעד לפרט את כל שמותיהם של הקאפו בכל אחד מחלקי המחנה בטרבלינקה. העד פירט את שמותיהם ואת שמות המשפחה שלהם.

"אילו מדים לבש ניקולאי, האוקראיני השני שהיה מופקד על תאי הגזים בצד איוואן?" שאל או'קונור. העד משיב: "הוא לבש מדים שחורים".

עו"ד או'קונור אומר: "אבל בעדותך במשטרה בישראל בשנת 1960 אמרת שלא לבש מדים שחורים". משיב אפשטיין: "אז טעיתי. הוא כן לבש מדים שחורים".

סמוך לשעה 18.30 אחה"צ הפסיק עו"ד או'קונור, לבקשת בית המשפט, את החקירה הנגדית, וזו תחודש היום בשעה 8.30 בבוקר. בתשובה לשאלת בית המשפט אמר או'קונור, כי יידרש לו כל היום לחקירה הנגדית של העד.

הדיון בסוכנות על דולצ'ין

(סוף מעמוד 1)

של הסוכנות אינני רשאי להדיח את דולצ'ין מתפקידו, אולם הוא רשאי לקרוא לו להתפטר מתפקידו.

הזמנה עד דצמבר

בישיבת חירום של מליאת הנהלה הציונית הוחלט, שאם בישיבת חבר הנאמנים הערב יקראו הנציגים הלא ציוניים מחו"ל לדולצ'ין להתפטר, יפרשו נציגי ההסתדרות הציונית מהישיבה. תנועת העבודה הציונית החליטה בתאום עם מפ"ם, הקונפדרציה והרפורמים, לעשות כל מאמץ כדי למנוע הצבעה — גלויה או חשאית — בנושא התפטרותו של דולצ'ין ולאפשר את המשך כהונתו של דולצ'ין עד הקונגרס הציוני בחודש דצמבר, מתוך מגמה שדולצ'ין לא יציג את מועמדותו לכהונת יו"ר הנהלת הסוכנות לקדנציה נוספת. כן הוחלט שאם בכל זאת יוחלט לקיים הצבעה, יימנעו נציגי תנועת העבודה מהצבעה.

גורמים בכירים בסוכנות העריכו אמש, כי בסופו של דבר, תושג פשרה לפיה ראשי המגביות מחו"ל יסירו את דרישתם שדולצ'ין יתפטר, תמורת התחייבות מצידו שלא יציג את מועמדותו לקדנציה נוספת. מקורביו של דולצ'ין אמרו אמש כי הוא לא יתן ידו להסכם כזה. משום שלא מתקבל על הדעת למנוע מדולצ'ין להציג את מועמדותו ליו"ר ההנהלה.

תמיהה על עקשנותו

הנציגים מחו"ל סירבו אתמול להגיב על המשבר החמור בסוכנות. שלא לציטוט הביעו ראשי המגביות את תמיהתם על עקשנותו של דולצ'ין, שאינו מוכן להסיק מסקנות מפרשת בל"ל ואינו משכיל להבין שהוא נושא באחריות מיניסטריאלית לשערוריית הפיגורים של יפת. בישיבת חבר הנאמנים שלשום, היו פיל גרנובסקי מקנדה, אירווינג לוי ממיאמי, ג'וליוס ויינשטיין ראש הפדרציה הציונית בדרום אפריקה ודייר אפשטיין, יו"ר ועדת הכספים של חבר הנאמנים, הביקורתיים ביותר כלפי דולצ'ין. הם הדגישו כי פרשת בל"ל מקשה על גיוס כספי התרומות וגם פוגעת בעליה. גרנובסקי שהביא את ההצעה להתפטרותו של דולצ'ין הדגיש: "אינני יודע אם אתה צודק או לא, אבל לאור מה שהתרחש בבל"ל עליך להתפטר".

בינתיים נודע כי דולצ'ין עדיין ממשיך לשמש כגזבר אוצר התיישבות היהודים, שהוא חברת האם של בל"ל. בישיבה האחרונה של מועצת אוצר התיישבות היהודים, הגיש דולצ'ין את התפטרותו. אבל חברי המועצה ביקשו ממנו להמשיך בתפקידו עד למינויו של גזבר חדש.

נראה שבישיבה הבאה של המועצה יאושר מינויים של עקיבא לוינסקי (עבודה) ומתי דרובלס (חרות) כגזברי אוצר התיישבות היהודים.

רמון: דולצ'ין נכשל

עזרה אירווין, סופרת "הארץ" לענייני מפלגות, מוסרת כי מרכז סיעת המערך בוועדת הכספים, ח"כ חיים רמון, פנה אתמול לראשי תנועת העבודה הציונית בקריאה, כי יתמכו בהצעת אי האמון באריה דולצ'ין בעת הדיונים במושב חבר הנאמנים של הסוכנות. לדעת ח"כ רמון אין לאפשר לאריה דולצ'ין להמשיך בתפקידו כיו"ר הנהלת הסוכנות, שכן הדבר יביא לקרע קשה ביחסי מדינת ישראל עם יהדות הגולה.

"דולצ'ין נכשל בתפקידו", קובע ח"כ רמון. מחדליו איפשרו את הניהול השערורייתי של בנק לאומי והנזקים שנגרמו עקב כך. על כן גם על חברי המערך בסוכנות ובהסתדרות הציונית לפעול להדחת נושאי האחריות האישית גם על אריה דולצ'ין, קובע ח"כ רמון.

לדרישה הנזכרת מצד נציגים רבים בארץ ובתפוצות שמר דולצ'ין יתפטר מצטרפת גם תנועת שינוי. בהודעה שפרסמה אתמול סיעת שינוי בכנסת נאמר כי נציגי שינוי בנשיאות הוועד הפועל הציוני, פרופ' הלל שכל ויו"ר סיעת שינוי בכנסת ח"כ מרדכי וירשובסקי מסתייגים חד משמעית מטענתו של מר דולצ'ין שכל הסיעות ממפ"ם ועד חירות מאחוריו. יתרה מזאת, טעם מר נותר מטיפולו של דולצ'ין בפרשת בל"ל ותדמית שלילית דבקה בו הביאו לכרסום במעמד התנועה הציונית בחו"ל ובארץ.

לין: תמיכה מוזרה

ח"כ אוריאל לין (ליכוד), קבע, כי תמיכת נציגי המפלגות הציוניות בדולצ'ין הינה מוזרה ואולי משקפת את ההבדלים השוררים בישראל ובארצות המערב. באשר למשמעות של האחריות האישית. בנסיבות שנוצרו, קובע לין, המשך כהונתו של דולצ'ין היא נטל כבד על ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית ועקב כך גם פגיעה באינטרס הלאומי. דולצ'ין — בנוסף לכך שהוא נושא באחריות המיניסטריאלית לכישלון הבנק בבנק לאומי — נושא גם באחריות אישית ישירה עקב תפקודו ומעמדו של הבנק במשברי מניות הבנקים. לא מדובר באירוע בודד או במכשלה חד פעמית. מדובר בנורמות שהתמסדו על פני תקופה וזמן ממושכת, קובע ח"כ לין.

תן מתנה

אתה יודע כמה נעים וחשוב לקרא עיתון בבוקר.
עכשיו יש לך הזדמנות לתת למי שחשוב לך
מתנה מקורית ומכובדת: "הארץ" מציע מנוי
לשלושה חודשים

ב־ 40% הנחה

ובתוספת מתנה: זוג כרטיסים לתיאטרון הקאמרי. במחיר —.46 ש"ח, תוכל להעניק מנוי של "הארץ" בתוספת בילוי מהנה.
לפרטים והזמנה פנה למחלקת קדום ופיתוח
טלפון: 03-5121340.

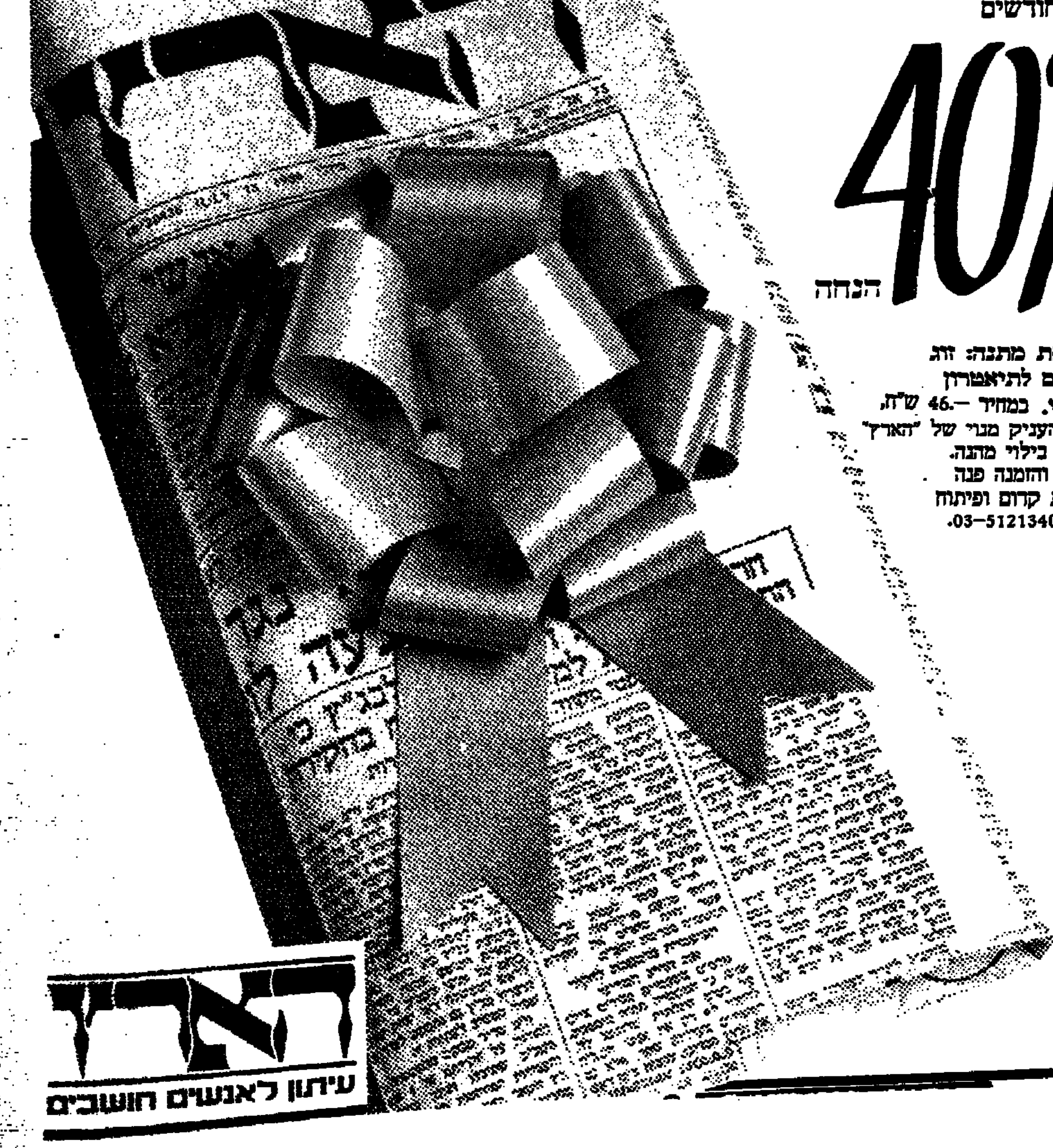

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל: 03-371261
המחיר למלה
ביום שישי וערבי חג
6.13 ש"ח כולל מע"מ

הלוח הארצי
הארץ חדשות

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן דרום הלוח הבטוח

אלקטרה

■ באלקטרה מחכה לך עבודה מלאת עניין ואתגרים, בחברה גדולה, מהמובילות בישראל במוצרי צריכה ובמערכות אלקטרומכניות. העניין שלך - הוא האתגר שלנו.

דרושים

מנהל מחלקת הנדסת ייצור

תאור התפקיד:
הפעלת מערכות ממוחשבות, בדיקת תהליכי עבודה, איזוני קווים ושיפור שיטות, שכר עידוד ונורמות.

דרישות התפקיד:
מהנדס תו"נ/מכונות
בעל נסיון של לפחות 3 שנים בעבודה דומה בתעשייה

מהנדס תו"נ/מכונות (2 משרות)
משרה א': למחלקת תפ"י
משרה ב': למחלקת הנדסת ייצור

בעל נסיון של שנתיים בתעשייה
רצוי נסיון בהפעלת מערכות ממוחשבות

■ המעוניינים יפנו בכתב יד בצירוף קורות חיים ונסיון קודם למחלקת כח אדם, ת.ד. 4455, אלקטרה, ראשל"צ, בציון המשרה המבוקשת.

הנוחות שלך - האתגר שלנו

כמיפארם בע"מ
למשרדנו ברמת-אביב דרושה
מזכירה
למחלקת מכירות
בעלת נסיון בניהול
כישורים: שליטה מלאה באנגלית וגרמנית כולל הדפסה וטלקס.
תנאים טובים למתאימות
שבוע עבודה בן 5 ימים
לשם קביעת ראיון נא להתקשר לטלפון 03-422031

לחברה בתל-אביב
דרושה
פקידה
הכישורים הדרושים
1. שפת אם אנגלית – הכרחי
2. נסיון בהדפסה במעבד תמלילים באנגלית ובעברית
נא להתקשר טל' 03-373071-2 לפנות לדני

י. הורוביץ ושות'
מכון לאיבחון מידע בע"מ
עבור מפעל תעשייתי באיזור חיפה
דרוש
ע. מנהל מחלקת רכש

תאור התפקיד:
★ טיפול בהזמנות רכש, ניהול מו"מ עם ספקים
★ תאום צוות מקצועי בפעילות הרכש וההובלה.

הכישורים הדרושים:
★ יוצא צבא
★ מעל גיל 25
★ רצוי בעל הכשרה אקדמית במנהל עסקים/כלכלה
★ יכולת ללמוד נושאים טכנולוגיים חדשים
★ ידע בשפות אירופאיות
★ עדיפות לבעל נסיון בתפקיד דומה
★ תושב איזור חיפה והסביבה
סודיות מובטחת
נא לפנות בכתב יד בפירוט קורות חיים, השכלה ונסיון לת.ד. 1500 תל-אביב 61014

משרד החינוך והתרבות
אגף הנוער
מחוז הצפון
דרושים מנהלים/ות ורכזים/ות לעבודה חינוכית עם נוער במחוז הצפון

בערים ובישובים במחוז הצפון דרושים מנהלים, רכזים ורכזי פעילים מדצ"ים לעבודה חינוכית עם נוער.
להלן פירוט המקומות:
מנחמיה, מגדל (ליד טבריה), קצרין, שלומי, עכו, טבריה, חצור הגלילית, בית שאן, צפת וכפר הורדים.
מדריכי נוער מוסמכים ו/או מורים מוסמכים בעלי נסיון בהדרכה וניהול במוסדות חינוך בלתי פורמלי חוץ-בית-ספרי, יפנו לאגף הנוער במשרד החינוך והתרבות במחוז הצפון ת.ד. 530 נצרת עילית 105-17 טל: 065-55760, 065-72960 עד ליום 8.3.87
המועמדים שיבחרו לתפקידים השונים יועסקו ע"י הרשות המקומית ו/או המתנ"ס המקומי.

יובל גד בע"מ
ת.ד. 12 אשקלון 78100
טל' 051-21621-2
דרוש
הנדסאי/טכנאי ייצור
ליחידה לשכר עידוד
בעל ניסיון מוכח
נא לפנות בכתב או טלפונית לכתובת הנ"ל

למשרד אדריכלים דרוש/ה
1. אדריכל/ית מנוסה
2. הנדסאי/ת או טכנאי/ת מנוסה
להתקשר בימים א'-ה' בין השעות 9:30-13:00
טל. 03-234254

לעיתון "הארץ"
דרושים
מחלקי עיתונים לבתי מנויים
רצוי בעלי קטנוע
באזור ת"א, ר"ג, רמת-השרון
להתקשר 6-5121331

מבקר טיב
לאכסטון המלחים
דרוש
מבקר טיב
במשרה חלקית
לפנות 9229294 לגדעון

לחברת שיווק
דרוש
מחסנאי
צעיר, נמרץ ואחראי
תושב רמת השרון או סביבה בקרובה
לפרטים נא לפנות החל מיום א' לטלפון: 03-788573, 03-792998

מעונין בשיווק
מוצרים בלעדיים
התקשר
לטל 03-289810

לחברת קוסמטיקה
בין לאומית
דרושות
לאזורים כפר-סבא, רעננה והסביבה
יועצות יופי – נשות מכירה
הכשרה תינתן למתאימות
נא לפנות לנעמי
052-444717

לקופ"ח מאוחדת
דרושים

1. לסניפנו ברחובות
רופא/ת שיניים –
בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות.
המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל הסניף רח' בנימין 23, רחובות טל: 08-457993

2. לסניפנו באשדוד
רופא/ת שיניים –
בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות
המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל הסניף רח' רוגוזין 41, אשדוד, טל: 055-55153

לסניפנו בכפר-סבא
כימאי/ת
עובד/ת מעבדה רפואית בעל/ת נסיון של שנתיים לפחות.
המעוניינים מתבקשים לפנות למנהלת המעבדה, רח' המייסדים 27, טל: 052-450112

לקופת חולים "מכבי" בחיפה
דרוש/ה
פיזיותרפיסט/ית
למשרה מלאה או חלקית
בדבר פרטים נא לפנות לאבי אדן טל: 04-665973

למוסך המטפל במיכון לגינון
דרוש
מכונאי
מיומן ורציני
תנאים טובים למועמד המתאים
במקום עבודה מסודר
טלפונים בעבודה:
052-38040, 052-38043
בערב: 052-27614

אופיון
טכנולוגיות בע"מ
אנו עוסקים בשיווק מערכות מחשבים ותחנות עבודה לישומים מדעיים והנדסיים, מערכות גרפיות ממוחשבות ומערכות CAD/CAE
אנו מייצגים בארץ את החברות:
APOLLO COMPUTER ★ MENTOR GRAPHICS
GENISCO ★ VERSATEC ★ SPECTRAGRAPHICS
דרושים לנו
מהנדס/ת תוכנה
למטרות סיוע למכירות ותמיכה בלקוחות
★ נסיון וידע במערכות הפעלה UNIX V ו-UNIX 4.2 BSD.
★ נסיון מוכח בתכנות בשפות FORTRAN, PASCAL, C ו-LISP.
★ ידע ונסיון בשימוש בספריות גרפיות כגון GKS ו-PHIGS.
טכנאי מחשבים
למחלקת שרות
★ נסיון מוכח של 3 שנים במערכות גרפיות תציוד הקפי
נא בכתב לפי הכתובת: אופיון טכנולוגיות בע"מ, רח' כורזין 1 גבעתיים 53583
סודיות מובטחת

אורט ישראל
דרוש
מנהל פרוייקט
לעמוד בראש צוות פיתוח תוכניות לימודים בנושאים:
● ההסטוריה של הטכנולוגיה והמדע בארץ ישראל
● התרומה היהודית להתפתחות הטכנולוגיה והמדע
אקדמאי, בעל נסיון בתחום החינוך, בעל כושר כתיבה ויכולת ארגון
נא לפנות בכתב בפירוט נסיון וקורות חיים אל המנהל הטכניות-פדגוגית, אורט ישראל, ת.ד. 16087 ת"א (61160) עבור "מנהל פרוייקט"

לחברה ציבורית בת"א
דרושה
כתבנית מעולה
עברית / אנגלית (אנגלית חלקית)
על מעבד תמלילים
תנאי שכר טובים
לפנות בכתב יד אל ת.ד. 1334 ת"א 61013
ולציין על המעטפה ה/12,000

לחברת "הגרעין" בע"מ
דרוש
אדריכל נוף
למחלקת תיכנון גנים
לחצי משרה
לפנות למשה 03-296631 ● סודיות מובטחת

בית-חולים פסיכיאטרי
בהוד השרון
מחפש
אנשים שאיכפת להם!!!
* כוח עזר – גברים מעל גיל 40 משרה חלקית)
* עובדת מטבח (אפשרות חלקית)
* עובדת ניקיון (אפשרות משרה חלקית)
* עובדת מחסן (אפשרות משרה חלקית)
אפשרויות לקידום
וקביעות בעבודה
תנאים טובים למתאימים!!!
052-38667/8/9

מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ
במרכז מחקר מיקרואלקטרוניקה דרוש
מהנדס/ת אלקטרוניקה
תיאור התפקיד:
מחקר, פיתוח ותכן של מעגלים אלקטרוניים מונוליטיים לעיבוד אותות. פיתוח והפעלה של מערכות מדידה מבוקרות מחשב בתחום האנלוגי והספרתי; אפיון התקני מוליכים למחצה ומעגלים אינטגרליים; העבודה נעשית במסגרת צוות מדעי גדול.
הכישורים הדרושים:
רצוי בוגר/ת הטכניון, הפקולטה להנדסת חשמל; בעל הישגים אקדמיים מעולים; רצוי נסיון בתכנון והפעלת מערכות מבוקרות מחשב; לאחר שירות צבאי; נכונות לעבודה בשעות נוספות מעבר למשרה הרגילה.
הערה: למועמד המתאים קיימת אפשרות של השתלמות לתואר גבוה, כפוף לתקנות ביה"ס ללימודי מוסמכים.
מכרז מס' 59/86
טכנאי/ת תחזוקה
תאור התפקיד:
התקנה ותחזוקה של מערכות מכניות ואלקטרו-מכניות מתוחכמות, המשמשות לפיתוח טכנולוגיות במיקרואלקטרוניקה (כולל מערכות טהור מים וטיפול בכימיקלים, צנרת גאזים אולטרה-טהורים, מערכות ואקום, מערכות מיזוג אויר לחדרים נקיים וכד'). העבודה נעשית במסגרת צוות מדעי טכני גדול.
הכישורים הדרושים:
הנדסאי/ת - טכנאי/ת מכונות או מכשור ובקרה.
בעל/ת ידע בחשמל ואלקטרוניקה בסיסית ונסיון של שנה לפחות בתחזוקת מערכות מכניות ואלקטרו-מכניות מורכבות ומתוחכמות.
ידיעת שרטוט טכני ואנגלית ברמה טכנית טובה. לאחר שרות צבאי.
נכונות לעבודה בשעות נוספות.
יתרון לבעלי נסיון בתחום דומה של תעשיית הסמיקונדוקטור או הכימיה.
מכרז מס' 12/87
הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה
תאור התפקיד:
עבודה במערכות ואקום משובצות מערכות בקרה ואלקטרוניקה.
הכישורים הדרושים:
בוגר בית ספר להנדסאים/טכנאים או בוגר בית ספר מקצועי ארבע שנתי במגמת אלקטרוניקה. המועמד חייב להיות בעל הישגים לימודיים טובים מאוד וידיעת אנגלית ברמה טובה. רצוי נסיון מקצועי של שנה שנתיים. אך אפשרי גם מועמדים שסיימו זה עתה לימודיהם. המועמד המתאים יקבל הכשרתו במסגרת מעבדות מרכז מחקר מיקרואלקטרוניקה.
לאחר שירות צבאי.
נכונות לעבוד בשעות נוספות מעבר למישרה המלאה.
העבודה הינה במסגרת צוות מדעי-הנדסי גדול.
מכרז מס' 82/86.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים, גליון ציונים, אל מחלקת משאבי אנוש, מוסד הטכניון למו"פ בע"מ ק. הטכניון חיפה 32000 עד 1.3.87, בציון מספר המכרז.

עירית תל-אביב-יפו
דרושים מצילי"ים
בחופי הרחצה תל-אביב-יפו דרושים לעונת הרחצה 1987 הנפתחת בא' באייר מצילי ים. רצוי בדרגת אחראי.
המועמדים חייבים להיות:
א. יוצאי צבא.
ב. בוגרי 10 שנות למוד לפחות.
ג. בעלי תעודת מציל אחראי (דרגה 3) ו/או מציל (דרגה 1, 2) מטעם משרד העבודה.
על המעוניינים לפנות למר יצחק פילטר, סגן מנהל מחלקת החופים, טל' 237943, או למחלקת החופים בנין העיריה, כיכר מלכי ישראל, טל' 438428.

חגן שירותי מיון, אבחון והשמת כח אדם
תל-אביב, רח' יהודה הלוי 108, טל. 295445
נציג/ת מכירות
תואר אקדמאי יתרון
בעל/ת רכב
עבודה מעניינת ואוירה נעימה
לפנות לרחל 383872

עירית תל-אביב-יפו
בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תשל"ט-1979, מכריזה בזה עירית תל-אביב-יפו על משרות פנויות במרכז הרפואי תל-אביב-יפו.

1. מכרז מס' מח' 2/87
תואר המשרה: **רופא/ה מתמחה בכירורגיה כללית בבי"ח איכילוב**
דרגת המשרה: הדג של דירוג הרופאים
שעור המשרה: שתי משרות
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.

2. מכרז מס' מח' 3/87
תואר המשרה: **רופא/ה מתמחה בנוירוכירורגיה בבי"ח איכילוב**
דרגת המשרה: הדג של דירוג הרופאים
שעור המשרה: משרה אחת
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.

3. מכרז מס' מח' 4/87
תואר המשרה: **רופא/ה מתמחה בכירורגיה אורטופדית**
דרגת המשרה: הדג של דירוג הרופאים
שעור המשרה: משרה אחת
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.
הערה: במשרות מועסקים עובדים.
בקשות למכרז יש להגיש במעטפה סגורה למשרדי העיריה/ במגנון. על גבי 2 שאלונים אישיים "בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2025, ולציין על המעטפה את מספר המכרז. תיאור תולדות החיים, תעודות המעידות על כישורי המועמד מסמכים אחרים המצורפים לבקשה יוגשו ב-2 עותקים. טפסים להגשת בקשות אפשר להשיג במגנון באופן אישי או ע"י הדואר.
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תבואנה בחשבון. התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: יא' אדר תשמ"ז 12 במרץ 1987.
כ' שבט תשמ"ז 19 בפברואר 1987
אלי עשת, מנכ"ל העיריה

עירית תל-אביב-יפו
אגף לרפואה ציבורית
בית שטראוס רח' בלפור 14
האגף מרחיב את התוכנית לגיל הרך.
אי לכך יש משרות פנויות לתפקידים הבאים:
רופאים, אחיות מוסמכות, פסיכולוגים התפתחותיים, קלינאי תקשורת, עובדים סוציאליים, פסיכותרפיסטים, מרפאים בעיסוק, פקידים ועובדי נקיון.
על המעוניינים לפנות לאגף לרפואה ציבורית בית שטראוס רח' בלפור 14, או בטלפון מס' 295411 למר סליבקין.
המודעה מיועדת לגברים ולנשים

סטימצקי
לסטימצקי בע"מ דרוש/ה
פקיד/ה להנהלת חשבונות
הידיעות הדרושות:
★ ידע בהנהלת חשבונות
★ ידיעת השפה האנגלית מושלמת
לפנות לטל: 03-622536; 612207
(להנהלת חשבונות)

ש. שבת שרותים בע"מ
האגף למשאבי אנוש
למוקד שבת דרושים
מוקדנים
לשעות הלילה
מ-8.00–18.00
להתקשר לטל: 03-232284/5/6

עירית תל-אביב-יפו
מינהל החינוך, הנוער והתרבות
עירית תל-אביב-יפו, מנהל החינוך הנוער והתרבות
ההסתדרות הצופים העבריים בישראל, הנהגת צופי ת"א-יפו
לשבטי הצופים בתל-אביב דרושים
מרכזים מדריכים
בוגרי תנועות נוער (רצוי צופים)
יפנו לקבלת פרטים ולקביעת ראיון בטל 438258/438767

מאגרי אנוש בע"מ
שרותי כח אדם
דרושים
• **מנהל/ת חשבונות**
ראשי/ת (ד') + ניסיון מוכח
• **אנשי אחזקה הנדסת מכונות**
+ ניסיון בתעשייה. עדיפות לתושבי רמלה ולוד
• **נגרים – בניין ותעשייה**
ידע בקריאת שרטוט
• **מחוזות מלחימות**
מעגלים מודפסים, רצוי מאזור פתח-תקוה
• **צבעים**
לעבודות אחזקה בחברות
• **מחסנאים**
בכל התחומים. למשמרות.
כל המשרות קבועות 5 ימים בשבוע
תנאים טובים למתאימים
03-336079, 03-333420, 03-337578

גירוסטה
לביח"ר גירוסטה
ברח' יגאל אלון 116 ת"א
דרושים
מסגרים לטשים רתכים
על המעוניינים לפנות בימים א'-ה' בין השעות 8.00-16.00 לטלפון 03-251411 ולבקש את דני או דרור.

דרושים
רוכשי מודעות אנשי מכירות בכירים
יש לכם הזדמנות להוכיח את עצמכם ולהרוויח בהתאם
להתקשר החל מיום א'
טל. 03-660840, 03-5102715
שכנעו אותנו!!

ויטמן
גלידת ויטמן 1979 בע"מ
למפעלנו בחולון דרוש
חשמלאי מוסמך
★ בעל ידע במערכות פיקוד- הכרחי.
★ ניסיון קודם של שנתיים לפחות בתעשייה - רצוי
לפנות לטל. 03-804166 לנאווה

לחברה מסחרית
באזור התעשייה בהרצליה פיתוח
דרושה
טכנאית – הנדסאית כימיה או מכונות
למחלקת שירות לקוחות
5 ימים בשבוע, מ-8.00–17.00
לפנות לטלפון: 052-552515

דרוש
פסיכולוג
מוסמך בפסיכולוגיה קלינית
לתפקיד ניהול פרוייקטים
פסיכומטריים וייעוציים
במשרה מלאה
נא לפנות בכתב בפרוט ניסיון וידע מקצועי לת.ד. 30062, ת"א
עבור "פסיכולוג"

לחברה מסחרית
בענף הפרסום בתל-אביב
דרושה
פקידת גבייה
לפנות לבן ציון 03-371261

לעיתון "הארץ"
דרושה
קלדנית
לעבודה במשמרות
בעלת ניסיון במעבד תמלילים
ראיונות יערכו היום, יום שלישי 24.2.87 מ-16.00 עד 18.00
רחוב זלמן שוקן 21 תל-אביב
לפנות לרמי
פניות בטלפון לא ייענו

ל"חדשות" עתון יומי בע"מ
דרושים
★ **מעצב** עם ניסיון בעבודה בעיתון
★ **ביצועיסט** לעבודה במוסף - 3 ימי עבודה בשבוע במשמרות ארוכות
★ **כתבניות מנוסות** לעבודה בסדר
★ **סדריות עם ידע במסופי ברפורד**
להתקשר מוטי גלילי 03-330544
מ-20.00

למשרד אדריכלים
בהרצליה דרוש/ה
הנדסאי/ת או שרטט/ת
רצוי עם ניסיון לחצי משרה
052-86864

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981
לפי החוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אפיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.
המעבירים צפויים לעונש על-פי החוק.

למשרד רואי חשבון
דרוש
רואה חשבון
לפנות לטל
220683; 231898
תל-אביב

הכזא عن الاصل

صكنا من الاصل

בעקבות השמש לדרום אפריקה!

לרגל הביקוש הרב, שני טיולים נוספים:
טיול מיוחד לחופשת הפסח, בין ה-6-27/4, וטיול נוסף מה-27/4 עד 25/5. בוא בעקבות השמש ובעקבות רבים שטיילו ונהנו.
חצי פנסיון, נופים, שמורות טבע, מכרות זהב ויהלומים, יערות, והרבה קסם אנושי.

נא להזדרז!

פרטים והרשמה אצל עמוס או אירית באופיר טורס, טל: 03-209777 ואצל סוכן הנסיעות שלך.

SAA אופיר טורס

בלאס מעיד: הגעתי למחזור חודשי של יותר ממיליארד דולר עם כספי התק"ם

"התק"ם היה זקוק לי כשהצטברו אצלו מאות מיליוני דולרים שמהם רצה להפיק רווחים גבוהים ככל האפשר" ★ "לשנינו היה כדאי לעבוד ביחד והביטחונות במצב כזה הם שאלה של הסכמה והבנה בין הנותן והלוקח ★ "לא הפרתי כל הסכם"; לדבריו — בכל העסקים עם התק"ם במסגרת "השוק האפור", לא היה כלל הסדר של מתן ביטחונות

דוד בלאס, אתמול בבית המשפט (צילם: שאול רחמים).

(עו). איש העסקים דוד בלאס חזר וטען אתמול, כי לא הפר כל הסכם עם אנשי התק"ם ע"י ביטול הביטחונות לכספים שהלווה לו התק"ם, וכי בכל העסקים המשותפים ביניהם, במסגרת "השוק האפור", לא היה כלל הסדר של מתן ביטחונות.

בלאס, המואשם בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בגניבת כ־29 מיליון דולר מכספי התק"ם, החל אתמול בהשמעת גירסתו, בעלותו אל דוכן העדים כעד הגנה מרכזי. בתשובותיו לשאלות סניגורו, עו"ד ד"ר יעקב ויינרוט, ביקש להוכיח כי לא עבר עבירות פליליות. הוא הטיל בעקיפין את אשמת הפסדי הכספים ע"י התק"ם, על אנשי התנועה הקיבוצית שעסקו בעניין. הדיון התנהל ברגיעה וללא עימותים בולטים בין התביעה והנאשם.

בראשית הישיבה הקריא עו"ד ויינרוט דברים קצרים, בהתוותו את גירסת ההגנה בתיק זה. "אינני מבקש לנהל פה משפט נגד התק"ם והתנועה הקיבוצית. אותה אנו מעריכים ומכבדים מאוד", הבהיר. "אבל נתקוף בדברים בוטים מאוד אותם אנשים בתנועה הקיבוצית אשר החליטו ללכת לשוק האפור, שיצאו לספסר בכספים של התק"ם — ונפגעו".

הסניגור ציין, כי לא ניתן להרשיע את בלאס בלי להביא גם להרשעתו של רפ"ק משה פרידמן, שהיה עד תביעה מרכזי בתיק זה ו"עשה מלאכתו שלא ביושר". אם לא יורשע רפ"ק פרידמן, אין מנוס מלזכות גם את דוד בלאס — טען.

הנאשם סיפר, כי הכיר את גופי התק"ם, עימם עבר באמצעות מתווך כספים בשוק האפור בשם ריסמן, בסוף 1981. תחילה היה קשור עם "קרן מימון ואשראי", ולאחר מכן עם "משקי האיחוד". באמצע פברואר 1984 הוצע לו לעבוד גם עם "אש"ת־כספים", החברה של התק"ם שהתמקדה בעסקי הבורסה, לשמירה על ערך הכסף. הקשר עם אש"ת התנהל כל הזמן ע"י מנהלה חיים יולש, חבר קיבוץ המעפיל.

עשרות מיליונים בחודש

בלאס סיפר, שהמחזורים של כספי אש"ת שהופקדו בידיו ובידי חשבונותיו, הגיעו לעשרות מיליוני דולרים מדי חודש. בפברואר 1984 הגיע המחזור החודשי ל־44 מיליון דולר, במארס — 41 מיליון דולר, באפריל — 51.6 מיליון דולר, במאי — 46 מיליון דולר וביוני דולר — ל־73 מיליון דולר.

24% ריבית

את הכספים היה מקבל מיולש, ומחזיר לו כספים בהתאם לדרישתו. לטענת הנאשם, הוא זיכה את התק"ם בריבית שהגיעה ל־24% — כעוד שהבנקים שילמו לכל היותר שליש מזה. אין פלא, אפוא, שאש"ת הרחיבה את היקף עסקיה עימו.

בלאס טען, שבתחילת העבודה המשותפת, בפברואר 1984, הביא לו חיים יולש נוסח הסכם שרצה לעבוד לפיו. הסדר זה קבע, כי הכספים של אש"ת, שיופקדו באמצעות בלאס בבנק דיסקונט, יירשמו ככספי אש"ת. "לזאת לא יכולתי להסכים", אמר העד. "הודעתי ליולש, שאם אני מזכה אותו ב־24% ריבית, ועובדים בהיקף כזה גדול, לא יתכן שלא אני אחזיק בכספים אלו ואעשה את העסקה בדרכי שלי, כדי להפיק את מירב הרווחים. אחרת, אמרתי ליולש, אתה לא צריך אותי. אתה יכול לבד להפקיד את הכסף בבנק ולנהל שם את עסקיך. אני לא פילנטרופ של אף אחד".

ואז סוכם, לדברי העד, שיולש יקבל מיד הודעה על כל סכום שיופקד מכספי אש"ת, ויקבל גם את מסמך ההפקדה. "אמרתי לו, ששום הגבלה לא תהיה, כי אם אני מוגבל בעסקות, איני יכול לעבוד עם הכסף ולהפיק ממנו את המקסימום".

בלאס טען עוד, כי הגיע למחזור חודשי של יותר ממיליארד דולר עם כספי התק"ם — "היקף של בנק גדול" — הכל באמצעות חשבונות הבנק שלו ולא של אש"ת־כספים. "לשנינו היה כדאי לעבוד ביחד", הטעים, "והביטחונות במצב כזה הם שאלה של הסכמה והבנה בין הנותן והלוקח. יולש קיבל את הכספים כשהפקדתי את הכסף, וכשרציתי למכור, והודעתי לו. עבדתי אתו בשיטת קח ותן, בכל יום, ללא הגבלה, כי ברגע שרצה לשים הגבלה, לא יכולתי לעבוד".

לא ביטחונות, לא הגבלות

לשאלת הסניגור חזר בלאס וטען, כי אף פעם לא עבד על פי ההסכם שיולש הציע לו בתחילה. נכון שדרש כל הזמן ודרכים לביטחונות, אך הוא ידע שאינו יכול להגביל את בלאס בעסקיו. "שנינו ידענו, שהתעודות שבידיו אינן ביטחון, אך לא יכולנו לעבוד אחרת. ועובדה, שלמרות שנתן מאוד, מאנשי הכספים של התק"ם, התריע באוזני יולש כי מה שאנו עושים אינו ביטחון לכספים, היקף העסקים בינינו גדל ב־20 מיליון דולר".

בלאס הוסיף, כי לגלגל סכומים המגיעים למיליארד דולר לחודש — זה אינו דבר של מה בכך. "יולש אינו ילד וידע בדיוק מה הוא עושה, ואם בתק"ם רצו מאוד להסדיר ביטחונות, יכלו לדאוג לכך בדרך כל שהיא".

"עכשיו הם אומרים: בלאס הוא גנב גדול. איך יכולתי לגנוב מהם עשרות מיליוני דולר, כפי שטוענים, כאשר כל פעולה שלי לוותה ע"י יולש?" הסניגור: יולש אמר בעדותו, שביולי 1984 הוא היה "מכוסה" בתעודות פקדון על כל הכספים שהפקיד בידיך.

בלאס: זה מגוחך. מהיום הראשון ידענו שנינו, שאין לו ביטחונות.

הסניגור: האם סוכם ביניכם שאתה תיתן לו תעודות פקדון ביחס ישיר לכספים שהפקיד בידיך?

בלאס: לא היה ולא נברא.

העד הוסיף, כי התק"ם היה זקוק לו. כאשר הצטברו אצלו מאות מיליוני דולרים שמהם רצה להפיק רווחים גבוהים ככל האפשר. "לתק"ם היתה בעיה עם בנק הפועלים.

בננו מת ממחדל בטיפול רפואי — טוענים הורי קצין שנפגע בלבנון

(עו) הורים, ששכלו את בנם היחיד, קצין מודיעין בצנחנים, בעלותו על מוקש בלבנון, תובעים כפיצוי 50 אלף ש"ח מהמרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, בטענה שבנם מת ממחדל בטיפול רפואי.

את התביעה הגישו הוריו של רב־סרן נפתלי יהב ז"ל לבית המשפט המחוזי בחיפה.

"תוצאות הבדיקה לא הגיעו"

לדבריהם, נפצע בנם, שהיה בן 35, בשלהי דצמבר 1982 בעת שסיור של קציני צה"ל בג'יפ עלה על מוקש. הפצוע הוחש במסוק רפואי למרכז הרפואי רמב"ם וקיבל טיפול שכלל מתן עירויי דם, בעקבות איבוד דם, בעת פציעתו.

בכתב התביעה נאמר, כי בדיקה ראשונה, שנערכה במעבדת בית החולים, העלתה שרמת ההמוגלובין בדמו של הפצוע תקינה. כעבור שעתיים הוצאה דגימת דם נוספת, שתוצאות בדיקתה הצביעו על ירידה משמעותית ברמת ההמוגלובין. לטענתם, בדיקה מעבדתית זו לא הגיעה מהמעבדה ליעדה במחלקה שבה אושפז הפצוע.

מחסור בבנק הדם

בכתב התביעה נאמר עוד, כי כשעה לאחר ביצוע הבדיקה השניה שאל עליה מתמחה במעבדה, ושם נמסר לו שרמת ההמוגלובין בגוף הנחות. בשלב זה נלקחה דגימת דם שלישית מהפצוע והתבצעה הצלבה על הירידות, שיש בה כדי לאותת על דימום פנימי חמור.

הוזעקו מנות דם מבנק הדם. אולם, לטענת התובעים, לא היו ברשות הבנק מנות דם מספיקות המתאימות לפצוע, והעיכוב נמשך בנסיונות להשיג אותן מבתי חולים אחרים בחיפה והסביבה.

בכתב התביעה נאמר עוד, כי רק לאחר כשש שעות מאז הובא הפצוע לבית החולים נותח, ובמהלך הניתוח נתפרו קרעים, שאותרו בכבד. בבוקר שלמחרת נותח שנית ונמצאו דימומים פנימיים. הקצין לא שב להכרתו ומת.

"גרמו למותו ברשלנותם"

ההורים טוענים, כי אינם יודעים מה היו הסיבות האמיתיות, שגרמו למות בנם, אך עצם מותו מתיישב יותר עם המסקנה, שבית החולים או מי מעובדיו התרשל וגרם למותו ברשלנות. הם מסתמכים על מסקנת ועדת חקירה, שמינה משרד הבריאות לבדוק את נסיבות מותו של הקצין.

ועדת הבדיקה, בראשותו של פרופ' רפאל רייס, מנהל המחלקה הכירורגית בבית החולים בילינסון, קבעה, כי שוכנעה שבמקרה זה היה פגם חמור בכל הנוגע למסירת תוצאות בדיקת ההמוגלובין. לדיווח המוטעה היתה השלכה שלילית על עירויי הדם, שניתנו לפצוע, וגם על קביעת מועד נכון לניתוח.

כן קבעה שליקוי זה מצריך נקיטת צעדים מינהליים נמרצים למניעת טעויות כאלה בעתיד, וכי הרופא שטיפל בפצוע לא היה אחראי ישירות או בעקיפין לדיווח אומלל זה מהמעבדה למחלקה.

ההורים מציינים שעניינם בתביעה זו הוא למנוע הישנותם של מקרי רשלנות ומחדלים רפואיים דומים במקרים אחרים. כן מבקשים ההורים שסכום הפיצויים יתרום למטרה נעלה הכרוכה בהצלת חיי אדם וישמש להנצחת זכרו של בנם.

לבית המשפט טרם הוגש כתב הגנה מטעם בית החולים.

שופט: אין חייבים להתלוות לשוטר כשזה פועל בלי סמכות

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

"שוטר הוא אזרח כשאר האזרחים ואין לו יותר סמכות משהחוק העניק לו. שוטר שלא היה לו יסוד סביר להניח, כי אדם מסויים עבר עבירה והוא ניגש אליו ודורש ממנו להזדהות, הרי לדעתי הוא עובר עבירה וכל פעולותיו של השוטר לאחר מכן הן בלתי חוקיות. מסתבר כי יש שוטרים מסויימים, שאינם ערים לעקרונות אלה ואינם מבצעים אותם" — דברים אלה כתב שופט השלום בבאר שבע, יצחק ולצמן, בעת שזיכה תושב העיר מאשמה בתקיפת שוטרים והעלבת עובד ציבור.

השופט גם המליץ למפקד המרחב לנקוט בצעדים נגד השוטרים המעורבים. לאחר שהסתבר שהשוטרים עברו עבירה גם בעצם המעצר בכך שניגשו אל הנאשם והציקו לו בשאלות ובכך שלאחר מכן פיברקו עדויות.

השופט ולצמן קבע עוד בפסק הדין: "אין אדם חייב להתלוות אל שוטר, כאשר השוטר פועל ללא סמכות. העובדה שאדם הוא עבריין מוכר אינה סיבה ולא יכולה להיות סיבה לבדיקתו."

מיטל ארזי בועז כסלו

נשואים

תל־אביב, כ"ד בשבט תשמ"ז (23.2.87)

לאלה ויחיאל ארזי

ברכות לבביות
לנשואי הבת

מיטל עם בועז

הארץ

לשכת המסחר ישראל אמריקה ספרד ופורטוגל

הננו מודיעים בזה לחברי הלשכה ולציבור כי אין לנו כל קשר למפגש המאורגן ע"י עמותה הנקראת בשם "לשכת המסחר ישראל ספרד" שנקבע ליום 26.2.87

הנהלת הלשכה
רח' אבן גבירול 76
תל־אביב

מרכזים לאוכלוסיה המתבגרת

לחברתנו מומחיות ונסיון עשיר בכל הקשור לאיתור קרקעות, יעוץ והשקעות, יעוץ בניה ושיווק של מרכזים לאוכלוסיה המבוגרת

לפרטים נוספים נא לפנות:
ת.ד. 3026 תל־אביב.

תודתנו
למצטרפים לקריאת השלום — 1987

שלחו נא את חתימתכם
לכתובתנו:

המרכז לשלום
רח' החשמונאים 107
תל־אביב 67011

משרד האנרגיה והתשתית

מזמין את הציבור

לטכס חנוכת המרכז לניסוי טכנולוגיות לייצור חשמל מאנרגית השמש על שם דוד בן גוריון.

הטכס יתקיים מחר יום רביעי כ"ו בשבט התשמ"ז, 25 בפברואר 1987 במדרשת שדה־בוקר, בהשתתפות מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ

שמעון פרס

ושר האנרגיה והתשתית משה שחל.

לתשומת לב בעלי הזמנות בכתב — הטכס יוקדם ויתקיים על פי לוח הזמנים הבא:

09.15 — הגעה לאתר.
09.30 — טכס חנוכת המרכז
* דברי מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס
* דברי שר האנרגיה והתשתית, משה שחל
10.30 — כיבוד קל וסיורים מודרכים בין מתקני האתר.
12.00 — סיום משוער.

לאחר הטכס יפתח הכנס השני לייצור חשמל מאנרגית השמש.

השתתפות בכנס על פי הזמנות בלבד.

פורץ לדירה הסגיר עצמו אחרי מו"מ עם אנשי משטרה

סופר "הארץ" בחולון

פורץ (31) שחדר לדירת מגורים הסגיר עצמו, לאחר משא ומתן עם אנשי המשטרה שהוזעקו למקום.

אשת הקוסם דיקו נפצעה בנפילה מהקומה הרביעית

(עו). אשתו של דיקו הקוסם נמצאה אתמול בבוקר פצועה למרגלות בניין מגוריה. ככל הנראה, נפלה מדירתה שבקומה הרביעית, אולם כבמטה קסמים יצאה מן המקרה בפציעה בלבד.

בשעה 6.15 בבוקר הבחינו פועלי נקיון באשה פצועה ליד בית ברחוב אשתורי הפרחי מספר 20 בתל אביב. התברר, כי האשה היא פנינה זוהר (35), אשתו של דיקו הקוסם.

ניידת מגן דוד אדום שהגיעה למקום מצאה את האשה בהכרה. היא נפגעה פגיעות פנימיות ונגרם לה שבר ברגל. לאחר קיבוע היא הועברה לביה"ח איכילוב.

ממגן דוד אדום נמסר, שמצבה בינוני.

נסיבות פציעתה נבדקות.

לבקשת התביעה זוכתה מאשמה המטפלת רות דיין במוסד החוסים "רוחמה"

רות דיין אמרה לאחר זיכויה שהיא מתכוונת להירשם ללימודי אחות מוסמכת ורואה יעודה בסיעוד

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בשרון

רות דיין, שעבדה כמטפלת במוסד־החוסים "רוחמה" בכפר סבא, זוכתה אתמול בבית משפט השלום בכפר סבא מכל אשמה.

לאחר הפסקת בוקר, במהלך הדיונים, הודיעה התביעה, קלרה רג'ואנו, כי לאור הראיות שהוצגו עד כה, קיים ספק בכוונה הפלילית של רות דיין. בן הצהרה התובעת, כי לא תביא ראיות נוספות כנגד דיין, ולא התנגדה לזכותה כבר בשלב זה של המשפט.

השופט, יהודה פרגו, זיכה את הנאשמת, ועורך דינה, אלי כהן, בירך על כך.

דיין לא הביעה בתחילה את התרגשותה באולם, ורק כשהתבקשה לקום והשופט בישר על זיכויה, הציפה את פניה בדיה והתנהגה המוצגת דקות מבושבשות.

מאוחר יותר יצאה לבשר על כך, בטלפון, לבני משפחתה. דיין אמרה לאחר מכן, כי היא מתכוונת להירשם ללימודי אחות מוסמכת, מאחר שהיא רואה את יעודה בסיעוד, כי מטפלת לא היכתה מטורים. "להשיג" אהבתי אותם ואת העבודה ועשיתי הכל כדי שיהיה להם טוב". עם זאת, אמרה כי לעולם לא תסכים לשוב ולעבוד במוסד "רוחמה" וכי לא שכחה עדיין את תשעת ימי המעצר הקשים שעברו עליה ואת חקירת המשטרה.

היום יימשך המשפט.

בן 23 מג'בליה נורה למוות כשניסה לפרוץ דרך מחסום ארז

היה מוכר למשטרה כגנב מכוניות לשם פירוקן בעזה

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

ז'דיאן סאלם סאלם אבו זדיאן (23), תושב מחנה הפליטים ג'בליה שברצועת עזה, נהרג אתמול כאשר חיילי צה"ל ירו בו כשניסה לפרוץ עם מכונית פ"ז 404 את מחסום ארז.

אתמול אחר הצהריים הגיע רכב פ"ז 404 נהוג בידי אבו זדיאן. חיילי המחסום אותתו לנהג לעצור לביקורת, אך הנהג פרץ את המחסום והמשיך בנסיעה. איבד את העשתונות ופגע באחת מאבני המחסום.

המכונית ניזוקה והנהג נפצע קל. הוא יצא מהרכב והחל לנוס לפרדס סמוך בבית חנון. חיילי המחסום החלו במירדף אחריו, ירו מספר יריות באוויר, ומשלא נענה לקריאה, ירו לעברו והוא נפגע בכדור בראשו ומת במקום.

עיריית דימונה דוחה המלצה לסגור את ביה"ס "אפיקים"

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

מועצת עיריית דימונה החליטה שלא להיענות להמלצת מחוז הדרום של משרד החינוך, לסגור בשנת הלימודים הבאה את בית הספר הממלכתי יסודי "אפיקים" בשכונת הערבה — אחת השכונות הוותיקות בדימונה.

המלצת משרד החינוך לסגור את בית הספר, נבעה מן העובדה שמספר התלמידים בבית הספר הצטמצם בשנה האחרונה ועתה נותרו בו 170 תלמידים בלבד. בעבר מנה מספר התלמידים למעלה מ־400.

מספר התלמידים בבית הספר ירד כתוצאה ממעבר התושבים לשכונות אחרות בעיר, במסגרת שיפור תנאי הדיור.

ראש עיריית דימונה מסר, כי למרות האילוצים התקציביים והמעמסה הכספית הנוספת החליטה העירייה להמשיך ולקיים את בית הספר במתכונתו הנוכחית.

"לא יהיו לדימונה בתים חורגים, לרשות המקומית או אזרחים ברמה שניה. למרות הקשיים נכבד את רצון התושבים ולא נסגור את בית הספר, יש דברים שהם מעבר לקשיי תקציב וזה אחד מהם", לדברי ראש העיר אלי הלל.

חולת נפש (80) ברחה מביה"ח באר יעקב, מעדה ונפצעה קשה

(ע). חולת נפש בת 80, שברחה אתמול מבית החולים באר יעקב מעדה לתוך תעלה והובלה ע"י מד"א במצב קשה.

מרכז
גורדייף
אוספנסקי
052-574428

קבוץ כפר עזה

מספרנו החדשים מזכירות

051—809711 מרכזיה
051—809811

כפרית תעשיות פי.ג'י.סי
קיבוץ כפר־עזה

מספרינו החדשים: 051—809845
טלקס KFAR. IL 25471
פקסימיליה 051—809846

ועד שכונת צהלה בת"א לא מתיר למוגבלים מאקי"ם לרחוץ בבריכה השכונתית

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

ועד שכונת צהלה בתל אביב מסרב לאפשר לקבוצה קטנה של מוגבלים הנמצאים במעון אקי"ם באזור לרחוץ בבריכה השכונתית.

מזה זמן רב מנסים מדריכי המעון למוגבלים מעל לגיל 18, בגני צהלה, לאפשר לשוהים בו לרחוץ בבריכה, כשם שמאפשרים לכל תושבי הסביבה. בקשת אקי"ם נדחתה.

באחרונה פנה הארגון פעם נוספת הפעם — בכתב. גם פניה זו נדחתה.

כל מאמציהם של המדריכים להבהיר, כי המדובר בקבוצה קטנה של 14 איש, שיבואו לרחוץ בבריכה בקבוצות קטנות מאד ובליווי לא נענו.

בתגובה על הדברים אומר שמואל ללקין, העומד בראש ועד השכונה, כי "תמיד נופלים על צהלה, כדי לפתור את בעיות האיזור כולו".

"יש מיתקנים מתאימים למוגבלים בבית הלוחם או באיל"ן. ברגע שיבואו אנשים אלה יהיה צורך לפנות את הבריכה מתושבי האיזור ולכן, עם כל הצער, אין לנו ברירה, אלא לדחות את הבקשה".

נודע כי בימים אלה מתקיימים מגעים בין אקי"ם לבין עיריית תל אביב כדי למצוא מוצא לפרשה. הבריכה עצמה נבנתה על ידי התושבים ואולם היא נמצאת על קרקע עירונית.

תקרית אלימה בין אנשי מע"מ למשפחה בעיירה רהט עקב עיקול

נופצו זגוגיות כלי רכב משטרתי

מאת איתן רבין

תקרית אלימה ארעה אתמול בין עשרות תושבים בדווים בעיירה רהט בנגב לבין חוליה של אנשי מע"מ שבאה לבצע עיקולים אצל משפחת אל־עובדה החייבת 350 אלף ש"ח למע"מ. כתוצאה מכך נופצו שתי שמשות של רכב משטרתי.

אתמול בבוקר יצאה לרהט חוליה של אנשי מע"מ לבצע עיקול בבית המשפחה. כאשר הגיעו לאיזור הבית התקהלו סביבם כ־60 נשים שהחלו לרגום את אנשי החוליה. ממשטרת באר־שבע הגיעו כ־50 שוטרים ובראשם מפקד מרחב הנגב, אשר החלו במו"מ עם ראש המשפחה.

ראש המשפחה ביקש לעכב את העיקול עד להופעתו בבית המשפט והמשטרה איפשרה לו זאת. בשעות הצהרים התקיים דיון בבית משפט השלום בבאר־שבע והשופטת רות אבידע דחתה את בקשת משפחת אל־עובדה לעכב את העיקול והורתה לבצע את העיקול. סגן מפקד מרחב הנגב, סנ"צ יוסף אבני, מסר כי העיקול בוצע וככל הנראה צפויים מעצרים של מתפרעים.

18 שנה לצעיר שהרג אשה תוך שוד וחנק חברו למוות

(עו). צעיר מנתניה נידון אתמול ל־18 שנות מאסר, לאחר שהורשע בהריגת אשה קשישה במהלך שוד אכזרי, ובהריגת אחד השותפים שלו לשוד, בהיות שניהם עצורים במשטרת נתניה.

הצעיר, כיום בן 18, הואשם תחילה בבית המשפט המחוזי בתל אביב ברצח האשה וברצח חברו לתא המעצר, אך בית המשפט המחוזי בתל אביב הרשיעו בהריגה בלבד.

במשפט התברר, כי בראשית 1986 ביצעו שלושה צעירים מנתניה שוד אלים של אשה בת 75, כאשר התנפלו עליה, כדי לחטוף את תיקה. אחד תפסה מאחור, השני אחז בידיה והנאשם חטף את התיק. במהלך השוד הוטחה האשה בכח ארצה, גולגלתה נשברה וכתוצאה מכך מתה האשה.

הנאשם וחברו נעצרו. בחקירתו במשטרה גילה הנאשם לחוקרים אודות השותף השלישי ובכך העלה את זעמו של החבר העצור שהיה ראש קבוצת הפורצים הזאת, וראה בזה "מלשינות והפרת אמונים". החבר התגרה בנאשם קשות בבית המעצר ויום אחד הגיב על ההתגרות בחניקה למוות.

הסנגור טען שהיתה כאן הגנה עצמית, ואילו התובעת דרשה להחמיר בעונשו של הנאשם, אשר מגיל צעיר הסתבך בעבירות רכוש ואלימות — עד שהגיע למעשים החמורים בהם הורשע.

השופטים שלמית ולנשטיין, יעקב קדמי ועדנה שצקי, התחשבו אמנם בגילו הצעיר של הנאשם, אך ציינו כי הוא הורשע כבר בעבר בעבירות שוד רבות, ויש להטיל עליו עונש מרתיע ומשמעותי. לפיכך גזרו עליו מאסר 18 שנה בפועל.

חודשיים מאסר בפועל על הפקעת מחיר נסיעה במונית

נפסל מלנהוג רכב ציבורי כלשהו ★ הורשע על מספר רב של עבירות

מאת יהושע צבר, סופרת "הארץ"

מאסר של שלוש שנים, מהן חודשיים בפועל, ופסילה מקבלת רשיון נהיגה לרכב ציבורי מסוג כלשהו — זה העונש שפסק שופט בית המשפט לתעבורה בתל־אביב, לנהג המונית יוחנן שניאור.

הנהג הורשע על מספר רב של עבירות, ביניהן הפקעת מחירים, אי הפעלת מונה והתנהגות בלתי הולמת. התובעת, נציגת משרד התחבורה, טענה בבית המשפט, כי מדובר במקרה יוצא דופן, בו ביצע הנהג מספר רב של עבירות, כולן בתקופה של שנה אחת.

התובעת ציינה גם, כי התביעה השקיעה מאמצים רבים לאיתור הנהג, משום שהוא נעדר כתובת קבועה. היא הבהירה לבית המשפט, כי על עבירה של הפקעת מחירים במונית מחייב החוק הטלת עונש מאסר בפועל.

זה מקרה נדיר בו נפסל נהג מונית מלהחזיק או לקבל רשיון לכל סוג של רכב ציבורי. זאת, בנוסף למאסר בפועל של חודשיים, ו־34 חודשי מאסר על תנאי, לשלוש שנים.

ארבע שנים לרצח אמיל גרינצווייג

יום ה', כ"ז בשבט, 26 לפברואר

אירועים:

ירושלים 24/2/87 יום ג'
19.00 עצרת אזכרה במקום הרצח מול משרד רוה"מ.
20.00 דיון במלון "מגדל הכנסת" על האפשרויות לשלום
בהשתתפות: השר יעקב צור, הד"ר סרי נוסייבה, ח"כ יוסי שריד
דיון בהשתתפות אישים ישראלים ופלשתינאים:
אלעזר גרנות, פאיז אבו־רחמה, אורה נמיר,
זיאד אבו־זיאד ומוסטפה נטשה.

תל־אביב 25/2/87 יום ד'
22.30 ערב שירה וקריאה במועדון "צוותא" — "שירים לאמיל"
בהשתתפות אומנים

באר־שבע 3/3/87 יום ג'
19.00 "יריד דמוקרטיה" בבית יציב
20.00 בית יציב: דיון — "האם יש סכנה לדמוקרטיה?"
בהשתתפות השר עזר ויצמן בשיתוף עם תנועת "מענה".

שלום עכשיו

ת"ד 24288 ירושלים

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה — מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000

מכרז מכירה

החברה מכריזה בזה על מכירת הטובין הבאים:

מס' המכרז	הטובין
2020	מכירת ציוד משומש מתחנת הכח "אשכול" באשדוד כולל פירוקו כגון: מסדר למים נטולי מלחים, מסדר מיקרוד מחזורי כללי, מסדר כלור, מאדה ומעבה, מיכל לשטיפת מבדדים, מיכלים שונים, מחממי מי הזנה, מנועי מדחסים ועגורן עילי במשקל 10 טון הרמה כולל המסילות קומפלט.
2023	מכירת ציוד וחומרים משומשים או פסולים כגון: חוט עופרת, פסולת כבלים, אלומיניום, נחושת גלויה, מיכלים ריקים משנאים, ארונות פח עם מכשירי פיקוד, ברזל, עופרת, קולרים, משור מכני, גנרטורים, מכונות צילום וכו'.
2024	מכירת פסולת ברזל ועמודי ברזל מתחה"כ באשדוד ("אשכול") ומתחנת הכח בתל־אביב ("רדינג").

את הציוד העומד למכירה (מכרז 2020) אפשר לראות רק בסיור מודרך בימים ב', ג', ד' בתאריכים: 11-10-9.3.1987
נפגשים ליד שער הכניסה לתחנ"כ "אשכול" באשדוד ויוצאים לסיור בתחה"כ בדיוק בשעה 10.00 בליווי של מנהל מחלקת האחזקה המכנית, מר ברציון אלוני.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 19.3.87

ספרי המכרזים ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בתחה"כ חיפה או ביחידת המכירות, תל אביב רח' החשמל 7, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע במעטפות המיועדות לכך עד למועדים המצוינים לעיל שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
לכל מכרז יש לצרף המחאה־בנקאית בגובה בשעור 10% מערך ההצעה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

עורך את העמוד: חיים פל

הארץ

יום ג', כ"ה בשבט, תשמ"ז
24 בפברואר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, הדפוס, המנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס 810012 — טלקס 33748

ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245 ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166 ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

שביתה פראית ופרועה

בשנים האחרונות פרצו כמה שביתות במגזר שירותי הרפואה, הזכורות לרע במיוחד שביתת הרופאים בשנת 1983 וסדרת שביתות של האחיות השנה. אף אחת משביתות אלו לא היתה מעודנת במיוחד וכולן גרמו נזק וסבל לחולים חסרי־הגנה. אך מבין כל השביתות, זו של עובדי המינהל והמשק היא הבלתי־אנושית והאכזרית ביותר. הרופאים השאירו צוותי חירום בחדרי המיון והציעו שירותי־רפואה חלופיים בתשלום, מחוץ לכותלי בתי־החולים. האחיות נטשו את המחלקות אך המשיכו לעבוד במתכונת שבת וחג (ולא מעטות מהן באו למחלקות ועבדו "במחתרת"). עובדי המינהל והמשק בשירות המדינה לא זו בלבד שנטשו את משמרתם: הם מונעים בכוח מעובדים שאינם שייכים לארגון שלהם, מקבלנים ומתנדבים, לתת שירותים חיוניים כגון ניקיון, כביסה וחלוקת מזון לחולים. בתהליך הדה־הומאניזציה של החברה, התעללות האכזרית של עובדי המינהל והמשק בחולים מהווה תמרור עצוב ומסוכן.

שביתת עובדי המינהל והמשק היא שביתה פראית מבחינה ארגונית, בלתי־מוגנת מבחינה חוקית, ומסוכנת מאד מבחינה כלכלית. ברור שאם עובדי המינהל והמשק של בתי־החולים הממשלתיים ישיגו תוספת־שכר עקב השביתה, צפוי תהליך מסחרר של תביעות שכר בתוך המגזר הרפואי. עובדי המינהל והמשק של קופת־חולים, לדוגמה, יתבעו ביתר שאת — כדי לשמור על ההפרשיות המקודשת — "תוספת כפיים", וזה ידחוף את חבריהם בשירות המדינה לדרוש השוואת שכר, וחוזר חלילה. יתר על כן: אם יזכו 11,000 עובדי המינהל והמשק בשירות המדינה בתוספת שכר בתקופת הסכמי־העבודה, יביא הדבר באופן בלתי־נמנע לפריצת הסכם המסגרת על־ידי רבבות עובדי הדירוג האחיד — ששכרם אינו גבוה ובמקרים רבים אף נמוך משכר עובדי המינהל והמשק.

כמו בסכסוכי־עבודה רבים אחרים במגזר הציבורי, גם הפעם בולט חוסר־האונים של ההסתדרות, שהשביתה הוכרזה שלא בהסכמתה ואף בניגוד לדעתה. ראשי ההסתדרות מביעים אמנם בלשון רפה את הסתייגותם מתעלולי השובתים, אך נמנעים מלגנותם בחריפות, שלא לדבר על נקיטת צעדים של ממש נגדם. בעוד השובתים מצפצפים על ההסתדרות, זו עומדת מן הצד וממתינה לראות מי הצדדים יותש ראשון במאבק: אראל יגיע ממשרדו מזכיר ההסתדרות או יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, כדי לעזור למי שזקוק לעזרה לרדת בכבוד מן העץ — ויזכה בתהילה של "מיישב הסכסוך".

יש לשבח את הגורמים הממשלתיים שהחליטו אתמול לפעול פעולה של ממש נגד השובתים (המפירים צווי־חירום שהוצאו נגדם מכבר) וביקשו מבית־הדין לעבודה להנפיק צו הבאה נגד ראשיהם. יש לשבח את בית־הדין שהנפיק את הצו, ואת המשטרה שקיימה אותו כדת וכדין וללא שהייה. בעת כתיבת שורות אלו, עדיין לא ברור מה היתה החלטת בית־הדין שהתכנס אתמול לפנות ערב. יש לקוות כי מיצה את הדין עם ראשי השובתים, וכי הגורמים הממשלתיים ידאגו להמשך התהליך המשפטי נגדם ולאכיפת החוק ללא היסוס.

ברזיל לא משלמת

במשך שנים רבות דובר בחרדה על האפשרות שמדינה בעלת חוב בין־לאומי גדול לא תהיה מסוגלת לשלם ריבית החוב וקרן. התמלאות אפשרות כזאת, הוזהרו רבים, היא רק עניין של זמן. במקרים לא־מעטים שקעו מדינות בחובות חדשים (וגדולים יותר) כדי להחזיר חובות ישנים. לעתים גדלה הסתבכותן של מדינות חייבות בשל שערי הריבית הגבוהים, שלא היה אפשר להשתחרר מהם, ובשל ירידת ערך הדולר האמריקאי.

עתה מתרחשת ההתפוצצות. ברזיל, השקועה בחובות של כ־109 מיליארד דולר ברחבי העולם, הודיעה על מורטוריום ל־68 מיליארד מסכום זה שהיא חבה לבנקים מסחריים. הירידה בעודף השוטף במאזן המסחרי מ־1.2 מיליארד דולר בינואר 1986 ל־127 מיליון דולר בינואר 1987 חיסלה את העודף של כמיליארד דולר, שהיה דרוש כל חודש לריבית השוטפת ולהחזרת הקרן. רשמית, הכוונה למורטוריום של 90 יום, אך יש חשש שהפסקת התשלומים תימשך עד שלא ימצא פתרון בין־לאומי להארכת החובות, ופתרון כזה יצטרך להתייחס למאות מיליארדים נוספים שחובות מקסיקו, ארגנטינה ועשרות מדינות אחרות באפריקה, באסיה, בדרום־אמריקה ובמזרח־אירופה.

אילו הבריחו הבנקים האמריקאים והמערב־אירופיים אפילו על חלק מהסכומים כעל חוב אבוד, היתה נשקפת להם סכנת פשיטות־רגל מיידית והתמוטטות־שרשרת של חלק מהבנקאות העולמית. לכן, קרוב לוודאי שהבנקים, בעזרת מוסדות פיננסיים בין־לאומיים מצד אחד, ובעזרת בנקים ממלכתיים מצד שני, ימשיכו לשחק בברמהליה: אי־תשלום החוב ייקרא "דחיית תשלום". וזה ישחרר מהצורך לרשום את המיליארדים כחובות אבודים: תימצא דרך לסייע לבעלי החוב להרשות לפרוע את תשלומי הריבית, והדוחי הוצא ימשיכו לשמש למימון תשלומים במקום שיקום הכלכלה.

הסכמים שאין לכבדם

מאת יואל מרקוס

מר צדיק בינו שגה פעמיים, מיד עם כניסתו לתפקידו כמנכ"ל החדש של בנק לאומי. שגיאתו הראשונה היתה בקביעת שכרו ל־11000 דולר לחודש, מלבד ההטבות הנלוות. בכך קבע את הסטנדרד לשכר הכפופים לו, סטנדרד שהוא הרבה מעל לשכר המקובל במשק הציבורי. בכך גם קבע מה תהיה רמת ההתפשרות עם המנהלים בעלי החוזים האישיים שעזבו, עוזבים או יעזבו בעתיד.

דווקא משום שסיפור הצלחתו המסודרת של צדיק בינו כבנק הבינלאומי הראשון מתואר בעיתונים כסיפור הצלחה אמריקאי, צריך היה בינו להעתיק את הדוגמה האמריקאית המפורסמת ביותר בעישור זה — הדוגמה של איאקוקה. הדבר הראשון שעשה איאקוקה כשקיבל עליו את נשיאות קרייזלר — הוא אישית ויתר על שכר כלשהו בשנתיים הראשונות. דוגמה אישית זו הקלה עליו להניף את גרזן הקיצוצים על מנהלי הקונצרן — הן בפיטורים והן בקיצוץ אכזרי בשכר המנהלים שנותרו. המסר שלו היה ששכר המנהלים — גם שלו — ייקבע ויעלה על־ידי רווחיותו של המפעל. והיה לזה היגיון מסוים: איך מנכ"לים במשכורות שמנות יוכלו לתבוע ויתורים מהפועלים?

רק אצלנו היה יכול לקרות מצב כזה, שבעוד ישת תובע קיצוצים מהעובדים, לרגל המצב הקשה, ומנהלים זוטרים נדרשו לוותר על חצי חודש מתשפשתם — הוא אירגן לו משכורות שאיאקוקה לא זכה לה גם בשיא הצלחתו בחברת פורד. צדיק בינו היה צריך להסתפק במשכורת מקובלת במשק הציבורי, ולשמור לעצמו את הזכות לבונוסים בכל שיעלה בידו להחזיר את השגשוג הרווחים לבנק שנקלע לצרה צרורה.

השגיאה השנייה שלו, במידה מסוימת פועל־יוצא משגיאתו הראשונה — שלא הודיע מיד כי הנהלה החדשה של הבנק לא תכבד את ההסכמים ההדדים השערורייתיים שנחתמו עם שני תריסרי מנהלים בעלי חוזים אישיים, המבטיחים להם משכורות, פיצויים ופנסיה שמנה לכל חייהם הרבה מעל למקובל במשק. במדינה שבה אנשים מתפרנסים בחלושי משכורת של 500 שקל לחודש, לא יתכן — והדבר לא ייקלט בתודעתו של איש — שמנכ"ל במוסד משקי־ציבורי, שאולץ להתפטר לא בכבוד גדול, יזכה בפנסיה של 10,500 דולאר לחודש פלוס 180,000 דולר מענק הסתגלות ועוד 180,000 דולר שקיבל כבונוסים ולא יוותרים למרות שטופם על כך ועוד כתוך במתנה למצוא לו עבודה. והסכומים אלה עוד נחשבים ל"הישג" ול"ויתור" תתאוד לכבו!

צדיק בינו נפל בעצם באותו פח שנפל בו קודמו קצר־המועד, אלי הורוביץ, שהאמין כי השיג הישג גדול כשהצליח לקצץ את הפנסיה של יפת מ־60 אלף ל־38 אלף דולר לחודש. אך על הישג זה שילם הורוביץ ביוקר. על כן, כשהוריד צדיק בינו את הפנסיה של אייזנהרן מ־17.5 אלף לחודש ל־10.5, הוא הוריד לו יוקרה הרבה. ובכל זאת, אין זה נסבל שמנהל שסולק בשל אחריותו לניהול הבלתי־אחראי של הבנק יקבל כפנסיה פי־ארבעה ופי־חמישה מראש ממשלה, שרים, מנכ"לים בכירה, בבנק הפועלים, בבנק המזרחי, מנהלי בתי־חולים ומנהלי... מהללים. האם ברוח ההסדר עם אייזנהרן נעשו שאר המשרות עם 23 המנהלים האחרים בעלי החוזים האישיים — נראה שלא למדו את הלקח.

אף כי יש במדינה קליקה של פקידי מדינה לשעבר העוברים מתפקיד לתפקיד ובדרך בין משכורות שמנות לפיצויים שמנים הפכו תוך זמן קצר למיליונרים, אנו לא חיים באמריקה. אצלנו מקבלים אנשים טובים המכשרים במשק הציבורי חצי ורבע ממה שהיו מקבלים באמריקה. טוב או רע — כך זה אצלנו. מבחינה זו, בנק לאומי הוא בנק ציבורי בבעלות המדינה והדירית הדינו אינו צריך להיות שונה מדין בנק הפועלים או כל מפעל ציבורי אחר. כאן תישאל השאלה "או איך ישיגו הבנקים אנשים טובים?" אך שאלה זו יכולה להישאל בכל תחום. איך נשיג ראש ממשלה טוב, או ראש שב"כ טוב, או ראש מוסד מעולה, או רמטכ"ל מעולה, או מנכ"ל מתגן או מבקר מדינה משובח עם משכורת של אלף דולר ומשהו נטו?

במקרה בל"ל גם לא הוכח שמשכורות גבוהה ופנסיה עם פיצויים שמנים הביאו את הטובים לראשות הבנק. המנהלים הללו שכל־כך הושיבו את עצמם, כמעט הביאו את הבנק להתמוטטות. ואלמלא הממשלה שהצילה אותם כשעמסה על עצמה את חובותיהם, לא פיצויים שמנים היו מקבלים, אלא יכלו לשמוח בחלקם אילו ניצלו מהיותם מליגך ציבורי. המנהלים הללו לא היו ראויים למה שקיבלו בכל קריירין שהוא, בעיקר בתחום שהתגאו בו כליקר — בתחום העסקי. לא מגיע להם לא פרס על שעזבו ולא משכורות שמנות לאלה שנשארו. השופט בייסקי התבטא בשיחה פרטית, שבכל מדינה מתוקנת, רבים מן הנחקרים היו מואשמים בפלילים. ואכן בכך תעסוק בקרוב המשטרה על פי המלצת היועץ המשפטי.

ההנהלה החדשה של הבנק חייבת להודיע שהיא לא תכבד את החוזים ואת ההסכמים שנחתמו עם מנהלים מיוחסים, שאחדים מהם אינם מעל לחשד פלילי, ורבים מהם לא הצדיקו את התנאים האנטסיים שהעניקו לעצמם. יתכן שאין בסיס משפטי לביטול החוזים, אך השאלה היא ציבורית ולא משפטית. ההנהגה החדשה של הבנק צריכה להבהיר שאין מקום למיוחסים בבנק ציבורי ובעת תהליך ההבראה, הצמצומים, הירוק התגורה ואולי פיטורים שיהיו — רמת־השכר הגבוהה ביותר תהיה כמקובל במשק כולו. מי שלא מוצא חן בעיניו, שיתבע את הבנק. אפילו יפסיד הבנק בבית המשפט — ולא הייתי מהמר על כך — הוא יצעד ציבורית על קרקע מוסרית יותר לקראת ההתחלה החדשה.

מאחורי הקלעים של "ליברטי"

מאת זאב שיף

מפיק הסרט שיוקרן הערב בטלוויזיה אומר כי הוכח שהאניה לא הותקפה בכוונה

לפני כשנה התקשר מלונדון לביתי אחד המפיקים של רשת הטלוויזיה טאמס, רקס בלומשטין, וסיפר לי כי בכוונתו להפיק סרט על אניית הביון האמריקאית ליברטי, ש־34 ממלחיה נהרגו וכ־170 נפצעו כאשר הותקפה במלחמת ששת הימים על ידי חיל הים וחיל האוויר הישראלי. הוא שאל לדעתי אם הגורמים הרשמיים בישראל יאותו לשתף עמו פעולה. בדיקה קצרה העלתה כי רקס בלומשטין הוא אחד המפיקים־הבמאים והמוכשרים של הטאמס וכי זכה במספר פרסים של האקדמיה, בין השאר על סדרת סרטים על בתי הסוהר בבריטניה. בין סרטיו אחר שזכה לפרסום רב, על "אושוויץ ובנות הברית".

בשיחה אמר לי כי הגיע אלי בגלל מאמר שכתבתי על הנושא יחד עם עמיתי הידיעו גודמן מג'רוזלם פוסט ואשר פורסם בכתב העת האמריקאי היוקרתי אטלנטיק מאנתלי. מאוחר יותר שמעתי מפיו כי לראשונה שמע על הליברטי רק בפברואר 1986 לאחר שקרא ספר על הנושא, פרי עטו של עיתונאי אנגלי, בשם קשר השתיקה. בלומשטין התקשר אל מי שנחשב כדוברם של ותיקי הליברטי, קצין קשר ופצוע בשם ג'יימס אנאס, שנפצע בהתקפה ושכב כשנה בבית חולים. אנאס, שכתב ספר קשה מאד על ישראל, אמר לו כי הלובי היהודי השתלט על העיתונות האמריקאית ואין לו כל סיכוי להרוז לנושא. הוא הדגיש שלא יזכה לשיתוף פעולה מצד ישראל. מהשיחה הראשונה הודהרז באוזני דבריו של בלומשטין שאמר כי החליט לחקור את הפרשה ולעשות את הסרט גם אם לא יזכה לשיתוף פעולה מצד ישראל.

בכה שבכוונו הצליח רקס בלומשטין להחזור למקום שאחרים לא העזו כלל לנסות להגיע. דובר צה"ל, תת אלוף אפרים לפיד, הוכיח לו כי לישראל אין מה להסתיר בפרשה אומללה זו. בעבודת נמלים הצליח בלומשטין לאתר בישראל את מרבית של אלה שהשתתפו בהתקפה או קיבלו החלטות מכריעות לגביה. החל ממפקדי הטרפדות, המוכ"ם שעשה טעות טכנית בלתי נמנעת, הצופה האווירי, קציני קשר במטכ"ל, אנשי מודיעין ומפקדים בשטח, ועוד ועוד. בצד האמריקאי, למשל, איתר את הנספחים הצבאיים האמריקאים ששהו באותה תקופה בישראל ואת מפקד תחנת הסי־איי־אי בישראל. פניהם של התוקפים נראו אנושיות כמו פניהם של הקרבנות. את מירב העזרה הגיש חיל הים, כולל מפקדו לשעבר, האלוף שלמה אראל. מי שנרתע, מסיבות ביטחוניות למחצה, היו הטייסים הותיקים. אך בלומשטין הצליח לקבל לעיון את תוכן השיחות של הטייסים בינם לבין עצמם ועם מרכז הבקרה בעת שהתקפה התנהלה.

הרבה עובדות חשובות, כמו זו שידעו באותו בוקר, כי הליברטי משייטת באזור אך הסימון שלה הורד ממפת המבצעים של חיל הים, קיבלו חיזוק בעדויות הפרשות. אך נראה לי כי שתי עובדות חשובות נשמעו לראשונה מפי שני אנשי חיל האוויר.

מי שהיה ראש המודיעין של החיל, ישעיהו ברקת, סיפר כי התקשר לנספחות הצבאיות האמריקאית בישראל והללו חזרו ואמרו לו דקות לפני ההתקפה כי אין כל אניה אמריקאית של הצי השישי באזור. לעומת זאת מספר קצין בכיר אחר, כסלו (זה דבר מוכח מסרטי ההקלטה), כי בעת שזוג המטוסים השני תקף את הליברטי הוא הבין לפתע מדיווחו של אחד הטייסים כי מדובר בספינה אמריקאית. כסלו החל לקרוא: עיזבו אותה...! למרות כל זאת אבדה ידיעה זו בקשר שבין חיל האוויר וחיל הים וזמן קצר לאחר מכן הגיעו ספינות הטורפדו ופגעו באניה פגיעה אנושה.

מסתבר כי בצד האמריקאי קיימת כיום שתיקה רבה יותר מאשר בצד הישראלי. סוכנות הביון האלקטרונית (נ"אס"אי) שהיתה אחראית להפעלת האוניה, ממשיכה לשמור עד היום על שתיקה, כנראה מסיבות ביטחוניות עקרוניות. ותיקי הליברטי דיברו, אך מפקד האניה, מאקגונגל, שאינו חבר באגודתם, מסרב עד היום לפתוח סגור פיו. הוא יתקשה להשיב על מספר שאלות קשות כמו מדוע המשיך במשימה באזור לחימה ללא ליווי ומשק למרות שלא קיבל כל מברק בעניין זה במשך שלושה ימים. כיצד לא הגיעו אליו חמישה מברקים מהמפקדות שמעליו.

הפלא הוא שבצד האמריקאי משוכנעים עד היום אישים בכירים כי ההתקפה על הליברטי לא רק שנעשתה בכוונה אלא שתוכננה מראש, כדי למנוע זרימת מידע למודיעין האמריקאי. בין אלה אישים כמו שר החוץ לשעבר דין ראסק ובן מי שמוכר כידיד ישראל גנרל קיגן, שהיה ראש המודיעין של חיל האוויר האמריקאי. גם ראש המטות המשולבים באותה תקופה, תומס מורר, הוא באותה דעה. כיום הוא דורש הקמת ועדת חקירה לבוחת שלא טרחו לעשות זאת כאשר הדבר היה בידיו.

אלה הטוענים כי היתה זו רק טעות טראגית מוכנים לדבר בעיקר במסגרת שיחות רקע ולא אל מול המצלמה, להוציא את הנספח הימי קאסל. כל השאר נרתעו משום מה. החל מאיש הבית הלבן לשעבר יוג'ין רוסטוב, או האחראי לסי־איי־אי בתל אביב וכלה בוותיקי הצי וגם הנ־אס־אי. חבל שרקס בלומשטין לא אמר זאת במפורש בשם שמעה שלא הציג אל מול דין ראסק, מורר וקיגן אישים ישראליים כמו אבא אבן והשגריר אפי עברון, שטיפלו בנושא במישרין.

אלה האחרים ראויים אף הוזמנו לא נכל.

רק טבעי הוא שחלקים ניכרים מהסרט אינם נעימים לישראל בהתחשב בהרוגים הרבים ובכאב שהרגו השאיר אחריו. אך מה שעולה בברור מהחקירה היסודית, הוא כי לא היתה התקפה מכוונת, ובוודאי לא התקפה שתוכננה מראש. גם הסיפור כאילו רצה דיין למנוע מידע על ההכנות לתקיפת רמת הגולן מתגלה כהאשמה שאין לה רגליים. אלה הן המסקנות שרקס בלומשטין ציין בפני בפה מלא. חבל רק שלא אמר זאת בקולו שלו בסיום הסרט.

פוליטיקה בתקציב החינוך

מאת נילי מנדלר

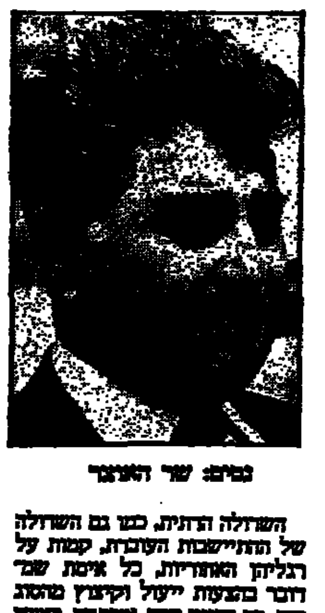
נסים: שר האוצר

נבון: שר החינוך

מסקנות המסמך שהוגש בשבוע שעבר על־ידי משרד החינוך לוועדת הכספים של הכנסת קובעות, כי גם אם יבוצעו קיצוצים מרחיקי לכת לקראת שנת הלימודים תשמ"ח, כמתבקש מהקיצוץ בתקציב משרד החינוך — לא יהיה בכך די. תלמידי בתי־ספר יסודיים יישלחו לבתיהם בחלק מימות השבוע ב־11 בבוקר, תצומצם או תופסק כליל הוראת מקצועות מסוימים. מורים מנוסים לא ידריכו עוד מורים טירונים, הייעוץ לתלמידים ולמורים בתחומים שונים ידעך או ייפסק, הספריות, המעבדות והפעילויות הפדגוגיות ישותקו חלקית או לחלוטין, וכל הפעילות החברתית בבית־הספר תיפגע קשות.

במשרד האוצר אין מתרשמים מקריאת הזעקה של אנשי משרד החינוך. מבחינתם, הקיצוץ צריך להיעשות, והם מצביעים על סעיפים שבהם הדבר אפשרי להלכה. שר האוצר משה נסים התבטא בתכנית הטלוויזיה "ערב חדש" בשבוע שעבר שהשר המרכ אחרים כי החלק הגדול מהקיצוץ הוא מצווי אלוי ומיהר ארגוני המורים על "שעות הפקיד", שהם אמורים לקבל בתשמ"ח, על־פי המלצות דו"ח עציוני. הוא גם הצביע על מאגרי שומן במערכת החינוך: כיתות הלוקות בתת־אכלוס ובתי ספר קטנים, המרוכזים בעיקר בהתיישבות העובדת, במגזר הממלכתי־דתי ובחינוך העצמאי. ברוח זו הזכיר גם את עודף הסמינרים. אגרת החינוך שישלמו ההורים תסגור חור נוסף שייפער אם יבצע משרד החינוך את הקיצוץ שהוטל עליו.

שני המשרדים זורקים לחלל האוויר נתונים ומספרים סותרים. התשובה לשבוכה היא כדלקמן: אכן, יש (עדיין) מאגרי שומן במערכת החינוך, ואם יחוסלו יביאו את החיסכון הכספי בתקציב. אולם משרד האוצר מתעלם מכך שמדובר בקיצוץ שכמעט אינו בר־ביצוע, על רקע המצב הפוליטי. המפד"ל, למשל, הודיעה בשבוע שעבר כי תפרוש מהקואליציה אם ייסגרו כיתות ובתי־ספר קטנים בחינוך הממלכתי־דתי. זבולון המר ומנכ"ל המפד"ל, הרב יצחק לוי, אמורים להיפגש היום (יום ג') עם שר החינוך יצחק נבון, כדי לנסות למנוע את רוע הגזירה. מרכז החינוך הדתי, מיסודם של הציונים הדתיים, מכנס היום מסיבת כתבי חינוך באותו עניין.

השדולה הדתית, כמו גם השדולה של ההתיישבות העובדת, קמות על רגליהן האחוריות, כל אימת שני דובר בהצעות ייעול וקיצוץ מהסוג הזה. כך גם בדבר אחר, כשאר הכנה תוכנית מרחיקת־לכת לסגירת חלק מהסמינרים. הצעות אלה אינן חדשות ועד היום לא הצליחו ליישמן, אלא במידה מוגבלת ביותר. משרד החינוך אינו יכול לעמוד לבדו מול לחצים פוליטיים. לשם כך דרוש גיבוי של הממשלה ושל הכנסת.

סיבה נוספת לפער בין נתונים שמפעלים משרדי החינוך והאוצר היא, שמשרד האוצר מתייחס לסעיף נכבד בקיצוץ כאילו כבר בוצע ולפיכך אינו מעריך קשיים. המדובר באגרת חינוך שהורים, האמורה לכסות אותו סעיף בקיצוץ. גם אגרה זו אינה המצאה חדשה. בשל לחצים פוליטיים היא לא עברה עד היום בכנסת.

על הצעתו של שר האוצר, שארגוני המורים יוותרו על ההטבות שהובטחו להם (התבטאויות בעיקר ברוחה בתחום הארגוני ולא בתוספת לכיס המורה), ראוי להשיב בנתון הבא: ביפן גבוה שכר המורה משכר המהנדס. בישראל המצב הפוך. ביפן תרמה עובדה זו לשיפור מעמד המורה, לשיפור ההוראה ולפיתוח מואץ של התעשייה (שהרי מורה טוב מכשיר תלמידים טובים, המשתלבים בבוא הזמן במפעלים).

וראוי שהמורים יכולים לוותר על הטבות ... שמדובר בה עתה, הם כבר הסכימו לדחות משנת הלימודים הנוכחית לשנת הלימודים הבאה. עתה דנים על דחייה נוספת. הם גם יכולים ללמד בהתנדבות. אבל הם אינם מעוניינים בזה, אם לשפוט על־פי החיזור הנואש של בתי־ספר על־יסודיים אחרי מורים בתחום המדעים (אלקטרוניקה, מדעים ומתמטיקה). המתמטים נוטשים כמו־שכבת האנגלית. מורים רבים, בדרך כלל המוכשרים יותר, הולכו להיאבק על שכר הולם במערכת החינוך הבוחר בשכר גבוה יותר במפעלים ובמוסדות פרטיים. וחלק מהקיצוץ שעליו מצביע האוצר ככל לביצוע, נוגע לאלפי שעות שאינן כלולות בקטגוריה של שעות הוראה ישירה, שלהן זכאי כיום התלמיד. מדובר בשעות שהוקצאו בתחילת שנת הלימודים הנוכחית, בהוראת שר החינוך, כדי שישמשו להגבר החינוך הטכנולוגי, הוראת המחשבים, המתמטיקה, האנגלית והערבית.

"עמותות בי"ס אחר"

על רקע הזילזלות מערכת החינוך, שעברה קיצוצים עמוקים בשנתיים האחרונות, אפשר להבין תופעה חדשה המתפשטת והולכת: הורים משכילים ואמידים, שנואשו מרמת ההוראה שנותנת המדינה העניה, מקימים עמותות (השם הרשמי הוא "עמותות בית־ספר אחר") ושוכרים מורים במקצועות נדרשים. יש להם היכולת לשלם למורים אלה שכר הגבוה בשליש עד מחצית מהשכר הניתן ליתר המורים. הם גם ממנים תוספת שעות העשרה, למשל בתחומי האמנויות, שנעלמו בחלקם מהמערכת במהלך הקיצוצים.

זו, כנראה, התחלת הסוף של האינטגרציה והשוויון במערכת החינוך וראשיתם של בתי־ספר לעשירים ובתי־ספר לעניים. בתי־הספר האליטיסטיים שאליהם באופן טבעי את אוכלוסיית המורים והתלמידים הטובים; תהליך המולדל והרס בתי־ספר סמוכים, הניזונים רק מתקציבי המדינה ואשר בהם לומדים ילדים מרמה סוציו־אקונומית נמוכה יותר.

בעצם ימים אלה פנו אלי הורים אחדים והתלוננו על כך שעיריית תל־אביב אינה מתירה להם לרשום את ילדיהם, ברזומניה, לשני בתי־ספר יהודיים בעיר: בית־הספר לאמנויות ובית־הספר לטבע. מאפשרים להם, כך סיפרו, לרשום את הילדים רק לבית־ספר אחד. אולם הביקוש עולה על ההיצע. הורים רבים הרוצים לרשום את ילדיהם למוסדות שהקיצוץ בתקציב החינוך לא פגע בהם, מבקשים להבטיח לעצמם מקום לפחות באחד מהם.

זו תמונת־המצב האמיתית במערכת החינוך. אלה הגורמים הפוליטיים המקשים על הקיצוץ בתקציב המשרד. אלה ההשלכות החברתיות והחינוכיות גם מהתהליך המתמשך של קיצוצים בבתי־הספר, בשנים האחרונות. אם לא תעמוד הממשלה כולה מאחורי שר החינוך בבואו ליישם סעיפים רגישים בייעול ובחיסכון, ספק אם ייצא הקיצוץ בתקציב החינוך מן הכוח אל הפועל. אולם גם אם יוסרו המכשולים הפוליטיים, יהיה צורך, כפי שציין לעיל, בקיצוץ נוסף, כדי לעמוד בדרישת האוצר. לנבון לא תהיה ברירה אלא להסתייע הפעם בדרכי התייעלות לא שגרתיות. בדרי להזכיר דרך אחת אפשרית: קיצוץ משמעותי צפוי מאימוץ רעיון שכבר התקבל במשרד בקשר להסעות תלמידים ומורים. התחלת הלימודים משעת קימה או אחורה בחצי שעה, דבר המבטל את הצורך בשכירת אוטובוסים מיוחדים, העולה הון־עתק, ומאפשר שימוש בקווי תחבורה רגילים.

מאיר התשבי

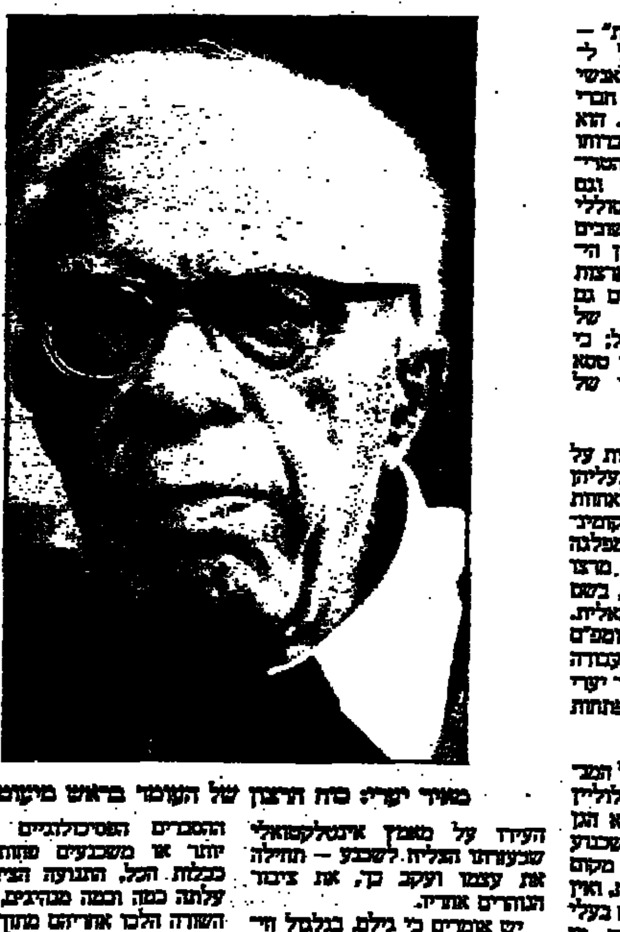
מאיר יערי: כוח הרצון של העומד בראש מיעוט

"תשבי יתרץ קושיות ובעיות" — מאיר יערי, שהובא אתמול לקבורות, מילא תפקיד זה לאנשי תנועת "השומר הצעיר", חברי הקיבוץ הארצי ועסקני מפ"ם. הוא הסביר להם כי אפשר לפעול ברוחו של בר בורוכוב, למען הריכוז הטריטוריאלי של עם ישראל, וגם להעריך את לנין וסטאלין כסוללי הדרך לעולם המחר; להקים יישובים חקלאיים בעזרת תקציבי קרן היסוד, הבאים מתורמים שבארצות הגולה הקפיטליסטית, ולתארם גם כגרעיני מבנה סוציאליסטי של החברה היהודית בארץ־ישראל; כי כך צריך לנהוג, אליבא דמאו טסא טונג, בימי "השלב הלאומי" של הקואופראציה הלאומית".

מאיר יערי הבריח התיישבות על אדמות שהופקעו מידי בעליהן הערבים, ועם זאת, הטיף לאחוות העמים. הוא טרח להשיג מהקומינפורם את ההכרה במפ"ם כמפלגה מהפכנית, אבל פעל במלוא מרצו להוצאת משה סנה מהמפלגה, בשם המאבק נגד ה"חולנות" השמאלית. מפ"ם באופוזיציה למפא"י, ומפ"ם בחלק מהמערך עם מפלגת העבודה — כוחו הדיאלקטי עמד למאיר יערי בכל שלב ושלב של ההתפתחות הפוליטית.

היינו עושים עוול לזכרו של המנהיג הגבות, אילו ראינו בו לוליין אידיאולוגי. כל הידיעות שהוא הגן עליהן בחייו הארוכים, ביטאו שכנוע פנימי מוחלט מעולם לא היה מקום לספקו בכנותו הסובייקטיווית. ואין זה מקרה שמצא תמיד תומכים בעלי להט דומה. הרצאות תאומים, מי אומים אידיספור, הצגת תיריסים בורכחים מיידעים — כל אלה העידו על מאמץ אינטלקטואלי שבעקבותו הצליח לשכנע — תחילה את עצמו ועקב כך, את ציבור השומרים אחריו.

יש אומרים כי גילם, בתבנית החילונית, את אב־הטיפוס של רבי חסידי; גם אפשר לראות בו מעין גורו. יהיו ההסברים הפסיכולוגיים קולעים יותר או משכנעים פחות: אולי כבללות הכל, התנועה הציונית העלתה כמה וכמה מנהיגים, שאנשי השורה הלכו אחריהם מתוך דבקות והערצה בלתי־מסויגת; על רקע זה אפשר להשוות את מאיר יערי עם יצחק טבנקין, זאב ז'בוטינסקי ודוד בן־גוריון.

על נקלה אפשר להצביע על הסתירות במשנתו של מאיר יערי; אך בהערכתו צריך לתת משקל מכריע למעשה שיש לזקוף במידה רבה לזכותו האישית: המפעל ההתיישבותי של הקיבוץ הארצי, השומר הצעיר. תורת "הקבוצה הקטנה" הוכיחה כאן את ערכה; הנדרנות כלפי מועמדים שביקשו להצטרף למשקים, הבטיחה את בחירת המתאימים ביותר. אנשי הקיבוץ המאוחד שגרסו קומונה גדולה, ולכן פתוחה, מצאו טעם לפגם בטוטליות של הקיבוץ הארצי; אבל אין להכחיש כי שיטתו הצמיחה משקים משגשגים, וטיפחה דמוי חברתי שעורר התפעלות גם בחוגי הבורגנות היהודית, ששלחה את ילדיה להתחנך במשקי השומר.

מאיר יערי הנהיג, יחד עם יעקב חזן, את הקיבוץ הארצי ואת מפ"ם משך עשרות שנים במאבקים נגד הקיבוץ המאוחד, נגד מפא"י, ואחרי הקמת המדינה, לעתים קרובות גם נגד הממשלה. בלי להדרש משפט מי צדק בכל הפלוגתות האלה, צריך להודות בכוח הרצון של מי שעמד בראש המיעוט.

מאיר יערי קבל על שרות הזמן הדוחה את החברה הישראלית לכיוון מנוגד לרוחו; אבל אמונתו לא נתערערה בשל כך. המציאות של שנת 1987 רחוקה מאד מהחלומות שהפיחו בו ובחבריו בימי העלייה השלישית; אבל אם משקי השומר הצעיר מפארים עדיין את ההתיישבות החקלאית והתעשייתית, יש לראות בכך שכר לעמלו.

ש.ג.

חירוני. אויר נקי.

אויר נקי

אויר 1
AIR PROCESSOR
אמקור

נקי לו... את האויר
כן, בהחלט, גם אויר מלוכלך בחדר אפשר לנקות. יותר מזה. חשוב מאוד לנקות את האויר המלוכלך בחדר, כי לתינוק חיוני אויר נקי.

מה זה אויר מלוכלך?
בחדר סגור, בחורף במיוחד, האויר עומד ומתרבים בו הזיהומים: חיידקים של בני הבית ושל אורחים (נזלת, שיעול), עשן, סיגריות, ריח מבשלות ועוד...
האויר המזוהם גורם לקשיי נשימה, לכאבי ראש, לנדודי שינה ולצרות נוספות.

איך מגינים על התינוק
דווקא אצל תינוקות וילדים, מערכות ההגנה הנשימתיות עדיין אינן מפותחות די הצורך.
"אויר 1" - ה־AIR PROCESSOR של "אמקור" מנקה את האויר המלוכלך בחדר.
בתהליך טכנולוגי מיוחד (יוניזציה) מחוסלים החיידקים והבקטריות שבאויר, והאויר עובר תהליך של התחדשות כך שהתינוק (או הילד) שואף אויר נקי.

מאושר ע"י משרד הבריאות בארץ ובעולם
השימוש ב־AIR PROCESSOR מאושר ע"י משרד הבריאות וע"י 10 מכוני תקנים באירופה ובארה"ב - מקום בו נהנה המכשיר מאמונם של מליוני משפחות - ילדים וגם הורים

"אויר 1" - נשימה טהורה לנשמה טהורה
תני לילדך לנשום אויר טרי - אויר נקי - תראי כמה את תרגישי טוב יותר

נקי את האויר, היום.
היום הזמיני "אויר 1" - ה־AIR PROCESSOR של "אמקור".
יחידות בטלפון טלנו - 052-449867 052-449872
או קחי לעצמך ברשתות השיווק ובחנויות הבאות:

רשימת משווקים: ...
052-449867 052-24088 052-449872

מלים ומו"לים / מיכאל הנדלזלץ

התייקרות קטנה, עדיין בפיקוח

ספרים נשארים בפיקוח ומתייקרים בחמישה אחוזים. המו"לים רצו יותר

מאז הקפאת המחירים, ביולי 1985, נאבקים המו"לים על הרשות להעלות את מחירי הספרים. עד שישיגו את הרשות, הם עושים מה שאפשר לעשות בלי רשות: ספר חדש הוא מוצר חדש שאפשר לתמחרו מחדש, לפי הנוסחה הידועה של עלות הספר (הקבועה, המשתנה והתקורה של ההוצאה) כפול 4, לערך, מה שמאפשר קיום לכל הגורמים שבדרך בין הסופר, דרך בית־ההוצאה, המפיצים ומוכרי־הספרים ועד לקורא.

זה יכול להיות אחד ההסברים — בצד המימדים הקטנים־יחסית של השוק הפוטנציאלי — לכך שבארץ הזאת יוצאים ספרים כה רבים. אבל, כמו שיודע כל מי שקרא את התשקיף של "כתר" (עמ' ד — 12): "למספר המהדורות החוזרות משקל נכבד בקביעת רמת הרווחיות של כל הוצאה לאור. היות הרווח נקבע על בסיס תמחיר שולי בלבד". אנשי "כתר" מתכוונים, כמובן, להדפסות חוזרות, כי מהדורה חדשה יכולה להיחשב ספר חדש לצורכי קביעת המחיר.

הדפסות חוזרות, לעומת זאת, נשארות במחיר קפוא, אף שהוצאה השולית, כמו הדפוס, עולה בהתמדה; שלא לדבר על דברים כמו מחיר הנייר. באפריל 1986, הוצאו מחירי הספרים מפיקוח, אבל מחירם עלה מהר כל־כך — על־פי דיווחים, בין השאר של לאה פורת ב"הארץ" — שלא עבר זמן רב עד שהוחזרו לפיקוח, עם האישור להעלאת המחיר ב־20 אחוז. היו הוצאות שהיו צריכות להתיישר כלפי מעלה, והיו כאלה שהיו צריכות להתיישר כלפי מטה.

המו"לים ביקשו עתה העלאה של 25 אחוז, כשהם מביאים לחיזוק דרישתם את עליית מחירי הדפוס. מה שהם קיבלו זה עלייה של 5 אחוזים, אבל לעומת זאת השיגו את החזרת המחירים של שירותי הדפוס לפיקוח — שירותים שאושרה להם העלאת שכר של 35 אחוז על מחירי יולי 1985, בעוד שבמציאות, לטענת המו"לים, עלו מחיריהם מאז הוצאו מפיקוח בכ־100 אחוז. המו"לים עירערו על ההתייקרות הקטנה.

מה שהמו"לים הלא־מרוצים צריכים לעשות עתה הוא להוציא את החשבוניות שהוציאו להם בתי הדפוס ביולי 1985, ולהוסיף על כך את 35 האחוזים. מה שמשאיר במצב מוזר את בתי־ההוצאה שיש להם בתי־דפוס: "מסדה", "כתר" או "זמורה־ביתן".

מו"ל חדש עם עניין יהודי

ספר של יורם קניוק באנגלית חונך "אימפרינט" אנגלי חדש

יורם קניוק

פיטר הלבן הוא יהודי אנגלי ששנים אחדות שהה בארץ כמנהל ספרותי של מו"לים מתל־אביב. הוא עדיין אחד השותפים בהוצאת "דה מינר". אבל לפני זמן לא רב חזרו הלבן ואשתו לאנגליה והחליטו לפתוח "אימפרינט" משלהם, שישווק ומופץ על־ידי הוצאת "וויידנפלד". עתה יצאו לאור שני הספרים הראשונים שלהם, והרשימה המתוכננת לשנת 1987 היא בראש ובראשונה בעלת עניין יהודי.

אחד הספרים הראשונים של המו"ל החדש הוא "וידוייו של ערבי טוב" של יורם קניוק, בתרגומה של דליה בילו. ספר זה יצא בארץ בהוצאת "כנרת" בעילום שמו של המחבר, ועניינו נער הנקרע בין שתי הזהויות, הערבית והישראלית. הספר מצוי כבר בארץ ואפשר להשיגו אצל "סטימצקי", בכריכה קשה, ומחירו הנקוב כמעט 10 לישט"ש. סוזאן סונטאג מזכירה את קניוק כאחד הסופרים הבולטים של שנות השבעים, לצד הנדקה ומארקס. הספר באנגלית מגיע לחנויות הספרים בישראל יחד עם ספרו החדש של קניוק בעברית "בתר", בהוצאת "מעריב".

הספר החדש השני של בית ההוצאה החדש הוא "זיכרונותיו של יהודי בר מזל — סיפור איטלקי" מאת דן ויטוריו סגרה. אלה הם זיכרונות של ילד יהודי באיטליה הפאשיסטית. המחבר חי בארץ, ומלמד באוניברסיטת חיפה. הוא משמש גם כתב של "לה פיגארו" ו"איל ג'יורנאלה" בארץ. את ספרו כתב באיטלקית, ואף תירגם אותו באנגלית. הספר יצא לאור בהוצאת "בומפיאני" האיטלקית, ובעברית הוא ייצא לאור בהוצאת "שוקן", בתרגומו של שמעיה סמילן.

הלבן מתכוון להוציא לאור גם מהדורה חדשה של "מלך השנורדים" של זנגוויל, וכן סדרה על הוגים יהודיים, בעריכתו של ארתור הרצברג. את שלושת הספרים החדשים בסדרה זו, על ביאליק, רש"י ויהודה הלוי הוא מבטיח השנה, ובין כותבי הספרים לסדרה אני מוצא גם את אלי שאלתיאל (על בן־גוריון), שלמה אבינרי (על ארלוזורוב), דויד ויטל (על הרצל), חיים כהן (על הילל ושמאי) וארתור הרצברג עצמו (על וייצמן). אמנם לפי כל העדויות הלבן ירצה להוציא לאור לא רק עניינים יהודיים או ישראליים, אבל ההתחלה היא בהחלט כזאת.

הכל הבלים

גירסה עברית חדשה ומהודרת ל"יריד ההבלים" של תקרי במוסד ביאליק

"אתו הבל־הבלים! וכי מי בנו מאושר בעולם הזה? מי בנו יוצא ממנו והשיג תאוותו בידו? או בהיותה בידו, מסתפק בה? הבה, ילדים, נחזיר את הבובות לתיבה ונסגורה, כי תם המחזה". כך מסתיים, בעמוד 669, הרומן ללא גיבור של ויליאם מייקפיס תקרי, שיצא לאור בתרגומה החדש של אסתר כספי, בהוצאת "מוסד ביאליק".

אחר־כך, עד עמוד 690, יש עוד אחרית דבר של ה. מ. דלסקי, המגלה למי שאינו יודע כי תקרי (1811־1863) התחיל את דרכו כעיתונאי, ואף את הרומן הזה, שלדעת הביוגרף שלו הוא מהטובים בהתפתחות הרומן הוויקטוריאני כשם ש"יוליסס" מהטובים בהתפתחות רומן המאה ה־20, פירסם תחילה בהמשכים חודשיים בעיתון, בשנים 1847־8.

מי שקרא יודע שמדובר ברומן מקסים שאין לו אמנם גיבור, אך יש לו שתי גיבורות: אמליה סדלי "הטובה" ובקי שרפ "הרעה", ושתיהן עושות דרך ארוכה מבית־הספר לעלמות של מיס פינקרטון (שלא ידעה צרפתית — היא רק חלשה על אלה שידעו) דרך אירופה, לרבות מלחמות נפוליון וקרב ווטרלו, עד לסוף, שספק אם אכן סוף טוב הוא.

תקרי, שאף צייר את גיבוריו (הציורים מובאים בגירסה זו), סבר שהוא כותב רומן "המשקף במלוא העוצמה האפשרית את תחושת המציאות".

אנחנו, הקוראים כיום את הרומן, עשויים לחשוב שזוהי מלאכת מחשבת של כתיבה "מלאכותית", מה גם שהמחבר־מספר אמנם מתייחס לגיבוריו כאל בובות בתיאטרון־בובות, שהוא מושך בחוטיהן להנאתו. הגירסה של "מוסד ביאליק" כוללת את הקדמת המחבר, שנכתבה לקראת יציאת הרומן בספר והיא חסרה אפילו בכמה גירסאות אנגליות של הרומן. אכן, מהדורה מרשימה, עם הערות מאירות־עיניים רבות, פרי חמש שנים של עבודת תרגום והוצאה לאור.

אין זו הפעם הראשונה שלקורא העברי מזומנת פגישה עם "יריד ההבלים" (מקור השם הוא לאו דווקא קהלת, אלא בעיקר "מסע הצליין" של ג'ון בניאן). בשנת 1962 היה הרומן הזה, על שני כרכיו, חלק מסדרת "אוצר רומנים מובחרים", שהיו מפעל של השבועון "לאשה", בהוצאת "זיו". אז תירגמה את הרומן עטרה דיסלמן, ו־686 עמודים נמכרו ב־8 ל"י, 4 לכל כרך. לפי מיטב ידיעתי, הגירסה העברית הזאת, שדי במבט אחד לראות שאינה מקפידה לא על דיוק ולא על חן המקור, אינה עוד בדפוס. על־פי מה שנכתב על ה"דאסט־ג'אקט" של העטיפה ראו, היתה זו מעין סדרה למנויים, אבל מהרכב הספרים האחרים בסדרה ברור שמדובר ברומנים שווים לכל נפש ולא מהדורות מהודרות ליודעי ח"ן, כפי שיצא "יריד ההבלים" עתה, במסגרת "ספרי מופת מספרות העולם", שמהם תירגמה כבר אסתר כספי את "תום ג'ונס" של פילדינג.

אילו נקבע מחירו של הספר שיצא עתה על־פי הנהוג בין מו"לים (עלות כפול 4), הוא היה כמעט 120 ש"ח, וזאת לפני העלאת המחירים שאושרה. רק הנייר שווה לא מעט: מדובר ביותר מק"ג ספר. "מוסד ביאליק" ימכור אותו לצרכן בכ־60 ש"ח. הסיבה למחיר הגבוה היא גודל המהדורה: 1000 עותקים בלבד. יצירת מופת כ"יריד ההבלים" ראויה להתעניינות רבה מכך.

ספרים קשים ורכים

מדוע ספר מופיע בכריכה קשה או רכה, בפורמט גדול או במידות כיס

כשהמו"ל הישראלי מקבל את ה"פאבלישרס ויקלי", שבועון המו"לים האמריקאי, הוא מדפדף קודם כל ועובר לעמודים האחרונים. שם מופיעה רשימת רבי־המכר בארצות־הברית. את הזכויות של רוב הספרים האלה רכשו מו"לים ישראלים.

רשימה זו נחלקת לארבע קטגוריות: רבי־מכר בכריכה קשה, המחולקים לספרי־בדיון (פיקשן) וספרים שאינם בדיוניים — ביוגרפיות, ספרי בישול, עזרה עצמית, דיאטות וספרי יען; ורבי־מכר בכריכה רכה. ספרי הכריכה הרכה נחלקים לשניים: הסוג המכונה "טרייד", והסוג המכונה "שוק המוני". הסוג הראשון של הספרים הרכים, המכונה "טרייד", הוא זה שההוצאה המוציאה ספרים בכריכה רכה החליטה להוציאו לאור מלכתחילה בכריכה רכה. הסוג השני הוא בדרך־כלל מהדורה של ספר שעשה את צעדיו הראשונים בכריכה קשה, ועתה, אחרי שקיבל את הביקורות ומיצה שוק זה, הוא יוצא שוב, על נייר באיכות נייר־עיתון, תוך השקעה בכריכה המעוצבת בהבלטת זהב ובצורה המושכת את העין, ומודפס במאות אלפים או במיליונים.

כל דרכו של הספר בכריכה רכה תחילתה במגמה לעשותו זול יותר ונפוץ יותר. ראשון הכרוכים הרכים היה טאוכניץ הגרמני, עוד בראשית המאה הקודמת. הוא הוציא ספרים גם באנגלית, אבל רק למכירה ביבשת, לא באנגליה. המתחרה לו באנגליה היו ספרי אלבטרוס, שאף הקפידו כי לכל סוג ספרותי תהיה עטיפה בצבע אחר. גרסת־הכיס המודרנית חגגה לא מכבר את היובל לקיומה, והיא מיוחסת להוצאת פינגווין האנגלית, שעיצבה ספרים זולים העשויים להיכנס לכיסו של חייל.

בדרך־כלל היתה לספרים אלה חזות של סדרה, עם סמל הפינגווין של הוצאה זו, או סמל התרנגול של הוצאת בנטאם האמריקאית. תשומת־לב רבה הוקדשה כבר אז, בראשית הדרך, לעיצוב העטיפה. קם לספרי־הכיס דור של מעצבים.

לאוהבי ספר אמיתיים, ספרי־הכיס אינו ספר של ממש. הוא משהו שאתה קונה, קורא, שוכח ואפילו זורק. לעומת זאת, הספר בכריכה הקשה ניצב במדף, ויש לך תחושת בעלות עליו. במשך השנים התיישן המונח "ספרי־כיס": עוביים של כמה רבי־מכר לא היה מאפשר להם להיכנס לשום כיס סביר.

אחד ההבדלים בין המהדורה בכריכה קשה לבין המהדורה הרכה, הוא במחיר, כמובן. ספר בכריכה קשה יכול להידפס גם במאות אלפי עותקים, ואכן יש מגמה של רבי־מכר כאלה בשוק האמריקאי. אך מחירו של ספר אחד הוא בסביבות 20 דולר. לעומת זאת, בכריכה רכה, המיועדת להימכר לאו דווקא בחנויות ספרים, אלא גם בחנויות עיתונים, בדראגסטור או בנמל־התעופה, הספר נמכר בדולרים אחדים. כמות ההדפסה והתהליך המסובך מאפשרים זאת. לדוגמה, "המרגל המושלם" של ג'ון לה־קארה יצא תחילה בכריכה קשה, ורק עתה הגיע לארץ בכריכה הרכה. ההבדל הוא (בישראל) בין 38 ש"ח לבין משהו בסביבות 20. הגרסה העברית, שיצאה לאור בתרגומו של עמשי לוין, בהוצאת "כנרת", עולה יותר מ־30 ש"ח, ולפי כל העדויות אינה הצלחה מסחררת.

בארצות־הברית יש עתה התעוררות של הוצאת ספרים באיכות טובה ב"טרייד־פייפרבק". סיבת הדבר גם בכך, שכמעט כבר אין בתי־הוצאה המתמחים בסוג אחד. הוצאה של ספר חדש או הדפסה חוזרת בכריכה רכה שאינה מהדורת־כיס, מאפשרת לחסוך בהוצאות ולפנות אל סוג קהל שלא יוציא כסף רב, אבל יקנה ספרות איכותית, שלא תמיד תצליח בשוק ספרי־הכיס.

הצלחה כזאת היא שגרמה לבתי־הוצאה לפרסם סדרות ספרים בכריכה רכה, שעיצובם אחיד ומהודר. זה מוסבר גם בכך שגדל שם דור שלם, שלגביו ספרי־כיס בכריכה רכה הם בהחלט ספר. ספרים אלה יקרים יותר מספרי־הכיס, אך הם זולים בהרבה מספרי הכריכה הקשה. עקב כך הם מאפשרים למו"לים להמר על סופר "חדש" יותר, ולשלבו בסדרה עם סופרים ידועים יותר. הם מאפשרים להם להמר על הדפסות גדולות יותר. ברור שבארה"ב כבר אין תהליך חד־סטרי מכריכה קשה לספרי־כיס. ספר יכול בהחלט לצאת מלכתחילה בכריכה רכה ב"טרייד־פייפרבק", לצאת שוב במהדורת־כיס המונית, או לצאת אחר־כך בכריכה קשה.

בארץ אין כמובן שוק של ספרי־כיס, כי גם ההמון שבארץ הוא קטן למדי. הדבר הקרוב ביותר אליו, מבחינת הפורמט והפילוסופיה, הוא "ספרייה לעם" של "עם עובד". אבל זו סדרה איכותית, כמובן, אם היא מוציאה ספר כמו "קופסה שחורה" של עמוס עוז. עוז יצא גם במהדורות כריכה קשה, בפורמט גדול יותר. זו "מהדורה" חדשה, אף שהיא אותה הדפסה. גם במחיר יש הפרש של כחמישה ש"ח בין הכריכה הרכה לקשה. מן הסוג הקשה הודפסו 4000 עותקים בשתי הדפסות, ושתיהן נמכרו. מן הסוג הרך הודפסו 16 אלף עותקים. ההדפסה הראשונה היתה של 3000. נתוני המכירה מלפני שבועיים הם כ־17 אלף. פירושו של דבר של"עם עובד" יש כרגע, לסדרה של השנה הנוכחית (הסדרה של השנה שעברה חסרה עדיין שני ספרים) פחות מ־13 אלף מנויים. שהרי גם עותקים בכריכה רכה, שהם זולים יותר, נמכרים בחנויות. קנז יצא בכריכה רכה וקשה, וכך גם "ערבסקות" של אנטון שמאס. אם כי ספר זה נשאר בפורמט קטן גם בגרסה הקשה.

"הספרייה" בגרסתה למנויים היא סדרה של "טרייד־פייפרבק", כמו הדוגמה האמריקאית הנזכרת למעלה, והספרים ה"חזקים" אמורים לסייע ל"חלשים". לכך מכוונת גם ההשהיה בין הזמן שיוצא הספר למנויים עד שהוא מופיע בכריכה קשה לחנויות.

א. ב. יהושע, העושה ל"ספרייה" את מלאכת גיוס המנויים עם "מולכו", כמו שעשה זאת בשנה שעברה גרוסמן עם "עיין ערך: אהבה", אולי אינו מאושר מכך. אבל עד שהכעס יגבר עד לבלתי־נשא, ייצא הספר לחנויות (באמצע מרס). מריבה זו תימשך עד לספר החמישי, בזמן שבוע הספר.

"הספרייה" הדפיסה, כמכה ראשונה, 15 אלף עותקים של "מולכו". הספר החדש הוא מסע אל המוות ובחזרה. מולכו, הס"ט הירושלמי הגר בחיפה, שלמד לאהוב מוסיקה מאשתו הייקית מלווה אותה אל עולם המוות. אחר־כך כמעט כפולחן, הוא מנסה לחזור על תרגיל ליווי או לוויה זה עם הנשים האחרות שבחייו. הדרך מובילה אותו בין חיפה לירושלים, לעיירה קטנה בגליל, ועד לפאריס ולברלין.

9000 נכרכו בכריכה קשה, 5000 בכריכה רכה, המיועדת למנויים (עד לשבוע שעבר נמנו כ־4500 כאלה) ואלף בלי החלטה, בינתיים.

כל מו"ל ישראלי טוען שאין הבדל מהותי במחיר בין הפקת ספר בכריכה קשה וכריכה רכה. גודלו של שוק הקוראים כלל אינו מאפשר "מאס־מרקט פייפרבק". לפיכך, בארץ זו החלטה אסתטית, של "מה שנראה יותר כספר". חוץ מזה, ספר בכריכה קשה נראה יקר יותר, לכן אפשר למכור אותו יותר ביוקר.

החידוש הוא שרוב הספרים ב"ספריית פועלים" וב"הקיבוץ המאוחד" או ב"עם עובד" הם בכריכה רכה. ב"מעריב" או זב"ם, הרוב המכריע הוא בכריכה קשה. ב"כתר" יש "לייף" בכריכייה לספרים באיכות טובה בכריכה רכה (דומה שהקורא הישראלי מעדיף את הספר שלו קשה, מה גם שספר קשה קטנים סיכוייו להתפרק), וחלק מספרי הקריאה אכן יוצא בכריכה רכה. כמו למשל "כל הזמן שבעולם לקטוף שזיפים" של דניאלה כרמי, המוכרת מ"הפיצוץ ברחוב אהליך" במסגרת "הספרייה הקטנה". ספרי שירה חדשים הם לרוב בכריכה רכה ("אהבה אמיתית" של דליה רביקוביץ' הודפס כבר בשתי הדפסות, 6000 עותקים), ספרי ילדים ונוער לרוב בכריכה קשה.

הרומן שסביב הרומן

"בשבי העתים" — ספר זיכרונותיה של אולגה איווינסקאיה על חייה עם פסטרנק יצא לאור בזמורה־ביתן

זה נראה כמעט כאילו הוצאת "זמורה־ביתן" מתואמת עם הקרמלין: בשבוע שיצא בו לאור בעברית ספרה של איווינסקאיה "בשבי העתים", שחלק גדול ממנו עוסק ב"רומן שסביב הרומן". כשהרומן הוא "דוקטור ז'יוואגו", באו הידיעות ממוסקווה שלפיהן ייצא סוף־סוף גם בברית־המועצות הרומן של בוריס פסטרנק, שזיכה אותו ב־1958 בפרס נובל.

אבל האמת היא אחרת. ספרה של איווינסקאיה, שפגשה את פסטרנק ב־1946, היתה אהובתו במשך 14 שנים, עד מותו, שימשה מודל לדמות לארה ב"דוקטור ז'יוואגו", ובשל סיפור האהבה עם פסטרנק בילתה חמש שנים מחייה בבתי סוהר ובמחנות עבודה. יצא לאור ברוסית בהוצאת "פאייארד" בפאריס בשנת 1978. גם ספר זה לא ראה אור בברית־המועצות. גם הספר, כמו החיים המודעים של איווינסקאיה, הוא מתת אהבה לפסטרנק, והמערכת העכורה של החיים הספרותיים בברית־המועצות משמשת רק רקע לסיפור אהבה מיוחד זה. איך אחרת, אם לא כסיפור אהבה, יצטייר ספר המסתיים בשיר הבא: "עתה, כשחיי כלים/ אני עומדת על קבריו/ ומתרפקת אל שערי גן עדן/ שכן אכן אהבת אותי".

הוצאת "זמורה־ביתן" רכשה את הספר באותה שנה, והתרגום הושלם בראשית 1979. המתרגם הוא צבי גוסבאום, והוא שם־עט של עיתונאי, מסאי ומתרגם משפות רבות. כתב־היד המתורגם עבר ידיים רבות של עורכים ומגיהים, והדרך הארוכה והמפותלת מתועדת בכרטיסייה של ההוצאה. אהוד זמורה אומר שהיה יכול, תוך היסכון של זמן וכסף רב, להוציא את הספר לאור עוד בסוף שנות השבעים, אבל הקפדת בית־ההוצאה על איכות היא שעיכבה אותו עד עתה.

פסטרנק: סיפור אהבתו

את צאתו של "דוקטור ז'יוואגו" בברית־המועצות עיכבו עד כה סיבות אחרות לגמרי. פסטרנק היה מודע לכך שיהיו מי שלא יאהבו את אופן התיאור של ה"לבנים" ברומן ההיסטורי שלו. לכן כנראה טרח להפיץ את כתב־היד של הספר לפני שזה יצא בדפוס. העובדה שהרומן פורסם מחוץ לגבולות ברית־המועצות, אחרי שפסטרנק נתן את כתב־היד לשליחו של מו"ל איטלקי — כנראה ללא כוונת זדון, גם אם ידע שהדבר עלול לסבכו ושבברית־המועצות לא ישמחו להוציא את הרומן לאור כמות שהוא — היתה חלק מן המסע שניהל נגדו, שבמהלכו כונה "בוגד" והגיע אף לסף התאבדות. הענקת פרס נובל לפסטרנק, שאותו סירב תחילה לדחות, רק חיזקה את מסע המשמיצים נגדו.

בברית־המועצות הגיע הספר לשלב של "הגהה מעוכבת", לפני שפסטרנק גורש מאגודת הסופרים, ונמנעה ממנו ומאיווינסקאיה כל עבודה. אתה קורא את קורות הימים ההם, מודע לכך שמדובר בזמנים האפלים של השלטון הפוסט־סטליניסטי, וחושב לעצמך שכמובן, צנזורה כזאת יש רק שם. כמה טוב שבמדינתנו הנאורה, חוץ מצנזורה על מחזות וסרטים, ותקנות שעת חירום היכולות למנוע (ומונעות) הפצת ספרים, אין דברים כאלה.

לספר מצורפות הערות, חלקן של המחברת וחלקן של המתרגם. יש בו תמונות ואינדקס המתבקש בספר כזה, אף על פי שהוא בעיקרו סיפור אהבה ולא מחקר מדעי או ביוגרפיה מלומדת. יש גם רשימת התרגומים לעברית של כתבי פסטרנק ו־מאמרים עליו.

"דוקטור ז'יוואגו" תורגם לעברית בשנת 1958, זמן קצר אחרי שיצא לאור באיטליה, באיטלקית וברוסית. בתרגומו של צבי ארד היו שני כרכי "דוקטור ז'יוואגו" הספרים 8 ו־9 בסדרה הראשונה של "ספרייה לעם". מבחר שירים של פסטרנק בתרגומו של עזרא זוסמן ראה אור בתל־אביב בשנת תשכ"א. למרבה הפלא, אין מציינת הרשימה הקצרה שבסוף הספר את הוצאות הספרים שבהן ראו אור כתבי פסטרנק, הגם שהיא מקפידה, עד כדי ציון מספרי העמודים, לאזכר את כתבי־העת שבהם פורסמו כתבי פסטרנק או מאמרים עליו: "סימן קריאה" או "עיתון 77".

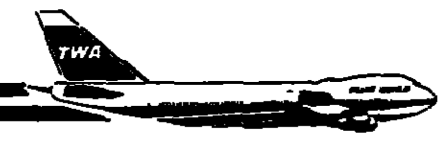

ט.וו.א 747
ללא חניית ביניים
תל־אביב־
ניו יורק־
תל־אביב.

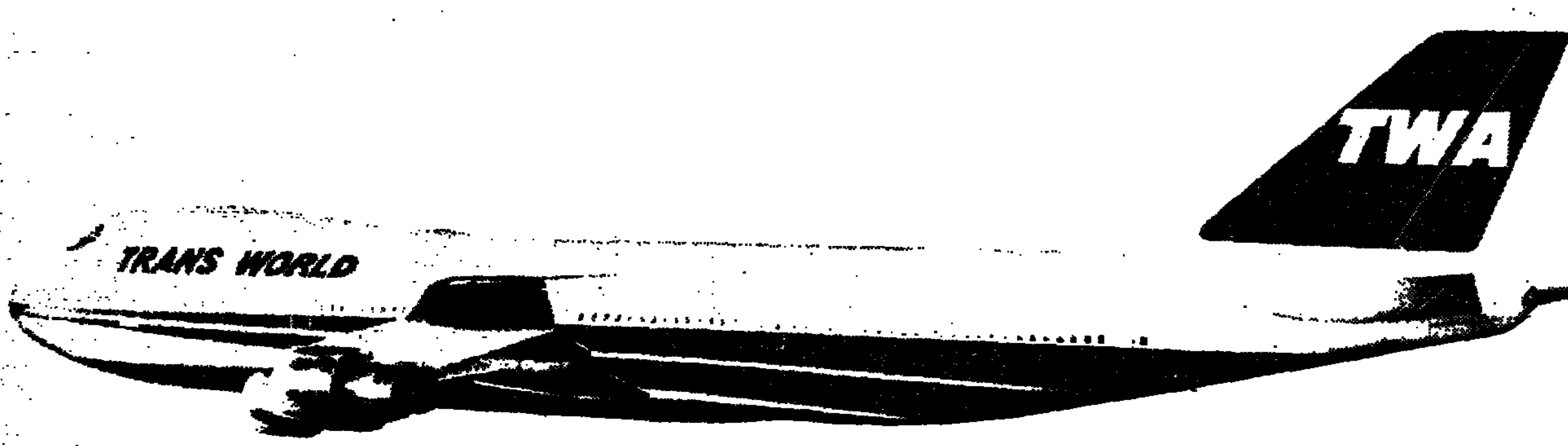

הטיסה הנוחה ביותר לארה"ב.

ממריאים בשעות הבוקר בימי ראשון, רביעי* ושישי* ומגיעים לניו יורק בשעה נוחה בשעות הצהריים.

אם ברצונך להמשיך לעיר אחרת בארה"ב, טיסת המשך של ט.וו.א תטיס אותך ליעדך עוד באותו יום.

ט.וו.א טסה ליותר מ־100 ערים בארה"ב, הוואי והאיים הקאריביים. ט.וו.א מציעה לך את הטיסה הנוחה ביותר לניו יורק ללא חניות ביניים. לפרטים פנה לסוכן הנסיעות שלך.

*החל מ־5 באפריל.

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

TWA

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

ה"הוסטלים" נסגרים, חוזרים לבית הסוהר

רעיון ה"הוסטל", שאומץ בשירות בתי הסוהר, הושאל מארצות בהן פועלים בהצלחה רבה בתי שיקום קהילתיים. העיקרון על פיו מתנהלים בתי שיקום אלה, הוא שהאסירים יוצאים לעבוד במקומות עבודה רגילים, מנהלים אורח חיים פתוח וכמעט חופשי ובתום יום העבודה חוזרים אל המוסד. ב"הוסטל" אין חומה או גדר, אין סוהרים ואין שמירה. האסירים מנהלים את המקום תוך פיקוח מינימלי של שירות בתי הסוהר. חשיבות ה"הוסטל" היא בכך שהוא מכשיר אסירים לקראת סוף תקופת מאסרם להשתלבות בחברה הרגילה, הן מבחינת השיקום בעבודה הן מבחינת הווים התנהגותיים.

בשירות בתי הסוהר ובמשרד המשטרה, למדו היטב את עקרון הניסיון הפעלת ה"הוסטלים". אנשים נשלחו גם לחו"ל כדי להתוודע לנושא. ואכן, לפני כמה שנים הוכנה, בהשקעה של שעות עבודה רבות ומשאבים כספיים, תכנית אב להקמת 25־20 "הוסטלים" לאסירים, שבכל אחד מהם ישוכנו כעשרים אסירים. על פי סקר שנערך, נקבע כי לפחות עשירית מ־4500 האסירים הפליליים בבתי הכלא בישראל מתאימים לשיקום במסגרת "הוסטלים". מלבד כל היתרונות האחרים שלהם, נמצא גם ש"ההוסטלים" זולים יותר בהחזקת האסירים.

נקבעו קריטריונים לשיבוץ אסירים ב"הוסטלים", והובטח כי ישוכנו בהם רק כאלה המצפים לקראת שחרור, אינם מסוכנים לציבור, אינם צורכים סמים ושפוטנציאל השיקום שלהם גבוה. במשך תקופה ארוכה חיפשה נציבות שירות בתי הסוהר מבנה מתאים לשכן בו את ה"הוסטל" הניסיוני הראשון בישראל. רבות מהרשויות המקומיות בארץ סירבו לאשר פתיחת "הוסטל" כזה בתחומן שיפוטן מחשש להשפעה שלילית על אוכלוסייתן. בסופו של דבר נמצא מבנה בן שתי קומות סמוך לצומת בית דגן שהושכר לשירות בתי הסוהר.

לפני כשנה וחצי נפתח המקום, מלווה בציפיות רבות. שוכנו בו כעשרים אסירים, שהתחלפו במשך הזמן. על ניהול המקום הופקד קצין גימלאי של שירות בתי הסוהר. בימים אלה נראה, שתכנית ה"הוסטלים" שתלו בה כל כך הרבה תקוות, עומדת בפני גסיסה. ה"הוסטל" בבית דגן, כך מתברר, מהווה בעייה. בשירות בתי הסוהר לא מרוצים ממה שקורה בו ומהלקוחות שהופקדו עד כה מתפעלו ומתפקדו. גורמים בשירות בתי הסוהר טוענים, שאמות המידה לשיבוץ אסירים מתאימים ולניהולו של ה"הוסטל" לא נשמרו, ושבמשך הזמן "התברגו" ל"הוסטל" אסירים שלא התאימו למקום וניצלו את החופש הרב, הכמעט מוחלט, שבמקום ואת חוסר הפיקוח כדי להמשיך בעיסוקיהם הפליליים, לרבות עיסוק בסמים.

מידע שהגיע למשטרה חשף שימוש אינטנסיבי בסמים בתחומי ה"הוסטל". (מספר "הארץ" שסייר במקום בשבוע שעבר גילה שם כלים לעישון סמים). עוד עלו חששות וחשדות — הנתמכים במידע — כי חלק מהאסירים הגרים ב"הוסטל", היוצאים לעבודות במקומות עבודה בחוץ, עוסקים בפעילות פלילית ומתרועעים עם עבריינים בשעות היום, ללא פיקוח של סוהרים.

נציב שירות בתי הסוהר, רוד מיימן, מסרב בעקשנות — כמו בנושאים אחרים — למסור מידע על המתרחש ב"הוסטל" בבית דגן, על מספר האסירים המוחזקים בו, על אמות המידה לשיבוץ האסירים למתקן זה ועל התכניות לעתיד. בכל הידוע נערכים עתה דיונים על סגירת ה"הוסטל" הניסיוני ועל העברת האסירים בו לבתי כלא אחרים שבהם יש בתי שיקום הנמצאים מאחורי גדרות.

דובר משרד המשטרה אישר בתשובה לשאלה, שנושא ה"הוסטל" נמצא בבדיקה, בייחוד לאחר שהתברר כי עלות אחזקת האסירים בו אינה נמוכה מאחזקתם בכלא רגיל ולנוכח העובדה שכיום יש, בבתי השיקום בבתי הכלא הרגילים, מקומות לקליטת אסירי ה"הוסטל".

מה חדש ביחידה לחקירות הונאה

היחידה הארצית לחקירות הונאה, שבראשה עומד תנ"צ יורם גונן, עברה בשנתיים האחרונות שינויים רבים — ארגוניים, אישיים ותפישתיים, שהפכו אותה ליחידת משטרה אחרת מזו שהיתה בתקופתו של בנימין זיגל. יש הטוענים שהשינוי הוא לרעה: שכיום היחידה פחות לוחמת ותוקפנית חסרה בה את "רוח זיגל", שתעודד את החוקרים ותיתן להם גיבוי לחשוף שחיתויות ולרדוף חשודים נגד אישי ציבור ובעלי תפקידים בכירים בממסד הממלכתי. אותם גורמים סבורים שהיחידה פחות עצמאית וחופשית, ומחולשה בפעולותיה, בעיקר בגלל ריבוי פרישות חוקרים ותיקים ומנוסים, שלא "הסתדרו" עם המפקד החדש תנ"צ גונן והעדיפו לחפש את עתידם מחוץ ליחידה ומחוץ למשטרה.

גורמים אחרים, והם כמובן הפיקוד הנוכחי של המשטרה והיחידה לחקירות הונאה, טוענים לעומת זאת, כי היחידה ממשיכה לפעול במרץ למען טוהר המידות ונגד עבירות מרמה והונאה. כיום, הם אומרים, עבודתה מאורגנת, ממוסדת, מסודרת ויעילה יותר מאשר בעבר. אותם גורמים רומזים שזיגל ניהל למעשה "ממלכה פרטית" שהיתה מנותקת — מבחינת המידע שאספה ותכנית עבודתה — מהמטה הארצי של המשטרה. קשה עדיין לקבוע מי צודק ואם באמת "קור" שינה של יחידת העילית למלחמה בעבירות הצווארון הלבן.

בשבוע שעבר, בפגישה עם עיתונאים, חשפו ראש היחידה, תנ"צ יורם גונן והמפכ"ל דוד קראוס, בראשונה מזה תקופה ארוכה, פרטים על הנעשה ביחידה, השינויים בה ועל תפקודה. מתברר שיש בה כיום 99 תקני חוקרים ואנשי מינהלה, מהם 13 בשלוחה הצפונית של היחידה שהחלה לפעול באופן ניסיוני לפני כשנה. 12 חוקרים חסרים עדיין לאיוש התקנים ביחידה, מהם שני רואי חשבון, שחשיבותם רבה לנוכח סוג החקירות שבהן עוסקת היחידה כיום. בשנת 1986 עזבו את היחידה 23 חוקרים (כרבע מסך כל החוקרים). 15 מהם התפטרו, 2 פרשו לגימלאות, ו־6 עברו ליחידות אחרות. במקומם גויסו ליחידה 25 חוקרים, 9 מהם הגיעו מחוץ למשטרה והשאר מיחידות משטרה אחרות.

ביחידה מקפידים על עקרון הרוטציה ונקבע שאחרי שירות של 10־8 שנים (פרק זמן כפול מאשר ביחידות אחרות) ביחידה, מועברים האנשים — שרובם קצינים — ליחידות אחרות. לדברי המפכ"ל וראש היחידה, הרוטציה היא חיובית, רצויה ואינה מחלישה את היחידה שיש צורך להזרים אליה "דם חדש". החוקרים החדשים שמגיעים אליה הם חוקרים טובים המשתלבים מהר, תוך כמה חודשים, בעבודה, ואילו החוקרים שעוזבים משתלבים היטב ביחידות אחרות ותורמים שם מניסיונם. יש במשטרה וביחידה עצמה, גורמים הטוענים כי התחלופה הגדולה בשנתיים האחרונות של חוקרים, פגעה בתפקוד היחידה ועודדה בעיות שעוד תבואנה לידי ביטוי בפעילותה של היחידה.

אמנם נתונים סטטיסטיים אינם הכל ובכל זאת ראוי לציין כי בשנת 1986 נפתחו ביחידה הארצית לחקירות הונאה 224 תיקי חקירה בלבד, הרבה פחות תיקים מאשר בשנה שקדמה לה — שבה נפתחו 342 תיקי חקירה. הדבר מוסבר בכך שכיום מקפידים לעסוק ביחידה רק בחקירות בתחומים מסוימים, "כבדים" וחשובים הדורשים התמחות והתמקצעות, בעוד שאת תיקי החקירה השגרתיים, כמו עבירות על אחזקת מטבע חוץ, שבעבר כן נחקרו ביחידה, משאירים לטיפול יחידות אחרות. ראש היחידה תנ"צ גונן מגדיר זאת: "אנחנו עוסקים בתופרה עילית ולא בקונפקציה".

בעבר, מרבית המידע זרם מאנשים שבאו ליחידה, התלוננו ומסרו פרטים על עבירות ושחיתויות בתחומם ותוך ויכוח עצמם. כיום חושש הציבור לבוא ולספר מיוזמתו את הידוע לו, ולכל היותר נשלחים מכתבים אנונימיים. כתוצאה מכך הפכה עבודת היחידה ליותר אינטנסיבית: החוקרים נאלצים ליזום פעולות ולבצע עבודת חשיפה ומודיעין יזומה. המשטרה גם מוגבלת מבחינת התשלום הכספי למקורות המודיעין שלה. יותר ויותר היא נשענת על גמולים לא כספיים למוסרי המידע כמו למשל, סגירת תיקים — באישור הפרקליטות — תמורת מידע חשוב.

המפכ"ל דוד קראוס וראש אגף החקירות ניצב יגאל מרקוס הם מגלים, על פי עדותם, מעורבות הרבה יותר גדולה וצמודה, מבעבר בעבודת היחידה ובחקירות הרגישות שהיא מנהלת, סבורים ש"היחידה של גונן" פעלת ומתפקדת היטב.

איזה משמר אזרחי צריך

אין זה סוד שהמשמר האזרחי אינו אהוד עד היום על רבים משוטרי וקציני המשטרה "הכחולה", הרגילה, הרואים בו גוף זר ומיותר המושך אליו תקציבים ואמצעים חיוניים מהמשטרה מבלי לנצל אותם כראוי. יש במשטרה רבים הגורסים כי המשמר האזרחי, בתכונתו הקיימת, אינו ממלא כבר מזמן את משימתו העיקרית שלמענה הוקם: אבטחה מפני פיגועי מחבלים. לדעתם הוא ניתן בהחלט לפירוק, תוך השארת כמה יחידות שהשתלבו בשנים האחרונות בעבודה השוטפת של המשטרה, כמו סיוע למלחמה בפשיעה או אכיפת חוקי התנועה. הדיונים במשטרה, במשרד המשטרה ומחוץ להם, על היותו ואופיו של המשמר האזרחי נמשך, אך עדיין ללא הכרעה.

בימים אלה פרסם פיקוד המשמר האזרחי נתונים לסיכום שנת 1986 (השנה ה־13 לפעילותו). להלן כמה נתונים: במשמר האזרחי 366 תקני כוח אדם בשכר (משרות מלאות). המספר הזה קטן ממחצית כוח האדם שהפעיל את המשמר האזרחי עד לפני חמש שנים. מספר המתנדבים הפעילים, ירד במחצית לערך ועומד כיום על 49 אלף. לרשות המשמר האזרחי 146 כלי רכב משטרתיים (מתוך יותר מ־2000 העומדים בסך הכל לרשות המשטרה). מערך הכוננות של המשמר האזרחי מונה כ־430 כיתות כוננות יום ולילה ו־34 כיתות צלפים מאומנים. כ־4000 מתנדבי המשמר האזרחי משרתים ביחידות המסייעות למשטרה בעבודתה השוטפת — מלחמה בעבריינות, תנועה, סיורים בגרים, שיטור ימי וחילוץ נפגעים.

לפי נתוני המשמר האזרחי ביצעו בשנה שעברה המתנדבים בכל רחבי הארץ 804 אלף "פעילויות" ("פעילות" היא משמרת בת 4־3 שעות של אדם אחד). בין השאר בוצעו 90 אלף סיורים ממונעים ביום ובלילה ונבדקו 185 אלף אוטובוסים.

לכאורה, נתונים מרשימים ומעודדים. הכל זאת יש — גם בבכירים במשטרה — הסבורים שניתן להפעיל את המשמר האזרחי ביתר יעילות, עם פחות תקני כוח אדם ומשאבים.

טבח לבוב: תיבת פנדורה

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה

סימון בורוסוביץ' גרוברג, יהודי מלבוב, היה בן 25 כשראה לדבריו, בקיץ או אולי בסתיו 1943, גרמנים רוצחים 2000 חיילים איטלקים. גם נינה פטרושקובה, ששימשה אז מתורגמנית, ראתה את הטבח. אלה הן שתיים מעשרות עדויות שפרסמה סוכנות הידיעות הסובייטית טא"ס בסוף ינואר — יותר מ־43 שנים לאחר הרצח. בין הרוצחים היו קצינים, לרבות חמישה גנרלים.

אין זאת הפעם הראשונה שמתפרסמות ידיעות דומות. ב־1960 עשה זאת השבועון הפוליטי האיטלקי "אפוקה". ב־1967 יצא בתרגום איטלקי ספרם של ההיסטוריונים הסובייטים מיכאלוב והזמנובסקי "אל תשכחו". אז לא עורר הנושא תשומת לב מיוחדת, אך לא כך היום. בלחץ דעת הקהל ואמצעי התקשורת, מינה שר ההגנה ועדה בהשתתפות קציני צבא והיסטוריון. ועל השופט דומניקו סיקה (שהתפרסם בחקירותיו בנושאי הטרור הפוליטי) הוטל לפתוח בחקירה משפטית.

במשרד ההגנה הותקן קו מיוחד לשימושם של עדי ראייה. עד כה הבטוחים בעדותם היו הסובייטים והפולנים בלבד. עשרות ספרים שהופיעו באיטליה על המפלה והנסיגה מחזית המזרח אינם עוסקים בטבח בלבוב ואין גם זכר לאירוע בארכיון הצבא. ממשלת ברית המועצות הציעה כעת בראשונה את עזרתה המעשית והנספח הצבאי האיטלקי המוצב במוסקווה, נשלח ללבוב. גם הגרמנים הציעו את עזרתם.

ביוני 1940 הצטרפה איטליה הפאשיסטית למלחמה לצדה של גרמניה. מוסוליני קיווה לנצל את מלחמת הבזק הגרמנית ואת נצחונה המרשימים. הצבא האיטלקי לא היה מוכן למלחמה ממושכת אך למרות זאת מיליון וחצי חיילים נשלחו לקרב, בעיקר לבלקן ולחזית המזרח. בראשית חורף 1943 פתחו הגרמנים בנסיגתם הגדולה מחזית המזרח ואתם חיל המשלוח האיטלקי. על פי אומדנים נסוגו אז מאה אלף חיילים איטלקים.

ב־8 בספטמבר 1943, בעקבות נחיתת צבאות הברית בסאלרנו שמדרום לנאפולי, חתם הגנרל באדוליו בשם המלך ויטוריו עמנואל השני על הסכם שביתת נשק עם בעלות הברית. המלך, משפחתו והמפכ"ל ברחו מרומא וחצו את קווי החזית. על פי מקורות גרמניים היו אז בשטחי הכיבוש הגרמניים כ־740 אלף חיילים איטלקים. המלך קרא להם לא לשתף פעולה עם הגרמנים. מי שיכול, ברח לאיטליה, אחרים נמלטו להרים, רבים נתפסו ונשלחו למחנות עבודה בגרמניה. היו שנענו לקריאתו של מוסוליני שהקים את ממשלתו החדשה באזורים שכבשו שותפיו על ידי בעלות הברית.

בתוך התוהו ובוהו נעלמו עשרות אלפי חיילים. על פי מקורות איטלקיים הגיעו כל שרידי הצבא האיטלקי ברוסיה הביתה בקיץ 1943, ומספר השבויים בידי הרוסים לא עלה על 20 אלף איש. ממשלות איטליה חיפשו אחריהם אבל בסתיו 1946 הגיעו האחרונים ששוחררו על ידי הסובייטים. גורלם של אחרים מעולם לא הובהר. הסברה היא שהאלפים שכנראה נרצחו בלבוב הם רק משבצת אחת בתעלומת היעלמם של יחידות שלמות.

האיטלקים מעלים השערה שלא היו אלה חיילי חזית המזרח, אלא היחידות מהבלקנים שנשלחו למחנות עבודה בפולין. שאלת עיתוי הרציחה חשובה. אם נרצחו בקיץ, הם היו אז עדיין בעלי ברית. אך אם נרצחו בראשית ספטמבר — נחשבו לשבויים. בזמנו התעלמה איטליה באופן רשמי מגורלם של עשרות, ואולי מאות אלפי החיילים בחזית המזרח, על רקע הפולמוס ההיסטורי בין האוחזים להתנגדות הצבא האיטלקי וביזות המנהיגות הפוליטית והפיקוד הצבאי. פרשה זו, מבישה כפני עצמה, שלא העמידה באור מלבב חלק ממנהיגותה החדשה של איטליה, חיזקה את הימין הקיצוני של ידידי מוסוליני, הבאישה את ריח המלוכה ותומכיה.

המלחמה הקרה והמאבק החריף בין המפלגה הקומוניסטית למפלגות המרכז שהחזיקו בשלטון, היו רקע נוח להטיל את כל האשמה לגורל שבויי מלחמה האיטלקים על הרוסים. יתכן שבשנות ה־60, כשפורסמו בראשונה הידיעות על טבח לבוב, העדיפה איטליה לא להסעיר את הרוחות נגד גרמניה לשם היצוא או פועלים רבים. השוק הגרמני היה כבר אז שוק חשוב לתוצרת האיטלקית. הרגשות האנטי איטלקים בגרמניה על רקע יציאתה של איטליה מהמלחמה היו חזקים.

כיום, בעקבות הידיעות על טבח לבוב, התעורר לחץ באיטליה לגלות את האמת. האמנם נטבחו חיילים איטלקים בידי גרמנים כמה נשבו בידי הרוסים? הספרים שנכתבו על סבל שיפורי חיילים שהצליחו לחזור, אינם מגלים את הסיפור כולו. באותם ימים של תוהו ובוהו לא נשמר הקשר בין ממשלת מוסוליני שהמשיכה לשתף פעולה עם הגרמנים, לבין היחידות שנלחמו או לבין אלו שסירבו להמשיך במלחמה והלכו לשבי.

מדוע ראתה סוכנות טא"ס לנכון להעלות את הפרשה דווקא עכשיו? גורבאצ'וב עומד לבקר בקרוב באיטליה ופרשת לבוב בוודאי תגביר את העניין בביקורו. גם זה אולי חלק ממאמצים ליצור תדמית חדשה לכלי התקשורת בברית המועצות ולקרמלין. הרוסים, וכנראה גם הגרמנים מוכנים לספר, האיטלקים תאבי דעת, והסיפור ישן מכדי ליהפך נושא למאבק פוליטי.

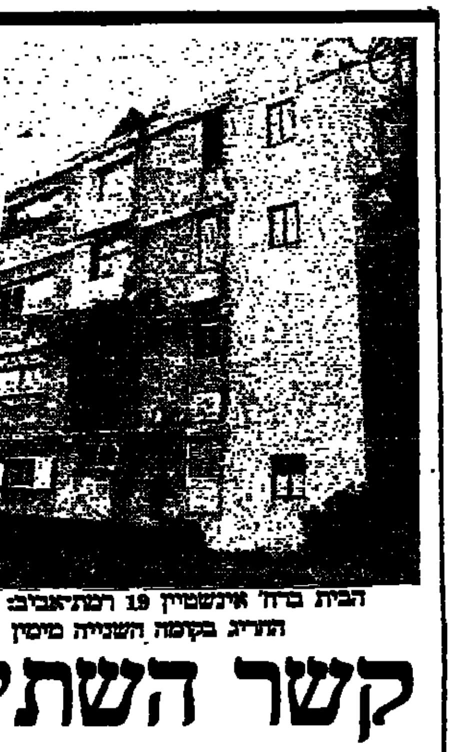

הבית ברח' איינשטיין 19 ברמת־אביב: המבנה החריג בקומה השנייה מימין

קשר השתיקה

ארבע משפחות בבניין ברמת־אביב הצליחו לרמות, באורח מתוחכם, את המשפחות השכנות, ולבנות תוספות לא חוקיות לדירותיהם

מאת צבי הראל

באחד הבקרים של יוני 1981 נשמעו קולות גאים מכניסה ד' של הבית ברחוב איינשטיין 19 ברמת־אביב. באותה עת עסקו פועלים בהרחבה של ארבע דירות של ארבע משפחות המתגוררות בכניסה ד'. בכל אחת מארבע הכניסות מתגוררות שמונה משפחות.

המשפחות האחרות, שלא שיפצו את דירותיהן, הופתעו למראה הפועלים העוסקים בעבודות במקום, במיוחד בגין העובדה, כי הפועלים הרסו את מתקן הכביסה המשותף של כל דיירי ארבע הכניסות. כאשר נשאלו ארבעה בעלי הדירות לפשר הדבר השיבו, כי בידיהם אישורים מתאימים מטעם עיריית תל־אביב, שנתנה את הסכמתה לבצע את השינויים בדירותיהם. השינויים הדרושים לכל אחת מארבע הדירות, שני חדרים ושירותים.

לאחר שכונסה אסיפת דיירים דחופה, החליטו אנשי הוועד לבדוק את האישורים בעיריית תל־אביב. כבר בבדיקה הראשונה נתברר להם שבקשת תוספת הבנייה הוגשה בשם דיירי כניסה ד' של רחוב ברקסון. רחוב ברקסון 15 נמצא סמוך מאוד (ומקביל) לרחוב איינשטיין, אולם הוא אינו הכתובת הנכונה. התברר, כי בכל תעודות הזהות של כל דיירי הבית מופיעה הכתובת רחוב איינשטיין 19. בהמשך הבירור, נחשף פרט נוסף שהסביר מדוע לא ידעו הדיירים האחרים על בניית התוספת מראש. התברר להם, כי בעלי ארבע הדירות פירסמו את השינויים — כמתחייב בחוק התיכנון והבנייה — בשלושה עיתונים שאינם נפוצים בקרב דיירי השכונה: "הצופה", "שערים" ו"שער".

הפרשה הסתעפה והלכה. הוגשה תלונה במשטרה. בעקבות החקירה הגישה התובעת עו"ד רות פרידמן כתב־אישום. שלושה דיירים מכניסה ד' הורשעו בשתי עבירות: קבלת דבר במרמה ומסירת הודעה כוזבת. שלושת הדיירים שהורשעו הם בני הזוג אביבה ושמואל שידלו ושמחה סובל.

שלב נוסף במבוך

לפני כחודש התוסף שלב בפרשה עקלקלה זו, כאשר המפקח על רישום המקרקעין אימץ את טענת פרקליט דיירי השכונה, עו"ד גלעד ישעיה, והורה להם להרוס את התוספות המשמעותיות שבנו ולהחזיר את מצב הבניין לקדמותו.

פסק־הדין האחרון, בו נקבע כי על הדיירים להרוס את אשר בנו, מתבסס בעיקר על פסק דינו של שופט בית משפט השלום בתל־אביב, יורם גלין, שהרשיע את שלושת הנאשמים בשתי העבירות באפריל 1985 והסתפק בהטלת קנסות עליהם. (שלושת הנאשמים הגישו ערעור על הרשעתם לבית המשפט המחוזי. הערעור עדיין לא הוכרע להישמע).

השופט קבע, כי הפירסום בשלושת העיתונים הללו היה במסגרת קשר השתיקה שעובר כחוט השני במעשי הנאשמים והפירסום נועד כדי למצוא את הפשרה בין חובת הפירסום לבין הכוונה להרחיק ככל האפשר מעיני דיירי הבית. כאשר לקשר השתיקה מאמץ השופט את עדותם של הדיירים אשר שמש וזהו ברנובסקי ז"ל (שנפטרה בינתיים) שסיפרו כי הנאשמת אביבה שידלו אמרה להם, לאחר שנתגלה העניין, בדרישה להסביר את התנהגותה, כי כשם שהפצצת הכור הגרעיני בעיראק היתה צפויה לסיכול לו ראש הממשלה דאז מנחם בגין היה מגלה ברבים את כוונותיו מראש — כך גם היה עולה בגורל תוכנית הבנייה.

השופט גלין מדגיש בהכרעת־הדין, כי באשר לקשר השתיקה של הדיירים לא היה בו די כדי להושיבם על ספסל הנאשמים, אילולא הזיקה שבינו לבין הצהרתם — כמתחייב בחוק — כי תלו מודעות בכל ארבע כניסות הבניין ברחוב איינשטיין 19. השופט דוחה את גרסת אביבה שידלו ושמחה סובל כנגד אימוץ עדותם של 21 דיירי הבית האחרים שהעידו, כי מעולם לא ראו בבניין מודעה או הודעה כלשהי בקשר לבנייה הצפויה. "אין ספק", קבע השופט גלין, "כי המודעות לא נתלו וכי הנאשמים פירשו את קשר השתיקה כך שמנעו ממילוי הדרישה הסטטוטורית. במעשה זה, או ליתר דיוק, בהצהרתם הכוזבת כאילו עשוהו, עברו הנאשמים את 'הקו האדום' שבין התנהגות בתחום המותר להתנהגות פלילית".

תיק תיירות / זוהר בלומנקרנץ

הפנים לדרום אמריקה

ביתן ישראל ביריד התיירות הבינלאומי בספרד ("פיטור"), שהסתיים בתחילת החודש יש בו כדי ללמד על החשיבות הגדלה וההולכת אשר המדינה וגורמי התיירות בארץ מייחסים לדרום אמריקה. יריד התיירות במדריד מהווה לא רק תערוכה לשיווק התיירות מספרד ואליה אלא גם למדינות דרום אמריקה. סוכני התיירות של ישראל המטפלים בשוק הספרדי הם המטפלים גם בתנועת התיירות מדרום אמריקה. שטח ביתן ישראל ביריד נשכר על ידי לישכת התיירות הממשלתית של ישראל בספרד.

המלצה להרחיב את שוקי עידוד התיירות מספרד לישראל מעבר למגזר הצליינרי ולא להעניק מחירים מיוחדים וזולים יותר לגורמי התיירות מספרד בחבילות הסיור לישראל, כלולה בדו"ח חשבון פנימי של ראש משלחת גורמי התיירות של ישראל שהשתתפה ביריד. הדו"ח של מנהל המחלקה לעידוד תיירות בהתאחדות המלונות לישראל, יעקב כ"ץ, קובע כי המונופול של מספר סוכנים ישראליים המנהיגים הולים אותם הם מבטיחים למלונות "אינם בריאים לטווח ארוך. יש להרחיב את מעגל הסוכנים הישראליים שעובדים עם ספרד ודרום אמריקה ולהכין להם תוכניות סיור רגילות כמו לשאר התיירים מאירופה", נכתב בדו"ח.

בשנה האחרונה היו ל־32 סיטונאי תיירות מספרד תוכניות על ישראל כן היו עוד כ־50 סוכני נסיעות מספרד שמכרו חבילות סיור בישראל. תנועת התיירות מספרד ודרום אמריקה נמצאת בתנופת עלייה מתמדת מזה כמה שנים. מהארצות דוברות ספרדית (ספרד, ודרום אמריקה) נרשמה בשנה האחרונה עלייה של כ־30 אחוז לעומת שנת 85'. בסך הכל הגיעו מארצות אלה כ־60 אלף תיירים לישראל.

רישיונות במחלוקת

תוקפם של רשיונות סוכנויות נסיעות ותיירות שפג עוד ב־31 בדצמבר 86' הוארך בסוף השבוע שעבר, פעם שנייה תוך חודש, על ידי משרד התיירות, עד ה־31 במארס 87', בצל מחלוקת עם התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות לגבי סיווגם מחדש. סוכני הנסיעות והתיירות הונחו על ידי אירגון הגג שלהם לא לשתף פעולה עם משרד התיירות לגבי סיווגם מחדש.

משרד התיירות מבקש לסווג את סוכנויות הנסיעות והתיירות בהתאם לארבע קטגוריות: סוכנות נסיעות קימעונית לתיירות יוצאת בלבד, סוכנות נסיעות סיטונאית לתיירות יוצאת בלבד, סוכנות נסיעות סיטונאית לתיירות נכנסת בלבד וסוכנות נסיעות כללית לתיירות נכנסת ויוצאת גם יחד. משרד התיירות ינפיק את הנספח לרישיונות לסוכנויות הנסיעות והתיירות בהתאם לסיווג החדש. סיווג זה דרוש גם למשרד הממשלתי לצורך קביעת גובה הערבות הבנקאית אשר כל סוכנות נסיעות תצטרך להפקיד בהתאם לסיווגה החדש. הסיווג החדש אינו מקובל על דעת התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות. אירגון הגג של סוכני הנסיעות והתיירות מבקש להבחין על פי החוק בין שני סוגי סוכנויות: סוכנות כללית — העוסקת בכל מגוון הפעילויות התיירותיות, וסוכנות סיטונאית — המשווקת חבילות סיור באמצעות סוכני נסיעות ותיירות קימעונאיים אחרים. רוב הסוכנים בארץ מסווגים כבעלי רישיונות לסוכנות כללית.

סמים בנתב"ג

תיירים מחו"ל ומבקרים מישראל החוזרים מחו"ל, משמשים כאחד המקורות להברחת סמים ארצה. שמונה ק"ג סמים קשים בשווי של כמיליון דולר לסיטונאי, נתפסו על ידי המשטרה אצל תיירים ומבקרים אשר הגיעו מחו"ל בשנה האחרונה, בנמל התעופה בן גוריון בלוד. לא עובר כמעט שבוע בו לא עוצרים בלשי המשטרה חשודים בנמל התעופה בן גוריון בלוד כאשר באמתחתם מתגלים סמים. בסוף השבוע שעבר עצרה המשטרה צעירה מישראל אשר הגיעה מחו"ל ובכליה התגלה גרם אחד של חשיש. היא שוחררה בערבות. יממה קודם לכן עצרה המשטרה תייר מארה"ב (35) אשר הגיע ארצה בדרך האוויר. בחיפוש על גופו ובכליו נמצאו ארבעה גרם קוקאין, מריחואנה וכלים לעישון הסמים. הוא נעצר על־ידי בלשי המשטרה לאחר שעורר את חשדם בהתנהגותו המבוהלת. התייר מארה"ב ניכלא להמשך החקירה ויואשם ביבוא ובהחזקת סמים שלא כחוק. באותו יום נעצר בנמל התעופה צעיר מישראל אשר חזר מטיפול גמילה מסמים בהולנד. בחיפוש על גופו ובכליו נתפסו שבע גלולות החשודות כסם מסוכן. הצעיר סיפר לחוקרים, כי יש ברשותו מרשם של רופא לצרוך את הגלולות. הוא שוחרר בערבות.

השוד בא והשוד הולך אולם נסיונות ההברחה של הסמים לעולם נמשכים.

עידוד תיירות לירושלים

300 אלף דולר יושקעו בקידום תיירות הפנים לירושלים באמצעות קרן שיווק מיוחדת ודרשה לה שותפים עיריית ירושלים, התאחדות המלונות ומשרד התיירות. ממחזיק תיק התיירות בעיריית ירושלים ונשיא התאחדות המלונות, אבי קסטה, נמסר, כי לנוכח המצב הקשה אליו נקלעו בתי המלון בבירה החליטו כל אחד משלושת הגופים השותפים בקרן להקצות 100 אלף דולר למבצעי פרסום ולשיווק של אירועים, כדי לעודד את הציבור בארץ לבוא לבקר ולהתארח בבתי המלון בירושלים.

קרנוואל בצל האיידס

האם צריך לפחד? חוגי התיירות בסאו פאולו אומרים כמובן שלא. הם חולקים, לא בלי צדק, על תדמית הקרנוואל בחו"ל כאילו זה אירוע רק של אורגיות והוללות

מאת שאול ואנקה

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

ריו דה ז'נרו

ומה אם הקרנוואל יפיץ את מחלת האיידס? שאלה זו, שנשאלה תחילה באורח תמים לכאורה, מרפה כעת בתהודה גדלה והולכת בעיתונים הברזילאים. דברים רבים כל כך קורים במהלך הפגנג קרנבלי גדול זה, גברים מתופשים לנשים לצד נערות טבולות מולאטיות. בערכות תחרויות בין "רבבות" שמיכון לא מוגדר. הומוסקסואלים רבים מברזיל ומחוצה לה מגיעים לקרנוואל, בחלקם אף בקבוצות מאורגנות כמו למשל מקליפורניה. "פנטזיות" מכל הסוגים נארגות בערים הגדולות, שם לא תמיד אפשר לדעת מי הוא מי מתחת לקישוטים רבי התוצאות. בקיצור, במשך ארבעה ימים משולים בכיפה בלבול כללי ואווירה של הכל הולך. מכאן נובעת הדאגה שמרעילה השנה זו הפעם הראשונה את ההכנות לקרנוואל. האם תחדל החגיגה להיות חגיגה וקריאות האזעקה ידחקו הצדה את קריאות ההוללה?

בעייה זו מדאיגה את שלטונות הבריאות ועוד יותר את גופי התיירות למיניהם. החשש של הראשונים הוא כי ייווצר מצב עליו הם יאבדו את השליטה, ושל האחרונים — מפני פסיכוזה שתרחיק את המלונות ואת הסיורים המאורגנים. הועלו רעיונות שונים: למשל, על הטסים במטוסים יהיה למלא טפסים כדי לדעת אם הם נמנים עם "קבוצת סיכון". היורדים מהמטוס יתבקשו לספק תעודה רפואית המעידה כי הם אינם נגועים. "מה דעתך" שאל כתב הטלוויזיה את הצעיר ההולנדי שירד זה עתה מהמטוס. "אני לא חושב שזה צודק כל כך", השיב הבלונדי מעבר לים. "זו גם דעתי" אמר אוסקר ראלסנטר, יו"ר התאחדות סוכני הנסיעות בריו דה ז'נירו. "זו אפליה".

בסופו של דבר לא תוצא אל הפועל שום יוזמה ספציפית בנושא האיידס לקראת הקרנוואל הנפתח ב־28 בפברואר. השלטונות פשוט החליטו להקדים מסע מניעה נגד האיידס המתוכנן מזה כמה חודשים. בשדות התעופה יקבלו התיירים עלון שידווח להם על אמצעי הזהירות שעליהם לנקוט. הם לא יתבקשו "להשתתף" פחות מאשר בעבר.

מזה שנתיים לפחות מעודדת מחלה זו בברזיל, כמו במקומות אחרים בתבל. ואפילו קצת יותר מאשר במקומות אחרים. מכל מקום, פחות או יותר כמו במדינות המפותחות במיוחד מחוץ לאפריקה, שכן ברזיל — שוב, אם אין לוקחים בחשבון את מדינות אפריקה — עומדת במקום השלישי בעולם במספר חולי האיידס הידועים בה, קצת יותר מ־1000. ונראה אפילו על פי נתונים סטטיסטיים מסוימים שהיא עומדת כעת לתפוס את המקום השני.

סאו פאולו היא העיר שנפגעה יותר מכל. ההומוסקסואלים המרוכזים ברובעי מרכז העיר עם רדת הלילה, הם לדברי מומחים בנושא, בקבוצת סיכון גבוהה שכן הם מעבירים את הוירוס לדו מיניים והם "בעלים ואבות משפחה טובים". סאו פאולו היא גם העיר הראשונה שהקציבה ביתן שלם בבית החולים שלה לנושאי המחלה. במקומות אחרים ההתנגדות הפסיכוטית והמחסור הכרוני במיטות בתי חולים הם מחסום שכמעט אין להתגבר עליו בפני אלה הרוצים לקבל טיפול.

כאשר שקלו השלטונות בשנה שעברה לערוך מסעי פרסום ברוחם של אלו באירופה וארצות הברית הציעו קבוצות של הומוסקסואלים או קבוצות "תמיכה בקורבנות האיידס" את האופי שיצטרכו אלה לדעתם לשאת, בלי הטפות מוסר, אמרו פה אחד, רק עצות ידידותיות. תגובה כרוזה שנראה היה כי קיבלה את אישור מיניסטריון הבריאות. הכרזות היו כל כך "ידידותיות" עד כי הכנסיה התקוממה. "תעשו את זה בצורה נעימה", אמרה כרזה. "הסקס הוא דבר טוב, אל תתנו לאיידס להרוס אותו. הימנעו מכל מגע עם הזרע, השתמשו באמצעי מניעה. צמצמו את מספר השותפים למיטה. אהבה הדדית היא טובה והסיכון בה קטן יותר".

עצות אלו לא היו כלל לרוחה של הכנסיה הקאתולית שראתה בה עידוד להומוסקסואליות. מיניסטריון הבריאות נכנע לכנסיה והכריז כי המסר "אינו מספק" למערכה פרסומית מקיפה. מסקנתם של אנשים המעורים בנושא היתה כי למנהיגי הכנסיה יש עוד הרבה מה ללמוד בכל הקשור לנהגי החברה הברזילית. האם הללו חשו כי כבודם נפגע מכל מקום עבודה היא שמזה כמה שבועות אין לראות אותם יותר בכינוסי מידע בנושא האיידס.

האם צריך לפחד מהקרנוואל? חוגי התיירות בסאו פאולו אומרים כמובן שלא. הם חולקים לא בלי צדק על תדמית הקרנוואל בחו"ל כאילו זה אירוע של הוללות, אם לא אורגיה אחת גדולה. "קודם כל המדובר הוא בחזיון ענק", אומר ראלסנטר, "המציין גם שרבות מהנשים העירומות שאפשר לראות בכשפים מקבלות כסף כדי להתפשט. כמובן, הסיכון קיים, והוא גדול יותר בתקופה זו מאשר בשאר חלקי השנה. הם מנסים לצאת מזה כאשר מלים השומר בתוכו את כל "התתפייטות" השכונה. כמו למשל "כתות ונוס". במלים אחרות פריט הנמכר בכל בתי המרקחת, שלגברים הומלץ עכשיו לקנותו.

בית־חולים חולה מאוד

בית־החולים הממשלתי "מלבן" בנהריה, המשרת אוכלוסיה בת 187,000 נפש, שוכן בצריפים משנות ה־50 והעבודה בו משתבשת לעתים קרובות בשל מחסור במשאבים

מאת נורית כהנא

בבית החולים הממשלתי "מלבן" בנהריה, בו 330 מיטות, המשרת את 187,000 תושבי הגליל המערבי, עדיין מאושפזים החולים בצריפים של שנות ה־50. בעיות בית החולים היום יומיות, החוזרות ונשנות. גרעות לתפעול מכוני הרנטגן, חדרי המיון והמעבדות במבנה החדש שהוקם. המעבר בשבילים המשובשים בין הצריפים מסכן לעיתים את החולים. מערכת החשמל מנוצלת כמעט עד קצה גבול יכולתה.

בשנתיים האחרונות מושבת בית החולים מדי חודשים מספר בשל מחסור בתרופות וחוסר אפשרות להזמין ציוד חיוני כגון פריטי כביסה, ציוד משקי ורפואי. בחודשים ספטמבר־אוקטובר השנה הגיע בית החולים למצב שמכשירים חיוניים התקלקלו, ולא היה תקציב לתקנם.

שלוש מתוך שש מכונות הכביסה, הושבתו. מתקציב המזון, בסך 38,000 ש"ח לחודש, נוסכו 6,000 ש"ח באמצעות קניית תחליף לבשר — סויה. "היינו קרובים לחוסר יכולת מוחלטת לתפקד. ואז נקטנו פעולת מנע שמטרתה לצמצם את פעילות בית החולים עד לנקודה שבה נקבל את התקציב הבא, לפני שיקרה אסון", אומר מנהל בית החולים נהריה, ד"ר אליעזר חזני.

בדצמבר אשתקד, הושבת בית החולים בצורה מתוכננת. דומה כי כל אימת שהנהלת בית החולים נזקקה להוצאה גדולה במיוחד, היה עליה להכריז על שביתה כדי שיחודש תיפקודו השוטף. "כל שנה נאבקנו על הגדלת התקציב", אומר ד"ר חזני.

אחרון בסולם הקדימויות

בית החולים נהריה עמד אחרון בסולם הקדימויות של תקציב לכל מיטה. שיעור ימי האישפוז לנפש, שנקבע על ידי מודדים דמוגראפיים, הרגלי צריכת שירותי הבריאות של האוכלוסיה הם הנמוך בארץ: אם מחלקים את מספר התושבים במספר מיטות בית החולים, מתברר כי שיעור המיטות לאלף נפש באזור הגליל המערבי עומד על 1.8 — לעומת 3.48 לאלף בבית החולים בצפת, 5.67 בבית החולים כרמל, 2.49 באשקלון — שהם בתי חולים בסדר גודל דומה לזה של נהריה.

היה זה מחזה שחוזר על עצמו, בין החודשים אפריל עד אוקטובר: באפריל נתקבל תקציב, באוקטובר החלה מערכה ב' לקבלת תקציב נוסף. לאחר שזה נתקבל, החזיקה הנהלת בית החולים מעמד עד חודש ינואר, ואז נזקקה לעוד "זריקת" תקציב כדי לגמור את השנה. מחזוריות זו לא איפיינה, לדברי חזני, את בית החולים נהריה בלבד.

במשך השנים נערכו תיקונים בבסיס התקציב של בית החולים נהריה. בשנת 1984 הגדילו את ההקצבה לתחזוקה. בעת המשבר הקשה של סוף שנת 1985 בבית החולים, הצטרפו ראשי היישובים למאבק להגדלת התקציב. לדברי ד"ר חזני, הצליחה הנהלת בית החולים להוכיח כי הדרישות מוצדקות, וכי לא היו בזבוזים. הוא ביקש, לדבריו, משר הבריאות הקודם לשגר ועדה שתבדוק את מצב בית החולים נהריה, במקום לחזור מדי שנה על מחזה בקשת הגדלת התקציב. ואכן, בחודש מאי 1986 הוקמה ועדה מיוחדת מטעם שר הבריאות הקודם, מרדכי גור. על פי חלק מהמלצות הוועדה, ניתנה תוספת לתקציב בית החולים. מאז חודש יוני המצב הוקל.

תלונות חוזרות ונשנות נשמעו בשנים האחרונות מצד ראשי הערים עכו ונהריה, ראשי מועצות שלומי, מטה אשר ואחרים, שאין התייחסות הולמת מצד משרדי הממשלה לעובדת מיקומו של בית החולים בקו העימות. אנשים בעלי קשרים, וקיבוצי הסביבה, הדירו רגלם מבית החולים נהריה ונתאשפזו בבתי החולים בחיפה.

היעדר מדיניות מוצהרת

"בעיית בית החולים נהריה היא, שעד כה לא היתה קיימת מדיניות מוצהרת וברורה מצד משרד הבריאות כלפיו. בנושא פיתוח השירותים הרפואיים: גם כאשר היתה תוספת תקציב, תמיד הוסיף משרד הבריאות אחוז קבוע לאותם בתי החולים. לבית חולים נהריה היתה נקודת זינוק גרועה מלכתחילה", אומר סגן המנהל האדמיניסטרטיבי של בית החולים, צבי שטרסברג. אישור לכך־עבר ניתן למצוא, לדבריו, בהודעתה של שרת הבריאות ביום שבת, 14.2, בארוחה חגיגית שנערכה במלון קרלטון בנהריה, לאיסוף תרומות לבית החולים. השרה אמרה, כי תדאג לשינוי בחלוקת תקציב משרד הבריאות, לפיו בתי החולים הפריפריאליים ייהנו מתוספת אחוזים על חשבון בתי החולים הגדולים.

בית החולים נהריה מדורג במקום השמיני ברשימת 11 בתי החולים בארץ. זה בית החולים האחרון שחוליו מאושפזים עדיין בצריפים. שטחו הכולל 124 דונם, וכרגע השטח הבנוי בו 12,600 מ"ר. מבנה חדש, האמור לאכלס את כל מחלקות בית החולים, נבנה בארטיות: כיום מאוכלסות קומת מרתף, וקומה ראשונה. קומה שלישית נמצאת בבנייה. הנהלת בית החולים מנסה לגייס כסף לבניית הקומה הרביעית: אם יגייסו ראשי היישובים, ואגודת הידידים את מחצית הסכום הדרוש לבניית הקומה הרביעית — הבטיחה שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו שמשרדה יגייס את החצי השני.

"הדברים היו צריכים להעשות בסדר הפוך", אומר מנהל בית החולים נהריה, ד"ר אליעזר חזני. "הייתי רוצה לראות קודם כל את החולים עוברים למבנה החדש, אולם תעבורנה עוד ארבע שנים לפני שהחולה האחרון יעזוב את הצריפים. עד לחודש הבא יאוחדו כל מעבדות בית החולים במבנה אחד — מיקרוביולוגיה, המטולוגיה, ואחרות. כמו כן, יאוכלסו במבנה החדש, בקרוב, המכונים לרפואה גרעינית ולב. בתוך חצי שנה יהיו אופטיקאים, ניתן יהיה לבצע בדיקות באמצעות רדיואיזוטופים."

"אור בקצה המנהרה"

התקציב החודשי הממוצע לחודש של בית החולים נהריה עומד באזור 415,000 ש"ח — לא כולל משכורות. התקציב השנתי — כ־4.5 מיליון ש"ח. בנוסף על כך, קיבל בית החולים מדי פעם סכומים נפרדים, כגון 120,000 ש"ח להשלמת פריטי כביסה (סדינים, חלוקים), ציוד משקי ורפואי. מיטות, שולחנות ומזרונים כמעט לא נקנו במשך השנים האחרונות. לשם חידוש בלאי מצטבר קיבל בית החולים עוד 300,000 ש"ח.

עיצובו של המבנה החדש של בית החולים נהריה מושפע מן המאפיינים המיוחדים לו זה בית חולים ש־40% מחוליו הם ערבים ודרוזים. מספר המבקרים גדול במיוחד, וד"ר חזני אומר: "אני לא צריך לחסום את תופעת הביקורים, אלא לבנות את בית החולים כך. שאלו לא יפריעו. אנו צריכים לתכנן את בית החולים כך, שיהיה מספיק שטח למבקרים, בלי שהדבר יפריע".

מדוע איטית השלמת המבנה המרכזי של בית חולים נהריה? ד"ר חזני טוען, כי לא היתה, במקרה זה, אפליה היסטורית כלפי בית החולים, אלא אי הערכה נכונה מראש כמה תעלה הקמתו.

לעומת אוכלוסיית ההתיישבות העובדת, אצלה רוב המחלות השגרתיות מטופלות בבית — ילד יהודי שוהה בבית החולים רק כשהוא חולה מאוד — הרי בקרב אוכלוסיית בני המיעוטים רמת שירותי הבריאות בכפר ירודה יותר, רבים יותר מהם מאושפזים בבית החולים. היום מקובלת השארות אחד ההורים עם הילדים במחלקה, ובלית ברירה הם ישנים בצריפים הצפופים על הרצפה, או יחד עם הילד, במיטה.

דו הקיום בבית החולים מוצק, לדברי ד"ר חזני: תושבי היישובים הערביים תורמים כספים, ראשי המועצות באים ומתעניינים במצב בית החולים, תלמידים משתתפים בפרוייקט מחויבות אישית. כיום חבר קאסם קרקאבי, ממשפחת התעשיינים הדרוזים הידועה, בהנהלת אגודת ידידי בית החולים.

בית החולים מטפל בבהולות מיוחדות של אוכלוסיית הערבים. במיוחד במסגרת המחלקה הגנטולוגית. מספר הלידות בבית החולים גבוה מאוד — מעל 5,070 לידות היו בשנה שעברה, וזה מספר שיא המשפיע על עומס מיוחד במחלקות הילדים. מאפיין נוסף של בית חולים נהריה הוא טיפול בנפגעי טילים באזור הקיים — תאונות וטביעות.

"היום אנו לחוצים, אך המצב פחות חמור מן השנה שעברה", אומר ד"ר חזני. "הועדה שהוקמה מטעם משרד הבריאות לבדיקת בית החולים, המליצה להעביר מתפקידם את ד"ר חזני. את גזבר בית החולים ואדם נוסף. "אני עייף, שחוק", אומר ד"ר חזני, המכהן בתפקידו כמנהל בית החולים כאן מספטמבר 1982. בהחלטת הוועדה יש, ללא ספק, ביקורת על דרך ניהול בית החולים, אולם חזני אינו נשמע מסותר, ואומר שיש לו סיפוק לעזוב כאשר בית החולים נתון בתהליך אקרדיטציה. כיום מתקיימת בבית החולים השתלמות אלקטיבית, לפי בחירה, לתלמידי בתי ספר לרפואה. ארבעה מנהלי מחלקות בבית החולים נמנים עם סגל ההוראה של בית הספר לרפואה בחיפה. לבית החולים בנהריה צפוי, לדבריו, עוד מאבק, אך את תוצאתו — הפיכתו למרכז רפואי אקדמי — ניתן כבר לצפות.

קורס עם אנשים ומחשבים

מרכז ההדרכה

לראשונה בארץ

קורס מערכות מומחה

מלווה בהקמת ישומים

ימים א־ג', 3.3.87־1

נותר עוד מספר מועט של מקומות

לפרטים, נא לפנות עוד היום למרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים טל. 287560, 03-295148

טבע

תעשיות פרמצבטיות בע"מ

הודעה לבעלי המניות של החברה

ניתנת בזה הודעה על תשלום דיבידנד ביניים (שלישי) במזומן לשנת 1986/87 בשעור של 40%, בניכוי מס במקור, כדלקמן:

לתושבי הארץ – 14.2%

לתושבי חו"ל – 10.1%

יום ה"אקס" נקבע ל־1.3.87 ומועד התשלום יחול ב־26.3.87

מחזיקי מניות למוכ"ז של החברה יקבלו את הדיבידנד במזומן כנגד הצגת תלוש מס. 53, באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ.

24.2.1987

האוניברסיטה העברית בירושלים, בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש פאול ברוואלד

ג'וינט־ישראל

התכנית להכשרת מנהלים וסגל בכיר למרכזים קהילתיים ע"ש ד"ר יוסף י. שוורץ

החברה למרכזי תרבות וספורט (לנוער ולמבוגרים) בע"מ

ההרצאה השנתית התשיעית לזכרו של

ד"ר ארנולף מ. פינס ז"ל

תיערך ביום ב', א' באדר תשמ"ז (2.3.87) בשעה 16:30 בבית הסגל ע"ש מאיירסדורף באוניברסיטה העברית בירושלים, הר הצופים

פרופ' פליס דוידזון פרלמוטר

פרופסור לעבודה סוציאלית אוניברסיטת טמפל, פילדלפיה

תרצה על הנושא:

בקרה מינהלית על סביבתו של הארגון

יו"ר: ד"ר דוד ברגיל, מנהל תוכנית שוורץ

דברי פתיחה: פרופ' דוד מקרוב

הציבור מוזמן

صورة عن الأصل

הלוח הארצי

הארץ חדשות

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל: 03-371261
המחיר למלה
בימי ג', ו' וערבי חג
6.13 ש"ח כולל מע"מ

הארץ

חדשות | העיר | כלהעיר | צומת השרון | כאן הדרום | הלוח הבטוח

הלוח הארצי | כלהעיר ירושלים

דירות למכירה

וילות ובתים

קבלנים מציעים

4 חדרים ויותר

3–3.5 חדרים

2–2.5 חדרים

1–1.5 חדרים

דירות מרוהטות

דירות בדמ"פ

דירות להחלפה

ביקוש דירות

מכוניות

דירות בשכ"ח

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

אלפא

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

מזדה

לנציה

מסחריות

מרצדס

סובארו

סוסיתא

סיאט

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פיג'ו

פיאט

רנו

ביקוש רכב

משאיות

הצעות עבודה

ת.ל.מ.

עוזרות ומטפלות

חבר

מציעים למכירה

ביקוש עבודה

תיווך

או.אר.אס.

מנפאואר

כלי נגינה

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה התשמ"א-1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.

העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

ביטוח

בעלי חיים

בריאות

בתי אבות

חימום והסקה

מכירות

תרגום

פסנתרים

סיעוד

רהיטים

עורכי דין

שמלות כלה

מחשבים

עסקים

חנויות

מבני תעשייה

משרדים

הלוח הארצי

הארץ חדשות

המשך ירושלים

● בשכונת תלפיות, הגבעה הצרפתית, מבקשים עוזרים לחילות לשבת.

מחסנים

משרדים

הלוואות

הודעות

חוגים

שידוכים

קונים זהב ויהלומים גדולים

יהודה הלוי 143, ת"א

ZAMLER טל: 235924

הלוח הארצי — העיר — צומת השרון

תל אביב — גוש דן והשרון

דירות למכירה

תל אביב

4 חדרים ויותר

וילות ובתים

בתי כפר ומשקים

קבלנים מציעים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

3—3.5 חדרים

גוש דן

מאיא נכסים

7510223

7513518

● בגבעתיים בבנית השניים, ז'בוטינסקי, בר־ציון, ישראלי דירות 4, 4 + גג + חדר

● ברמת־גן (הדר־גנים) בבנית 5 דירות 3½–4 חדרים

● במרכז רמת־גן (השיטים) 140 מ"ר מפוארת 115,000.-

● במרכז רמת־גן בהרצל 3, ק"ג מפוארת 65,000.-

● בגבעתיים (בראשית) 4, 185 מ"ר, 2 דירות

לציבור הדתי

● בקרית־הרצוג בני־ברק, דירות 4, 3 חדרים ודירות 5 חדרים עם גג

● בגבעתיים – דירות פאר 5 חדרים, רחוב מודיעין

● פתח־תקוה – 3, 4 חדרים לכניסה מיידית

● בתל־אביב – ברחוב עמק־ברכה, דירות מפוארות 4 חדרים, 2 דירות בקומה

משהב

חברה לשיכון בנין ופתוח בע"מ

03-664631

תווך "הבנה"

רש"י 7 ר"ג

03-7517074

וילה בגבעת־אפעל, 6 מפוארים, 600+ מ"ר קרקע $420,000

4 ברמת־גן, שיכון ותיקים, פינוי לשנה והצי $155,000

2 בגבעה הלל (צריך שיפוץ) מיידית $34,000

2 + ½ רמת־גן, עמל ק"ב, מפוארים, מיידית $45,000

3 ברמת־גן, בדמע, באלמקיף + תוספת, 100 מ"ר $40,000

בוילה 5 בחדרים, ג' + גג + מרתף 5 מפוארים $280,000

2 ברמת־גן הרואה (רמת־יצחק) ק"א, חזית, דרום מערב $44,000

מהפכה גדולה במודעה הקטנה

רק **לוח העיר**

לא מכרת לא שילמת

כל מודעה מתפרסמת ללא תוספת מחיר אפילו חודש. אם אחרי חודש עדיין לא מכרת יוחזר לך כספך בחזרה. המבצע חל לגבי פרסום בלוח העיר בלבד ולגבי נכס באזור ת"א, גוש דן והשרון. במקום החזר כספי ניתן לפרסם את המודעה חודש נוסף. בקשות לביטול מודעה, החזר כספי או הארכה לחודש נוסף במקום החזר כספי, יתקבלו במשרדי הלוח בימים א'-ה' בין השעות 8:00–15:00 עד שבועיים מתום 4 שבועות פרסום.

לוח העיר רח' הנגבי 4 ת"א טל. 03-371261

קרחת?

פתרון מהפכני

הדבקה שיער בשיטה אמריקאית חדשנית המוכן לשיער טבעי

03-297659

ביחד

בית הורים "ביחד"

גולומב 10 ר"ג

ביום 03-775534 בערב 03-5518927 03-5518254

החלה ההרשמה

★ ריכוז שרותים לגיל השלישי המאפשר המשך החיים בכבוד

★ חמש ארוחות ליום והגשת משקאות חופשית 24 שעות ביממה.

★ צוות אחראי מאוד ואדיב של מומחים בטיפול אישי ויחס חם.

★ השגחה רפואית ושרותי אחות.

★ לחצני חרום בכל החדרים.

★ לנרשמים הראשונים תנאים מועדפים !!

– בפיקוח משרד הרווחה –

קבלת מודעות

03-611389

611623

625943

625880

לבעלי כרטיסי ישראכרט ויזה ודיינרס

● ליד יד הפרשים דירה 3 מחסנים, 230 מ"ר + גינה למגורים או משרד 172226299

● בנוה מגן 4 חדרים + מרפסת, מרכזי, 03-5516213

● וילה פרטית, 5 + גינה ומחסן, ברדום ת"א 03-391388 154245298

מכה מן הא◊ل

הלוח הארצי הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

לא מכרת
לא שילמת
רק לוח העיר
קבלת מודעות
מ־8.00–20.00
03־371261

1—1.5 חדרים

נתניה

4 חדרים ויותר

תווך שי
ויצמן 22 כפר סבא

450 מ"ר + בית 3 חדרים, כס ציונה.
חצי דונם + מבנה + מחסן, נס ציונה.
5 חדרים ברטשילד, נס ציונה.
4 בת"א קוטג' א', נס ציונה
4 חדרים בבטאליק (דירה חדשה).
2 חדרים במחמקת, נס ציונה

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

ביקוש דירות

דירות בשכ"ח

דירות בדמ"פ

חולון ובת־ים

מניב
חולון
שנקר 47
קומה א'

בחולון, ברחובות בראשון ולבון בשכ' מתוכננים, בבניה – דירות איכות בנות חמישה חדרים עם אפשרויות לכניסה מהירה. יש דירות בלבד "כל בניין.
אפשרות למשכנתא עד 30,000 $ ל־10 שנים. 03-849713

מאיא נכסים
7510223
7513518

דירות גג מפוארות ברמת השרון. סטנדרט גבוה
דירת גג, בבבלי ליד בוכמן + 4 + 1 (שלושה דירים) בבניה
2 חדרים חדשה ברח' עמל בגבעתיים מפוארת - בבניה
3½ ברח' שקט במרכז רמת גן מיידי. 50,000 דולר
במקום היוקרתי ביותר בגבעתיים דירות 4 ,4 גג 1.5 + 1 גג (בבניה)
בסטנבקין 3½ מפוארת ק"ב + מעלית מיידי! 115 מ"ר
בשיכון הותיקים דו משפחתי 250 מ"ר קרקע לשיפוץ. 170,000 דולר
ברטונסקי בגבעתיים, דירות 4 ר"ב גדולות ומפוארות. בבניה
ברח' התמיד 4 גדולים, ק"ב חזית + חניה
בארלוזורוב בגבעתיים, דירות 4 חדרים בבניה, 6 דיירים
דירת גג 4+1 בסוף קיימת בגבעתיים
ברח' פרוגבעה דירת גג 3 + 1 חדשה (לא מקבלן)
דירות בבניה באזורים שונים ברמת גן ובגבעתיים
ברח' תרבוב 3½, 100 מ"ר, דרומית בשלבי גמר 75,000 דולר
בחרות - הסבדיל ק"ב 4 חדרים בבניה 110,000 דולר
בשכון הותיקים, לצעירים 2½ חדרים ק"ב 90 מ"ר 59,000 דולר
ברח' שאנן בר"ב וילה 5 חדרים 550 מ"ר
בביאליק (פנימי) 4 ק"ב כניסה בעוד 6 חודשים 90,000
בשכון ותיקים מגרש 330 מ"ר לבניית קוטג' בודד

איזור השרון

לוחיים - ברעננה, ברחוב שברץ, דירות 4.5 חדרים
בהרצליה - בשכונת מגורים חדשה, מרכזית ושקטה - דירות גדולות ומרווחות 5, 6 חדרים, בסטנדרט גבוה
בכפר־סבא קוטגים 6 חדרים, ברחובות הלוחי ויבנה
משהב
חברה לשיכון

תווך הדקל

ויצמן 52
כפר־סבא
052־32343
85

בכ"ס 4 חדרים מעולה, בנין 8 דיירים, ק"ב, פינוי גמיש.
פנטהאוז חדש בודד, כניסה 10 חודשים. אזור מעולה, בנין 9 דיירים. 052־22976
קוטג' חדש 450 מ"ר קרקע, 240 בנוי. 193,000 דולר.
קוטג' 6 חדרים באזור יוקרתי. 165,000 דולר.
בביאליק בתחילת בניה 5 + מרפסות ומנטהאוזים, בנין קטן.
קוטג' קרקע 450 מ"ר בנוי 240. אזור יוקרתי, בהזדמנות 185,000 דולר.
ברעננה קוטג' חדש 6 חדרים דו־משפחתי, 280 מ"ר קרקע, אזור יוקרתי, כל הקודם זוכה. 138,000 דולר.
באחמבר 4 חדרים, בנין קטן, פינוי גמיש

ראשל"צ

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

דירות מרוהטות

מכוניות

קבלת מודעות
03-611389
611623
625943
625880
לבעלי כרטיסי ישראכרט ויזה ודיינרס

אאודי

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
03־383838
לשרותך 24 שעות ביממה
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

ארוחה מלאה 6.90 ש"ח
★ כוס יין חינם
★ בר סלטים חופשי
★ פיתות חופשי
כביש החוף, תחנת דלק סונול, 2 ק"מ מנתניה כיוון ת"א
כוכב הדרך
המסעדה בשעת עינוי. טל. 053-57817

המשך ת"א גוש דן והשרון

אוטוביאנקי

חניון אוטו
"מומו"
מציעים למכירה
במבצע!
כל דגמי המכוניות יד
שניה ב־80% אשראי.
ב־18 תשלומים
רח' פנחס לבון 6
03-813508 ,03-832012

אוסטין

אופל

אלפא רומאו

אמריקאיות

ג'יפים

דופין

דייהטסו

מוריס

מיני מיינור

מרצדס

מלבוש

לנציה

ב.מ.וו.

ג.ס.או.

וולוו

סאאב

סובארו

וקסהול

פורד

סוסיתא

סיטרואן

סיאט

סימקה קרייזלר

טויוטה

מחירון המכוניות בעריכת מגזין אוטו

דגם	86 מחיר שוק	86 מחיר מומלץ	85 מחיר שוק	85 מחיר מומלץ	84 מחיר שוק	84 מחיר מומלץ	83 מחיר שוק	83 מחיר מומלץ	82 מחיר שוק	82 מחיר מומלץ	81 מחיר שוק	81 מחיר מומלץ	80 מחיר שוק	80 מחיר מומלץ	79 מחיר שוק	79 מחיר מומלץ
קטנות																
אוטוביאנקי	16.5	18.4	12.5	13.7	10.8	12.6	9.9	11	8.8	10	7.5	9	6.6	8	5.9	7
מיני מיינור	16.3	16.3	14.3	14.6	12.3	13	10.3	12	8.3	10.8	7.2	9.4	6.4	8.7	5.7	7.8
סיאט איביזה 1.2	18	20.5	15	18.3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
פולקסווגן פולו	22.1	23.7	20.3	20.5	17.3	18.6	15.7	17	12.6	14.2	12	11.8	10.2	10.3	8.2	9
פורד פיאסטה	18.1	20.5	15.5	18.1	14.7	16	12.3	14	10.9	12.2	9.8	11.1	8.5	9.6	7.5	8.2
פיאט 127	–	–	13.1	15.1	12.1	13.6	11.1	12	10.1	10.8	8.5	9.7	7.6	8.7	6.4	7.3
פיאט פנדה	–	–	–	–	9.8	14	8.9	12.4	8.2	11	–	–	–	–	–	–
פיאט אונו 55	19.7	21.5	16.6	19.5	14.3	17.5	13.2	15.7	–	–	–	–	–	–	–	–
פיאט אונו 70	20.1	22.7	18.2	20.1	15.6	18.6	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
פיז'ו 104	–	–	–	–	13.7	15	11.8	13.6	10.7	12.3	8.9	10.5	7.4	9.4	6.1	8
פיז'ו 205 1.1	20.4	23.8	17.7	20.4	16.1	19	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
רנו 4	–	–	13.1	15.1	10.9	13.5	9.8	11.5	8.8	9.8	7.8	8.3	6.7	7.1	6.1	6.4
רנו 5 1.1	19.1	22.7	16.1	18.1	13.1	16.3	12.1	14.5	10.9	12.3	9.5	11	8.2	10	7.4	8.3
קומפקטיות																
אופל קדט 1.3	28.9	30	25.9	27.5	20.1	21.6	17.8	19.5	16.4	16.7	12.6	14.6	11.2	13	8.1	7.6
אלפא סוד 1.2	–	–	–	–	–	–	14.1	17.8	12.1	16.2	9.4	14.6	7.9	13	6.4	10.3
סיאט רונדה 1.2	19.3	18.9	17.9	15.7	15.9	11.9	13.9	9.7	–	–	–	–	–	–	–	–
סיטרואן דיאן	16.2	18.3	14.1	16	12.4	14	11.3	12.4	9.8	11.3	7.3	9.7	6.3	8.1	3.8	6.5
סיטרואן GSA	–	–	20.3	21.6	18.3	19.4	16.3	17.3	13.3	15.1	10.8	13.5	7.6	11.3	6.4	9.7
סימקה 1100	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	8.1	7.6	6.3	6	4.6	4.9
פולקסווגן חיפושית	–	–	22.1	19.5	20.1	17.3	17.6	14.6	15.7	12.4	13.6	10.8	11.7	9.7	10.1	8.6
פולקסווגן גולף 1.3	29.1	32.4	23.4	28	21.4	25	19.4	20	18.1	17.3	16.1	16.2	13.9	14.6	11.3	13
פולקסווגן גולף 1.6	36.1	39	31.1	34	27.4	29.5	24.9	23.8	21.1	20.5	17.3	18.4	16.2	16.2	14.1	14.6
פורד אסקורט 1.3	21.3	20.5	19.1	18.4	19.6	21.6	17.6	18.4	16.6	15.7	14.6	13.5	9.2	8.7	8.2	7.6
פיאט 128	–	–	–	–	–	–	–	–	8.8	12	7.8	10.3	6.8	9.2	5.9	8.1
פיאט 124	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	8.9	10	7.9	9	6.7	8
פיאט ריטמו 60	19.7	21.6	16.4	19	14.6	15.1	13.1	13.4	11.9	12.4	10.6	11.2	8.1	10	6.7	9
רנו 12 1.3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	9.8	10.8	8.8	9.7
רנו 14	–	–	–	–	–	–	13.8	17.3	11.3	14.6	9.3	12.4	7.3	10.8	6.3	9.7
רנו 11 1.1	23	21.6	18.7	18.4	16.1	15.6	13.3	13	–	–	–	–	–	–	–	–
רנו 11 1.4	32.9	24.8	27.6	20.5	22.4	17.8	18.6	15.1	–	–	–	–	–	–	–	–
משפחתיות																
אודי 80 1.3	31.8	31	28.8	27.5	25.1	24.3	22.8	21.6	18.8	19.5	16.6	17.3	12.6	15.5	10.6	14
אודי 80 1.6	40.3	36.7	36.3	32	33.3	28	27.2	24.8	22.8	22.1	19.9	20	15.9	17.8	12.6	16.2
אופל אסקונה 1.3S	29.8	31.3	27.8	27	25	23.8	22.1	20.5	19.8	17.8	–	–	–	–	–	–
אופל אסקונה 1.6	41.7	35.6	39.1	30.2	31.1	26.5	27.7	23.2	21.1	20	18.2	12	15.7	10.8	12.2	9.2
ב.מ.וו 316	42.4	45	41.1	39	38.1	35.6	34.2	33	24.8	27	21.2	23.2	17.4	20.5	15.3	17.2
ב.מ.וו 318i	50.8	56	46.2	48.6	43.1	43.2	38.9	36.7	26.9	29	24.4	24	21.2	21	17.3	17.8
דייהטסו שארמאנט 1.3	22.2	21.8	19.4	18.7	16.8	16.1	15.3	13.5	12.9	12	–	–	–	–	–	–
סובארו 1.3 (1.4)	24.6	24	21.9	21.5	17.2	17	15.3	15	14.3	13	13.2	10.8	11.3	9.7	8.3	8.1
סובארו 1.6	27.1	27	24.8	24	22.6	19	19.6	18.7	16.6	14.6	14.1	11.8	12.1	10.8	10.1	8.6
סיטרואן BX16	33.4	34.5	30.3	31	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
פולקסווגן ג'טה 1.3	29.2	32.5	25.2	28	21.6	24.8	19.1	20	17.1	17.3	14.8	16.2	12.4	14.6	–	–
פולקסווגן פאסאט 1.6	36.7	35.5	31.6	30.8	26.9	26.5	23.4	23.2	20.4	19.8	17.1	18.4	14.8	16.7	11.3	15
פורד קורטינה	–	–	–	–	–	–	–	–	16.3	12.3	14.1	11.3	12.1	10.2	9.3	9.4
פורד סיירה 1.6	32.1	29.7	30.1	26	26.2	22.7	23.2	19.5	–	–	–	–	–	–	–	–
פורד סיירה 1.8	39.3	42	36.4	37	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
פיאט 131 1.3	–	–	–	–	17.1	20.5	15.4	16.7	13.1	14	11.4	12.3	10.3	11.3	7.8	9.7
פיז'ו 306 1.3	25.2	28	22.2	24.3	18.6	21	15.4	17.8	13.3	15	11.3	13.5	9.9	11.8	8.6	10.8
פיז'ו 305 1.8	32.1	35.5	29.3	31.3	27	27	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
רנו 9 1.1	21.3	19.5	18.1	16.2	15.4	13.5	13.2	10.8	11.9	9.2	–	–	–	–	–	–
רנו 9 1.4	27.3	22.7	25.3	19	21.2	15.7	17.4	14	14.4	12.5	–	–	–	–	–	–
רנו 16 TX	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	7.1	11.5
רנו 18 1.4	–	–	–	–	22.6	17.5	17.6	15	13.6	13.5	10.6	11.5	9.1	9.7	7.9	8.6
רנו 18 1.6	–	–	28.4	25	24.8	20.5	20.6	17.3	16.4	15.2	12.7	12.5	11.7	11.5	9.6	9.7
סאלון																
אודי 100 1.6	–	–	–	–	–	–	–	–	19.7	16.4	17.2	14.6	14.4	13	11.2	11.5
אודי 100 1.8	59.6	65	53.1	58	44.7	52	38.4	44	–	–	–	–	–	–	–	–
ב.מ.וו 518	52	57	45.4	49	42.8	42.5	36.8	33.5	31.8	28	26.6	22	20.9	19	17.9	16.2
ב.מ.וו 728i	110	130	93.4	110	84.4	93	63.3	77	51.1	66	45.6	53	39.5	42	29.7	33
וולבו 240 1.8	43.3	44	41.3	38.5	35.5	32.5	30.4	28.5	26.7	25	22.7	21	20.1	17.6	18.2	15.4
וולבו 240 2.0	66.5	66	57.2	58	49.3	51	40.2	44	33.9	37.5	28.7	33	24.3	27.5	21.2	24.2
וולבו 760	118	126	100	102	80	86	67	70	–	–	–	–	–	–	–	–
מרצדס 190E	109	107	96	90	84	76	67	65	–	–	–	–	–	–	–	–
מרצדס 200	114	112	96	95	84	72	66	62	53	50	41	40	36.7	35	32.2	31
מרצדס 280S	153	165	140	138	130	115	117	100	107	84	85	63	70	55	58	45
פיאט 132	–	–	–	–	26	21.5	23	18.4	18.7	15	14.4	13	9.4	10.8	8.4	8.7
פיז'ו 504 1.8	39.7	36.5	36.4	30	31.6	25	25.2	21	22.4	18.5	19.1	15.5	15.7	13.2	12.2	11.6
פיז'ו 505 1.8	42.2	47.5	40.2	40.5	34.6	32.5	29.1	27.5	23.6	23.5	20.1	20	16.9	17	–	–

בואו וננהג כאחים בדרכים
אבנר - איגוד לביטוח נפגעי רכב

"פרסום-פון"
קבלת מודעות בלוח הארצי
08-20 (רצוף)
לא מכרת
לא שילמת
03-739297 03-727630
03-738707

הלוח הארצי

הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

פולקסוואגן

פורד

פיאט

פיז'ו

רנו

מודים

משאיות

מסחריות

טרקטורים

קרוואנים

אופנועים

איתור רכב גנוב

ביקוש רכב

חלפי רכב

מכוניות להשכרה

למד/י הפעלת מחשב

הדרכה לפי שעות בקצב שלך !!! הכרת המחשב ומערכת הפעלה MS-DOS... עיבוד תמלילים... לוטוס 1-2-3... תוכנות ישומיות... תיכנות מחשבים...

סוטלייןבע"מ 03-248860 דיזנגוף 154, ת"א

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, התשמ"א-1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.

המעבידים נצטוו לנהוג על-פי החוק.

הצעות עבודה

אחיות

לא מכרת לא שילמת

רק בלוח העיר

קבלת מודעות מ-8.00-20.00

03-371261

קבלת מודעות

03-611389

611623

625943

625880

לבעלי כרטיסי ישראכרט ויזה ודיינרס

דחפון

שרות מודעות טלפוני של דחף

לבעלי כרטיס אשראי

03-611001

הלוח הארצי הארץ חדשות

לא מכרת
לא שילמת

רק לוח העיר

קבלת מודעות

מ־8.00–20.00

03־371261

המשך ת"א גוש דן והשרון

גזירה ותפירה

חשמל / אלקטרוניקה

מכונאים / הנדסאים

יהלומים

מוכרים/ות

דפוס

הנהלת חשבונות

מזכירות

גננים / נרות

נהגים

ספרים/יות

עובדי מתכת

גרים/מסגרים

סוכנים/ות

בתי אבות

שרברבים וטכנאים

רפואת שיניים

שרות ומסעדות

פועלים/ות

פקידים/ות

מחסנאים

מקדמי מכירות

תינוקות

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

עסקים

חבר (חבר המתרגמים)

גנן משאבי אנוש

שליחים/ות

תוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מתוך מינו או מעמדו האישי או הורות, אלא אם אופי או מהות של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.

העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

משרדים

תעשיה

חקלאות

מבני תעשיה

לא מכרת לא שילמת

לוח העיר

קבלת מודעות "פרסום אידיאל"

טל. 221896 227117

הלוח הארצי — הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

מגרשים

מכירות ושירותים

מציעים למכירה

מכרזים

הלוואות

מקור ההלוואות
★ הלוואות
לשכירים קבועים
לרכב חדש ומשומש
נכיונות צ'קים
ושטרות מסחריים
טל. 03-650527/8

פיזיותרפיה

ציוד האופנה

ניתון

בריאות

"פרסום סער"
קבלת מודעות
כ"ח 03-912264
כ"ח 03 917268
הוד השרון 052-912257
לא מכרת לא שלמת
רק בלוח העיר

צילום

"מצלמות העיר"
ככר נמיר (אתרים)
טלפונים: 03-280532
03-296318

בריאות ידהמלה

ניקוי ופוליש

חומרי הדברה

נופש וקיט

שיפוצים

הלבשה והנעלה

אותיות דביקות

מוצרי חשמל

תכשיטים וכלי כסף

ריפוי והרזיה

כרטיסי ביקור

מקרר

מערכת סטריאו

חיות בית

מחשב

רוצים לקנות

רהיטים

כלי נגינה

מנהל כח אדם

מסור מודעתך ב דחף
ב דחף תקבל יותר

לפרטים נוספים:
תל-אביב: 03-622233-4 עדי סאמס
ירושלים: 02-226335-6 אמיר חרון
חיפה: 04-645333-4 אריה טל
04-662571-2

מהפכה גדולה במודעה הקטנה
רק בלוח העיר
לא מכרת
לא שילמת

כל מודעה מתפרסמת ללא תוספת מחיר אפילו חודש. אם אחרי חודש עדיין לא מכרת יוחזר לך כספך בחזרה. המבצע חל לגבי פרסום בלוח העיר בלבד ולגבי נכס באזור ת"א, גוש דן והשרון. במקום החזר כספי ניתן לפרסם את המודעה חודש נוסף. בקשות לביטול מודעה, החזר כספי או הארכה לחודש נוסף במקום החזר כספי, יתקבלו במשרדי הלוח בימים א'-ד' בין השעות 8:00-15:00 עד שבועיים מתום 4 שבועות פרסום.
לוח העיר רח' הנגב 4 ת"א טל 03-371261

טל. מיוחד לוח העיר 885-885
לא מכרת לא שילמת

פרסום פן — מבצע מוזהים
03-738707
03-739297
לבעלי פרסומי אשראי

הלוח הארצי
הארץ חדשות
לוח העיר

קבלת מודעות
לא מכרת
לא שילמת
מ-8.00 עד 20.00

הלוח הארצי

הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

מוני איר

[illegible]

וידאו

[illegible]

ציפוי אמבטיות

[illegible]

חימום והסקה

[illegible]

דיפת נוות

[illegible]

שיעור

[illegible]

אסטרולוגיה

[illegible]

גרפולוגיה

[illegible]

מכונות כביסה

[illegible]

תנורי אפיה

[illegible]

מכונות תפירה

[illegible]

מטבעות זהב

[illegible]

קופות ומשקלים

[illegible]

אמנות

[illegible]

מכונות כתיבה

[illegible]

טלויזיות

[illegible]

מדיח כלים

[illegible]

סירות

[illegible]

בריזן

[illegible]

שידוכים

בתיזן

[illegible]

חונים

[illegible]

הכרויות

[illegible]

הכרויות בלי סוף

5500 פונים/יות מכל רחבי הארץ כבר הצטרפו — וזה... משהו!!!

1175 פונים/יות מצטרפים עצמם החודש בעלוני "קשר" — וזה... משהו!!!

צוות מקצועי וסימון, 10 שנות נסיון ושני משרדים — זה... משהו!!!

עלוני "קשר" עושים את החיים קלים וזה משהו... משהו... גדול !!!

לקבלתם: חייג/י עכשיו!! 04-446023, 03-733994 (9:00 – 21:00 (+ שבת)

העלונים נשלחים במעטפות סגורות ללא תו זיהוי השולח.

עלוני "קשר" — עלון הפנויים/יות מס' 1 בישראל

רק בלוח העיר!

מהפכה גדולה במודעה הקטנה:

לא מכרת לא שילמת

פרסם עד שתמכור אבל...

אם לא תמכור בתוך חודש - תקבל את כספך בחזרה!

מוכר מכונית? דירה? מחפש עובדים? עכשיו, בלוח העיר, אתה יכול רק להרוויח! כי המבצע החודש של לוח העיר הוא מהפך אמיתי! אתה משלם 42 ש"ח בלבד (פחות מכל הלוחות האחרים), ומודעתך מתפרסם שוב ושוב בעיתונים: העיר (העיתון הנקרא ביותר בת"א וגוש דן) וגם ב: הארץ, חדשות ובמות השרון. אבל... אם אחרי חודש עדיין לא מכרת, כל מה שעליך לעשות הוא לצלצל למשרדי הלוח, להודיע שלא מכרת, וכספך יוחזר לך. לוח העיר מוכר מהר. בזאת אנחנו בטוחים, לכן רק לוח העיר יכול להציע לך הצעה מהפכנית כזו. עכשיו בלוח העיר - מרוויחים בלבד.

לוח העיר

זה עובד!

מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון: 03-371261

מעונין בשיווק מוצרים בלעדיים

התקשר לטל' 03-289810

למשרד אדריכל נוף דרושים

* אדריכל/ית נוף
* אדריכל/ית

טל: 03-235560

לחברה רפואית דרושה

מזכירה

שעות 9.00–19.00

טל: 03-204534

מ.ג.מ מפעלי גומי מאוחדים בע"מ

דרושים

1. מכשירן

הכישורים הנדרשים:
★ בוגר בי"ס מקצועי
★ ידע במערכות קיטור והידראוליקה
★ ניסיון 3 שנים בתעשייה.

2. מסגרים מכניים

הכישורים הנדרשים:
★ בוגרי בי"ס מקצועי
★ נסיון שנתיים בתעשייה

נא לפנות בצרוף קורות חיים וניסיון לת.ד. 75 כ"ס 44100 עבור מחלקת כ"א.

תנאים טובים למתאימים.

- סודיות מובטחת -

הבסיס שלנו

מלון שרתון תל אביב

מחפש

שף קונדיטור

מקצועי ובעל נסיון מוכח של עשר שנים לפחות בקונדיטוריה

נא להתקשר לקביעת ראיון למחלקת כ"א 03-286222

לחברה רצינית ברמת־גן

דרושות

* מזכירה
* נציגות מכירה (עם רכב)

לפנות לטל' 03-793121

TEDEA Ltd

Excellence in Load Cells

מפעלנו בהרצליה פיתוח נמצא בתנופת גידול בייצוא.

אנו מציעים לך השתלבות בקו ייצור עתיר ידע של מיכשור לשקילה אלקטרונית.

דרושים:

א. עובדי ייצור לבדיקת מכשירים מדוייקים בקו הייצור.

ב. עובדות לחיווט אלקטרוני והלחמות עדינות.

כישורים נדרשים:
השכלה תיכונית או מקצועית, 11 שנות לימוד לפחות, לאחר שרות צבאי.

ג. מפעילי מכונות .C.N.C בבית מלאכה מכני בעבודת משמרות.

כישורים נדרשים:
בוגרי בי"ס מקצועי או הכשרה מקצועית מתאימה.

* מועמדים מתאימים יקבלו הכשרה במקום.
* הסעות מאיזור השרון נתניה ורמת־גן.
* 5 ימי עבודה 07.30 — 17.00

052-557039

מה זה אויי מַאי (OYI MAI)?

לא נחוץ מילון סיני.

אויי מַאי בסינית פרושו Take away. לקחת הביתה.

נעם אֻוועק!

עכשיו אתה מבין? מחכה לך חגיגה של אויי מַאי בכפר שמריהו. תעבור ותיקח.

או תטלפן 052-70448 ויביאו לביתך.

20% הנחה

בשרות אויי מַאי

יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן

מרכז מסחרי כפר שמריהו טל': 052-70448

יש המון סינים אבל רק טייסט אוף סצ'ואן אחת!

קבלת מודעות 24 שעות ב דחף

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל־

הארץ

הלוח הארצי

חדשות הארץ

מתקבלות. 24 שעות ביממה ב' דחף דיזנגוף

רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 246363 239952

נצא לאכול

ספרדית מקורית

Don Alberto

פאב ומסעדה דון אלברטו

דיזנגוף 277; 443907

המסעדה הוותיקה בארץ למאכלים ספרדיים אמיתיים

פאייה, טורטיה, פריסקס ואווירה ספרדית מקורית

מבחר במקום פיצות מיוחדות

אורחים עד 80 איש

פתוח בשעות הצהרים ובערב עד אחר חצות

ים־תיכוניות

● בפונדק הציירים, רחוב סירקין 4 גבעתיים, מאכלי צייד ואמנות פחמים, התפריט מיוחד והאוירה מקסימה. טלפון 728200.

חלביות צמחוניות

● היקרת בטבעוניה של ביתיה? שפע מאכלים צמחוניים, ביתיים, מרקים, פשטידות ודגנים. כשרי! בן יהודה 59. טלפון 246752.

● צמלי בליבנים מסעדה חלבית כשרה בלב דיזנגוף. אווירה נעימה ומאכלים מעולים!! הכניסה משערים 4 ר"פ. פתוח עד חצות!

סטקיות

● "לה ולי" — מסעדה בשרית. מעדני גריל ואורז. אצ"ל 61 שכונת התקווה.

ישראלי מקורי

● מפגשים מסעדה השייכת לסוג המשובח! התפריט מזרחי וכולל גם ממולאים, סלטים, בשרים על האש ודגים. במפגשים — אולם שיעודו לאירועים מכל הסוגים. במפגשים תהיה אמיתית!!! רחוב אהרון קציר תל-השומר. טלפון: 349632.

יהודיות

● בקיטון, מסבת יהודי ביתי. תפריט מגוון. רח' דיזנגוף 145 ת"א. טלפון: 03-233679.

הפלעצל

מסבת מזרח אירופאי בנוסח יהודי. ערב ערב פסנתרן וכנר.

החידוש בפלעצל: ארוחות צהרים עיסקיות ב־17 ש"ח בשעות 12.00–15.00

הזמנות לארועים בטלפון: 238761

רחוב פרישמן 70 פינת שלמה המלך

מזרחית אהובה

● מסעדת אל־שייח'ר־דיב. ערב דגים וארוחה מלאה כל ערב שלישי. אכול כמה שאתה יכול (ב 14 שקלים). גריל, בשרים וסלטים בתפריט הקבוע — כולל דגים בכל השבוע תחת דלק גלילות הרצליה.

פיצריות

● בפיצה רומינו - סוגי פיצה שונים ומאכלים איטלקיים על טהרת החלב. רחוב האספים 4 ת"א. מול בית אליהו! פתוח כל השבוע עד 24.00 ובמוצ"ש!!

מהמזרח הרחוק

● סיני בגמל מטעמים סיניים ותאילנדיים. התמחות בדגים ומאכלי ים!! אווירה מיוחדת ארוחות עיסקיות פתוח מ־12.00 – 01.00 טלפון: 813872. גמל יפו שער ראשי.

יפואית אמיתית

● אבו נאסר. המסעדה המרהיבה ביופייה על הגבעה מול הים מציעה מבחר דגים ופירות ים טריים, סלטים ומגוון בשרים עשיר. בשבת – עוד (כבש). האווירה ביתית. המחירים סבירים והנייה בשפע. רחוב שישים 130 (מול הדולר ב') 834784.

פאב ומסעדה

● סקוואש פאב: סקוואש פאב הרצליה ע"י תחנת מכבי־ואש באורת עד השעות הקטנות. תפריט עשיר. אמן אורח. 052-557599

קונדיטוריות

● בסד קונדיטוריה ובית קפה "חלב ודבש" — כשרה למהדרין. המוצרים בהשגחת הבד"צים. מבחר עוגות, עוגיות, בורקסים וכדומה – עבודה עצמית! קרן היסוד 1 קרית שרת חולון טלפון: 803667

ערוך ע"י מודעפון 03-38 38 38

מבצע לא מכרת לא שילמת

זקוק דחוף למודעה?

לשרותך 24 שעות ביממה 03-38 38 38 לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

מודעפון

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א־1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או בהיותו נשוי או הורה. אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העברייניים צפויים לעונש על־פי החוק.

מכנאהו מן אלאצל

מכתבים למערכת הארץ

ביצת קולומבוס השחורה

שוב נשמעת מדינות, מפמפה ומעיד שורות הכושים העבריים... הבעיה זה 18 שנה (רוב ילדי הכושים העבריים נולדו בארץ)... מה עושים להביא את ביצת קולומבוס השחורה...

מנחם בן

גן יבנה

לא לשכוח את ואלנברג

הרבה כבר נאמר על פרשת ראול ואלנברג... אין לוותר על המאבק לשחררו, להחזירו אותו, או להפקיד שם לנפשו...

עדי הוב

פתח תקווה

כספות כן ומעליות לא?

לפי מה שפורסם בעיתונות, דורש הרבי מסאטמר מחבקים, שאל גבר הבוקר להוריד כספות... את דעתו לכך.

מיכאל הזמר

תל־אביב

נמשכת. האם לא הגיע הזמן להעיד ממלכתית נוספת?

ד"ר ראובן מאיר

מוצא עלית

המתגאים בשוביניזם

המגיבים על ד"ר אלדד ("הארץ" 18.2) שתקפו את דליה רביקוביץ... אלדד מתפאר בכך שהוא כזה.

י. אבינעמי

ירושלים

★

לא שמעתי ולא קראתי את שירה של דליה רביקוביץ "תינוק לא חוגגים פעמיים"...

לאהוב ולמות בלי רבנות

מכתבו של עו"ד אברהם גל "תנו למות בשקט" ("הארץ" 17.2)...

של שחרור האורח החילוני מן "החברה קדישא" על־ידי קבורה כבר קום הבדרך חילוניים. כתובת ה' שירות: ת.ד. 20178, תל־אביב.

יצחק הפון

רמת־אביב

כן לאופרה בשרון

"אופרה אינה עניין של אדריכלות", טוען דוד גודל במכתבו ("הארץ" 4.2) על פרויקט מרכז אבנויות הבימה ברמת־השרון...

אודי ישראל גוזוביץ

תל ברוך

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

באך על פח

כות צליל טובה מאוד. יש דיסקים של רובינשטיין לא רק בשפע, אלא גם בדיסיפלים מעורבים של יצירות סולונים...

רובינשטיין בעצמו

פנינה

עירית תל־אביב יפו

מקיימים בשבת 28.2.87 ב־11.00

מוספשבת

בהשתתפות:

- ח"כ מרדכי וירשובסקי
- סנאה חסאן עיתונאית מצרית עם צאת ספרה "אויב בארץ מובטחת"
- רבקה מיכאלי
- הראלה בר
- תלמידי בית־ספר למשחק "בית־צבי" עם קטעים מהמחזמר "משחקי הפיג'מה"
- הכנרת הצעירה דורית פלק
- אלי גורנשטיין עם קטעים מתכניתו החדשה, בליווי גילה חסיד — פסנתר.

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ד'. אין מכירת כרטיסים במקום בשבת. דמי כניסה: 8 ש"ח. הנחה 50% למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודות תושב או תעודת קשיש של ת"א.

האדרע באדיבות

בית היוצר לספר הטוב

חנות הספרים בהבימה פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

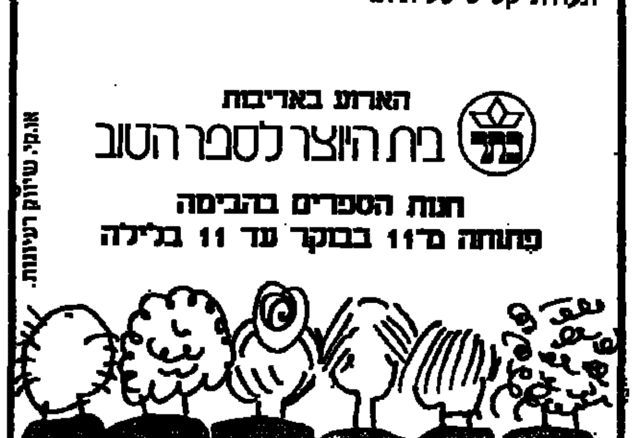

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

תורנות בתי־חולים

תורנות בתי־מרקחת

דלת פתוחה

מרכזי מידע — אגר

02-528231-2 03-432777 04-549121

הסנה — מוגש כשירות לציבור על ידי — חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

- 08.00 טלטקסט — הודעות קול ישראל
- 08.03 שעת כושר
- 08.15 חשבון משום ד' — דיאגר אמות הגראפים (כ)
- 08.40 כלי סודות
- 09.00 אנגלית ח'
- 09.20 אורחות — יום שחור בשדה אברהם (תרגום לערבית)
- 10.10 אנגלית ד'
- 10.30 רחוב סומסום
- 11.00 צרפתית (ע"י־העשרה)
- 11.15 חשבון ה' — הזכון לעשרוני
- 11.30 גאוגראפיה של ארץ־ישראל — שלוש גבעות (כ)
- 12.00 גאוגראפיה (י'—ט') — תופעה של אמריקה הצפונית
- 12.25 ספרות (ע"י־העשרה) — המלט
- 13.00 מוסיקה (ע"י־העשרה) — המוסיקה של ניגריה
- 13.30 מושגים ביהדות — השבתון יהיה לארץ
- 14.00 טלטקסט — הודעות קול ישראל
- 14.03 שעת כושר
- 14.15 סרט קולנוע: אגאן — נטיף ויילס
- 15.45 קונצ'רטו ברנדנבורגי מאת י.ס. באך
- 16.15 שביל באמצע שביל כבד — הקיקון האדום ועין נוספים
- 16.25 רובטוריקים — מרע ביריבי
- 17.00 ערב חדש

כללית

- 17.30 זגב לחדשות
- 18.00 מר בלווזר — סדרה קומית
- 18.30 (ע) קיצור החדשות
- 18.32 (ע) נקודת מוצא
- 19.30 (ע) חדשות
- 20.00 כותרות מבט
- 20.02 מישהו מטפל בך? — סדרה קומית
- 20.30 כלבוטק — צרכנות ואיכות חיים
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.40 מבט שני
- 22.40 מקגייוור — סדרת מתח ופעולה
- 23.10 בני היל — סדרה משעשעת
- 23.40 פסוקו של יום (מעלה אדמים) חדשות

ירדן ערוץ 6

- 18.00 הרופא — סדרה (צרפתית)
- 19.00 חדשות בצרפתית
- 19.15 לקט שירים
- 19.30 חדשות בעברית
- 20.00 חדשות בערבית
- 20.30 מעגלים נסגרים — סדרה קומית
- 21.00 תכנית בידור
- 22.00 חדשות באנגלית
- 22.20 הרופא הרביעית — סדרת דראמה

לבנון ערוץ 12

- 13.00 חיים אחרים — סדרה
- 14.00 מועדון 700
- 14.30 התעמלות
- 15.00 סרט: "פתרון תעלומה" עם ליונל ברימור
- 16.30 היתקליף — סרט מצויר
- 17.00 הבית המטופף — סרט מצויר
- 17.30 הוכבות עם ג'ודי קולינס
- 18.00 נסיעה בחלל
- 19.00 חדשות
- 20.00 צוות לעניין — סרט פעולה
- 21.00 מקלוד — סדרת מתח
- 22.00 דאבאדיר — סדרת מתח
- 23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

- 06.02 צלילי בוקר
- 07.09 בהאונה ביגונה
- 09.00 קונצרט בוקר
- 11.57 מגישים שיר
- 12.00 מן הדיסקים
- 15.05 בהאונה ביגונה
- 15.00 מוסיקה צעירה
- 16.00 קונצרט קאמרי
- 17.30 קולות
- 18.00 מבחר הקלטות
- 19.00 פניני אופרה
- 20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקאלי
- 20.30 באולמי הקונצרטים שלנו
- 22.30 מבאו והלאה
- 23.00 מחזורי יצירות — מחזורי השירים של שוברט (עם דיטריך פישר דיסקאו)

רשת א'

- 15.30 השכלה ודעת לכל
- 16.05 גם אלה חיינו
- 17.10 שירים עבריים
- 17.20 האוניברסיטה הפתוחה
- 18.06 מנחת ערב — הוי דתי ומסורת
- 18.50 פרקי היום בתנ"ך
- 19.05 שעור בתלמוד — מסכת "ברכות"...
- 19.30 שידורים לעולים
- 22.05 שגיבו יחד וכל אחד לחוד

רשת ב'

- 18.06 אצבע על הדופק — בריאות ורפואה
- 18.45 היום בספורט
- 19.00 היום הזה
- 19.35 עולם חדש — האדם וסביבתו
- 20.05 פרקי חזנות כבקשתך
- 22.05 עוד פעם אחת
- 23.05 קפה ראשון

רשת ג'

- 18.06 מקום בצמרת
- 21.05 אדום עתיק
- 23.05 פניני באו

גלי צה"ל

- 16.05 841 נוסע צפונה צפונה — רומאנטיים
- 18.05 שעה קלה על כלכלה
- 18.45 משולש — עיתות יומי
- 19.05 שירים עבריים
- 20.05 ראיון מיוחד עם האלוף עמוס לפידות, מפקד חיל האוויר
- 20.40 שירי הלהקות הצבאיות
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 אוניברסיטה משודרת — עם השחקן נסים עזיקרי
- 22.05 על הדרכים ועל הביטואק
- 23.05 עשרים הארבע — היום שהיה
- 23.55 שירות הצנה
- 00.05 ציפורי לילה — עם עזר א לירשידורי אפ"אם

שידור קבוע

רשת א'

- 07.30 רדיו קל — עברית קלה
- 08.05 חגה
- 09.05 סלודיו — מידע לטוריסים
- 10.05 פניני בוקר
- 11.10 שידור יומי לבתי הספר
- 11.30 שירי עמים (ימים א'—ב')
- 11.30 השכלה ודעת לכל (ימים ד' ה')

רשת ב'

- 07.00 הבוקר הזה
- 08.00 עושים עניין
- 09.05 ביקור בית
- 10.10 כל צבעי הרשתונאיון יומי

רשת ג'

- 06.05 בחורה לאשר־להיטים
- 07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פזמונים
- 09.05 מה, כבר תשע?
- 10.05 שבעים מי יודע
- 11.05 אחנה יומימית
- 12.05 רק מוסיקה
- 13.05 רק בימי חול
- 14.05 מזמן זוהר
- 15.05 הדיע, הדיע המנוגרש
- 16.05 הצגה יומית
- 11.30 סוף לשלום
- 12.10 אלף־אלף בר'
- 13.00 בוגרי הידרוהשת והמנמים
- 14.00 בת צחק — הוי ההמזר
- 15.05 רגעי קסם
- 16.05 שירים ושיקופים
- 17.10 יומן כלכלה
- 17.30 על מסמרים ואנשים

גלי צה"ל

- 06.05 אוניברסיטה משודרת
- 06.30 מקודם עין — מידע ומוסיקה
- 07.07 שבע אפס שבע
- 08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
- 09.05 אלה בוקר
- 10.05 הפסקת עשר
- 11.05 גבון לעבשיו
- 13.05 אחד אחד פזמונים ישראליים
- 14.05 רדיודיומי
- 15.05 מה יש
- 16.05 ארבע אחר הצהרים — שירים
- 17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ"אם

- 20.05 מאבאבה בבסיס
- 22.05 על הדרכים ועל הביטואק
- 23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

ירושלים

חיפה והסביבה

רמת־גן גבעתיים

עפולה

רמלה

כפר סבא

רמת השרון

הרצליה

רחובות

פתח־תקוה

בת־ים

חולון

חדרה

קרית אונו

נצרת

נתניה

הארץ ממליץ

תל־אביב

סרטים מומלצים

סרטים טובים

סרטי בידור

ירושלים

חיפה

תיאטרוני ישראל

הערב יום ג' 24.2

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל"הארץ"

השבוע האחרון — חדשות הארץ

מתקבלות 24 שעות ביממה ב"רחוב" דיזנגוף

רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 246363 239952

משרד החינוך והתרבות — האגף לתרבות ולאמנות

תיאטרון אלדד בימות ובדים — אמנות לעם מדור תיאטרון — מתנסים — שלומי נהריה, מעלות — מועצות אזוריות מטה אשר, מעלה יוסף

חגיגת "אלדד בימות ובדים" בשלומי ובגליל המערבי

5 שנים לתיאטרון

1 — 4.3.87

1.3.87	מטה מטבח־מטה מטבח	בשלומי	במתנ"ס	בשעה 2100
2.3.87	ג'וני שב משדה הקרב	בשלומי	במתנ"ס	בשעה 1130
	דק שלום וללכת	בנהריה	קולנוע רון	בשעה 2100
3.3.87	ג'וני שב משדה הקרב	במצובה	באולם	בשעה 1100, 2100
	בעל שימושי מאד	במעלות	קולנוע מעלות	בשעה 2100
4.3.87	הצגת בכורה חגיגית בעל שימושי מאד	בשלומי	במתנ"ס	בשעה 2100

חגיגה תיאטרונית מבוקר עד לילה

כמו כן יתקיימו: ימי תיאטרון, מפגשים, מגזינים, "בית פתוח" עם שחקני ועובדי התיאטרון

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

איתמר יעוביץ — מהנדס העיר